

cao xue-qin

843

cao xue-qin

visul din pavilionul roșu

★★★

IN „BIBLIOTECA PENTRU TOȚI”

Au apărut în ultima vreme :

Vasile Conta – *Scrieri filosofice alese*

Fenimore Cooper – *Preria*, roman, 2 vol.

Emilian Stanev – *Antihrist*, roman

Nichita Stănescu – *Starea poeziei*.

Vor apărea în curînd :

D. Anghel – *Proză*

Terențiu – *Fata din Andros*, Teatru I

Baltasar Gracián – *Oracolul manual. Criticonul*, 3 vol.

Las Cases – *Memorialul din Sfînta-Elena*, 3 vol.

Goethe – *Afinitățile electivă*, roman

Karl May – *Old Surehand*, roman, 4 vol.

cao xue-qin

Vol. I – III, lei 14

editura minerva

Ilustrația copertei: *fotoreproducere după gravura aparținând lui GAI QI din dinastia Qing (manciuriană) executată de Iosif Giucă.*

cao xue-qin

visul din pavilionul roșu

ROMAN

★★★

TRADUCERE DIN LIMBA CHINEZĂ VECHE DE
ILEANA HOGEA-VELIȘCU ȘI IV MARTINOVICI
SELECȚIE ȘI NOTE DE ILEANA HOGEA-VELIȘCU

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI ● 1975

EDITURA MINERVA ● BUCUREȘTI

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI ȘASELEA

În care se povestește despre scornelile iscate pe seama morții lui Yuan-chun și despre birfelile stîrnite de boala lui Bao-yu, care și-a ieșit cu desăvîrșire din minți

Așadar, Bei Ming i-a spus fetei că știe unde se află nestemata pierdută de Bao-yu. Ea a alergat cît au ținut-o picioarele, să dea tuturor de veste. Bao-yu a fost zorit să-l întîmpine pe Bei Ming și să-l întrebe unde a găsit-o. În acest timp toți s-au înghesuit pe terasă ca să audă discuția celor doi. De cum l-a văzut, Bao-yu i-a zis lui Bei Ming.

— Unde-ai găsit piatra ? Dă-mi-o !

— N-am adus-o, i-a explicat Bei Ming. N-o capeți pînă ce nu vei lăsa o garanție.

— Spune-mi, cum i-ai dat de urmă ? se agită Bao-yu. Voi trimite să mi-o aducă îndată.

— Cînd Lin Zhi-xiao s-a dus la ghicitor, m-am ținut după el. Aflînd că piatra trebuie căutată la casele de amanet, am dat fuga la cîteva dintre ele, am întrebat și le-am descris-o. „E la mine !“, a zis unul din negustori. „Dă-mi-o !“ l-am rugat eu. Dar el mi-a arătat o chitanță. L-am întrebat : „Pentru ce sumă a fost pusă zălog ?“ „Am două pietre. Una amanetată pentru trei sute de monede și cealaltă pentru cinci sute“, mi-a răspuns el. „Prima mi-a fost adusă alaltăieri, iar cea de a doua astăzi.“

— Ia repede bani și du-te ! l-a întrerupt Bao-yu. Bagă de seamă dacă e ori nu a mea.

— Nu-l credeți, stăpîne ! a zis înciudată Xi Ren. Încă de cînd eram mică știu de la fratele meu că sînt unii care cumpără bucăți mici de pietre și dacă n-au bani le amanează. Mă mir că n-a găsit-o într-o casă de toleranță !

La început, povestea lui Bei Ming i-a încîntat pe toți ; dar, reflectînd apoi la vorbele lui Xi Ren, au izbucnit în rîs.

— Lăsați-l stăpîne ! Nu-l mai ascultați pe neisprăvitul ăsta ! au strigat fetele. Piatra despre care vorbește nu este cea căutată.

Bao-yu rîse și el. Atunci o zări pe Xing Xiu-yan, care tocmai se întorcea de la Schitul grilajelor de turcoază.

Lucrurile stăteau cam așa : fata se dusese la templu și fără prea multe ocolișuri îi ceruse lui Miao Yu să-i ghicească.

— Eu m-am împrietenit cu dumneata, domnișoară, numai fiindcă nu-ți plac patimile lumești și nu ești de fel o ființă orgolioasă, a rîs ea rece. Cum ai putut să dai crezare clevetirilor și să vii să mă tulburi ? Mai mult, eu nici nu înțeleg sensul cuvîntului „a ghici“.

Zicînd acestea s-a îndepărtat de fată. Xing Xiu-yan regreta vorba nehibzuită. Îi cunoștea firea doar. „Însă dacă am venit să-mi ghicească, n-am să fac cale întoarsă !“

Fata a trebuit să-i spună călugăriței că viața lui Xi Ren și a altor slujitoare e în mîinile ei. Văzînd-o că șovăie, a început să stăruie și să se plece de mai multe ori, pînă la pămînt, în fața ei.

— Nu înțeleg de ce te zbuciumi atît pentru alții ? a suspinat călugărița. Pînă acum de cîte ori veneam la oraș, nimănui nu-i trecea prin minte că aș ști să ghicesc. Acum iată că ați dezvăluit tuturor taina mea și n-o să mai am pic de liniște.

— Am fost nevoită să vin, s-a dezvinovățit Xing Xiu-yan, încredințată de bunătatea dumitale. Dacă și alții vor îndrăzni numai dumneata singură vei hotărî să le îndeplinești ori nu rugămîntea. Cine te-ar putea sili ?

Miao Yu a ris și a făcut semn unei bătrîne călugărițe daoiste ca să aprindă arome. Apoi a scotocit într-un coș, de unde a scos un vas cu nisip pe care l-a așezat pe un bețigaș. A scris descîntecul și, poruncindu-i lui Xing Xiu-yan să citească o invocație, a săvîrșit o ceremonie neobișnuită. După aceea, au stat de o parte și de alta a vasului cu nisip, ținînd de ambele capete ale bețigașului, pînă ce acesta a început să vibreze, iar pe nisip s-a imprimat răspunsul sfîntului pe care-l invocasе :

*A venit fără de urmă
Și astfel s-a dus iar —
Sub piscul muntelui Jinggeng
Lîngă bradul secular.
De vrei s-o regăsești —
Drumu-i ca peretele.
Rîzi și intră-n casa mea
Dar numai să poți intra.*

Bețigașul a încetat să mai tremure.

— Ce sfînt ai invocat ? a-ntrebat Xing Xiu-yan.

— Pe Guai Xian, a răspuns călugărița.

Xing Xiu-yan a transcris răspunsul sfîntului și a rugat-o pe Miao Yu să i-l tîlmăcească.

— Mi-e cu neputință ! a zis călugărița. Eu însămi n-am înțeles o iotă. Ia-l și du-te ! Aveți acolo la castel destui oameni învățați.

Și iată că de-abia Xing Xiu-yan s-a înapoiat în Grădina rozelor încîntătoare și toți au năvălit s-o întrebe :

— Cum e ? Ce-ai făcut ?

Xing Xiu-yan, fără să-i ia în seamă, i-a întins lui Li Wan răspunsul sfîntului.

Fetele și Bao-yu l-au citit.

Toți au tîlmăcit astfel prezicerea : „Deocamdată nu-i chip să găsești piatra, dar după un timp o vei afla.“

Apoi s-au întrebat unde s-ar afla vîrfurile Jinggeng ?

— Cred că e o alegorie în care se ascunde taina sfântului, a fost de părere Li Wan. Un astfel de pisc nu există pe pământ. Poate cel care a furat piatra, de teamă să nu fie descoperit, o fi ascuns-o sub o stincă vegheată de acel brad secular. Dar nu-nțeleg ce vrea să spună „intră în casă.“ A cui casă ?

— Nu știi care sfânt a fost invocat ? a întrebat-o Dai-yu pe Xing Xiu-yan.

— Guai Xian, a răspuns aceasta.

— Dacă se interpretează „intră în casa sfântului“, atunci va fi foarte greu ! a zis Tan-chun. Zbuciumată, Xi Ren a început din nou să caute nestemata. S-a uitat sub fiecare piatră din grădină, dar totul a fost în zadar. Când a revenit, nimeni n-a întrebat-o nimic ; rîdea fără sens.

— Stăpîne, amintiți-vă unde-ați putut s-o pierdeți ? a stăruit She Yue. Chiar de ne-ar pedepsi, am ști și noi de ce !

— V-am spus c-am pierdut-o afară din casă, a răspuns Bao-yu. Atunci nu m-ați crezut. Ce mă mai întrebi acum ? De unde să știu ?

— De azi dimineață de cînd ne zbuciumăm și acum e seară, la a treia strajă ! și-au amintit Li Wan și Tan-chun.

— Ar trebui să mergem, surioara Lin Dai-yu e atît de ostenită că de-abia se mai ține pe picioare. Și-apoi și celelalte trebuie să se odihnească. Mîine o vom căuta din nou.

Fetele s-au împrăștiat. Bao-yu s-a culcat. Numai Xi Ren și celelalte slujitoare n-au putut s-așipească și toată noaptea au plîns. Dar despre aceasta nu vom mai povesti.

Mai bine să vorbim despre Dai-yu.

Acasă ea și-a amintit numaidecît cum fuseseră legate „aurul și nestemata“ și acum, cînd piatra se pierduse, o mare bucurie o cuprinsese.

„Bineînțeles, nu te poți încrede cu desăvîrșire în călugări ori preoți, s-a gîndit ea. Dacă «aurul și nestemata»

le-ar fi legat destinele, oare Bao-yu mai pierdea piatra ? Sau poate că această legătură s-a rupt din cauza mea ?“

Astfel reflectînd se simți tare liniștită și, uitînd de oboseală și de frămîntarea de peste zi, s-a apucat să citească.

Zi Juan, dimpotrivă, se simțea frîntă de oboseală și o zorea pe Dai-yu să se culce.

În cele din urmă Dai-yu s-a lungit pe pat, gîndindu-se la merișorul paradisului, care înflorise fără să-i fi sosit timpul.

„Pietricica asta se găsea în gura lui Bao-yu cînd s-a ivit el din pîntecul mamei sale. Apariția și dispariția ei trebuie să aibă o legătură. Dacă florile merișorului ar fi prevestitoare de fericire, nestemata n-ar fi trebuit să se prăpădească. Se prea poate ca ele să fie un semn rău și pe Bao-yu să-l pîndească cine știe ce nenorocire !“

În felul acesta tristețea o cuprinsese din nou pe Dai-yu. Apoi un gînd îi încolți : oare florile merișorului și pierderea pietrei nu înseamnă fericire pentru ea ? Și așa, pînă la straja a cincea, a fost cînd bucuroasă, cînd tristă, neputînd să închidă ochii.

A doua zi doamna Wang a trimis oameni la casele de amanet să caute piatra. La rîndul său Feng Jie născocise și ea un plan. Dar, cu toate că zarva a fost mare, piatra tot nu s-a găsit nici în ziua aceea și nici în zilele următoare. Din fericire, Jia Mu și Jia Zheng încă nu știau nimic.

Xi Ren tremura tot timpul de frică. Bao-yu a lipsit de mai multe ori de la școală. Umbla gînditor, abătut și nepăsător față de tot ce-l înconjură. Doamna Wang nu părea prea îngrijorată, crezînd că Bao-yu e mîhnit din pricina nestematei. Pe cînd era în iatacul său, a intrat Jia Lian.

— Am aflat de la un om pe care l-a trimis Jia Yucun la stăpînul Jia Zheng, spuse acesta rîzînd, că unchiul Wang Zi-teng a fost înălțat în grad ; ca să i se aducă la

cunoștință, vestea a fost transmisă într-o zi și-o noapte cale de trei sute de *li*. Va trebui să vină în capitală anul viitor, la douăzeci ianuarie. Cred că unchiul zi și noapte se gîndește la noi. Am venit să vă anunț că peste jumătate de lună va fi între noi !

Doamna Wang s-a arătat foarte emoționată. Nu de mult tocmai reflectase că mai avea puține neamuri în capitală, că familia mătușii Xue aproape se ruinase și că rămăsese fără nici un sprijin, în timp ce fratele ei se muta cu slujba în diferite provincii. Acum, aflînd că împăratul și-a arătat mila față de acesta, rechemîndu-l în capitală, s-a bucurat la gîndul că dacă va înflori neamul Wang, atunci Bao-yu nu va fi lipsit de sprijin. Grijile iscate de pierderea nestematei au trecut încet-încet pe un plan secundar și doamna Wang a început s-aștepte cu nerăbdare sosirea celui de mult plecat.

Dar într-o zi Jia Zheng a intrat cu lacrimile și roind și cu glasul sugrumat de emoție :

— Spune-i lui Jia Mu că trebuie să meargă numaidecît la palat. N-are nevoie de suită, o vei însoți tu pînă acolo. Împărăteasa noastră, Yuan-chun, s-a-mbolnăvit pe neașteptate. Veștile le-am aflat de la eunucul care e afară în curte. El a mai zis că împărăteasa răsuflă greu și că nu mai sînt speranțe de reînsănătoșire. Toate acestea au fost scrise în buletinul medical înaintat împăratului.

Doamna Wang a izbucnit în hohote.

— Nu-i vremea să jalești, a întrerupt-o Jia Zheng. Mergi repede la mama ! Dar vezi, ai grijă cum îi vorbești ! Jia Zheng a ieșit ca să dea porunci slujitorilor.

Doamna Wang și-a șters lacrimile și s-a dus la Jia Mu, care aflase între timp că Yuan-chun e bolnavă și că vrea s-o vadă.

— De ce s-o fi îmbolnăvit iar ? a exclamat Jia Mu, murmurînd numele lui Buda. Data trecută ne-a speriat, ca să ne dăm seama că nu e nimic. Ce mult aș vrea ca și acum zbuciumul nostru să fie zadarnic.

Doamna Wang încuviința tot ce spunea Jia Mu, zorind-o în același timp pe Yuan Yang să-i adune mai repede veșmintele și podoabele.

Astfel, doamna Wang și-a mai revenit, s-a schimbat în grabă și a ieșit s-o însoțească pe Jia Mu. Curînd totul fu pregătit și într-un palanchin uriaș s-au îndreptat spre Curte.

Dar despre asta nu vom mai vorbi.

Cînd a ajuns să locuiască la Palatul marilor stiliști, Yuan-chun, profitînd de bunăvoința împăratului, a trăit în belșug și risipă. Cu timpul s-a îngrășat într-atît, de nu mai era în stare aproape să se miște. Obosea peste măsură și-n cele din urmă s-a îmbolnăvit de astmă.

Înainte cu două zile, la un banchet, slujise pe împărat. Pe cînd se întorcea în apartamentele sale, a răcit și boala i s-a agravat. A fost anunțat împăratul, care i-a trimis numaidecît medicul. Acesta însă nu i-a prescris nici un fel de leacuri, fiindcă Yuan-chun nu putea să le ia. A-ncearcă să-i curețe căile respiratorii, dar fără rezultat. Înpăimîntați, cei de la curte l-au rugat pe împărat să dispună pregătirea ceremoniei funebre. De aceea împăratul a poruncit să fie invitate rudele din familia Jia.

Supunîndu-se chemării împărătești, Jia Mu și doamna Wang au sosit la curte. Yuan-chun nu mai putea să vorbească.

Văzînd-o pe Jia Mu, fața i s-a crispat de suferință, dar ochii i-au rămas uscați. Jia Mu s-a apropiat de patul ne-poatei sale, a întrebat-o cum se simte și i-a șoptit cîteva cuvinte de îmbărbătare. Apoi slugile curții au adus cartea de vizită a lui Jia Zheng. Dar Yuan-chun nu mai distingea pe nimeni, fața îi devenea din ce în ce mai palidă. Eunucii l-au înștiințat pe împărat. Fiindcă obiceiul curții în astfel de împrejurări era ca toate femeile de la palat să-și ia rămas bun de la aceea care murea, rudele au fost invitate să aștepte în sala de primire.

cunoștință, vestea a fost transmisă într-o zi și-o noapte cale de trei sute de *li*. Va trebui să vină în capitală anul viitor, la douăzeci ianuarie. Cred că unchiul zi și noapte se gîndește la noi. Am venit să vă anunț că peste jumătate de lună va fi între noi !

Doamna Wang s-a arătat foarte emoționată. Nu de mult tocmai reflectase că mai avea puține neamuri în capitală, că familia mătușii Xue aproape se ruinase și că rămăsese fără nici un sprijin, în timp ce fratele ei se muta cu slujba în diferite provincii. Acum, aflînd că împăratul și-a arătat mila față de acesta, rechemîndu-l în capitală, s-a bucurat la gîndul că dacă va înflori neamul Wang, atunci Bao-yu nu va fi lipsit de sprijin. Grijile iscate de pierderea nestematei au trecut încet-încet pe un plan secundar și doamna Wang a început s-aștepte cu nerăbdare sosirea celui de mult plecat.

Dar într-o zi Jia Zheng a intrat cu lacrimile și roind și cu glasul sugrumat de emoție :

— Spune-i lui Jia Mu că trebuie să meargă numaidecît la palat. N-are nevoie de suită, o vei însoți tu pînă acolo. Împărăteasa noastră, Yuan-chun, s-a-mbolnăvit pe neașteptate. Veștile le-am aflat de la eunucul care e afară în curte. El a mai zis că împărăteasa răsuflă greu și că nu mai sînt speranțe de reînsănătoșire. Toate acestea au fost scrise în buletinul medical înaintat împăratului.

Doamna Wang a izbucnit în hohote.

— Nu-i vremea să jalești, a întrerupt-o Jia Zheng. Mergi repede la mama ! Dar vezi, ai grijă cum îi vorbești ! Jia Zheng a ieșit ca să dea porunci slujitorilor.

Doamna Wang și-a șters lacrimile și s-a dus la Jia Mu, care aflase între timp că Yuan-chun e bolnavă și că vrea s-o vadă.

— De ce s-o fi îmbolnăvit iar ? a exclamat Jia Mu, murmurînd numele lui Buda. Data trecută ne-a speriat, ca să ne dăm seama că nu e nimic. Ce mult aș vrea ca și acum zbuciumul nostru să fie zadarnic.

Doamna Wang încuviința tot ce spunea Jia Mu, zorind-o în același timp pe Yuan Yang să-i adune mai repede veșmintele și podoabele.

Astfel, doamna Wang și-a mai revenit, s-a schimbat în grabă și a ieșit s-o însoțească pe Jia Mu. Curînd totul fu pregătit și într-un palanchin uriaș s-au îndreptat spre Curte.

Dar despre asta nu vom mai vorbi.

Cînd a ajuns să locuiască la Palatul marilor stiliști, Yuan-chun, profitînd de bunăvoința împăratului, a trăit în belșug și risipă. Cu timpul s-a îngrășat într-atît, de nu mai era în stare aproape să se miște. Obosea peste măsură și-n cele din urmă s-a îmbolnăvit de astmă.

Înainte cu două zile, la un banchet, slujise pe împărat. Pe cînd se întorcea în apartamentele sale, a răcit și boala i s-a agravat. A fost anunțat împăratul, care i-a trimis numaidecît medicul. Acesta însă nu i-a prescris nici un fel de leacuri, fiindcă Yuan-chun nu putea să le ia. A-ncearcă să-i curețe căile respiratorii, dar fără rezultat. Înpăimîntați, cei de la curte l-au rugat pe împărat să dispună pregătirea ceremoniei funebre. De aceea împăratul a poruncit să fie invitate rudele din familia Jia.

Supunîndu-se chemării împărătești, Jia Mu și doamna Wang au sosit la curte. Yuan-chun nu mai putea să vorbească.

Văzînd-o pe Jia Mu, fața i s-a crispat de suferință, dar ochii i-au rămas uscați. Jia Mu s-a apropiat de patul ne-poatei sale, a întrebat-o cum se simte și i-a șoptit cîteva cuvinte de îmbărbătare. Apoi slugile curții au adus cartea de vizită a lui Jia Zheng. Dar Yuan-chun nu mai distingea pe nimeni, fața îi devenea din ce în ce mai palidă. Eunucii l-au înștiințat pe împărat. Fiindcă obiceiul curții în astfel de împrejurări era ca toate femeile de la palat să-și ia rămas bun de la aceea care murea, rudele au fost invitate să aștepte în sala de primire.

Xi Ren și celelalte fete nu îndrăzneau să-l tulbure. Dacă îl chemau la masă mînca, iar dacă nu, n-avea nevoie de nimic.

Lui Xi Ren i s-a părut că Bao-yu e bolnav. Prinziind o clipă de răgaz, a alergat în pavilionul Rîului Xiaoxiang și i-a spus lui Zi Juan :

— Stăpînul nu se simte bine. Poate domnișoara ta îl amuză prea puțin !

Zi Juan a vorbit cu Dai-yu, dar ea aștepta să devină soția acestuia, astfel că i s-a părut nepotrivit să-l caute, și în sinea ei gîndea : „Dacă-ar veni el singur pe la mine, ar fi cu totul altceva, dar să mă duc eu la el, cu nepuțință !“

Și n-a vrut să-l vadă.

Atunci Xi Ren a alergat la Tan-chun, căreia i-a povestit împlinirea. Tan-chun, care trăise împliniri atît de ciudate, înflorirea merișorului paradisiac cînd nu-i era vremea, dispariția „pietrei nestemate“, urmate de moartea neașteptată a lui Yuan-chun, și-a dat seama că familia trece printr-o zodie nefericită. Tan-chun era foarte tristă și nu s-a dus la Bao-yu. În afară de aceasta, Bao-yu era bărbat, nu se cădea să-l viziteze prea des și, deci, a refuzat la rîndu-i cu desăvîrșire să-l vadă.

Și Bao-chai aflase de pierderea nestematei. În ziua în care mătușa Xue se hotărîse ca să-și dea fata după Bao-yu, i-a spus acesteia toată povestea.

— Mătușa ta într-adevăr m-a convins, dar nu mi-am spus ultimul cuvînt. Totul se va hotărî după reîntoarcerea fratelui tău mai mare. Tu ce gîndești ? Te învoiești ori nu ?

— N-ai dreptate, mamă, a zis Bao-chai devenind gravă. Destinul unei copile este hărăzit de părinții ei. Întrucît tatăl meu nu se află în lumea aceasta, totul depinde de tine. Dar dacă ții, poți să te sfătuiești și cu frațele meu. N-are rost să mă întrebi ce cred eu.

Mătuşa Xue s-a înduioşat şi s-a gîndit că deşi o răsfătase încă din copilărie, Bao-chai nu-şi pierduse modestia firească şi puritatea. Începînd din clipa aceea a încetat să mai pomenească numele lui Bao-yu. Bao-chai i-a urmat pilda.

Auzind de dispariţia nestematei, fata s-a cutremurat din tot sufletul, dar n-a întrebat pe nimeni, mulţumindu-se doar cu ceea ce aflase de la cei din jur, lăsînd să pară că faptul n-are nici o legătură cu ea.

În ceea ce-o priveşte pe mătuşa Xue, a trimis de nenumărate ori să afle ce se petrece în castelul Rongguo. Avea ştire despre moartea lui Yuan-chun, dar n-a mers prea des pe acolo, fiindcă era neliniştită din pricina soartei băiatului ei şi aştepta cu nerăbdare sosirea lui Wang Zi-teng, care-l putea ajuta să scape de pedeapsă. Mai mult, ea ştia prea bine că deşi în familia Jia toţi erau înglodaţi în treburi, exista Feng Jie, care le orînduia şi le supraveghea pe toate.

Xi Rên se chinuia îngrozitor. Se silea să fie blindă cu Bao-yu şi credincioasă, dar el se arăta nepăsător faţă de toţi, ceea ce-o neliniştea.

Între timp sicriul cu trupul lui Yuan-chun stătuse în capela castelului cîteva zile, după care trebuia să se facă ceremonia înmormîntării, la care s-a dus întovărăşită de neamuri şi Jia Mu.

Cu fiecare zi, Bao-yu se arăta tot mai ciudat; n-avea febră, nu-l durea nimic; dar mîncea fără pic de poftă, tremura în somn, iar dacă vorbea cu cineva, bătea cîmpii.

Zbuciumate, Xi Ren şi She Yue au anunţat-o de mai multe ori pe Feng Jie care, înspăimîntîndu-se, alergase să-l vadă.

La-nceput toţi credeau că Bao-yu era mîhnit din cauza nestematei, dar cînd au observat că nimic nu-l mai interesează, s-au speriat şi au chemat medicul. Acesta i-a prescris toate leacurile ştiute, el le-a luat supus, dar nu l-au vindecat, ci din contra, boala se arăta tot mai grea.

Au încercat să-l întrebe ce-l doare, dar el nu era în stare să spună nimic.

După înmormintarea împărătesei, Jia Mu a-nceput să se frămînte pentru Bao-yu și mergea neconținut în grădina să-l vadă. Doamna Wang o însoțea.

Xi Ren îl aducea pe Bao-yu la ele, să le întrebe de sănătate.

Cu toate că era socotit bolnav, Bao-yu se scula în fiecare zi, făcea mișcări și se purta ca de obicei. Acum, cînd îl chemaseră, el a ieșit să le salute doar fiindcă Xi Ren îl ținea din scurt și îi spunea mereu ce avea de făcut.

— Copilul meu ! a exclamat Jia Mu, privindu-și nepotul. Credeam că ești într-adevăr bolnav și am trecut să te văd, dar tu arăți ca și-nainte. Acum pot să mă liniștesc !

Doamna Wang, gînditoare, oftă ușurată. Bao-yu nu zicea nimic și ridea tot timpul.

Jia Mu a intrat și s-a așezat pe scaun. L-a întrebat pe Bao-yu despre una, despre alta, dar la toate întrebările ei nu răspundea decît așa cum îl învățase Xi Ren, așa că vorbele se legau fără sens. Avea o înfățișare ciudată. Cu cît îl privea mai atent, Jia Mu era cuprinsă de îndoială și, în cele din urmă, nemaiputîndu-se stăpîni, a zis :

— Cînd am venit aici mi s-a părut că nu are nimic. Acum însă, din ce-l privesc, cu atît mi se pare că nu-i de glumit cu boala lui. O fi numai o stare proastă, trecătoare ? Care să fie pricina ?

Doamna Wang și-a dat seama că nu mai poate ascunde nimic și, uitîndu-se la Xi Ren, care arăta jalnic, a repetat povestea spusă de Bao-yu ; cum s-a dus el la castelul lui Lin An-bo să vadă spectacolul și cum a pierdut piatra nestemată. Doamna Wang s-a străduit să folosească vorbele cît mai cu grijă, ca să n-o sperie pe Jia Mu.

— Am trimis s-o caute, a încheiat ea. Ne-am adresat ghicitorilor și prezicătorilor ; toți spun că nestemata trebuie căutată la casele de amanet și neapărat va fi găsită.

Ingrozită, Jia Mu s-a ridicat în picioare.

— Cum se poate să pierdeți așa ceva ? Voi v-ați găsit s-o căutați ? Nu puteați s-o lăsați în seama tatălui lui Bao-yu ?

Doamna Wang a înțeles că Jia Mu se supăraseră și a poruncit lui Xi Ren și celorlalte slujitoare să se arunce în genunchi în fața ei. Doamna Wang, cu capul plecat și vocea joasă, a spus :

— Ne-am temut să aflați ca nu cumva să vă neliniștiți și tatăl copilului să se supere.

— Piatra asta este viața lui Bao-yu ! a țipat Jia Mu tușind. Cum a pierdut-o, a și fost cuprins de această jalnică înfățișare. Ce nenorocire ! Despre piatra asta știe tot orașul și dacă cineva a găsit-o, crezi c-o va înapoia atât de ușor ?

Să fie chemat Jia Zheng, fiindcă vreau să vorbesc cu el !

Doamna Wang și Xi Ren, înspăimântate, au implorat-o pe Jia Mu :

— Venerată stăpînă, dacă așa cuprinsă de minie îi veți povesti totul stăpînului Jia Zheng, va fi mare nenorocire ! Acum Bao-yu e bolnav, lăsați-ne pe noi să căutăm mai departe piatra.

— Dacă vă temeți atât de Jia Zheng, sînt eu aici și-am să vă țin parte ! a zis neînduplecată Jia Mu.

Zicînd astfel, a trimis-o pe Xi Ren să poruncească să-l cheme pe Jia Zheng. Curînd s-a anunțat :

— Stăpînul a plecat cu oaspeții !

— În cazul acesta nu vom sta cu mîinile în sîn, a zis Jia Mu. Să i se spună că nefiînd acasă i-am poruncit lui Jia Lian să scrie acest anunț : „Oricine ar găsi, ori ar aduce piatra pierdută, va primi ca răsplată zece mii *liang* de argint. Oricine știe unde se află piatra pierdută și poate să anunțe locul, va primi cinci mii *liang* de argint“. Anunțul trebuie să fie pus la loc bun pe străzile unde-a umblat Bao-yu. Dacă se găsește piatra, nu-i nimic că s-au prăpădit banii. Eu am credința că nu e pierdută cu desăvîr-

şire. Însă dacă vom continua s-o căutăm doar cu ajutorul citorva oameni, apoi în vecii vecilor nu mai dăm de ea !

Doamna Wang n-a îndrăznit să scoată un cuvînt. Jia Mu a poruncit să se transmită grabnic cuvintele ei lui Jia Lian, ca acesta să le îndeplinească fără nici o întîrziere.

După aceea Jia Mu a zis :

— Mutaţi la mine toate lucrurile de care se foloseşte Bao-yu ! Xi Ren şi She Yue să vină şi ele. Celelalte fete să rămînă pe loc, să vadă de casă.

Auzind-o, Bao-yu nu spunea nimic şi doar chicotea fără sens.

Jia Mu l-a prins pe Bao-yu de mîină şi l-a luat cu ea. Xi Ren şi servitoarele i-au însoţit. Jia Mu a dat dispoziţii să se facă ordine în odăile unde avea să locuiască Bao-yu, apoi i-a spus doamnei Wang :

— Pricepi de ce-am făcut asta ? În grădină sînt acum puţini oameni, şi copacii ofiliţi vor înmuguri din nou, şi asta mi se pare nemaipomenit de ciudat. Înainte, piatra alunga forţele necurate, pe cînd acum nimeni nu le mai poate stăpîni. Iată de ce ţin ca Bao-yu să locuiască la mine. Cîteva zile n-are voie să iasă din casă. Medicii îl vor vedea aici.

— Aveţi dreptate stăpînă ! a fost de părere doamna Wang. Sînteţi inzestrată cu putere ocrotitoare şi lui Bao-yu nu i se va putea întîmpla nimic rău.

— Ce putere ocrotitoare ? şi-a plesnit palmele Jia Mu. Doar că iatacul meu este neprihănit şi am o mulţime de cărţi sfinte, din care pot să citesc pentru alungarea duhurilor. Nu-i aşa, Bao-yu, că te vei simţi bine la mine ?

Auzind că Jia Mu i se adresează, Bao-yu a-nceput să hohotească. Xi Ren l-a-nghiontit să răspundă şi de-abia după aceea a zis şi el că o să fie bine.

Privindu-şi fiul, doamna Wang a lăcrimat din nou. Înţelegînd cît de zbuciumată era, Jia Mu a zis :

— Du-te ! Voi aranja singură totul ! Diseară, cînd se va întoarce bărbatul tău, să nu-i spui nimic şi nici să nu vină la mine !

Doamna Wang a ieșit, iar Jia Mu a cerut să i se aducă leacuri pentru liniștire și întremare și să i se dea potrivit prescripțiilor doctorului. Dar aceste lucruri nu mai sînt atît de însemnate.

Între timp, Jia Zheng, care se-ntorcea către seară acasă, a auzit din caleașcă vorbindu-se :

— Numai să vrei, că te poți îmbogăți ușor !...

— Cum așa ? a întrebat alt glas.

— La castelul Rongguo s-a pierdut o piatră, a răspuns glasul dintii. Am văzut anunțul în care se spune că oricine-ar găsi această piatră, va primi zece mii de *liang* de argint. Apoi se arătau toate semnele pietrei și forma ei. Oricine ar indica locul unde se află piatra, va primi cinci mii *liang* de argint !

Jia Zheng n-a ascultat cuvînt cu cuvînt toată discuția, dar în sufletul lui s-a furișat bănuiala și, cum a sosit acasă, l-a întrebat pe portar. Acesta, fără s-ascundă ceva, i-a povestit :

— Eu, pînă-acum, n-am avut habar de nimic. După masă, însă, stăpînul Jia Lian ne-a transmis porunca stăpînei bătrîne, să afișăm anunțul.

„Neamul nostru, după cîte se vede, se duce de rîpă ! s-a gîndit el. Soarta mi-a dat un fiu cu-n asemenea destin ca să mă pedepsească pentru păcatele mele. Încă de cînd a venit pe lume, toată strada a birfit și a clevetit și numai după zece ani au mai încetat oarecum. Și cum o să se dea de urmele acestei pietre, dacă anunțul se va descleia ? Ce nenorocire !“

A intrat grăbit în casă și a-ntrebat-o pe doamna Wang. Doamna Wang i-a explicat cu de-amănuntul tot ce se petrecuse.

Aflînd de hotărîrea mamei sale, Jia Zheng n-a îndrăznit să se opună, revărsîndu-și oarecum furia asupra doamnei Wang.

Apoi a ieșit și a poruncit să fie adunate toate anunțurile, fără ca Jia Mu să audă.

Dar porunca lui a venit prea târziu, deoarece mina cuiva făcuse acest lucru mai înainte.

După un timp a apărut la castelul Rongguo un necunoscut și a anunțat că a adus piatra pierdută.

— Prea bine, a zis portarul. Dă-mi piatra! Ți-o înapoiez numaidecît.

Necunoscutul a scos din sîn anunțul și l-a arătat portarului.

— Este anunțul vostru? Aici scrie că oricare-ar găsi piatra, va primi zece mii de *liang* de argint. Nu te uita la mine că arăt așa ponosit, stăpîne, că după ce voi primi banii, voi fi un om făcut.

— Dă-mi să văd ce-ai adus, l-a rugat portarul, simțind că străinul nu avea încredere în el. Am să ți-o dau înapoi bucuros.

La-nceput acesta nu s-a învoit, dar înțelegînd că și portarul avea dreptate, a scos piatra și, ținînd-o în palmă a întreat :

— Asta-i ?

Paznicii de la intrare nu fuseseră niciodată în castel, știau de dispariția pietrei numai din auzite. Cînd necunoscutul le-a arătat-o, s-au neliniștit și au rupt-o la fugă cît au putut, să ducă stăpînilor vestea. În ziua aceea Jia Zheng și Jia She nu erau acasă, așa că au alergat la Jia Lian. Ascultîndu-i, Jia Lian i-a întreat dacă nu cumva era o piatră falsă.

— Am văzut piatra, a răspuns portarul, numai că străinul o ținea în palmă. A zis că vrea s-o dea personal unuia din stăpîni, ca să primească răsplata cuvenită. Pradă bucuriei, Jia Lian a alergat la doamna Wang, care urma să-i dea de veste lui Jia Mu. Cea mai emoționată însă părea a fi Xi Ren, care nu mai contenea să-i mulțumească lui Buda.

Nevoind să calce făgăduiala făcută în anunț, Jia Mu a poruncit :

— Jia Lian să-l primească pe acest om, să ia piatra și s-o aducă încoace. Numai decît să-i dea și banii !

Supunîndu-se poruncii, Jia Lian a cerut să fie adus străinul, l-a întîmpinat după lege ca pe un oaspete de onoare și i-a mulțumit zicînd :

— Dacă-mi îngăduiți să arăt piatra stăpînului ca să și-o recunoască, puteți să nu vă faceți griji, fiindcă răs-plata o veți primi în întregime.

Străinul nu s-a împotrivit, a scos o batistă de mătase roșie înnodată într-un colț și i-a întins-o lui Jia Lian. Acesta a dezlegat-o și a văzut o minunată piatră albă de culoarea laptelui. Jia Lian nu dăduse pînă atunci o prea mare atenție nestematei lui Bao-yu, iar acum, că o promise din miinile necunoscutului, o privea foarte atent. O răsucea în palmă, se tot uita la ea și i se păru chiar că distinge niște semne asemănătoare cu hieroglifele „alungă necuratul“. Nemaistăpînindu-și bucuria, el a poruncit slugilor să-l aștepte și a alergat cît a putut la Jia Mu și la doamna Wang. Acolo erau adunați toți ai casei, nerăb-dători să vadă piatra nestemată.

De-abia a intrat, că Feng Jie i-a smuls-o din mină, s-a uitat bine la ea, apoi a întins-o în grabă lui Jia Mu.

— Nici o astfel de bucurie nu mă lași să-i fac bunicii, i-a reproșat Jia Lian încetișor.

Jia Mu a desfăcut batista și dintr-un început a obser-vat că piatra e puțin întunecată. A poruncit să i se aducă ochelarii, s-a mai uitat încă o dată cu atenție, apoi a mormăit :

— Ciudat ! Parcă ea ar fi ! Dar de ce nu mai stră-lucește ?

După aceea fu rîndul doamnei Wang, dar cum nici ea nu era sigură dacă era piatra căutată, i-a întins-o lui Feng Jie.

— De semănat, seamănă, dar nu-i asta culoarea ! a zis Feng Jie, examinînd-o. Lăsați-mă să i-o arăt chiar lui Bao-yu.

Xi Ren, care se afla de față, credea de asemenea că nu aceasta era nestemata pierdută, dar nu îndrăznea să se pronunțe, deoarece mult ar fi dorit să se fi înșelat.

Luînd piatra, Feng Jie, împreună cu Xi Ren, s-au dus la Bao-yu.

Bao-yu tocmai se trezise din somn.

— S-a găsit piatra ! a strigat Feng Jie.

Ochii lui Bao-yu erau împăienjeniți de somn, dar a întins mîinile și fără măcar s-o privească a aruncat-o jos.

— Mă mințiți ! a țipat el și pe buzele sale a apărut un zîmbet rece.

— Ciudat ! a exclamat Feng Jie, grăbindu-se să ridice piatra. Cum o arunci fără să te uiți cel puțin la ea ?

Bao-yu rîdea întruna.

Doamna Wang, care între timp intrase în odaie, fusese martoră la cele întîmplate.

— Lasă-l ! a zis. El s-a născut cu piatra în gură și-o cunoaște mai bine decît noi. Cred că oamenii, după ce-au văzut anunțul nostru cu semnele pietrei, au născocit una asemănătoare.

Nimeni n-avu curajul s-o contrazică. .

Jia Lian, de pe culoar, auzind vorbele doamnei Wang, zise :

— Dacă nu-i piatra căutată, dați-mi-o mie ; am să-l învăț eu minte pe acest coțcar ! În durerea noastră el îndrăznește să ne păcălească.

— Lian Er ! l-a strigat Jia Mu. Dă-i piatra și lasă-l să plece ! Este un amărit care aleargă după bani. Și-așa s-a străduit cu piatra asta. Cel mai bun lucru este să i-o înapoezi și să-i dai cîtiva *liang* de argint, spunîndu-i că nu-i nestemata pe care o căutăm noi. Dacă-l pedepsim, află și ceilalți și se poate-ntîmpla ca omul care a găsit adevărata piatră să nu mai îndrăznească să vină la noi.

Jia Lian, supus, s-a închinat și apoi a ieșit.

Străinul se mai afla acolo unde i se spusese să aștepte. Văzînd că timp îndelungat nu mai apare nimeni, începuse a se neliniști.

Dar iată că intră Jia Lian...

Ce-a mai urmat mai departe, veți afla din capitolul următor.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI ȘAPTELEA

În care se povestește cum Feng Jie a pus la cale un plan șiret, cu gând să-l înșele pe tânăr și cum Dai-yu a fost cuprinsă de deznădejde când s-a dat pe față adevărul

Cu piatra falsă în mână, Jia Lian a alergat furios în odaia sa de lucru. Văzîndu-l, străinul și-a dat seama că nu-l aștepta nimic bun și, speriat, s-a ridicat numaidecît.

— Ești isteț ! a ris cu răutate Jia Lian. Am să te învăț eu minte, secătură ! Știi tu de cine vrei să-ți bați joc ? Hei ! Băieți !

Mai multe slugi apărură.

— Înghățați-l ! a strigat Jia Lian. Cum se-ntoarce acasă stăpînul Jia Zheng, am să-l pîrăsc pe acest pungaș și o să-l dea pe mîna judei.

— Am înțeles ! Aducem îndată fringhia ! au răspuns într-un glas oamenii, numai că nu s-au mișcat din loc.

Străinul tremura de frică. Se aruncase în genunchi în fața lui Jia Lian și, sărutînd pămîntul, bolborosea :

— Luminate stăpîne ! Nu vă mîniați pe mine ! Sînt un om foarte amărit și numai asta m-a-ndemnat la o asemenea faptă murdară. Piatra e făcută de mine și nu-mi trebuie nimic, dacă stăpînul cel tânăr o primește în dar !

Și nu mai înceta să se ploconească.

— Mai ești și neobrăzat ! l-a înjurat Jia Lian. N-avem nevoie de darul tău !

Dar iată că Lai Da intră și, văzîndu-i, spuse lui Jia Lian rîzînd :

— Nu vă mîniați, stăpîne ! Țasta-i un om de nimic ! Fie-vă milă de el și lăsați-l să se ducă unde-o vedea cu ochii !

— Neobrăzat ! a mai țipat Jia Lian și Lai Da l-a aprobat.

— Javră netrebnică ! au strigat și slugile laolaltă. Ingenunche, cere iertare stăpînului Jia Lian și stăpînului Lai Da și șterge-o de aici ! Sau mai aștepți să te mai luăm și la ghionturi ?

Omul s-a mai ploconit de cîteva ori și, astupîndu-și urechile cu mîinile, a fugit ca un șoarece speriat.

Din clipa aceea pe uliță a-nceput să se-audă glasuri.

— Jia Bao-yu a dat peste *jiabaoyu* ¹.

Între timp Jia Zheng se întorsese acasă. Sărbătoarea lampionilor se apropia de sfîrșit și, nevoind să-l supere, slujitorii nu i-au mai spus pătania cu piatra falsă. Cu prilejul sărbătorii, în castelul Rongguo s-a organizat un banchet familial ; dar cum de-abia murise Yuan-chun și cum Bao-yu era bolnav, toți erau mîhnîți și îndurerați, iar cît a ținut sărbătoarea nu s-a întîmplat nimic care să merite să fie povestit.

În sfîrșit, sosi ziua de șaptesprezece ianuarie. Doamna Wang spera că în această zi fratele său, Wang Zi-teng, va ajunge în capitală. Pe neașteptate însă a intrat Feng Jie, care a înștiințat-o :

— Astăzi Jia Lian a auzit vorbindu-se că bătrînul nostru stăpîn, Wang Zi-teng, grăbindu-se spre capitală, s-a îmbolnăvit pe drum și a murit. Știați ori nu, stăpînă ?

¹ Joc de cuvinte : *Jia Bao-yu* sună în limba chineză la fel cu piatra falsă — *jiabaoyu*, diferența de pronunțare fiind dată doar de tonul fiecărui cuvînt.

— Nu, ieri seară nu mi-a spus nimeni nimic, a răspuns doamna Wang sugrumată de emoție. Unde-a aflat Jia Lian vestea aceasta ?

— Într-o discuție în casa consilierului — domnul Zhang — a răspuns Feng Jie.

În ochii doamnei Wang au năvălit lacrimile, dar ea și le-a zvîntat numaidecît spunînd :

— Să se ducă Jia Lian să afle adevărul și apoi să m-anunțați !

Feng Jie a ieșit. Doamna Wang plîngea pe ascuns, îndurerată de moartea lui Yuan-chun și de sfîrșitul neprevăzut al fratelui său.

Starea lui Bao-yu de asemenea o zdruncinase mult. O nenorocire se înlanțuia cu alta și ea suferea nespus.

Dar iată c-a apărut Jia Lian :

— Unchiul Wang Zi-teng a răcit pe drum. În acel afund de provincie n-au existat doctori, să se caute. Vra-ciul satului i-a dat leacuri nepotrivite și el a murit. N-am cunoștință dacă familia, care venea în urmă sa, a ajuns ori nu.

Durerea o copleși. Își simțea inima abia bătînd. Ajutată de Cai Yun, s-a trîntit pe pat, poruncindu-i lui Jia Lian să-l anunțe pe Jia Zheng.

— Strîngeți repede cele trebuincioase drumului, i-a ordonat Jia Zheng lui Jia Lian, și du-te acolo să ajuți la înmormîntare. Întoarce-te numaidecît, ca nu cumva soția ta să se neliniștească.

Jia Lian, neîndrăznind să nu se supună, și-a luat rămas bun de la Jia Zheng și s-a pregătit de călătorie. Jia Zheng aflate mai de mult despre moartea lui Wang Zi-teng și se-ntristase foarte. Apoi a auzit că Bao-yu era bolnav și că nici un fel de leac nu-i poate fi de folos, iar doamna Wang, de-atîta supărare, suferea de inimă. Toate acestea îl tulburase afară din cale.

În anul acela avusese loc în capitală verificarea slujbelor demnitarilor și Jia Zheng fusese calificat unul din-

tre cei mai buni slujbași, pentru care fapt, în luna februarie, fusese chemat în audiență la împărat.

Știindu-l stăruitor și cinstit, împăratul l-a numit collector de biruri pe cereale în provincia Jiangxi.

Jia Zheng a mulțumit pentru mărinimie împăratului. Multe neamuri și prieteni ar fi vrut să-l felicite, dar Jia Zheng nu dorea să primească pe nimeni în starea în care se găsea și nici nu se putea hotărî să amine plecarea. Fu chemat de Jia Mu. Acolo era și doamna Wang. Când Jia Zheng a întrebat-o de sănătate, bătrîna doamnă i-a spus :

— În curînd va trebui să pleci la noua ta slujbă, dar mai înainte aș vrea să vorbesc cu tine. Nu știu însă dacă-mi vei da ori nu ascultare.

Spunînd acestea, Jia Mu a izbucnit în plîns.

— Dacă ai să-mi poruncești ceva, poruncește-mi ! și Jia Zheng s-a ridicat de pe scaun. Aș îndrăzni eu oare să nesocotesc vorbele stăpînei ?

— Am împlinit optzeci și unu de ani ! a zis Jia Mu cu glasul întretăiat. În curînd va trebui să pleci. Să ieși la pensie, ca fratele tău mai mare rămas acasă, zicînd că părinții sînt în vîrstă, nu se poate. Acum cînd vom fi nevoiți să ne despărțim de tine, Bao-yu rămîne pentru mine ruda cea mai scumpă. Îl iubesc foarte mult, însă este greu bolnav. Aseară am chemat-o pe soția lui Lai Shen să-mi ghicească și mi-a prezis viață lungă pentru Bao-yu. Oracolul a mai arătat că Bao-yu trebuie să ia neapărat de nevastă fata al cărei destin face parte din sfera care stăpînește stihiiile metalului ; numai aceasta îi va aduce lui Bao-yu o mare bucurie și-l va tămădui. Deocamdată nu se poate garanta nimic. Eu știu că tu nu crezi în preziceri și tocmai de aceea te-am chemat, ca să ne sfătuim. Bine că-i și soția ta de față. Vrei ca Bao-yu să se facă bine ? Sau să lăsăm totul în voia soartei ?

— Mamă, cînd am fost tînăr m-ai iubit foarte mult. Cum s-ar putea oare să nu iubesc la rîndu-mi propriul

meu copil ? a zis Jia Zheng emoționat. Eu sînt nemulțumit de Bao-yu doar pentru nepăsarea lui la învățătură și mi-este greu că „nu pot preface fierul în oțel“. Intenția dumitale de a-l însura, este cît se poate de firească ! Oare eu nu-i doresc aceeași fericire ca și dumneata ? Bao-yu este bolnav și acest lucru mă neliniștește. Nu-ndrăznesc să spun nimic, că nu-mi îngăduiți să mă văd cu fiul meu. Aș vrea foarte mult să mă conving cu ochii mei de ce suferă Bao-yu.

Doamna Wang urmărea fără-nterupere fața lui Jia Zheng și a observat că-n ochi îi jucau lacrimile. Nu s-a mai putut reține și a făcut semn lui Xi Ren să-l aducă pe Bao-yu.

Cînd acesta intră, Xi Ren îl duse înaintea tatălui său și îl îndemnă să-l întrebe de sănătate. Bao-yu o asculta fără să audă. Fața trasă, ochii stinși și înfățișarea pierdută a fiului său au lăsat asupra lui Jia Zheng o impresie zguduitoare.

A făcut semn să fie luat numaidecît și a gîndit în sine : „Am aproape șaiszeci de ani și împăratul mi-a poruncit să mă duc departe de casă. Cînd oare mă voi reîntoarce ? Dacă i se va întîmpla ceva copilului, voi rămîne la ani de bătrînețe fără urmași direcți ; nepotul Jia Lian aparține altei generații. În afară de aceasta, Jia Mu îl iubește pe Bao-yu mai mult decît orice pe lume și dacă se va întîmpla ceva, eu mă voi simți vinovat“.

Furișindu-și privirea peste fața înlăcrimată a doamnei Wang, Jia Zheng se simți mai abătut, deoarece în ultimul timp sănătatea soției sale se șubrezise vîzînd cu ochii.

— Mamă, a zis el ridicîndu-se, ai atîta experiență de viață, și dacă vrei să-l faci fericit pe nepotul dumitale, aș avea eu oare îndrăzneala să mă-mpotrivesc ? Cum vei hotări, așa va fi ! Nu știu însă dacă ați convins-o pe mătușa Xue !

— Mătuşa Xue nu se-mpotriveşte, a intervenit doamna Wang. Numai că noi nu ne-am grăbit, din cauza neplăcerilor lui Xue Ban.

— Da, asta nu e de neglijat, a continuat Jia Zheng. Cum s-ar putea mărita fata, cînd fratele ei se află la închisoare ? În afară de aceasta, cu toate că moartea lui Gui Fei nu împiedică încheierea căsătoriei, totuşi ea a fost sora mai mare a lui Bao-yu, ceea ce-l obligă să-i poarte doliu timp de zece luni, aşa că în acest timp nu se va putea însura. Apoi, data plecării mele se apropie şi chiar dacă-am vrea să-i căsătorim, pur şi simplu nu este cu putinţă. Şi să amîn plecarea, nu mă încumet !...

„Are dreptate, s-a gîndit Jia Mu. Dar dacă aşteptăm să treacă toate piedicile astea, Jia Zheng va pleca. Şi dacă boala lui Bao-yu se va înrăutăţi ? Nu, va trebui poate să ne ferim de orice fast ? !“

— Dacă tu nu te opui la această căsătorie, a zis Jia Mu, eu iau totul asupra mea. Eu şi soţia ta chiar acum ne ducem la mătuşa Xue să orinduim totul. În ceea ce-l priveşte pe Xue Ban, îl vom ruga pe Xue Ke să se ducă la el şi să-i explice că de această căsătorie depinde viaţa lui Bao-yu şi eu am convingerea că el nu se va împotrivi. Bineînţeles, nu-i bine să faci nuntă în timp de doliu şi nici pe Bao-yu nu-l putem însura acum cît este bolnav. Aşa că vom face ceremonia de nuntă doar de formă, ca să-i fie lui Bao-yu prilej de bucurie, să-l scoatem din starea asta de nepăsare. Pentru amîndouă familiile această căsătorie este binevenită, copiii noştri fiind legaţi prin „aur şi jad“, aşa că nici nu mai este nevoie să cercetăm horoscopul. Trebuie pur şi simplu să găsim o zi prielnică de la zei, să aducem daruri norei după datinile casei noastre. Apoi să alegem o zi pentru săvîrşirea ceremoniei de nuntă, care să se facă în familie, fără prea multă larmă. Mireasa va fi adusă într-un palanchin purtat de opt oameni, în faţa căruia vor merge slujitorii cu douăsprezece perechi de lampioane. În casă, potrivit obiceiului din sud,

tinerii vor aduce prinos Cerului și Pământului, apoi vor intra sub polog, iar noi vom presăra grăunțe peste ei. Bao-chai este o fată inteligentă și n-avem de ce ne face gânduri în privința ei. Cît despre Xi Ren, se va putea înțelege cu Bao-yu. Mătușa Xue a spus că un călugăr i-a prezis lui Bao-chai că pentru „lacătul de aur“ va trebui să găsească un bărbat care poartă „nestemata“. În legătură cu acest lucru nu mai încape nici un fel de părere. Dar oare nu vom fi cu toții fericiți, dacă Bao-yu se va reînsănătoși ?

Iar acum să vorbim și despre locuința lor. Aceasta tu o alegi. Nu vom chema la ospăț nici un fel de rudă sau prieten. Le vom face atunci cînd se va termina vremea de doliu după Gui Fei și Bao-yu se va însănătoși. Dacă vom face așa, le vom cuprinde pe toate. Chiar și tu, știind că fiul tău și-a luat soție, vei putea pleca mai liniștit.

Jia Zheng nu era prea mulțumit de hotărîrea bătrinei, dar n-avea curajul să i se împotrivească și, găsindu-și stăpînirea de sine, a zis zîbind :

— Te-ai gîndit minunat, mamă ! Trebuie să interzicem însă cu desăvîrșire oamenilor să-și bată gura despre nuntă. Mă tem doar să nu se răzgîndească mătușa Xue pe neașteptate ! Dar dacă și ea se învoiește, atunci vom pune foarte bine la cale tot ceea ce-ai propus, mamă !

— Las' că aranjez eu totul cu mătușa Xue ! I-a liniștit Jia Mu. Și-acum poți să pleci ! Jia Zheng a ieșit încercat de-o mare neliniște. Dar avea destule treburi înainte de plecare. Toate grijile în legătură cu pregătirile nunții lui Bao-yu, după sfatul lui Jia Mu, le-a lăsat în seama doamnei Wang și a lui Feng Jie. Singurul lucru pe care l-a făcut a fost să aleagă o clădire mare din douăsprezece camere, care se afla aproape de iatacul doamnei Wang, în spatele Salonului prosperității și fericirii, unde, după părerea sa, era cel mai nimerit să-i instaleze pe Bao-yu și pe Bao-chai după nuntă.

În celelalte treburi, Jia Zheng nu s-a amestecat. Cînd lua vreo hotărîre, Jia Mu îi cerea consimțămîntul pe care el se grăbea să-l dea, chiar dacă nici nu se gîndise la ceea ce i se spusese.

După ce Bao-yu se văzuse cu tatăl său, Xi Ren l-a luat de mînă și l-a dus să-l așeze pe *kan*. Jia Zheng se mai afla încă la Jia Mu și nimeni n-a îndrăznit să-l tulbure pe Bao-yu, care se și cufundase într-o stare de somnolență.

Din discuția care avusese loc între Jia Zheng și Jia Mu, el n-auzise nici un cuvînt. În schimb Xi Ren și celelalte fete auziseră totul de la început pînă la sfîrșit. E-adevărat că și mai înainte aflaseră că se pune la cale căsătoria lui Bao-yu, dar numai din gura străinilor.

Începuseră să dea crezare zvonurilor numai după ce-au observat că Bao-chai a-ncetat să-i mai viziteze, dar, totuși, pe deplin convinși nu erau. De-abia acum, cînd au auzit cu propriile urechi, îndoiala s-a împrăștiat, și chiar au fost bucuroase.

„Într-adevăr, stăpîna bătrînă a făcut o alegere strălucită ! s-a gîndit Xi Ren. Bao-yu și Bao-chai sînt o pereche potrivită. Și eu am avut noroc ! Dacă ea va veni în casă, îmi va fi mai ușor. Deși în capul lui nu încap altcineva decît domnișoara Lin Dai-yu. Ce bine că n-a auzit discuția, că poate începea iar scandalul !” La gîndul acesta, bucuria ei s-a prefăcut în tristețe.

„Oare stăpîna bătrînă, cînd a luat o asemenea hotărîre, a cunoscut simțămintele tainice care-i leagă pe Bao-yu și Lin Dai-yu ? S-o fi gîndit că Bao-yu se va bucura. Dar ce se va întîmpla dacă sentimentele lui pentru Dai-yu vor rămîne aceleași ? Nu fără temei a vrut el să-și sfarme piatra cînd s-a întîlnit pentru prima oară cu Dai-yu ! Apoi, odată, vara, cînd s-au văzut în grădină, Bao-yu m-a confundat cu Dai-yu și-a-nceput să-mi vorbească de dragoste. Și cum a mai plîns și s-a chinuit altădată, cînd Zi

Juan și-a bătut joc de el spunându-i că Dai-yu se pregătește de plecare ! Să-i spună că vor să-l însoare cu Bao-chai și să și-o scoată pe veci din minte pe Dai-yu, ar fi cu putință doar dacă el și-ar pierde pentru totdeauna memoria. Dacă el ar înțelege cît de cît despre ce-i vorba, nu numai că nu s-ar bucura, ci dimpotrivă, din asta i s-ar putea trage moartea ! Ar trebui să-i spun stăpînei toate astea. Oare eu n-am să mă simt vinovată, cînd din pricina asta vor pieri trei oameni ?“

După ce Jia Zheng a plecat, Xi Ren a poruncit lui Qiu Wen să aibă grijă de Bao-yu, iar ea a alergat la doamna Wang și a rugat-o să intre în iatacul ei fiindcă voia să-i vorbească. Jia Mu, văzînd-o pe Xi Ren, s-a gîndit că Bao-yu are nevoie de ceva, așa că n-a luat-o în seamă, mai ales că era preocupată de darurile miresei și de aranjarea ritualului de nuntă.

Intrînd în casă la doamna Wang, Xi Ren s'a aruncat la picioarele ei plîngînd. Neînțelegînd despre ce era vorba, doamna Wang a întreat-o speriată :

— Ce-nseamnă asta ? Spune-mi, s-a întîmplat ceva ?

— N-ar trebui să le știți, dar altă scăpare nu-i ! a murmurat fata.

— Spune ! a îndemnat-o blînd doamna Wang. Numai nu te zbuciuma atît.

— Că stăpîna bătrînă și dumneavoastră ați pus la cale să-l însurați pe Bao-yu cu domnișoara Bao-chai, n-ar fi rău, a-nceput Xi Ren. Numai vedeți de cine se simte mai legat Bao-yu, de Bao-chai ori de Dai-yu ?

— Bineînțeles că este mai apropiat de Dai-yu, i-a răspuns doamna Wang. Ei s-au împrietenit de copii !

— Dar nu asta vreau să spun ! a urmat Xi Ren, povestind amănunțit toate legăturile lui Bao-yu cu Dai-yu. Dumneavoastră, stăpînă, ați văzut cu propriii ochi tot ceea ce eu v-am pomenit acum și numai mărturisirea lui Bao-yu făcută astă vară în grădină n-am destăinuit-o nimănui.

— Știam mai de mult cîte ceva, a zis doamna Wang, desprinzîndu-se de mîinile lui Xi Ren. Tot ceea ce mi-ai povestit, mă face să cred și mai mult că hotărîrea luată este dreaptă. Poate că și el a auzit astăzi ce gîndește tatăl său. N-ai băgat de seamă vreo schimbare la el ?

— Cînd am vorbit cu el, rîdea, a răspuns Xi Ren. De altfel, în ultimul timp, mai mult doarme și n-a înțeles nimic.

— Cum se poate ? a zis doamna Wang neîncercătoare.

— Orice-ar fi, cu vă rămîn supusă. V-am spus tot ceea ce-am știut, iar dumneavoastră trebuie s-o rugați pe stăpîna bătrînă să găsească o ieșire din situația asta.

— Bine ! Du-te ! Acum casa lui Jia Mu geme de lume și nu pot să-i vorbesc despre așa ceva. Dar cum va avea puțin răgaz, am să-i povestesc și poate ne vom gîndi.

Spunînd acestea, doamna Wang a ieșit și a pornit spre iatacul lui Jia Mu.

Jia Mu totmai discuta cu Feng Jie. La apariția doamnei Wang ea a tăcut dintr-o dată, apoi, întorcîndu-se către nora sa, a întrebat :

— Ce vorbe tînuite ai schimbat cu Xi Ren ?

Profitînd de faptul c-a fost întrebată, doamna Wang n-a scăpat din vedere să-i povestească lui Jia Mu tot ce auzise puțin mai înainte. Jia Mu a ascultat-o cu multă răbdare, apoi, gîndindu-se, a spus :

— Toate astea sînt nimicuri și Dai-yu nu merită osteneală. Dăr dacă Bao-yu într-adevăr o îndrăgește atît de mult, vom avea lătaie de cap.

— După mine n-are de ce să ne dea bătaie de cap, a întrerupt-o Feng Jie. M-am gîndit la ceva, dar nu știu dacă veți încuviința.

— Să auzim, a zis atunci curioasă doamna Wang. Putem să ne sfătuiam împreună.

— După mine aici se potrivește zicala „a arunca undița“, a zis Feng Jie.

— Ce-nseamnă asta ? s-a mirat Jia Mu.

— Adică să-mprăștiem vestea că tatăl său vrea să-l însoare cu domnișoara Lin Dai-yu. Să vedem ce va spune Bao-yu. Dacă rămîne nepăsător, înseamnă că n-avem de ce să ne neliniștim. Dar dacă se bucură, atunci vom avea mult de furcă !

— Să zicem că se bucură, a zis doamna Wang rîdindu-se. Ce va fi atunci ?

Feng Jie s-a apropiat de doamna Wang și i-a șoptit ceva.

— Da, da, a încuviințat doamna Wang. Nu-i rău !

— Ce șușotiți ? s-a răstit la ele în glumă Jia Mu. Vreau să știu ce-aveți de gînd să faceți ?

Temîndu-se că Jia Mu nu va-nțelege dacă vorbește altcum, Feng Jie s-a apropiat de urechea ei și i-a șoptit deschis. La început bătrîna n-a priceput nimic. După ce i-a explicat fiecare cuvînt, Jia Mu a izbucnit în rîs.

— Planul este, fără-ndoială, bun, a zis. Numai să nu se supere Bao-chai ! Și dacă toate se vor da pe față, cum se va simți Dai-yu ?

— Noi îl avem în vedere doar pe Bao-yu, a liniștit-o Feng Jie. Pe ceilalți îi oprim să scoată o vorbă despre toate acestea.

Atunci o fată a anunțat :

— S-a-ntors stăpînul Jia Lian !

Temîndu-se că Jia Mu va începe să-l întrebe și va afla de moartea lui Wang Zi-teng, doamna Wang i-a făcut pe neobservate semn lui Feng Jie. Ea s-a grăbit să-și întîmpine bărbatul și să-l pună-n gardă ca nu cumva să-i pomenească ceva bătrînei.

S-au dus amîndoi în casa doamnei Wang și-au așteptat-o. Cînd a intrat doamna Wang, a observat îndată că Feng Jie avea ochii roșii de plîns. Jia Lian s-a apropiat de doamna Wang, a întrebato de sănătate, apoi i-a povestit cum s-a dus la Shilitun să aranjeze înmormîntarea lui Wang Zi-teng. În încheiere, a adăugat :

— Un ordin superior i-a acordat după moarte titlul de guvernator erudit. Membrii familiei au însoțit sicriul la locul îngropăciunii, iar demnitarii din departament, care se aflau la ceremonie, le-au arătat simpatie. Încă de-aseară s-au întors din drum către sud. Soția fratelui dumneavoastră m-a rugat să vă transmit plecăciunile ei. A mai spus că nu poate veni în capitală să-și deschidă suflul. În afară de aceasta, auzise că Wang Ren — cumnată-meu se pregătește să vină la noi. Dacă-l va întâlni în drum, îl va ruga să treacă pe la dumneavoastră și să vă povestească totul.

E de prisos să mai vorbim cit de adîncă era mîhnirea ce o cuprinsese pe doamna Wang. Feng Jie căuta s-o aline.

— Odihniți-vă, stăpînă! Diseară trebuie să ne mai sfătuim.

Ea a lăsat-o pe doamna Wang și împreună cu Jia Lian s-a întors acasă. Aici i-a povestit bărbatului său despre apropiata căsătorie a lui Bao-yu și l-a rugat să trimită oameni să ajute în vederea acestui eveniment neobișnuit.

Într-o după amiază, Dai-yu, însoțită de Zi Juan, s-a dus s-o viziteze pe Jia Mu. Voia s-o-ntrebe de sănătate și astfel să-și mai alunge plictiseala.

Ieșind din Pavilionul Rîului Xiaoxiang, Dai-yu și-a adus dintr-o dată aminte că-și uitase batista acasă. Poruncindu-i lui Zi Juan să i-o aducă, ea a pornit încet înainte. Ajungînd la Podul șuvoiului parfumat, s-a urcat pe colina unde cîndva, împreună cu Bao-yu, îngropaseră petalele florilor ofilite. Pe neașteptate s-au auzit suspine.

Fata s-a oprit. Dar cum nu ascultase, nu putea să-și dea seama al cui este glasul și nici vorbele nu le înțelegea. Cuprinsă de curiozitate și pășind ușor s-a apropiat. Văzu acolo o făptură cu ochi mari și gene lungi. Dai-yu a bănuț că-i vreo fată din castelul Rongguo, care, silită să se mărite împotriva voinței ei, venise acolo să-și reverse amarul.

„Ce-o fi avînd pe suflet ? s-a mirat Dai-yu. După ce o privi, i se păru ridicolă. Bineînțeles că trebuie să fie vreo ființă umilă, alungată de cele bătrîne. Dai-yu s-a uitat la ea cu luare aminte, dar nu i-a fost cu putință s-o recunoască. La rîndul său, fata, văzînd-o pe Dai-yu, a încetat să mai pîngă, s-a ridicat și a-nceput să-și zvînte colțul ochilor.

— De ce ești amărită ? a întrebat-o Dai-yu.

— Domnișoară Lin ! a exclamat fata, nemaireușind să-și șteargă lacrimile. Judecați și dumneavoastră ! Ele au vorbit, eu n-am știut ce-i și am zis ce nu s-a cuvenit, iar sora mea mai mare m-a alungat din pricina asta !

La-nceput Dai-yu n-a priceput nimic, apoi a întrebat-o :

— Cine-i sora ta ?

— Zhen Zhu, slujitoarea stăpînei bătrîne, a răspuns fata.

De-abia acum înțelegea Dai-yu că era din casa lui Jia Mu.

— Cum te cheamă ?

— Sha Da-jie ¹.

— De ce te-a izgonit sora ta ? a întrebat Dai-yu neascunzîndu-și rîsul. Ce-ai putut să spui ?

— Ce ? a exclamat fata. Am pomenit doar că stăpînul Bao-yu se însoară cu domnișoara Bao-chai.

Pentru Dai-yu cuvintele acestea au răsunat ca un tunet și-n capul său totul s-a-nvălmășit.

Găsindu-și cu greu stăpînirea de sine, a luat-o pe fată de mînă și, silindu-se să pară liniștită, a șoptit :

— Hai cu mine !

Fata a urmat-o pe Dai-yu în colțul grădinii, unde Dai-yu împreună cu Bao-yu îngropaseră petale de flori ofilite ; aici nu era nimeni și Dai-yu a întrebat-o fără ocolișuri :

— Dacă stăpînul Bao-yu chiar se-nsoară cu domnișoara Bao-chai, ce-o privește pe sora ta și de ce să te-a-lunge ?

¹ Sora cea prostută.

— Stăpînul Jia Zheng va trebui să plece curînd ; stăpîna bătrînă, doamna Wang și stăpîna Feng Jie au pus la cale să nu mai amine și au convins-o pe mătușa Xue s-o lase pe domnișoara Bao-chai să locuiască la ele, a explicat Sha Da-jie. Aceasta fiindcă vor să-i dea prilej stăpînului Bao-yu să se-nveselească, și ei... Aici fata a tăcut, a chicotit prosteste și-n cele din urmă a adăugat : Cînd căsătoria se va încheia, ei au de gînd s-o strige domnișoara Lin...

Dai-yu era uluită. Sha Da-jie a urmat :

— Eu n-am știut că toți de la castel au fost opriți să vorbească despre asta, ca să n-o supere pe domnișoara Bao-chai ! Într-o zi i-am spus lui Xi Ren : „Va fi foarte nostim : domnișoara se numește Bao, apoi cea de a doua stăpînă tot Bao, iar soțul ei, cel de al doilea stăpîn, tot Bao !” Domnișoară Lin, spuneți-mi, am putut eu s-o supăr cu vorbele astea pe Zhen Zhu ? Ea s-a repezit la mine, mi-a dat cîteva palme și mi-a strigat că spun prostii, că nu respect porunca stăpînilor și că trebuie să fiu izgonită din casă ! Dar ce-am știut eu ce-a poruncit stăpîna ? Nimeni nu mi-a spus și ea a și sărit să mă bată !...

Lacrimile au inundat din nou ochii fetei. Cele mai sfîșietoare simțăminte s-au iscat în sufletul lui Dai-yu și-i era greu să-și dea seama care dintre ele precumpăneau, ca și cum ar fi fost greu de precizat ce gust are amestecul de ulei, sosul de soia, zahărul și oțetul. Uluită, a rostit cu glasul tremurat :

— Nu vorbi prostii ! Dacă vei continua, te poate auzi cineva și iarăși te vor bate. Du-te !

Spunînd acestea s-a întors numai decît și a pornit către Pavilionul Rîului Xiaoxiang. Simțea pe umeri o greutate de mii de *jîn*. Picioarele i se înmuiaseră, ca și cînd ar fi fost din vată, și de-abia se mișca. Mersese foarte mult și nu era nici chip s-ajungă la Podul șuvoiului parfumat. Slăbiciunea simțită în picioare nu-i îngăduia să umble repede, și rătăcind drumul, a trebuit s-o ia pe ocolite,

mărind distanța cu două aruncări de săgeată. Ajungind în cele din urmă la Podul șuvoiului parfumat, nici ea singură nu mai știa unde se duce, s-a răsucit într-o parte, luînd-o încetîșor de-a lungul zăgazului.

Între timp Zi Juan a revenit la locul unde-o lăsase pe Dai-yu, dar n-a mai găsit-o. A alergat s-o caute și curînd a observat-o tirîndu-și picioarele de parcă-ar fi fost ametită. Fața-i era albă ca zăpada și privirile strălucitoare, împrăștiate, ca la smintiți. Înaintea ei se-ndepărta repede o fată, dar de la distanța aceea Zi Juan n-o putea recunoaște. Neliniștea puse stăpînire pe Zi Juan. Ea a alergat către Dai-yu și-a-ntrebat-o cu sufletul la gură :

— De ce vă-ntoarceți, domnișoară ? Parcă voiiați s-o vedeți pe stăpîna cea bătrînă !

— Vreau să merg la Bao-yu, a zis ea ca hipnotizată. Trebuie să-i vorbesc.

Zi Juan nu putea să-și dea nicidecum seama ce se întîmplase. A trebuit s-o ia de braț și s-o ducă înspre casa lui Jia Mu.

Intrînd pe poartă, Dai-yu parcă se trezise dintr-un coșmar și, întorcîndu-și capul către Zi Juan, a zis :

— De ce-ai venit aici ?

— Să v-aduc batista, a răspuns fata. V-am văzut încă de la pod, v-am ajuns și v-am întrebat unde vă duceți, dar nu mi-ați dat nici o atenție.

— Și eu mă întrebam de unde-ai mai răsărit ? a zis Dai-yu. Credeam c-ai venit să-l vizitezi pe Bao-yu.

Văzînd-o disperată ca niciodată, Zi Juan a înțeles că fata cu care-o văzuse pe Dai-yu lîngă pod o fi vorbit ce nu trebuia. Dar n-a întrebat-o nimic, continuînd să clatine din cap.

Mai mult, se temea ca Dai-yu să nu-l întîlnească pe Bao-yu. El demult își pierduse judecata și lui Zi Juan i se părea că acum o luase și Dai-yu pe urmele sale. „Dacă

se văd, s-a gândit ea, s-ar putea întâmpla ceva îngrozitor !“

Zi Juan, însă, nu-ndrăznea să nu dea ascultare domnișoarei și, apucînd-o de mîină, a intrat cu ea în casă.

Dai-yu devenise într-adevăr ciudată ! Cînd au ajuns în ușă și Zi Juan a vrut să dea la o parte perdeaua, Dai-yu și-a revenit pe neașteptate, a înlăturat-o singură și a intrat. În odaie domnea o tăcere de mormînt. Jia Mu dormea, în vreme ce slujitoarele sale, profitînd, n-au zăbovit să se împrăștie : unele fugiseră să se joace, altele se culcaseră, mai erau unele și pe coridor picotind și așteptînd să fie strigate în clipa cînd se va trezi Jia Mu.

Xi Ren a auzit cea dintîi foșnetul perdelei și-a ieșit să vadă cine era.

— Luați loc, domnișoară ! a zis ea șoptit, cînd a dat cu ochii de Dai-yu.

— E acasă stăpînul Bao-yu ? s-a interesat Dai-yu.

Neștiind despre ce era vorba, Xi Ren tocmai se pregătea să răspundă, cînd a observat-o pe Zi Juan făcîndu-i disperată semn să tacă.

Xi Ren nu înțelegea nimic. Atunci Dai-yu, neluînd-o în seamă, a pătruns înăuntru. Acolo a dat peste Bao-yu. La apariția ei, Bao-yu nu s-a ridicat de pe *kan*, nici n-a pofțit-o să stea, ci doar se uita la ea cu ochi holbați, chicotind prosteste.

Dai-yu, fără să aștepte să fie invitată s-a lăsat în scaun și privindu-l în față pe Bao-yu a izbucnit de asemenea în rîs. Nu s-au salutat, nu și-au spus nici un cuvînt, nu s-au destăinuit. Se priveau doar unul pe altul în ochi și rîdeau.

Uluită, Xi Ren nu știa ce să facă.

— De ce te-ai îmbolnăvit, Bao-yu ? s-a auzit dintr-o dată vocea lui Dai-yu.

— Din pricina domnișoarei Lin, a fost răspunsul lui.

Xi Ren și Zi Juan au pălit de frică și-au încercat să le abată gîndurile. Dar cei doi, ca și mai înainte, se priveau ochi în ochi și rîdeau.

Xi Rén a ghicit că și-n sufletul lui Dai-yu era același haos ca și-ntr-al lui Bao-yu și, prinzînd momentul, i-a șoptit lui Zi Juan :

— Domnișoara ta trebuie să se odihnească. Am s-o chem pe Qiu Wen să te-ajute s-o duci acasă. Qiu Wen ! și-a întors ea capul și a strigat-o. Condu-o cu Zi Juan pe domnișoara pînă-acasă. Dar vezi să-ți ții gura !...

Tăcută, Qiu Wen s-a apropiat de Dai-yu și-mpreună cu Zi Juan au luat-o de braț. Dai-yu s-a ridicat îndată de pe scaun, tot privindu-l pe Bao-yu, rîzînd și clătînînd din cap.

— Domnișoară, să mergem acasă ! a grăbit-o Zi Juan.

— Bineînțeles ! a consimțit Dai-yu. Chiar c-a sosit timpul să plec.

S-a întors și s-a îndreptat spre ușă. Zi Juan și Qiu Wen nici n-au prins-o bine de braț, că ea a și pornit înainte, de parcă-ar fi zburat.

Ieșind din curte, Zi Juan o ajunsese și luînd-o de mină, zise :

— Domnișoară nu într-acolo !

Dai-yu a chicotit și, lăsîndu-i-se în voie, s-a îndreptat spre Pavilionul Rîului Xiaoxiang.

Cînd au ajuns aproape, Zi Juan a suspinat ușurată, exclamînd :

— Amida Buda ! Iată-ne acasă !

Dar nici n-a terminat de rostit vorbele, că Dai-yu s-a clătînat, a gemut și pe gură a podidit-o sîngele.

Dacă vă interesează soarta lui Dai-yu, rogu-vă citiți mai departe.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI OPTULEA

În care se povestește cum Lin Dai-yu, renunțând la visurile neîmplinite, și-a ars caietul cu poezii și cum a ajuns Xue Bao-chai în casa bărbatului ei, după săvârșirea ceremoniei de nuntă

Cînd Dai-yu s-a apropiat de curtea Pavilionului Rîului Xiaoxiang la exclamația neașteptată a lui Zi Juan, a simțit cum înăuntru parcă i s-ar fi rupt ceva, gîndurile i s-au învălmășit și cum pe gură o podidește singele. Noroc că Zi Juan și Qiu Wen au reușit s-o sprijine înainte de a se prăbuși.

Qiu Wen a plecat numaidecît ce au dus-o acasă. Zi Juan și Xue Yan stăteau în preajma lui Dai-yu și curînd au observat că își revine.

— De ce plîngeți ? le-a întrebat ea pe fete.

Vorbele stăpînei le-a încredințat că pericolul a trecut, fapt ce le-a mai liniștit.

— În drum de la bătrîna doamnă pînă acasă vi s-a făcut rău, — a răspuns Zi Juan. Ne-am speriat cumplit și de-a-ceea plîngem.

— Nu vă temeți, că n-am să mor așa repede ! a ris Dai-yu, dar în clipa aceea i s-a tăiat răsuflarea.

De mult se temea Dai-yu că Bao-yu se va însura cu Bao-chai ; și de aceea cînd a aflat tot ce se pregătea a fost copleșită de minie și de zburcîm, încît mintea i s-a întunecat. Numai cînd singele a podidit-o pe gură, s-a simțit mai ușurată. Nu-și mai aducea aminte nici un cuvînt din

ce-i povestise Sha Da-jie și de-abia acum, văzînd-o plîngînd pe Zi Juan, și-a reamîntit.

Dar nu s-a mai întristat. Singura ei dorință era să moară cît mai repede. Zi Juan și Xue Yan au continuat s-o îngrijească atent. Au hotărît să nu pomenească nimic despre boala lui Lin Dai-yu, temîndu-se că dacă o vor anunța pe Feng Jie, aceasta le va reproșa din nou că fac zarvă pentru o nimica toată.

Între timp Qiu Wen s-a întors acasă. Jia Mu, care abia se trezise din somnul de după amiază, citind îngrijorarea pe chipul fetei, a întrebato :

— Ce s-a întîmplat ?

Înspăimîntată, Qiu Wen i-a povestit fără ocolișuri tot ceea ce știa.

— Ce nenorocire ! s-a neliniștit Jia Mu.

Slujitoarele de asemenea s-au alarmat, le-au chemat pe doamna Wang și pe Feng Jie, iar Jia Mu le-a spus ceea ce-i povestise Qiu Wen.

— Cine și-a bătut gura ? a întrebato nedumerită Feng Jie. Eu le-am atras atenția cu strășnicie să nu pomenească nimic despre ceea ce am hotărît. Iată că s-au și ivit neplăcerile de care mă temeam !

— Nu trebuie să ne îngrijorăm prea mult, a fost de părere Jia Mu. Mai bine să mergem să vedem ce e cu fata.

Și s-au dus la Dai-yu. Cum au intrat în odaia fetei, fața ei albă ca varul și respirația aproape pierdută le-au speriat. Pe neașteptate, Dai-yu a început să tușească, cineva i-a întins un vas și Dai-yu l-a umplut cu sînge viscos.

Dai-yu a deschis ochii și zărînd-o pe Jia Mu, i-a spus cu glasul întretăiat :

— Bunică, m-ai iubit în zadar !

Aceste cuvinte au răscolit din adînc sufletul bătrînei.

— Biată copilă ! a zis Jia Mu cu voce sugrumată. Fă-te mai repede bine ! Toate vor fi așa cum trebuie !

Dai-yu abia a putut schița un surîs, ochii i se și închiseseră.

Cineva anunță :

— A sosit medicul.

Cei de față s-au ascuns care-ncotro. Doctorul Wang, condus de Jia Lian, a intrat în odaie și, după ce i-a luat pulsul, a zis :

— Nimic deosebit. Un șoc puternic care-a acționat asupra ficatului. Sîngele nu-l mai ajută. De aceea bolnava se simte rău. Îi oprim pierderile de sînge și să sperăm că se va restabili.

Apoi, însoțit de Jia Lian, doctorul Wang a ieșit ca să prescrie rețeta.

Jia Mu, puternic impresionată de starea copilei, plecînd din odaie urmată de toate celelalte femei, spuse șoptit :

— Mă tem că fata cu greu își va mai reveni ! Fără să-i doresc pieirea, cred că trebuie să fim pregătiți pentru orice. Dacă se va face bine, cu atît mai ușor pentru noi. De-acum timp de două zile vom avea mult de robotit. Nu-i puțin lucru o nuntă !

Feng Jie aprobă.

Apoi Jia Mu se interesă de tot ce spusese Dai-yu.

— Au crescut de mici împreună, a suspinat Jia Mu, așa că e de-nțeles să se fi împrietenit. Eu am iubit-o foarte mult pe Dai-yu. M-am gîndit că s-a făcut mare și că-și dă seama ce soartă o așteaptă. Dar dacă a crezut altfel, n-am ce să-i fac ! Zadarnic mi-am irosit iubirea asupra ei ! Oricum, vorbele voastre m-au tulburat foarte mult !

Apoi Jia Mu s-a întors acasă, a chemat-o pe Xi Ren și-a cercetat-o ce știe. Xi Ren i-a povestit despre Dai-yu, repetîndu-i că nu de mult îi vorbise și doamnei Wang despre legăturile dintre Bao-yu și Dai-yu.

— Chiar acum am băgat de seamă că nu-i așa de înnebunită după cum spui ! a contrazis-o Jia Mu. Dar nu pot înțelege așa ceva. Noi, cei din familia aceasta, nu credem în boli iscate de supărări. Am irosit o mulțime de bani numai s-o vindec pe Dai-yu. Dar dacă pricina bolii ei se află-ntr-altă parte, atunci nici nu mai am de ce s-o plîng !

— În ce-o privește pe sora Lin, n-ai de ce să te neli-
niștești, stăpînă ! a încredințat-o Feng Jie. Au grijă de ea
doctorul și cu Jia Lian. Acum cel mai de seamă fapt este
nunta lui Bao-yu. Azi dimineață am fost înștiințată că s-a
pregătit locuința mirilor. Împreună cu doamna Wang tre-
buie să mergeți la mătușa Xue și să puneți totul la cale.
Mi-e teamă însă că domnișoara Bao-chai este acasă și
astfel n-o să puteți vorbi în tihnă. N-ar fi mai nimerit s-o
chemăm aici ?

— Ai dreptate, au încuviințat Jia Mu și doamna Wang.
Dar astăzi s-a făcut tîrziu. O vom invita mîine.

După aceea Jia Mu s-a așezat să cineze, iar Feng Jie
și doamna Wang au plecat fiecare acasă.

A doua zi după amiază, voind să vadă cum va răs-
punde, Feng Jie a intrat la Bao-yu și i-a spus pe neocolite :

— Stăpîne, te-așteaptă o mare bucurie ! Vor să te
însoare. Tatăl tău a și ales o zi norocoasă pentru nuntă !

Bao-yu o privea pe Feng Jie cu ochii larg deschiși,
rîdea și de-abia clătina din cap.

— Vrea să-ți dea de nevastă pe surioara Lin Dai-yu,
a continuat Feng Jie. Nu te bucuri ?

Bao-yu a izbucnit în hohote de rîs și, privindu-l, Feng
Jie nu-și dădea seama dacă era în toate mințile, ori nebun
de-a binelea. De aceea a repetat :

— Tatăl tău mi-a spus că ți-o dă de nevastă pe suri-
oara Lin Dai-yu, dar numai dac-ai să te faci bine. Dacă
însă și pe mai departe vei fi la fel de prostuț, nici n-are
să te mai însoare !

— Nu eu sînt prost, ci tu ! a rîs Bao-yu luîndu-și o
înfățișare serioasă și, ridicîndu-se, a adăugat : Mă duc s-o
anunț pe surioara Lin, să fie liniștită !

— Surioara Lin știe tot ! i-a spus zorită Feng Jie,
apucîndu-l de mîină. Pentru că în curînd ți va fi nevastă,
ea se va rușina și nu-i va fi ușor să dea ochii cu tine.

— Când mă vor însura, mă vor lăsa s-o văd măcar o dată ?

Feng Jie a ris, însă întrebarea lui Bao-yu a făcut-o să se gîndească îngrijorată : „Xi Ren n-a greșit. Auzind numele lui Lin Dai-yu, vorba lui a fost mai legată. Dacă-ar fi într-adevăr sănătos și ar vedea că nu-l însoară cu domnișoara Lin Dai-yu, ar turba ca un tigru hățuit, de nu l-ar mai putea potoli nimeni !” Feng Jie s-a stăpînit repede și i-a spus :

— Dacă vei fi cuminte, sigur că te vor lăsa s-o vezi, dar dacă nu vei fi, n-o să ai parte de-așa ceva !

— Eu n-am decît o singură inimă și de mult i-am dat-o surioarei Lin, s-a destăinuit Bao-yu. Cînd va veni la mine, mi-o va napoia și din nou o voi pune în pîet.

Ascultîndu-l, Feng Jie și-a dat seama că nu e în toate mințile și a plecat la Jia Mu.

Cînd Jia Mu a auzit cele spuse de nepotul ei a ris, dar a și durut-o sufletul.

— Înțeleg tot ! a zis. Lăsați-l în pace, o să-l liniștească Xi Ren.

Curînd a sosit și doamna Wang și împreună cu Feng Jie s-a dus la mătușa Xue. Au întrebat-o de sănătate și i-au spus că n-au văzut-o de mult.

Au băut ceai. Mătușa Xue a vrut să trimită după Bao-chai, dar Feng Jie n-a lăsat-o.

— Nu-i nevoie ! Bao-chai nu trebuie să știe, a zis ea. Stăpîna bătrînă dorește să te vadă, mai ales că vrea să-ți ceară sfatul. De aceea te invită la ea...

— Bine, a încuviințat mătușa Xue.

Apoi au discutat despre una și alta, după care s-au despărțit.

Seara, mătușa Xue s-a dus la Jia Mu, s-a aplecat pînă la pămînt în fața ei, apoi a ieșit s-o vadă pe doamna Wang. Acolo au adus vorba despre Wang Zi-teng și, bineînțeles, au plîns iar.

— Vin de la stăpina bătrână, a zis între timp mătuşa Xue. Bao-yu a ieşit să mă-ntrebe de sănătate şi n-am observat nimic deosebit la el, în afară de faptul că e foarte slab. De ce tot spuneţi că nu e în toate minţile ?

— Aşa se sperie bunică-sa, în fond nu-i nimic grav, a zis Feng Jie sculindu-se. Stăpînul Jia Zheng se pregăteşte să-şi ia în primire noua funcţie şi bătrîna nu ştie peste cîţi ani se va mai întoarce acasă. S-a gîndit că stăpînul va fi mai liniştit numai dacă îl va şti pe Bao-yu la casa lui. În afară de asta, trage nădejde că el se va însura cu Bao-chai, ca să-i dea lui Bao-yu motiv de bucurie şi totodată „lacătul de aur“ care să-l izbăvească de forţele necurate şi să-l înzdrăvenească.

Şi mătuşa Xue nutrea aceleaşi gînduri, dar, temîndu-se că Bao-chai nu se va învoi, a spus :

— Prea bine, numai că va trebui întîi de toate să chibzuim şi să cîntărim lucrurile.

Apoi doamna Wang i-a povestit mătuşii Xue tot ceea ce o sfătuisese Feng Jie, după care a adăugat :

— Acum nu mai poate fi nici o piedică, mai ales că n-ai bărbat în casă. Iar dacă Xue Ke îl va anunţa pe Xue Ban că Bao-chai se mărită şi-l va convinge că face un lucru bun, atunci ne vom da peste cap să-l scăpăm şi pe el.

Despre simţămintele lui Bao-yu, doamna Wang n-a pomenit încă nimic.

— Cu cît îl vom însura mai repede, a adăugat ea, cu atît vom fi mai puţin neliniştiţi.

În timp ce avea loc această discuţie, Jia Mu a trimis-o pe Yuan Yang să afle veşti.

Cu toate că se temea să nu se supere Bao-chai, văzînd că n-are nici o ieşire, mătuşa Xue şi-a dat consimţămîntul.

Întorcîndu-se acasă, Yuan Yang i-a spus lui Jia Mu ce aflase şi, aceasta, mulţumită că lucrurile luaseră o astfel de întorsătură, a rugat-o pe Yuan Yang să le transmită mătuşii Xue şi lui Bao-chai să nu mai poarte nici o grijă. Mătuşa Xue a fost adînc mişcată de atenţia

pe care i-o arăta Jia Mu. Apoi au convenit cu Feng Jie și Jia Lian să fie pețitorii.

După ce totul a fost pus la cale, doamna Wang a discutat cu sora sa, mătușa Xue, pînă la miezul nopții. A doua zi, întorcîndu-se acasă, aceasta i-a povestit lui Bao-chai ce se hotărîse, adăugînd :

— Eu mi-am dat consimțămîntul !

Bao-chai a înclinat capul și n-a răspuns nici un cuvînt, numai ochii i s-au umezit. Mătușa Xue și-a mîngîiat copila și cu nespusă duioșie i-a vorbit. Bao-chai s-a întors la ea în odaie, iar sora sa, Bao-qin, nevrînd s-o lase singură, a urmat-o.

După aceea mătușa Xue i-a povestit tot lui Xue Ke, poruncindu-i :

— Mîine dimineată vei pleca ! Înainte de toate caută să afli hotărîrea judei și apoi spune-i lui Xue Ban această veste atît de însemnată. Numai nu întîrzia și întoarce-te cît poți de grabnic !

Xue Ke a lipsit patru zile și cînd s-a întors a spus :

— Fapta fratelui meu mai mare a fost socotită omor negîndit, așa că trebuie să trimitem numaidecît bani pentru răscumpărarea pedepsei. În ceea ce privește căsătoria surorii mele, Bao-chai, fratele meu a spus : „Mama a făcut cum nu se putea mai bine. Cu cît va avea loc mai repede ceremonia, cu atît vor fi și mai puține cheltuieli. Să nu mă aștepte pe mine și să facă tot ceea ce se cuvine.“

Vestea a bucurat-o pe mătușa Xue. Ea era încredințată că Xue Ban se va întoarce acasă și se simțea cu sufletul împăcat că Bao-chai avea să se căpătuiască.

Deși simțea că Bao-chai nu se arăta prea mulțumită de apropiata căsătorie, ea gîndea : „Fetele trebuie să se supună voinței părinților ; bine c-am fost eu hotărîtă !“

Apoi mătușa Xue i-a poruncit lui Xue Ke :

— Scrie numaidecît horoscopul lui Bao-chai, du-l la stăpînul Jia Lian și întreabă-l în care zi vor începe pregătirile pentru căsătorie. Nu-i nevoie să vestim neamu-

rile și prietenii, iar în ceea ce privește prietenii lui Xue Ban, tu însuși ai spus că-s niște secături. Neamuri apropiate n-avem decât familiile Jia și Wang. Or, familia Jia este familia mirelui, iar din familia Wang nu se află nimeni în capitală acum. Familia Shi n-avem de ce s-o pofțim, fiindcă la logodna domnișoarei Shi Xiang-yun nici noi n-am fost chemați. Trebuie să-l anunțăm doar pe Zhang De-hui și să-l rugăm pe el să se ocupe de ceremonia nunții. Este un om în vîrstă, a trăit multe și se descurcă minunat. Xue Ke, ascultînd porunca mamei sale, a pus să fie scris horoscopul lui Bao-chai și l-a dus la castelul Rongguo.

Ziua următoare și-a făcut apariția Jia Lian. După ce a întrebat-o de sănătate, a spus :

— Mîine este ziua cea mai norocoasă și am venit să vă dau de veste că datinile de nuntă vor începe chiar mîine. Numai te rog, mătușă Xue, să nu mi-o iei în nume de rău !

Spunînd acestea, el i-a întins invitația de nuntă. Mătușă Xue i-a răspuns cu cîteva formule de politețe și a încuviințat hotărîrea luată.

Jia Lian s-a grăbit să-și ia rămas bun și s-a întors acasă, să-i povestească lui Jia Zheng vizita sa.

— Spune-i totul stăpînei cele bătrîne ! i-a poruncit Jia Zheng. Intrucît nu vom chema neamurile și prietenii, ceremonia trebuie să decurgă în liniște, fără larmă. Darurile să le aleagă Jia Mu și nu-i nevoie să mă mai înștiințai despre toate astea.

Între timp doamna Wang îi poruncise lui Feng Jie să aleagă ea darurile de nuntă și să i le arate lui Jia Mu. Mai spusese ca să fie prevenit Bao-yu să se pregătească de nuntă.

— Ciudat ! a chicotit Bao-yu. La-nceput au mutat lucrurile în grădină, apoi de aici înapoi acolo... Noi le-am adus, noi le ducem ! Nu înțeleg, pentru ce toate acestea ?

Auzind vorbele lui, Jia Mu și doamna Wang nu și-au putut ascunde bucuria.

— Toți îl credem bolnav ! și-au zis ele. Dacă așa ar fi, n-ar mai judeca atât de limpede !

Yuan Yang, neputînd să-și țină risul, i-a arătat lui Jia Mu darurile, fiecare în parte :

— Iată deci gherdanul de aur, a spus ea, format din optsprezece bucăți. Aici sînt patruzeci de suluri de mătase, cu desene de dragoni, și o sută douăzeci de suluri de mătase și atlas în diferite culori. Apoi o sută douăzeci de costume pentru cele patru anotimpuri și bani pentru vin și hrană.

Uitîndu-se rînd pe rînd la lucruri, Jia Mu s-a declarat mulțumită. Doar atât i-a zis lui Feng Jie :

— Du-te și spune-i mătușii Xue nu cumva să lipsească de la ceremonie. Cînd va sosi Xue Ban acasă, vom petrece nunta după toate datinile. Acum să găsim veșminte pentru Bao-chai. Hainele mirilor să se facă în casă.

Feng Jie a ieșit să-l trimită pe Jia Lian la mătușa Xue. După ce a plecat, ea le-a chemat pe nevasta lui Zhou Rui și pe Wang Er și le-a spus :

— Să nu se umble pe poarta principală ! Toate drumurile să se facă pe poarta laterală, care va fi deschisă din vreme. Merg și eu cu voi. Poarta asta se găsește departe de Pavilionul Rîului Xiaoxiang și, chiar dacă ar observa cineva din partea locului, să nu i se îngăduie să vorbească.

Soția lui Zhou Rui și celelalte au ascultat spusele ei și, luînd darurile, au ieșit.

Trebuie să vă spun că Bao-yu era convins că se va însura cu Dai-yu și bineînțeles se bucurase. Cele aflate treziseră în el un dor de viață ; doar cîte o vorbă mai trăda căderea lăuntrică. Fetele, care au fost să-i arate darurile, n-au scoș un cuvînt. Se temeau de Feng Jie, care le poruncise atât de sever să tacă.

Dar să vedem ce s-a mai petrecut cu Dai-yu.

Cu toate că lua leacurile date, starea ei se înrăutățea din zi în zi.

Zi Juan se străduia s-o aline.

— Dacă lucrurile au luat o asemenea întorsătură, eu n-am să tac. Eu, domnișoară, îți cunosc gândurile tainice ! Dar nu trebuie să te zbuciumi, că nu se va întâmpla nimic. Ai uitat în ce stare e Bao-yu ? Oare poate el să se însoare fiind atât de bolnav ? Nu da ascultare zvonurilor, domnișoară, ai nevoie de liniște ca să-ți îngrijești sănătatea !

În loc de răspuns Dai-yu a zîmbit tăcută, dar tusea a înecat-o și câteva firișoare de sînge i s-au prelins pe batistă.

Privind-o, Zi Juan a înțeles că Dai-yu era pe moarte și mîngîierile n-aveau nici un rost. Mergea zilnic s-o încunoștințeze pe Jia Mu. Yuan Yang, căreia i se părea că sentimentele bătrînei doamne față de nepoată se răciseră, nu-i mai spunea nimic. La rîndul său, Jia Mu era preocupată numai și numai de Bao-yu și Bao-chai și, nemai-auzind nimic vorbindu-se de Dai-yu, aproape că nici nu-și mai amintea de ea. Doar îi trimisese medicul și cu asta credea că obligațiile sale luaseră sfîrșit.

La începutul bolii Dai-yu se bucurase că aproape zilnic venea cineva s-o vadă, apoi s-a arătat din ce în ce mai uimită că nu mai trecea nimeni pe la ea. Singură Zi Juan nu o părăsea, cu toate că la rîndul ei era atât de deznădăduită.

— Surioară, i-a zis Dai-yu într-o zi, adunîndu-și toate puterile, tu mi-ai fost prietena cea mai bună. Chiar dacă ai venit lîngă mine din porunca stăpînei bătrîne, m-ai slujit destui ani și m-am legat de tine ca de-o rudă apropiată...

Răsuflarea i se curma aproape. Zi Juan, foarte emoționată, n-a putut scoate o vorbă.

După un timp, Dai-yu a adăugat cu glasul întretăiat :

— Surioară, în zadar stau culcată. Ajută-mă să mă ridic !

— Domnișoară, ești dezbrăcată, i-a răspuns fata. Poți să răcești !

Dai-yu deschise ochii și se strădui să se ridice. Zi Juan și Xue Yan au sprijinit-o între perne și au rămas lângă ea s-o vegheze.

Dar cum putea să reziste în starea în care era ? Deodată durerea îi străpunse trupul și se agăță cu mâinile de perne. Apoi șopti lui Xue Yan :

— Caietul meu !...

Glasul din nou i se frinse, sufocînd-o. Xue Yan înțelese că Dai-yu cerea caietul ei cu poezii, în care scrisese nu demult.

L-a căutat repede și i l-a adus. Dai-yu abia putu mulțumi, apoi își înalță privirea spre scrin. Xue Yan n-a înțeles ce dorea și Dai-yu s-a supărat. Ochii i s-au mărit, începu să tușească iar Xue Yan a alergat după apă. Dai-yu și-a clătit gura, după care Zi Juan i-a șters cu grijă buzele. Dai-yu a privit batista și apoi din nou a arătat către scrin. Răsufli greu. Închise ochii.

— Stai liniștită, domnișoară, i-a zis Zi Juan.

Dai-yu a dat din cap. Zi Juan s-a gândit că stăpîna ei are nevoie de batistă și i-a poruncit lui Xue Yan să deschidă scrinul. Aceasta i-a dat o batistă albă de mătase, dar Dai-yu a refuzat-o și, adunîndu-și puterile, zise :

— Cea cu hieroglife !...

Zi Juan înțelese acum că Dai-yu ceruse batista cea veche pe care scrisese versuri cu tuș. Ea porunci să i se aducă.

— Odihnește-te domnișoară, a îndemnat-o din nou, de ce-ți irosești puterile ? Lasă, ai să citești altădată.

Fără s-o asculte Dai-yu a luat batista cu intenția s-o sfișie, dar nu izbuti.

Zi Juan și-a dat seama că se supărase pe Bao-yu ; însă ezită s-aducă vorba despre asta.

— Ah, domnișoară, din nou te chinuiești ! — a zis ea, în cele din urmă.

Dai-yu coborî privirea, vîrî batista pe mîneacă și porunci să se aprindă lampa. Xue Yan a alergat să împlinească porunca. Dai-yu urmări atentă, apoi închise ochii să se odihnească și să se liniștească, și numai după un timp spuse :

— Aprindeți focul !...

Zi Juan, crezînd că-i este frig, o rugă :

— Mai bine-ar fi să te culci, domnișoară, să te învelesc cu ceva călduros. Cărbunii vor scoate fum și te simți și fără asta atît de rău !...

Dai-yu refuză.

Xue Yan a ațîțat cărbunii în sobița pe care a așezat-o lîngă pat. Dai-yu ceru s-o pună direct pe *kan*.

Ajutată de Zi Juan, Dai-yu a încercat să se apropie de sobiță. A scos batista din mîneacă și a aruncat-o peste cărbunii în flăcări. Zi Juan s-a cutremurat, a vrut să salveze batista, dar mîinile n-au ascultat-o. În clipa aceea Xue Yan lipsea din cameră — ieșise s-aducă suportul pentru sobiță.

— Domnișoară, a zis Zi Juan, ce înseamnă asta ?

Dai-yu parcă n-o auzi, luă caietul de versuri cu gîndul să-l arunce în foc. Zi Juan, speriată, s-a repezit să i-l ia, dar Dai-yu a împins-o cu putere nebănuită. Fata a încercat din nou s-o oprească, dar în van ; caietul se mistui în flăcări.

În clipa aceea a apărut în prag Xue Yan cu suportul sobitei în mînă. Observînd că Dai-yu aruncase ceva-n foc s-a repezit într-acolo. Cu mîinile pîrjolate a scos din sobă jumătate din caietul în flăcări.

Dai-yu a închis ochii, ca și cînd ar fi rugat-o pe Zi Juan să i se respecte dorința. Zi Juan, speriată, a strigat-o pe Xue Yan, și cu ajutorul ei, a culcat-o pe Dai-yu. Inima acesteia bătea cu putere și fata ar fi vrut să cheme pe cineva, dar n-a ndrăznit, fiindcă era destul de tîrziu. Pe de altă parte, neanunțînd pe nimeni, riscau toate, dacă

s-ar fi întâmplat vreo nenorocire. Astfel o noapte-ntreagă fetele au stat de veghe.

Dimineăta următoare Dai-yu s-a simțit și mai slăbită. După amiază din nou a zguduit-o tusea, și boala i se agravă. Zi Juan a alergat la Jia Mu.

Cînd a ajuns, n-a găsit pe nimeni, afară doar de cîteva doici bătrîne și slujitoare neînsemnate, rămase cu grija casei.

— Unde-i stăpîna cea bătrînă ? le-a întrebato Zi Juan.

— Nu știm ! i s-a răspuns.

Mirată, Zi Juan a alergat la Bao-yu. Acolo, la fel, stăpînul lipsea și nimeni nu știa ce să-i spună. Abia atunci a ghicit adevărul.

„Cum este cu puțință o asemenea lipsă de omenie“, s-a întrebato ea cu amărăciune.

Apoi își reaminti că în ultimele zile nimeni n-a trecut s-o vadă pe Dai-yu. Adînc mîhnită, s-a îndepărtat.

„Ar trebui să-l caut pe Bao-yu. Ce va spune ? Cîndva, dintr-o glumă, s-a speriat într-atît, că s-a-mbolnăvit ! Cum s-a hotărit să facă acest pas ? Într-adevăr, toți bărbații de pe lume au inima ca un sloi de gheață !“

Copleșită de aceste gînduri, Zi Juan s-a dus într-o doară înspre Grădina rozelor fermecătoare. Poarta era zăvorîtă, curtea pustie.

„Bao-yu se însoară, și bineînțeles că i s-a pregătit o nouă locuință. Unde oare ?...“

Deodată îl zări pe Mo Yu, unul din cei ce-l slujeau pe Bao-yu. Zi Juan l-a strigat.

— Ce-i cu tine, surioară ? a-ntrebat-o el.

— Am auzit că stăpînul Bao-yu se însoară și am venit să văd nunta, a răspuns fata. Cine și-a închipuit că nu sînt aici ? Nu știu nici măcar cînd are loc ceremonia !...

— Am să-ți spun, numai vezi, nu-ți bate gura către Xue Yan ! i-a șoptit Mo Yu. Ni s-a poruncit să nu aflăm nimic ! Ceremonia va fi astă seară ! Stăpînul Jia Zheng

l-a pus pe stăpînul Jia Lian să le aranjeze o locuință nouă. Poate mai ai să-mi spui ceva !

— Nimic ! a zis Zi Juan. Du-te !

Mo Yu a rupt-o la fugă.

Zi Juan, privind în urma lui, a căscat ochii nedumerită și, gîndindu-se la Dai-yu, care zăcea pe patul de moarte, au podidit-o lacrimile.

„Bao-yu, a murmurat ea printre dinți, Dai-yu va muri și astfel vei fi cruțat de muștrările ei. Dar eu sînt vie ! Cum mă vei privi în ochi de-acum încolo ?“

Încată de plîns, Zi Juan a alergat către casă. Ajungînd la Pavilionul Rîului Xiaoxiang zări de departe două fete care parcă o așteptau.

— Iat-o pe sora Zi Juan ! a strigat una din ele. Zi Juan și-a dat seama că se-ntîmplase ceva cu Dai-yu. Le-a făcut semn să tacă și-a intrat pe nesimțite în casă.

Obrajii lui Dai-yu erau încinși de febră. Însăpămîntată, Zi Juan a trimis după mătușa Wang, doica acesteia. Cînd și-a văzut copila, a izbucnit în lacrimi.

Zi Juan credea că se putea bizui pe mătușa Wang, dar văzînd că nu-i era de nici un folos, a rămas cu totul descumpănită. Și-a amintit însă de cineva care putea s-o ajute în acele împrejurări. Era Li Wan ! Zi Juan știa că Li Wan trăia ca o pustnică și n-avea ce căuta la nunta lui Bao-yu. În afară de aceasta Li Wan purta grija grădinii, așa că era un motiv în plus s-o cheme.

Cînd a fost anunțată, Li Wan tocmai corija versurile scrise de Jia Lan.

— Stăpînă, domnișoarei Lin i-e rău ! i-a spus servitoarea. Toate plîng !

Tremurînd de spaimă și neîntrebînd nimic, Li Wan a alergat la Dai-yu. Su Yun și Bi Yue au urmat-o. În vreme ce lacrimile îi șiroiau pe obraji, se gîndea : „Cînd fetele locuiau împreună, Dai-yu era cea mai frumoasă și mai talentată dintre toate. Numai Su Yun și Bi Yue se puteau măsura cu ea. Și iată că la o vîrstă atît de fragedă va tre-

bui să devină «locuitoarea Beihan-ului¹». Se vede că dinadins a mințit Feng Jie, punînd la cale planul care a dus la «furtul grinzii și schimbarea stîlpilor». Cum va mai păși în Pavilionul Rîului Xiaoxiang s-aline această fată ? Biată Dai-yu ! Ce milă mi-e de tine !“

Cuprinsă de gînduri amare, Li Wan a ajuns la poarta Pavilionului Rîului Xiaoxiang.

Înăuntru era o liniște desăvîrșită. S-a speriat.

„Poate a murit și au și jelit-o. I-au pregătit oare giulgiul și podoabele de-nmormîntare ?...”

A pătruns în casă cu pași grăbiți. Acolo a dat peste-o fată care-a strigat :

— A venit stăpîna !

Zi Juan s-a repezit în calea ei.

— Ce face ? a-ntrebat-o Li Wan.

Zi Juan ar fi vrut să răspundă, dar glasul i s-a stins și nici un sunet n-a scos ; lacrimi mari i se prelingeau și tăcută și-a îndreptat mîna către Dai-yu.

Cu sufletul răvășit de durere, Li Wan s-a apropiat de pat. Dai-yu părea pierdută. Încet Li Wan o strigă de două ori. Dai-yu întredeschise ochii și, parcă recunoscînd-o pe Li Wan, și-a mișcat buzele. Se vedea că mai e în viață, dar n-a putut rosti nici măcar un singur cuvînt.

Li Wan a ieșit din odaie după Zi Juan, care plîngea infundat, cu ochii închiși, întinsă pe pat.

Li Wan a zgîlțit-o. Ea a privit-o și s-a ridicat.

— Prostuțo ! i-a zis cu blîndețe Li Wan. Nu e vreme de bocit. De ce nu i-ai pregătit pînă acum giulgiul și n-ai îmbrăcat-o ? Poate-ți închipui că pleacă de pe lumea aceasta așa goală cum se află ?

Și mai amarnic a hohotit atunci Zi Juan. Reținîndu-se cu greu, Li Wan i-a șters lacrimile și a mîngîiat-o.

¹ *Beihan*, denumirea unui cimitir vechi din împrejurimile Luoyangului.

— Bună copilă ! Lacrimile tale mă-ndurerează și mai mult. Caută repede cele trebuincioase domnișoarei ! Nu mai întârzie !

În clipa aceea cineva a pătruns în casă ca o săgeată.

Surprinsă, Li Wan a tresărit și a recunoscut-o apoi pe Ping Er. Fata s-a speriat văzînd ce pregătiri se fac.

— De ce-ai venit ? a-ntrebat-o Li Wan. Cum de nu ești cu stăpîna ta ?

Între timp s-a ivit în prag soția lui Lin Zhi-xiao.

— Stăpîna este foarte neliniștită din pricina domnișoarei Lin Dai-yu, a bombănit Ping Er și m-a trimis după știri. Dar dacă sînteți aici, stăpîna poate să-și vadă fără grijă de treburile ei !

— Aș vrea și eu s-o văd pe domnișoara, a zis după un timp Ping Er pășind înăuntru. Atunci ochii i s-au umplut de lacrimi.

Li Wan a rămas pe verandă cu soția lui Lin Zhi-xiao.

— Ai venit la timp ! i-a zis aceasta. Spune vechilului să pregătească cele trebuincioase pentru înmormîntarea domnișoarei Lin Dai-yu. Cînd vor fi toate gata, anunță-mă, și nu care cumva să vă duceți la stăpîna bătrînă.

Soția lui Lin Zhi-xiao, deși înțelesese, nu-i venea să se urnească din loc.

— Vrei să-mi spui ceva ? a-ntrebat-o Li Wan.

Femeia a stat în cumpănă, apoi a zis :

— Stăpîna Feng Jie a discutat cu stăpîna bătrînă și au spus că peste puțin timp vor avea nevoie de domnișoara Zi Juan.

— Mătușa Lin ! a strigat Zi Juan, nemaiașteptînd ca Li Wan să răspundă. Lasă-ne, dacă vrei, în pace ! După ce nu va mai fi domnișoara, vom sta și la ordinele voastre, ca să vă...

Dar nu-și mai termină gîndul.

— Acum trebuie să fim aici, a adăugat Zi Juan după aceea, ca și cum s-ar fi scuzat. Ea mai este încă în viață și mă strigă mereu.

— Într-adevăr ! În viața ei, domnișoara Lin s-a legat mult de această fată. Nu s-au certat nici o singură dată, a întărit Li Wan. În ce-o privește pe Xue Yan, domnișoara s-a arătat mai rece, cu toate c-a adus-o cu ea din sud.

Dacă explicațiile lui Zi Juan n-au înduplecat-o pe soția lui Lin Zhi-xiao, cuvintele lui Li Wan au pus-o-n încurcătură, nemaștiind ce să răspundă. Văzînd-o pe Zi Juan că plînge ca o adevărată bocitoare, a spus zîbind :

— Vorbele domnișoarei Zi Juan pot să nu le iau în seamă, dar cum să-i fac cunoscut stăpînei bătrîne ce-mi spui ? Și cum să-i pomenesc așa ceva stăpînei Feng Jie ?

Ping Er ieși din încăpere ștergîndu-și lacrimile. Auzînd ultimele cuvinte ale soției lui Lin Zhi-xiao, a întrebat :

— Ți-e teamă să-i spui stăpînei Feng Jie ? În cazul ăsta să meargă domnișoara Xue Yan.

— Crezi că-i totuna ? interveni Li Wan.

Ping Er s-a aplecat la urechea lui Li Wan și i-a șoptit ceva. Aceasta a încuviințat, spunînd :

— De fapt, ai dreptate, să meargă Xue Yan...

— Oare se cade ? s-a mirat soția lui Lin Zhi-xiao, întorcîndu-se către Ping Er.

— Bineînțeles ! Ori ea, ori Zi Juan, e același lucru, a spus liniștită Ping Er.

— Atunci, porunciți-i să mă însoțească, a zis soția lui Lin Zhi-xiao. Trebuie să le conving pe stăpîna cea bătrînă și pe stăpîna Feng Jie. Dar întrucît aceasta este hotărîrea luată, sper să-i spuneți stăpînei bătrîne că eu n-am avut încotro.

— Nici o grijă ! a exclamat Li Wan. Ești doar femeie în toată firea și ți-e frică să iei asupra-ți un asemenea nimic !

— Nu-i vorbă de frică, a răspuns soția lui Lin Zhi-xiao. De treburile astea se ocupă stăpîna cea bătrînă și cu stăpîna Feng Jie și noi nu ne putem da în nici un chip seama pentru ce nu fac totul cum se cuvine, ca și pînă

acum. De aceea sper că împreună cu domnișoara Ping Er mi veți lua apărarea.

Între timp Ping Er a strigat-o pe Xue Yan.

În ultima vreme Dai-yu o considera pe Xue Yun o ființă puțin deșteaptă și neîndemînică, la care chiar voia să renunțe, ceea ce firește o îndepărtase pe fată. De aceea, aflînd că fusese chemată de Jia Mu și Feng Jie, nu s-a opus și s-a grăbit să se ducă. Ping Er a pus-o să se-mbrace în veșminte noi și s-o urmeze pe soția lui Lin Zhi-xiao. Ea a mai zăbovit puțin, a mai vorbit cîte ceva cu Li Wan, apoi de asemenea, s-a pregătit de plecare. Li Wan i-a poruncit să-i amintească soției lui Lin Zhi-xiao ca aceasta să aibă grijă de cele trebuincioase pentru îngropăciune.

Ieșind din casă, Ping Er le-a zărit pe drum înaintea ei pe soția lui Lin Zhi-xiao și pe Xue Yan. Ping Er le-a strigat :

— Eu o conduc pe fată, iar tu spune-i bărbatului tău să pregătească totul pentru înmormîntare, a zis ea soției lui Lin Zhi-xiao. Am să le explic eu stăpînelor !

Femeia nu s-a împotrivit. Ea s-a-ntors acasă, în timp ce Ping Er a dus-o pe Xue Yan s-o gătească pentru nuntă, lămurind-o de ce în locul lui Zi Juan a venit Xue Yan.

Cînd s-a văzut îmbrăcată de petrecere, Xue Yan și-a amintit de Dai-yu, inima i s-a rupt de durere, dar de față cu Jia Mu și Feng Jie n-a avut curaj să-și arate suferința.

„Nu înțeleg de ce-or fi avînd nevoie de mine ! s-a nedumerit ea. Am să văd ! Înainte Bao-yu era nedespărțit de stăpîna mea, iar cînd au încetat să se mai vadă, nici nu știu, o fi-ntr-adevăr bolnav, ori numai se preface ? De teamă să n-o supere cumva pe domnișoara mea o fi spunînd într-adins c-a pierdut nestemata, prefăcîndu-se smintit, ca domnișoara să se îndepărteze de el și să se poată însura slobod cu domnișoara Bao-chai ! Ce-o să zică poate cînd va da cu ochii de mine ! Doar n-o fi și astăzi cu mințile rătăcite ?“

Xue Yan a alergat către ușă, îndărătul căreia se afla Bao-yu, și s-a uitat înăuntru.

Deși toți credeau că Bao-yu își pierduse cu-adevărat mințile după dispariția nestematei, cum i s-a spus că se va-nnsura cu Lin Dai-yu o bucurie și o fericire de negrăit i-au umplut sufletul, de-și recăpăta sănătatea văzînd cu ochii.

E-adevărat că nu mai era atît de ager ca mai-nainte. Feng Jie era încredințată însă că reușise să-l înșele. Bao-yu aștepta cu nerăbdare s-o-ntîlnească pe Lin Dai-yu. Cînd l-au anunțat că astăzi va avea loc nunta, a fost copleșit de-o nesecată bucurie și, chiar dacă a mai continuat să spună vorbe fără șir, lăsa totuși impresia unui om întreg.

Văzîndu-l, Xue Yan fu cuprinsă de adîncă mihnire. Neștiind ce zace în inima lui Bao-yu, fata s-a grăbit să se ascundă.

Între timp, Bao-yu poruncise lui Xi Ren să-l îmbrace în haine noi, după care a ieșit, îndreptîndu-se spre doamna Wang. Văzînd cum doamna Yu și Feng Jie se agitau de zor, Bao-yu aștepta, ca pe jar, ceasul fericit.

— Surioara Lin va veni din grădină aici ? a întreat-o el pe Xi Ren. Toată lumea robotește de-atîta timp și ea încă nu se-arată !

— Așteaptă pînă ce va sosi clipa fericită ! i-a răspuns Xi Ren.

Apoi a auzit-o pe Feng Jie spunîndu-i doamnei Wang :

— Avem doliu și nu vom putea să aducem muzicanți, așa că săvîrșind ceremonia față de Cer și Pămînt fără muzică, înseamnă să încălcăm datina. De aceea a cerut femeilor din casă, care-au învățat muzica și arta actoricească, să cînte ele. Mai înviorează puțin sărbătoarea !

— Da, bineînțeles ! a incuviințat doamna Wang.

Curînd, pe poartă a intrat un palanchin uriaș în tac-tul unei muzici stinse. Înaintea lui mergeau oamenii care duceau în mîini douăsprezece perechi de lampioane nemai-văzut de frumoase. Cel ce se ocupa de ceremonia nunții

a rugat mireasa să coboare din palanchin Bao-yu observă că avea fața acoperită cu o mătase fină și era îmbrăcată de sus pînă jos în roșu.

Pășea sprijinită de brațul lui Xue Yan !...

„De ce ea și nu Zi Juan ? fulgeră dintr-odată prin mintea lui Bao-yu. Dar ghici ușor : Xue Yan a fost adusă de surioara Lin din sud, pe cînd Zi Juan s-a născut aici, așa că nu se făcea s-o conducă ea pe mireasă de braț“.

Apariția lui Xue Yan l-a bucurat la fel de mult ca și cînd ar fi văzut-o pe Lin Dai-yu. Cel ce se ocupa de săvîrșirea ceremoniei, a cerut să se aducă prinos Cerului și Pămîntului, apoi a rugat-o pe Jia Mu să îngăduie mirilor să i se închine, după care s-a închinat la fel și în fața lui Jia Zheng și a doamnei Wang.

După ce ritualul a fost săvîrșit, mirii au fost însoțiți în casa pregătită lor din vreme.

Dar despre felul în care mirii au fost invitați sub polog și cum deasupra lor s-au presărat grăunțe, cit și despre alte datini care s-au săvîrșit potrivit unor obiceiuri străvechi, respectate cu sfințenie de familia Jia, nu vom povesti.

Căsătoria s-a făcut potrivit dorinței lui Jia Mu, și Jia Zheng nu a intervenit cu nimic, fiind convins că nunta îi va da lui Bao-yu prilej de bucurie. Iar acum cînd vedea cu propriii săi ochi că băiatul e în toată firea, Jia Zheng era fericit afară din cale.

În sfîrșit a sosit și clipa cînd mirele trebuia să-i smulgă miresei, care se afla sub polog, voalul de pe față. Feng Jie luase toate măsurile de prevedere, invitîndu-le pe Jia Mu și doamna Wang să urmărească ceremonia.

Bao-yu s-a tras lîngă mireasă și i-a murmurat :

— Surioară, te simți mai bine ? O, de cînd nu te-am văzut ! De ce te-ai ascuns sub mătăsuri ?

El a întins mîna să smulgă vîlul. Atunci trupul lui Jia Mu s-a acoperit de sudoare rece.

„Să nu fiu nechibzuit, s-a gândit numaidecît Bao-yu. Surioara Lin e așa de bănuitoare...”

Nehotărit a-ncecat totuși în cele din urmă să-i descopere fața. Cînd vâlul a fost smuls, i s-a părut că-n locul lui Xue Yan s-a ivit Ying Er. Bao-yu, cu ochii măriți, abia atunci observă că înaintea lui se afla Bao-chai. Refuzînd să creadă, și-a frecat ochii cu palmele, a ridicat lampionul și din nou a privit. Într-adevăr, era Bao-chai.

În veșminte somptuoase, frumoasă și gingașă, purtînd o pieptănătură fără cusur, Bao-chai stătea cu privirile plecate, cu răsufierea reținută. Era aidoma lotusului tremurînd sub rouă și strălucitoare asemeni florii de cais acoperite de ceața subțire.

Bao-yu rămase uluit din clipa cînd o văzuse pe Ying Er în locul lui Xue Yan. Crezuse mai întîi că totul nu era decît un coșmar. Atunci slujitoarele s-au apropiat de el, i-au luat lampionul și l-au așezat într-un scaun. El se uita pierdut într-un punct fix și nu voia să scoată o vorbă. Jia Mu s-a înspăimîntat că boala îi va izbucni cu și mai mare putere și l-a strigat, ca să-i abată gîndul.

Feng Jie și doamna Yu s-au grăbit să-l ducă înăuntru. Fata era și ea zdrobită și tăcea tot timpul.

Revenindu-și oarecum și văzînd-o lîngă el pe Jia Mu, Bao-yu a strigat-o încet pe Xi Ren.

— Unde mă aflu ? a-ntrebat-o el. Nu cumva visez ?

— Astăzi este cea mai fericită zi a ta, i-a răspuns Xi Ren. De ce vis pomești ? Vino-ți în fire ! Vezi că te-aude tatăl tău !

— Dar cine-i frumoasa de-acolo ? a-ntrebat-o cu luare aminte Bao-yu, arătînd înspre ușă.

Xi Ren s-a grăbit să-și astupe gura cu palma, ca nu cumva să izbucnească în rîs.

— Este soția ta, a zis după o pauză lungă. Este cea de a doua stăpînă !

Slujitoarele care se aflau în față și-au întors spatele stăpînindu-se din răputeri să nu ridă.

— Nu fii proastă ! a țipat la ea Bao-yu. Spune-mi cine este „cea de a doua stăpînă ?“

— Domnișoara Bao-chai.

— Dar domnișoara Lin Dai-yu ?

— Tatăl tău a găsit de cuviință să te însoare cu domnișoara Bao-chai, a zis Xi Ren. Ce tot îndrugi cu domnișoara Lin Dai-yu ?

— Da, dar adineauri domnișoara Lin Dai-yu a fost aici și împreună cu ea era și Xue Yan, nu s-a dat Bao-yu bătut. Cum poți afirma că domnișoara Lin Dai-yu nu-i aici ? Nu cumva îndrăzniți să faceți glume pe seama mea ?

— Nu înșira cîte-n lună și-n stele ! Domnișoara Bao-chai se află dincolo, s-a aplecat Xi Ren către urechea lui șoptindu-i emoționată. Dacă o jignești, bunica se va face foc !

Bao-yu și-a pierdut de tot cunoștința. Și-așa nu era chiar întreg la minte, însă ceea ce se petrecuse-n noaptea aceea îl zdruncinase de-a binelea. Nu voia să știe de nimic și cerea să i-o aducă pe Lin Dai-yu.

Jia Mu și cei care se aflau de față au sărit să-l liniștească. Toate s-au dovedit a fi fără vreun folos, deoarece nici un cuvînt de-al lor nu mai ajungea pînă la înțelegerea lui Bao-yu. Nimeni nu se-ncumeta să vorbească, să n-audă Bao-chai.

Dîndu-și seama că boala lui Bao-yu izbucnise cu și mai mare putere, Jia Mu a poruncit să se-aprindă arome ca să-i liniștească sufletul și ea însăși l-a dus la culcare.

O liniște de mormînt s-a lăsat în odaie. După un anumit timp, în care Bao-yu căzuse într-un somn greu, Jia Mu s-a mai liniștit. Era cu gîndul la dimineața ce venea. Apoi a rugat-o pe Feng Jie s-o conducă pe Bao-chai la culcare.

Bao-chai lăsa impresia că nu-i păsa de tot ceea ce se petrecea acolo, și-așa cum era, îmbrăcată, s-a trîntit pe pat.

Jia Zheng n-a îndrăznit să pătrundă în odaia mirilor și nici nu i s-a spus ce s-a-ntîmplat. Era mulțumit că totul se isprăvisese. A doua zi trebuia să plece, fiindcă era o dată de bun augur pentru călătorie. S-a dus să se odihnească, deoarece dimineața trebuia să se-ntîlnească cu însoțitorii săi și să primească urările de drum bun. În ceea ce-o privește pe Jia Mu, văzîndu-l pe Bao-yu că doarme, s-a retras și ea, fiind foarte obosită.

În dimineața următoare, primul lucru pe care l-a făcut Jia Zheng a fost să ingenuncheze la mormîntul străbunilor, după care s-a dus să-și ia rămas bun de la Jia Mu.

— Plec la un drum lung, a zis el, și-nainte de toate vreau să te rog, mamă, să-ți îngrijești sănătatea. Să nu fii neliniștită pentru mine cît voi fi acolo la datorie ; curînd am să vă trimit vești. Cît despre căsătoria lui Bao-yu, a fost așa cum ați dorit-o și te rog să nu-ncetezi să-l sfătuești și să-l îndrumi !

Nevoind ca Jia Zheng să se neliniștească, Jia Mu a găsit de cuviință să-i ascundă fiului său noua criză a lui Bao-yu.

— La drept vorbind, a zis ea, ar fi trebuit să-l trimit pe Bao-yu să te-nsuțească. Dar întrucît nu s-a tămăduit cum se cuvine și fiind nedormit de-o noapte întreagă, mi-e teamă să nu răcească. De asta te și-ntreb : dacă vrei să te conducă, am să poruncesc să fie chemat. Dacă-l iubești, însă, lasă-l doar să ți se închine la plecare.

— La ce bun ? s-a opus Jia Zheng. Mai bine ar face ca de-acum încolo să se-apuice cum trebuie de învățătură și-am să mă bucur mai mult decît dacă m-ar însoți cine știe pînă unde.

Auzindu-l, Jia Mu s-a liniștit, l-a poftit să stea și, chemînd-o pe Yuan Yang, i-a poruncit :

— Xi Ren să-l aducă aici pe Bao-yu.

Yuan Yang a ieșit și nu după mult timp a apărut Bao-yu. Nu arăta nici un interes față de ceea ce era în jurul lui și a făcut plecăciunea numai atunci cînd i s-a cerut.

Erau bucuroși cu toții că Bao-yu rămăsese destul de lucid și nu rostise nici un cuvânt nelalocul lui în fața tatălui său.

Jia Zheng i-a dat cîteva sfaturi, pe care Bao-yu le-a primit cuviincios.

Apoi a cerut slujitoarelor să-l însoțească în odaia lui, în timp ce el s-a-ndreptat către iatacul doamnei Wang, cu gîndul s-o povățuiască cum să-și îndrume fiul.

— În nici un caz să nu-i dai voie să facă ce l-o tăia pe el capul, i-a zis acesteia. Anul viitor vor avea loc examenele pentru provincie și va trebui să ia și el parte.

Doamna Wang și-a ascultat cu luare-aminte bărbatul, fără să-l contrazică și, cînd el a tăcut, a cerut să fie adusă Bao-chai, să se prosterneze în fața socrului și să săvîrșească ceremonia cuvenită nevestei tinere care-și petrece părinții.

După aceea, rudele din partea feminină l-au însoțit pe Jia Zheng pînă la poarta a doua, de unde s-au întors acasă.

Jia Lian și celelalte neamuri de parte bărbătească l-au petrecut pînă la zece li depărtare de oraș și, după ceremonialul de rămas bun, s-au despărțit de el.

Dar despre călătoria lui Jia Zheng nu vom mai vorbi.

Din acea clipă Bao-yu și-a pierdut cu desăvîrșire luciditatea.

Dacă vreți să știți ce i s-a întîmplat, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL AL DOUĂZECI ȘI NOUĂLEA

În care se povestește cum sufletul Mărgăritarului purpuriu, sfîșiat de suferință, s-a reîntors în ceruri, și cum lacrimile Cristalului sclipitor, istovit de boală, au udat pămîntul, înecîndu-se în suspine și durere

După ce s-a despărțit de tatăl său, Bao-yu s-a simțit foarte slăbit, nu se mai putea ține pe picioare, mișcările i-au devenit lente și s-a prăbușit în neștire. Au fost chemați medici care l-au consultat, i-au luat pulsul, i-au prescris leacuri, dar toate s-au dovedit a fi fără cel mai mic folos; Bao-yu nu mai recunoștea pe nimeni. Cînd l-au ridicat, părea venit din altă lume. Starea aceasta a durat cîteva zile.

Sosi și sorocul „vizitei din ziua a noua”¹. Să nu se ducă la mătușa Xue, ar fi însemnat o jignire; să-l lase pe Bao-yu să se ducă, se opunea Jia Mu, care știa prea bine că nefericirea nepotului ei se datora lui Dai-yu, și dacă s-ar fi încercat o explicare a lucrurilor în acest sens, cine știe ce s-ar mai fi întîmplat. Bao-chai abia se măritase și era într-o stare ușor de închipuit. Se părea că ar fi fost mai nimerit să fie chemată mătușa Xue. Să nu se țină seamă de datină, mătușa Xue s-ar fi simțit ofensată.

Jia Mu a socotit potrivit să ceară sfatul doamnei Wang și lui Feng Jie.

¹ După un obicei străvechi, într-a noua zi de la căsătorie soția, împreună cu bărbatul, era obligată să-și viziteze mama.

— Cred că nu trebuie totuși să luăm în seamă cele întâmplate în zilele trecute, atîta timp cît Bao-yu poate să se ridice și să umble, a zis Jia Mu. Să-i urcăm pe-amîndoi în palanchin și să-i ducem în grădină la mătușa Xue ; după vizită s-o invităm să rămînă puțin cu Bao-chai, încercînd s-o mai aline și totodată să ne mai sfătuim cum să-l lecuim pe Bao-yu. Oare astfel nu tragem două foloase ?

Doamna Wang a încuviințat și a poruncit să se pregătească cele necesare.

Bao-chai se străduia să fie supusă, iar Bao-yu îndeplinea tot ce i se spunea. De bună seamă că Bao-chai înțelegea prea bine ce se petrecuse și-o învinuia pe mamă-sa, care luase hotărîri necugetate, consimțind la o astfel de căsătorie. Dar acum nu se mai putea schimba nimic și ea trebuia să tacă.

Bao-yu părea de nerecunoscut și, văzîndu-l, mătușa Xue regreta din suflet căsătoria lor.

Cînd s-a întors acasă, starea lui Bao-yu s-a înrăutățit. Ziua următoare n-a putut nici să se miște măcar și s-a simțit rău afară din cale ; nici să se atingă de mîncare nu voia. Mătușa Xue și celelalte neamuri au alergat după medici vestiți, dar nici unul n-a izbutit să găsească pricina bolii lui Bao-yu.

Mai tîrziu, întîmplător, la marginea orașului, într-un vechi templu părăginit, au dat peste un vraci sărac, pe nume Bi și poreclit Zhi Yan care, după ce l-a cercetat pe Bao-yu, a spus că boala sa se datorează înlocuirii brusce a unei tumultuoase bucurii cu o stare puternică de amărăciune.

Vraciul i-a prescris leacuri pe care Bao-yu trebuia să le ia seara. Către cea de a doua strajă, Bao-yu s-a simțit, într-adevăr, mai bine. Și-a revenit și a cerut chiar de băut.

Jia Mu și doamna Wang s-au mai liniștit. Jia Mu a rugat-o pe mătușa Xue s-o ia pe Bao-chai și să vină împreună la ea, să se odihnească.

Cu mintea cât de cât limpezită, Bao-yu și-a dat seama că nu mai avea multe zile, așa că, după ce toți ai casei s-au împrăștiat și mai rămăsese doar Xi Ren, el a prins-o de mână și, de-abia reținându-și plînsul, a zis :

— În ce chip a venit aici sora Bao-chai ? Eu mi-amințesc foarte bine că tatăl meu mi-a ales-o de soție pe surioara Lin Dai-yu. De ce-a alungat-o Bao-chai ? Aș vrea s-o-ntreb chiar pe ea, dar mă tem că va fi în zadar. N-ai auzit, cum o fi plîngînd surioara Lin !

— Domnișoara Lin este bolnavă, i-a spus Xi Ren, ascunzîndu-i adevărul.

— Dacă-i așa, atunci trebuie neapărat să o văd.

Zicînd acestea, a-ncercat să se ridice de pe scaun. Uitase însă că nu mîncase nimic mai multe zile și acum mîinile și picioarele nu-l mai ascultau.

— Vreau să mor ! a zis izbucnind în plîns amar. Dar am o dorință scumpă și te rog să i-o transmiți bunicăi : știu eu că și surioara Lin va muri și acum, cât nu e prea tîrziu, aș vrea să stăm laolaltă în aceeași odaie, să putem muri împreună ! Dacă asta ni-e soarta, sicriele să fie așezate alături unul lîngă celălalt, iar de va fi să trăim, atunci să ne însănătoșim împreună. De dragul iubirii noastre de-atîția ani, fă ceea ce te-am rugat, fără să mă minți.

Xi Ren se frîngea de durere. În clipa aceea a intrat în cameră Bao-chai, însoțită de Ying Er. Ea a auzit ultimele cuvinte ale lui Bao-yu și a zis cu severitate :

— De ce nu-ți îngrijești de sănătate și tot bați cîmpii ? O viață întreagă stăpîna bătrînă nu te-a iubit decît pe tine. La cei peste optzeci de ani ai ei, numai tu o poți face să spună că nu în zadar te-a iubit și s-a chinuit cu tine. Ca să nu mai amintesc și de mama ta ! Și-a dat tot sîngele inimii ei să te crească. Te-ai întrebat ce se va

întîmpla cu ea dacă vei muri, cînd tu nici n-ai intrat în tumultul vieții ? Cum va rămîne la ani de bătrînețe fără nici un sprijin ? Eu am un destin nenorocit, dar nu vreau s-ajung să te văd mort ! Gîndește-te numai la ce ți-am spus și-ai să vezi că, deși îți dorești moartea, Cerul nu se va îndura să-mplinească asta. Culcă-te liniștit, duhurile rele vor pieri, peste forțele binelui și răului se va coborî armonia și sînt sigură că boala ta se va vindeca !

Bao-yu a ascultat tăcut, apoi a izbucnit în ris.

— Nu mai vorbești de multă vreme cu mine ! Nu-nțeleg cui îi ții o astfel de predică ! a zis el.

— Dacă vrei să știi adevărul, a intervenit Bao-chai, ei bine, în zilele acelea cînd ai zăcut fără cunoștință, sora Lin a murit.

— A murit ? a țipat ca o fiară Bao-yu, ridicîndu-se de pe scaun. Nu este cu putință !

— Da, a murit ! a întărit Bao-chai. Crezi că te mint ca să atrag asupra-i nenorocirea ? Bunica și mama ta știau că vă iubiți și s-au temut că dacă vei afla, ai să-ți faci seama singur. De aceea n-au găsit de cuviință să-ți spună.

Din pieptul lui Bao-yu țîșni un urlet amarnic și se prăbusi peste pat cu fața în jos.

Ochii i s-au împăienjenit și sufletul i s-a tulburat. Dintr-o dată s-a văzut într-un loc cu totul și cu totul necunoscut. De undeva alerga un om și Bao-yu a țipat :

— Spune-mi, te rog, unde mă aflu ?

— Acesta-i drumul care duce la „locul judecătii de apoi“, — s-a auzit răspunsul. De ce-ai venit aici ? Încă nu s-au scurs anii tăi de viață pe pămînt.

— Dar am aflat de moartea iubitei mele și-am venit s-o caut, i-a explicat Bao-yu. Nu știu cum, am rătăcit drumul.

— Cine-i iubita ta ?

— Lin Dai-yu din Gusu !

— În viață Lin Dai-yu n-a semănat cu ceilalți oameni, a zis omul cu un suris rece, iar după moarte, nu va semăna

cu celelalte duhuri. Ea n-are suflet¹, cum vei putea s-o cauți? La fiecare om cît trăiește, sufletul rațiunii și sufletul trupului se află împreună. Ele se adună înaintea nașterii lui și se despart după moartea sa. Dacă oamenii de rînd nu pot fi găsiți în lumea de apoi, ce să mai zicem de Lin Dai-yu? Așa că pleacă mai repede de aici!

Vorbele lui l-au derutat pe Bao-yu. A stat îndelung ca o stană, apoi, luîndu-și inima-n dinți a spus:

— Dacă zici că după moarte sufletul piere, atunci la ce bun mai există „locul judecării de apoi“?

— Cine susține că există „locul judecării de apoi“, pentru acela există, iar cine spune că nu există, pentru acela nu există, a rîs omul. Toate poveștile astea au fost născocite ca să prevină oamenii care trăiesc pe pămînt că după moarte vor ispăși toate păcatele. De aceea se spune că Cerul se mînie pe proști din mai multe pricini: dacă nu-și îndeplinesc îndatoririle și nu respectă legile de trai laolaltă; dacă-și pun capăt zilelor în timpul tinereții, cînd încă nu li s-a scurs vremea hărăzită viețuirii; dacă se dedau desfrîului, fac rău și fără vreun motiv își atrag pedeapsa asupra lor.

Dacă o cauți pe Dai-yu, asta înseamnă că fără vreo pricină îți atragi năpasta asupra ta. Află că ea s-a și îndreptat către Lumea iluziei și dacă vrei s-o vizitezi, mai întîi de toate trebuie să te gîndești cum să-ți lecuiești boala. Numai în felul acesta vă veți putea întîlni în curînd. De nu vei trăi așa cum se cuvine și-ți vei pune capăt zilelor acum, cît ești tînăr, ai s-ajungi în „locul judecării de apoi“, și nu numai că n-ai să-ți întîlnești strămoșii, dar să-ți iei și gîndul că o vei regăsi pe Lin Dai-yu.

Spunînd acestea, omul a scos din mîneca veșmintelor sale o piatră și-a aruncat-o cu putere în pieptul lui Bao-yu.

¹ Potrivit unei credințe vechi, fiecare om avea două suflete: *hun* — sufletul rațiunii și *bo* — sufletul trupului. *Hun* după moartea omului zbura în cer, iar *bo* pierea.

Bao-yu s-a speriat, încît a vrut să se-ntoarcă acasă, dar rătăcise drumul. Buimăcit, își schimbă greutatea de pe-un picior pe altul, cînd deodată se auzi strigat. A deschis ochii și le-a văzut pe Jia Mu, doamna Wang, Bao-chai și Xi Ren, care vărsau lacrimi rostindu-i numele, în vreme ce el stătea nemișcat.

Cînd a observat pe masă lampionul roșu și luna strălucitoare în fereastră, sufletul i s-a ușurat. Chibzuind amănunțit tot ceea ce se întîmplase, Bao-yu a înțeles că fusese copleșit de somn. Își simțea tot trupul acoperit cu o sudoare rece, și răsufla greoi.

Bao-chai aflase de mult că Dai-yu murise, dar, cum s-a amintit, Jia Mu și ceilalți nu voiseră să i se spună lui Bao-yu. Bao-chai se simțea de bună seamă ofensată că Bao-yu se îmbolnăvise din pricina lui Dai-yu și nu din cauza nestematei și de aceea, găsind un moment potrivit, i-a povestit totul, nădăjduind că sub învălmășeala provocată de atîtea întîmplări nefaste, el va începe din nou să judece și-n felul acesta se va vindeca.

Jia Mu, necunoscînd gîndurile lui Bao-chai, a socotit fapta ei nesăbuită și numai după ce Bao-yu și-a revenit, a reușit să se mai liniștească și a poruncit să fie chemat din nou vraciul Bi.

Vraciul a venit numaidecît, i-a controlat bătăile inimii și a exclamat :

— Uimitor ! Inima bate puternic și regulat, iar neli-niștea sufletului e pe cale să se împrăștie. Dacă va mai lua și mîine leacuri pentru liniștire, curînd se va însănă-
toși.

După plecarea vraciului, toți au răsuflat ușurați.

Xi Ren era nemulțumită că Bao-chai dezvăluise moar-tea fetei, fiindcă nu trebuia, pentru nimic în lume, ca Bao-yu să afle, dar nu-ndrăznea să arate fățiș.

Ying Er i-a șoptit lui Bao-chai :

— Domnișoară ! Prea v-ați grăbit !

— Ce știi tu ? i-a răspuns Bao-chai. Eu răspund, dacă-am făcut bine sau rău.

Urmărindu-și atentă soțul, Bao-chai și-a dat seama de cauza bolii și-și zisese că trebuie să-l ducă la deznădejde, vorbindu-i de rău pe cineva drag lui, sperînd că așa se va lecu.

Bao-yu, care se simțise ceva mai bine pînă atunci, amintindu-și iarăși de Dai-yu, s-a tulburat și din nou i s-a învălmășit mintea.

— Tatăl tău ți-a dat-o de nevastă pe domnișoara Bao-chai fiindcă e blîndă și bună, încerca tot timpul Xi Ren să-l mîngîie. Firea ciudată a domnișoarei Lin l-a făcut să-și schimbe primul gînd. Mai mult, s-a temut că ea se va prăpădi. Și cum te știa neîncercat în ale vieții, să nu te zbuciumi în zadar, stăpîna bătrînă a chemat-o pe Xue Yan, căutînd astfel să te smulgă din starea apăsătoare.

Bao-yu s-a întunecat din nou și a plîns. Ar fi vrut să-și pună capăt zilelor, dar își aducea aminte vorbele auzite-n vis și se temea să nu le supere pe Jia Mu și doamna Wang. „Oricum, Dai-yu nu mai este în viață, își spunea, iar în afară de aceasta, dintre toate, cel mai mult îmi place Bao-chai“.

Astfel Bao-yu s-a împăcat cu gîndul că destinul hotărîse să se împreune aceea care purta aur cu cel ce avea nestemata.

Văzînd că vorbele sale atinseseră țelul, Bao-chai de asemenea, se liniștise și, împlinind toate datinile de familie față de Jia Mu și doamna Wang, nu mai avea altă grijă decît să-i alunge lui Bao-yu gîndurile triste.

Bao-yu zăcea tot timpul în pat și văzînd-o lîngă el pe Bao-chai, suferința îi creștea. Bao-chai, însă, folosea toate mijloacele să-l salveze.

— Lucrul cel mai însemnat pentru tine este să te însănătoșești odată, îi spunea ea. Noi doi sîntem de acum soț și soție, hărăziți de soartă să trăim o veșnicie împreună.

Bao-yu nu putea să se împace în nici un chip cu acest gând. Jia Mu, doamna Wang și mătușa Xue erau tot timpul în preajma lor. Se înlocuiau una pe cealaltă, iar noaptea, când Bao-chai se ducea la culcare, Jia Mu trimitea câte o slujitoare să-i vegheze. Ele urmăreau cu stăruință ca Bao-yu să se pătrundă de realitate și în modul acesta să se întoarcă la o viață firească.

Cum Bao-chai era neobișnuit de blîndă cu el, treptat, toată dragostea pe care o avusese pentru Dai-yu, Bao-yu a început s-o îndrepte spre ea.

În ziua în care avusese loc nunta lui Bao-yu, Dai-yu zăcea fără cunoștință și viața abia mai pilpiia în trupul ei firav. Însăpămîntate, Li Wan și Zi Juan stăteau lîngă patul ei, plîngînd nestăpînit.

Către seară Dai-yu își revenise puțin și, deschizînd ochii, a făcut semn că-i este sete. Xue Yan plecase, dar Li Wan și Zi Juan se aflau lîngă ea. Zi Juan a dat fuga să-i toarne fierțură de pere cu scorțișoară, din care i-a dat trei lingurițe. Dai-yu a închis din nou ochii și-un timp a stat nemișcată.

Li Wan și-a dat seama că aceasta nu era decît „cea de pe urmă licărire“ și că o va mai duce jumătate de zi. Atunci s-a repezit pînă acasă, în Cătuțul orezului înmiresmat, unde o așteptau treburile.

A rămas așa un timp, apoi Dai-yu, deschizînd ochii, le-a văzut lîngă ea numai pe Zi Juan, pe bătrîna ei doică și cîteva fete din casă. A luat mîna lui Zi Juan și, adunîndu-și ultimele puteri, i-a spus :

— S-a terminat !... M-ai slujit atîția ani și credeam că nu ne vom despărți niciodată... Nici nu mi-ar fi trecut prin minte că...

Apoi a tăcut și suspinînd prelung a închis ochii. Zi Juan nu îndrăznea să-și retragă mîna.

Cînd lui Dai-yu îi fusese ceva mai bine, Zi Juan se înșelase sperînd că stăpîna ei va supraviețui. Acum, însă, vorbele o făcuseră să tremure.

— Surioară, a mai zis Dai-yu după o îndelungată tăcere. Eu n-am pe nimeni, sînt singură, singură. Roagă-i tu să mă ducă în sud și să mă-ngroape cu părinții !

Și iară a închis ochii.

Tulburată, Zi Juan a trimis din nou după Li Wan, dar între timp s-a ivit Tan-chun.

Zi Juan a strigat-o :

— Veniți la domnișoara Lin !

Ochii îi erau plini de lacrimi.

Tan-chun s-a apropiat de pat și, prinzînd mîna lui Dai-yu, a simțit-o rece. Ochii își pierduseră strălucirea. Izbucnind în hohote de plîns, fetele au poruncit să aducă apă și s-o îmbăieze pe Lin Dai-yu. A sosit și Li Wan. Toate trei stăteau fără să scoată un cuvînt. Au început s-o spele, cînd deodată Dai-yu s-a smucit și a strigat :

— Bao-yu ! Bao-yu ! Ți-e... mai bine...

Trupul tot i s-a acoperit cu o sudoare rece și a tăcut.

Zi Juan s-a repezit spre pat s-o sprijine, dar suflul morții o învăluise.

Tan-chun și Li Wan au pus fetele s-o pieptene și s-o gătească.

Vai, totul fusese așa cum spun și versurile :

Suflet înmiresmat, ca un fir subțire

Pe vînt se leagănă sfiit —

Durerea lui adîncă, amară,

Acum trecu în somn fără sfîrșit.

CAPITOLUL AL TREIZECILEA

În care se povestește cum Bao-yu a trăit amarul despărțirii, aflînd de plecarea surorii lui, și cum în castelul Ningguo s-au abătut nenorocirile și boala

Într-una din zile, Jia Mu a poftit-o pe mătușa Xue la ea și i-a spus :

— Numai mulțumită ție am putut să-l salvăm pe Bao-yu. Acum nu se simte chiar atît de rău. Sînt o sută de zile de cînd se îngrijește ca să-și refacă sănătatea, sorocul de doliu după împărăteasă a trecut, așa că ar fi nimerit să desăvîrșim căsătoria. Te-aș ruga s-alegi pentru asta o zi norocoasă.

— De ce mă mai întrebați, stimată stăpînă ? s-a mirat mătușa Xue. Aranjați singură totul așa cum se cuvine ! Chiar dacă fiica mea nu-i o frumusețe, nu se poate tăgădui că e o fată deșteaptă. Iar în ce privește caracterul ei, de mult îl cunoașteți prea bine. Tot ce doresc este ca Bao-chai să se-nțeleagă cu Bao-yu și să nu vă mai pricinuiască zbucium, s-o liniștească și pe sora mea, iar pe mine să mă scape de griji. Hotărîți singură data ceremoniei ! Vom mai înștiința și neamurile ?

— Bine-nțeleș ! s-a grăbit să răspundă Jia Mu. În viața lui Bao-yu și a fiicei tale va fi primul mare eveniment. După atîta tumult apele s-au așezat, așa că nu e rău să petrecem cîteva zile. Vom pofti toate neamurile !

De bucurie că nu mi-au fost în deșert strădaniile, chiar și noi ne vom veseli bînd.

Ascultînd-o pe bătrînă, este lesne de înțeles că mătușa Xue s-a bucurat. Totodată a socotit clipa nimerită să aducă vorba de zestrea fetei sale.

— Și-așa eram neamuri, a zis Jia Mu. Acum ne-am apropiat și mai mult. După părerea mea n-ar trebui să te mai gîndești la asta. Dar dacă-i să vorbim de strictul necesar, casa geme de lucruri. Dacă Bao-chai dorește să aibă cîte ceva din lucrurile îndrăgite de ea încă din copilărie, poți să i le trimiți. Sînt sigură că nu e atît de pretențioasă ca nepoată-mea, Dai-yu. Că dac-ar fi avut o altă fire, n-ar fi murit așa de tînără !

Ochii mătușii Xue jucau în lacrimi. Chiar în clipa aceea însă a intrat Feng Jie, care le-a întrebat rîzînd :

— Bunică, mătușă, de ce v-ați întristat așa ?

— Ne-am adus aminte de surioara Lin și din nou ne-am tulburat, a răspuns mătușa Xue.

— N-are rost, a rîs iar Feng Jie. Am auzit adineauri o glumă și-am alergat să v-o spun.

Jia Mu și-a zvîntat lacrimile și pe buze i-a înflorit ușor un zîmbet.

— Bineînțeles că din nou vrei să rîzi de careva ! Hai, să te-auzim ! Dar dacă n-o să ne placă, să te păzești !

A sosit vremea să vorbim și despre mătușa Xue.

Îndată ce Xue Ban a fost pedepsit pentru omor, nu se știe cîți bani a irosit, sărmana, cu mituirea dregătorilor ca nu cumva pînă la urmă să fie socotită crima dinainte plănuită. Era hotărîtă chiar să amanezeze lucrurile, ca să facă suma trebuincioasă și să-l poată scăpa pe fiul său de pedeapsă. Dar, pe neașteptate, departamentul a desființat hotărîrea judecătorului și ea s-a văzut nevoită să risipească alți bani cu plocioanele. Pînă în cele din urmă însă totul a fost în zadar, deoarece înalta instanță a stabilit că omorul a fost voit și vinovatul trebuia să ispășească

pedeapsa cu moartea. Xue Ban stătea în închisoare în așteptarea ședinței de toamnă a tribunalului suprem, care trebuia să-și dea verdictul. Mătușa Xue plîngea zi și noapte. Bao-chai o vizita des și se străduia s-o aline.

— De la început nu i-a mers bine fratelui meu ! Cum căpătase o moștenire așa de mare de la străbuni, ar fi trebuit să fie mai cumpătat. Povestea cu Xiang Ling, de pe cînd locuia în Sud, nu putea să prevestească ceva bun ! Noroc că s-a-ntîmplat s-avem acolo rude cu trecere și moartea omului să nu ne coste cine știe cît. Ar fi fost cazul atunci să-și schimbe purtările, să se facă om de treabă și să chibzuiască mai bine cum să-și întrețină mama, nu să vină în capitală, s-o ia de la început cu ale lui ! Ai suferit atîta din pricina lui și ai vărsat atîtea lacrimi pentru el ! L-ai înșurat gîndind că se va potoli, dar pesemne c-așa i-a fost destinul, să dea peste o nevăstă zurbagie și să se vadă nevoit să plece, ca să scape de ea ! Înțelept mai spune proverbul : „Oropsitul tot pe drumuri strîmte nimerește“ ! Nu trecuseră prea multe zile de cînd plecase de-acasă că a și achitat omul ! Dumneata, împreună cu fratele Xue Ke, nu v-ați cruțat puterile să-l ajutați : nu-i vorba numai de plocioanele date dregătorilor, dar și de faptul c-ați alergat după apărători. După cum se vede, va trebui să-și ispășească păcatele ! Se zice că cine crește copii are sprijin la adînci bătrînețe. Chiar și în familiile cele mai năpăstuite copiii se străduiesc să muncească pentru un castron de orez cu care să-și hrănească mama. Pe cînd în casa noastră fiul își risipește averea lăsîndu-și bătrîna mamă să verse lacrimi ! Te rog să mă ierți, s-ar putea să nu fiu de ajuns de supusă, cînd vorbesc așa, dar mi se pare că fratele meu se poartă cu dumneata de parcă nu ți-ar fi copil, ci dușman. Dar nu vrei să pricepi, plîngi cît e ziulica de mare și pe deasupra mai înduri și furia cumnată-mi ! Și eu ?... Nu pot mereu să te mîngii ! Chiar dacă se zice că Bao-yu s-a țicnit, el tot nu vrea să mă lase. Aș putea eu oare să trăiesc liniș-

tită, cînd știu cîte înduri ? A sosit de curînd depeșă de la tatăl lui Bao-yu în care scrie că a citit foaia oficială despre proces și s-a speriat într-atît, încît a și trimis slugi în capitală să se intereseze cu de-amănuntul despre ce-i vorba, și dacă s-o putea, să aranjeze ceva. Da, omorul săvîrșit de fratele meu a ajuns să-i neliniștească pe mulți ! Noroc că mă aflu lîngă dumneata, că dac-aș fi fost într-altă parte și aș fi căpătat o astfel de veste, poate că de-atîta amărăciune mi-aș fi pus capăt zilelor ! Te implor, mamă, cruță-te puțin ! Pînă mai trăiește frate-meu, pune la punct afacerile noastre negustorești, cheamă vechilii, spune-le să lămurească ce ni se cuvine și ce nu ni se cuvine și să socotească dacă mai avem ori nu vreun ban.

Cu lacrimi în ochi mătușa Xue s-a destăinuit fetei sale :

— De cîte ori te-ai abătut pe la mine, ți-am tot spus cum stau lucrurile cu nefericitul tău frate, iar tu m-ai liniștit. Dar n-ai avut de unde afla că ne-au înlăturat din rîndul negustorilor Curții împăratului, iar cele două dughele și întreg bănetul s-au dus pe apa simbetei ! Ne-a mai rămas doar casa de amanetat, dar și de acolo au dispărut băieții de prăvălie cu vreo cîteva mii de *liang* de argint. Pe deasupra ne-au dat și-n judecată pentru faliment. Xue Ke, ce-i drept, a adunat ce ni se cuvenea de la datornicii din provincie, dar pînă acum s-a irosit totul. Au fost de părere să luăm bani și din prăvălioara ce ne rămăsese în sud și totodată să scoatem la mezat casa pentru a putea astfel să facem față cheltuielilor. Dar acum două zile m-au anunțat că dugheana din sud e-n pierdere și s-ar fi închis ! Dacă s-a-ntîmplat într-adevăr așa, la ce-i mai folosește mamei tale să mai trăiască ?

Mătușa Xue a-nceput să plîngă cu hohote.

— Nu fi amărită din pricina banilor, mamă, a liniștit-o Bao-chai, cu atît mai mult, cu cît are grijă Xue Ke. Păcat doar c-au fugit vinzătorii numaidecît ce-au aflat că ne-am ruinat ! Ceva mai mult, am auzit că i-ar fi înlesnit pe unii să ne stoarcă de bani ! Se vede cu cine s-a

adunat frate-meu ! Prietenii n-au știut decît să bea și să mănînce pe socoteala lui și-n clipele grele să se facă nevăzuți ! Dacă ții într-adevăr la mine, mamă, ia seama la ce-ți spun : ești oarecum în vîrstă și-i bine să-ți vezi înaintea de toate de sănătate. Poți să fii încredințată că n-ai să înduri foame și sărăcie pînă la sfîrșitul vieții ! Lucrurile și hainele ce ne-au mai rămas în casă să fie date cumnatei mele mai mari și să nu mai faci nimic ! M-am gîndit și la fete : după mine, nici una n-are tragere de inimă să mai rămînă la noi, așa că dacă vor, n-au decît să plece ! Îmi pare rău doar de Xiang Ling, care n-a avut decît de suferit, și-aș vrea să rămînă cu dumneata. Iar dacă va fi să ai nevoie de ceva, bucuroasă am să-ți fac eu rost și sper că bărbatul meu să nu mă țină din scurt. Domnișoara Xi Ren e la fel de înțelegătoare și bună. A fost foarte mișcată cînd a auzit ce ni s-a întîmplat. În ceea ce-l privește pe Bao-yu, nu știe nimic și de aceea nici nu-i pasă. Dar dacă-ar ști adevărul, mă tem că s-ar spe-ria de moarte !

— Bună copilă, a-ntrerupt-o mătușa Xue. E mai bine să nu-i spui nimic. De focul lui Lin Dai-yu era cît pe-aci să moară ; noroc că și-a mai revenit. Dacă din nou îl tulburi, nu numai tu vei avea de pătimit, ci și eu, la ani de bătrînețe, pot să rămîn fără nici un sprijin.

Între timp favorita Zhao auzind că Tan-chun se căsătorește, s-a bucurat tare mult, zicîndu-și în sine : „Fata asta m-a disprețuit mai mult decît toți ai casei. Oare o fi știind că eu sînt mama ei ? M-a tratat întotdeauna mai rău decît pe slugile ei. Gîndul îi este numai la alții. Cînd se ocupă ea de gospodărie, Jia Huan nu mai poate să facă un pas. Acum tatăl său l-a luat cu el și sînt mai liberă. Nu m-aștept la nu știu ce de la ea dar pot să-i doresc cu sufletu-mpăcat să aibă noroc de viață ca și Ying-chun“.

Și a alergat la Tan-chun să-i ducă vestea.

— Domnișoară, a zis ea răutăcioasă, acum veți avea parte de o situație deosebită. Mi-nchipui că vă veți simți mai bine la bărbat decît acasă, și trebuie să vreți să plecați cît mai curînd acolo. Cu toate că v-am crescut, nu m-am ales cu nici un folos! Și chiar dacă am fost mai mult rea decît bună, sper totuși să nu mă uitați!

Tan-chun și-a aplecat privirea, continuînd să brodeze, fără să-i răspundă. Văzînd că fata n-o bagă în seamă, Zhao a plecat de-abia stăpînindu-și furia.

Rămasă singură, Tan-chun s-a supărat, apoi a rîs, ca după aceea să se-ntristeze și s-o podidească lacrimile. Ca să-și alunge mîhnirea s-a dus la Bao-yu.

— Surioară, am auzit c-ai fost lingă surioara Lin cînd și-a dat sufletul, a zis Bao-yu după ce s-a apropiat de el. Mi s-a spus că tocmai în clipa morții ei, de undeva s-a auzit o muzică. Să fie oare un semn?

— Crezi? a zis Tan-chun. Oricum, noaptea aceea a fost într-adevăr ciudată și muzica neobișnuită, așa că s-ar putea să ai dreptate!

Vorbele fetei au întărit și mai mult bănuiala lui Bao-yu. Și-a amintit numaidecît cum nu de mult, cînd sufletul său pribegit prin depărtări neștiute, a întîlnit un om care i-a spus că atît cît a trăit Lin Dai-yu n-a fost la fel cu toți ceilalți oameni, iar după moarte nu se va transforma într-o arătare obișnuită. Bineînțeles, s-a gîndit el, Dai-yu s-a prefăcut în zeiță și veghează asupra faptelor mai deosebite din viața pămîntenilor. În clipa aceea și-a adus aminte și de Chang E¹ pe care o văzuse cîndva într-o piesă.

Curînd Tan-chun a plecat. Bao-yu a dorit s-o aibă pe Zi Juan în preajmă și a rugat-o pe Jia Mu să i-o dea.

Zi Juan n-a vrut să se ducă pentru nimic în lume, dar Jia Mu și doamna Wang i-au poruncit, și în felul acesta

¹ Chang E, personaj mitologic, despre care se spune că trăiește în lună și dansează tot timpul.

n-a mai avut încotro. Însă, slujindu-l pe Bao-yu, Zi Juan suspina și stătea tot timpul încrunțată. Când în încăpere nu se afla nimeni, Bao-yu încerca s-o întrebe despre Dai-yu, dar mai întotdeauna răspunsul ei era aspru. Bao-yu, mișcat de statornicia simțămintelor fetei pentru Dai-yu, nu se supăra niciodată.

În ceea ce-o privește pe Xue Yan, cu toate că s-a arătat destoinică în ziua nunții lui Bao-yu, fiindcă era mai sărmană cu duhul, Bao-chai a cerut lui Jia Mu și doamnei Wang s-o ia de la ei și s-o mărite cu cineva. Așa că Xue Yan locuia acum la bărbat. Doica Wang, care-o crescuse pe Dai-yu, avea să însoțească sicriul cu trupul fetei în sud. Ying Ge și celelalte slujitoare au trecut să îngrijească de Jia Mu.

Bao-yu se întrista și mai mult văzînd cum, încetul cu încetul, plecau toți cei care fuseseră în preajma lui Lin Dai-yu. Dar cînd amintirea devenea de neîndurat, îi venea în minte gîndul că moartea neobișnuită a lui Lin Dai-yu arăta și mai limpede că fata fusese o făptură a cerului care trăise pe pămînt și apoi se reîntorsese în lumea nemuritorilor. La gîndul acesta, tînărul se simțea copleșit de bucurie.

Într-o zi, pe cînd Bao-chai îi spunea pe șoptite lui Xi Ren că Tan-chun avea să se mărite, Bao-yu, auzind întîmplător, a prins să geamă din răspuțeri și s-a prăvălit în hohote peste *kan*.

— Ce s-a întîmplat ? au alergat înspăimîntate Bao-chai și Xi Ren alergînd către el.

Bao-yu avea respirația sugrumată și timp îndelungat n-a putut să rostească o vorbă.

În cele din urmă, a izbucnit.

— Nu mai pot ! Una cîte una îmi pleacă toate surioarele ! Surioara Lin a devenit zeiță. Yuan-chun, sora mea cea mare, alături de care am crescut, a murit și ea. A treia surioară, Tan-chun, se mărită și se va duce departe și nu vom avea cum s-o mai vedem. Surioara Shi Xiang-

yun, de asemenea trăiește nu știu pe unde ; surloarei Xue Bao-qin i-au scornit vorbe... Oare nici una din surioarele mele nu va mai rămîne acasă ? Cum am să trăiesc atît de singur ?

Xi Ren a încercat să-l mîngîie, dar Bao-chai a spus hotărît :

— Lasă-l, am să-l întreb eu, a zis ea întorcîndu-se către Bao-yu : „Ce, vrei ca toate fetele să stea pînă la bătrînețe acasă lîngă tine și să nu-și împlinească îndatoririle pe care le are orice femeie ? Dacă ar fi fost vorba despre alte fete, s-ar mai putea crede că ai în legătură cu ele niscaiva gînduri. Dar surorile ? Deccamdată nici una din ele nu s-a căsătorit prea departe. Și chiar așa de-ar fi, ce poți face tu ? Doar totul depinde de tata. Sau îți închipui oare că pe pămînt ești singurul om care-și iubește surorile ? Dacă toți ar fi ca tine, atunci nici eu n-aș fi putut în vecii vecilor să devin soția ta. Oamenii învață ca să devină înțelepți și luminați, iar tu, dimpotrivă, din ce înveți, nu te alegi cu nimic. Dacă-i așa, atunci eu și Xi Ren ar trebui să ne-ntoarcem acasă, iar tu poți să-ți aduni surioarele și să te îngrijească ele.

Bao-yu le-a prins de mînă pe Bao-chai și Xi Ren și a răcnit :

— Știu ! Dar de ce au plecat cu toate atît de devreme ? Ar fi putut să mai aștepte puțin și să plece atunci cînd m-aș fi prefăcut în cenușă !

— Vorbești necugetat !

Xi Ren s-a grăbit să-i astupe gura cu mîna.

— N-au trecut decît două zile de cînd te simțeai și tu mai bine și stăpînei Bao-chai îi și revenise pofta de mîncare ! Dacă ai să faci tot așa și o vei zdruncina din nou, n-am să-mi mai iau nici un fel de răspundere !

— Înțeleg ! a șoptit Bao-yu, nefiind în stare să se opună fetelor, dar simt că mă-apasă ceva pe suflet.

Bao-chai nu l-a luat în seamă și i-a făcut lui Xi Ren un semn scurt să-i dea leacurile liniștitoare.

Xi Ren se gîndea s-o înduplece pe Tan-chun să nu treacă pe la Bao-yu ca să-și ia rămas bun, fapt pe care-l mărturisi lui Bao-chai.

— De ce te temi ? i-a răspuns ea. Peste cîteva zile se va liniști și va pricepe tot. Cred c-ar trebui să le dăm pri-lejul să vorbească mai mult. Tan-chun este o fată deș-teaptă, se va strădui să-i arate că n-are dreptate și să vezi că va înceta să mai îndruge vrute și nevrute.

Discuția le-a fost întreruptă de intrarea lui Yuan Yang. Fusese trimisă de Jia Mu, care aflase că Bao-yu se simțea din nou rău. Îi poruncise să-i transmită lui Xi Ren să facă orice ca să-l liniștească.

Xi Ren a făgăduit că va împlini porunca întocmai. Yuan Yang a mai stat un timp, apoi a plecat.

La început fetele locuiau în Grădina priveliștilor încîn-tătoare dar după dispariția lui Yuan-chun, totul a fost lăsat în paragină. Apoi, s-a însurat Bao-yu, Dai-yu a murit și Shi Xiang-yun s-a întors acasă, iar vremea s-a răcorit ; Li Wan, Tan-chun și Xi-chun s-au mutat în locuințele vechi. Numai în zilele însozite și în nopțile cu lună se mai adunau ca înainte, în grădină, unde rideau și glumeau.

Dar iată că Tan-chun avea să plece și ea, iar Bao-yu devenise posac și nepăsător cu toată lumea și nici nu mai ieșea din casă. Grădina era cu desăvîrșire pustie și în afară de cîțiva inși care o îngrijeau, nu mai zăreai picior de om. În ziua plecării lui Tan-chun, doamna Yu a venit s-o petreacă. La reîntoarcere se făcuse tîrziu. N-a mai așteptat să i se pregătească trăsura și a hotărît să meargă pe jos și să iasă pe porțița din grădină, care în ultimii ani înlesnea trecerea între castelul Ningguo și castelul Rongguo. Peste tot se simțea paragina. Cu toate că tera-sele și foișoarele rămăseseră pe locurile lor de totdeauna, doamna Yu a fost cuprinsă de o tulburare neînțeleasă, ca și cum ar fi pierdut ceva. Cînd a ajuns acasă, febra a

cuprins-o pe neașteptate. Vreo două zile a dus-o pe picioare, apoi a căzut la pat. Ziua se simțea destul de bine, dar, cum se lăsa noaptea, trupul îi frigea și cădea în delir.

Vraciul chemat de Jia Zhen a spus că doamna Yu răcise și cum boala își urma ciclul¹, atacase stomacul și bolnava aiura. Era încredințat că toate se vor sfârși cu bine și doamna Yu se va însănătoși curînd. Dar leacurile pe care le-a luat nu i-au fost de nici un folos. Încetul cu încetul mințile i s-au rătăcit.

Înspăimîntat, Jia Zhen și-a chemat fiul.

— Întreabă dacă se află prin apropiere vreun medic bun, i-a poruncit el. Dacă afli, cheamă-l degrabă.

— Vraciul care-a văzut-o se bucură de cel mai bun renume, a răspuns Jia Rong. Tare mă tem că mamei nu-i trebuie astfel de leacuri !

— Prostii ! s-a înfuriat Jia Zhen. Sau poate crezi că nici n-ar trebui să ne-ngrijoreze ?

— Nu-i vorba de asta, a explicat Jia Rong. Mama a fost zilele trecute la castelul Rongguo și s-a întors de acolo prin grădină. Am băgat de seamă că îndată după ce a ajuns acasă a și cuprins-o febra ; de nu s-ar fi întilnit cu cine nu trebuia. Am auzit că la marginea orașului trăiește un oarecare Mao Ban-xian venit de prin părțile Indului, care are puteri miraculoase. N-ar fi mai bine să-l chemăm ? Dacă ne cîștigă încrederea, vom face tot ce ne va spune ; cînd vom vedea că nici asta nu-i folosește, vom chema vraciul.

Ascultîndu-și fiul, Jia Zhen porunci să fie adus acel om.

¹ Potrivit medicinei chineze tradiționale, boala stîrnită de răceală cuprinde trupul după un anumit ciclu, trecînd de la un organ la altul într-o succesiune strictă. Astfel, în prima zi, boala pătrundea în vezica urinară și intestinul subțire ; a doua zi, în stomac și intestinul gros ; a treia zi, în esofag și vezica biliară ș.a.m.d. Cînd ciclul se scurgea pînă într-a șaptea zi, boala era pe lecuite. Dacă bolnavul se simțea însă rău, însemna că pricina bolii nu fusese răceala.

Jia Rong l-a poftit pe Mao Ban-xian în odaia sa de lucru, i-a dat să mănince și i-a oferit ceai. Sorbindu-l, a întrebat :

— Aș vrea să știu, ce doriți să aflați ?

— Mama mea a căzut greu bolnavă, a răspuns Jia Rong și v-am poftit să-i preziceți soarta de-aici înainte.

— Dacă-i așa, dați-mi apă neîncepută să-mi spăl mâinile, a zis întâi de toate omul, și aduceți o măsuță cu mirodenii.

S-au făcut numaidecît pregătirile trebuincioase. Mao-Ban-xian scotoci în sîn de unde scoase un cilindru, înaintă spre măsuță, se înclină scurt și, scuturînd cilindrul, zise :

— Smerit mă ploconesc Cerului și Pămîntului implorînd forțele tainice ale firii să mă ajute la facerea unei drepte preziceri și să-mi trimită duhurile bune într-ajutor. De față se află un evlavios din neamul Jia, care din pricină că i s-a-mbolnăvit mama, supus își îndreptă ruga spre cei patru înțelepți : Fu Xi, Wen Wang, Zhao Gong și Kong Zi, ca ei să se-ndure și să-i onoreze cu milostiva lor atenție. Rogu-vă, mari înțelepți, dați-mi puteri să pătrund adîncile taine ale destinului și, dacă va fi aducător de nenorociri, să i-l înfățișez astfel, iar dacă va fi fericit, să i-l arăt fericit. Rogu-vă, mai înainte de toate trimiteți-mi trei semne care să-mi îngăduie prezicerea despre soarta ce-o așteaptă pe această femeie !

Zicînd, ghicitorul a aruncat din acel cilindru o plăcuță într-un taler.

— Primul semn, a zis el, *jiao*.

Din nou a scuturat cilindrul și a anunțat că a căzut simbolul *dan*. A treia oară a ieșit la iveală iarăși semnul *jiao*. Adunînd cele trei simboluri ale zodiacului, Mao Ban-xian a zis :

— Au apărut, așadar, semnele prezicerii ; acum trimiteți-mi, rogu-vă, semnele care să-mi îngăduie să pătrund în tainele sorții ei.

Prezicătorul a scos și de data aceasta trei plăcuțe, toate purtînd inscripția *dan*.

Adunîndu-le, Mao Ban-xian s-a așezat și-a glăsuțit :

— Luați loc, luați loc, vă rog ! Îngăduiți-mi să chib-zuiesc asupra celor ce mi s-au arătat. Prezicerea îmi spune că deocamdată „fericirea-i departe“. Aceasta are legătură și cu persoana care ghicește, așa că pentru dumneavoastră s-a ivit simbolul al treilea, ceea ce înseamnă că vă veți prăpădi averea. Dar cum vă interesează soarta mamei, trebuie să ne întoarcem spre cel dintii semn. El arată că părinții dumneavoastră au întîlnit vreo forță necurată. Și cel de al cincilea semn are legătură cu duhurile rele, ceea ce înseamnă că mama dumneavoastră este greu lovită. Nu, nu ! Nu se va întîmpla nici o nenorocire, fiindcă stihia apei de sub primul semn ciclic *zi* și al doisprezecilea semn ciclic *hai* este încă tușat, intră în mișcare stihia lemnului de sub cel de al treilea semn ciclic *yan*, care va avea ca rezultat nașterea focului. Prezicerea are legături cu persoana care ghicește, așadar se poate interpreta că fiul ori nepotul, totuna, va învinge duhurile. Peste două zile, duhul rău din elementul apă, de sub semnul ciclic *zi*, va fi izgonit, și-ntr-o zi, arătîndu-se cel de al unsprezecelea semn al ciclului *xiu*, mama dumneavoastră se va înzdrăveni. Numai că prezicerea are legătură și cu tatăl dumneavoastră și arată schimbarea înfățișării duhului, ceea ce înseamnă că și pe el îl așteaptă zile nefaste. Dar în ce vă privește citesc un rău mai mare și decît prădăciunea. În ziua cînd stihia apei va căpăta puteri și stihia pămîntului va trece în declin, vă pîndește răul cel mare.

Mao Ban-xian a tăcut și a-nceput să-și scarmene barba.

La început, vorbele omului i s-au părut lui Jia Rong caraghioase și era să-l pufnească risul. Dar tonul convingător al lui Mao Ban-xian l-a cutremurat. Însăimîntat de soarta tatălui său, Jia Rong i s-a adresat :

— Despre ce va să fie, ați vorbit cum nu se poate mai clar, dar de boala mamei nu mi-ați spus nimic.

— Judecînd după hexagramă, boala mamei dumneavoastră a izbucnit din lupta elementului apă cu elementul foc, ceea ce înseamnă că-n trupul ei sălășluiesc unite căldura și frigul. Iar dacă vreți să aflați care-i pricina, mergeți și ghiciți în cartea *Legătura strînsă dintre elemente*, fiindcă prezicerea pe plante cu mai multe tulpini aici nu-i de nici un ajutor.

— Dumneata stăpînești acest dar ? s-a interesat Jia Rong.

— Oarecum.

Jia Rong l-a rugat să-i prezică anunțîndu-i horoscopul mamei sale. Atunci Mao Ban-xian a desenat un cerc, a așezat simbolurile duhurilor și a început să ghicească. Observînd că la semnul ciclic *xiu* a apărut duhul tigru-lui alb, prezicătorul a spus :

— Proorocirea vorbește de „împrăștierea spiritului“. Tigru-lui alb trece drept duh rău, însă în perioada prosperității generale, acțiunile lui sînt limitate și ca atare nu se mai poate socoti rău. Dar cînd începe să stăpînească duhul morții, el, ca un adevărat tigru hămesit, dă iama printre oameni. Ciocnindu-se cu el, spiritul, de frică, nădăjduiește să scape și se împrăstie. Îmbinarea simbolurilor căpătate de noi arată că spiritul a părăsit trupul, lăsîndu-i doar tristețea și îndoiala. Dar dacă e să pomenim despre boală, aici se poate prevesti obîrșia morții în legătură cu pierderea unui proces. Obîșnuit, tigrul iese la pradă spre asfințitul soarelui. De aici se trage concluzia că boala s-a ivit către lăsarea serii. În tălmăcirea îmbinării semnelor de acest fel se spune : „Tuturor cărora li se arată asemenea împletire de simboluri, au o casă unde sălășluiește tigrul necurat ori ceva cu înfățișarea lui“. Dacă vreți să vă vorbesc despre tatăl dumneavoastră, repet că și pe el îl paște nenorocirea.

Acest lucru e prezis de unirea simbolurilor „tigrul” și „soare”, fiindcă tigrul pe soare provoacă rău bărbaților și pe lună, femeii. Într-un cuvânt, prezicerea este rea.

Nici nu l-a ascultat pînă la capăt, Jia Rong s-a și îngălbinit de spaimă.

— Ați spus adevărul, învățate, șopti, numai că, mi se pare, această prezicere nu aduce cu cea dintîi. Ce va să zică ne amenință ?

— Nu vă grăbiți, l-a domolit Mao Ban-xian. Îngăduiți-mi să mă uit din nou cu băgare de seamă.

El și-a plecat capul, a bolborosit îndelung ceva în barbă și deodată a exclamat :

— Există o stea salvatoare ! Toate vor trece cu bine ! Prezicerea spune că duhul binelui pe care l-ați văzut sub semnul ciclic și vă va aduce salvarea. În această îmbinare simbolurile exprimă : „Spiritul rațiunii s-a împrăștiat, iar spiritul trupului s-a întors”. La-nceput veți avea parte de necaz, dar după aceea vă veți bucura. Nu se va întîmpla nici o nenorocire, dacă veți fi cu ochii în patru.

Jia Rong l-a răsplătit pe om, l-a petrecut, apoi a povestit tatălui său cum boala doamnei Yu se trage din întîlnirea cu duhul tigrului alb, în faptul serii.

— Mi-ai spus că alaltăieri seara mama s-a întors acasă prin grădină, a zis Jia Zhen. Oare asta nu înseamnă că a întîlnit fiara chiar acolo ? Ți-amintești : Feng Jie a trecut de asemenea prin grădină și cînd s-a înapoiat a căzut bolnavă ? ! Nu văzuse nimic deosebit, dar fetele care-o însoțiseră susțineau c-ar fi zărit pe munți o arătare păroasă cu ochii mari cît lampioanele, care chiar vorbise cu Feng Jie, de-a speriat-o de moarte.

— Cum să nu-mi amintesc ? a exclamat Jia Rong. Am mai auzit cum povestea Bei Ming că după moarte, Qing Wen ar fi devenit duh apărător al lotușilor din grădină, iar cînd a murit Lin Dai-yu, de undeva s-a auzit muzică. Dai-yu a devenit, negreșit, duh-protector al florilor ! Înainte, cînd oamenii umpleau locul și domnea forța „lumi-

nii", ele n-aveau putere să pricinuiască nenorociri ; acum grădina-i pustie și, se poate că mama, străbătînd grădina, să fi călcat vreo floare, atrăgînd nemulțumirea duhului-protector, ori să se fi întîlnit cu vreo forță necurată. Oricum, prezicerea se adevărește.

— Dar nu ți-a spus, ne paște vreo nenorocire, ori nu ? a întrebă Jia Zhen.

— Socotind după cuvintele sale, mama se va îndrăveni în ziua însemnată de simbolul ciclic *xiu*, a răspuns Jia Rong. Dar el a mai spus că sănătoasă de tot se va face cu două zile mai înainte ori cu două zile mai tîrziu.

— Ce va să-nsemne și asta ? a-ntrebat Jia Zhen.

— Poate așa a zis, ca nu cumva și cea mai exactă precizie să stîrnească îndoieli, a răspuns Jia Rong.

Discuția lor s-a întrerupt, cînd în odaie s-au auzit voci.

— Stăpîna dorește să meargă-n grădină și fetele n-o mai scot la capăt cu ea.

Jia Zhen și Jia Rong au alergat s-o liniștească pe doamna Yu, dar ea aiura țipînd cît o ținea gura :

— Cei îmbrăcați în roșu mă strigă ! Cei îmbrăcați în verde mă gonesc !

Toți care se aflau lingă patul ei erau îndemnați să rîdă, dar în același timp îi încolțise frica. Jia Zhen a poruncit slugilor să facă rost de bani de hîrtie pentru sacrificiu și să-i ardă în grădină. Dorința i-a fost împlinită. În noaptea aceea doamna Yu s-a simțit ceva mai bine. Cînd a sosit ziua de sub semnul ciclic *xiu*, doamna Yu aproape că se refăcuse.

Vorbele despre cele întîmplătoare s-au împrăștiat curînd peste tot : unul a spus la zece, zece la o sută, așa că pînă la urmă nu numai în castelele Ningguo și Rongguo, dar și departe dincolo de marginile lor se știa că în Grădina priveliștilor minunate sălășluiesc duhuri necurate. Însăpămîntați de zvonuri, oamenii care aveau grijă de grădină au încetat să mai vadă de flori și de pomi, să ude și să culea-

gă roadele. Se temeau să iasă-n grădină după ce se însera, așa că păsările și sălbăticiunile s-aciuiseră nestingherite. N-a trecut mult și nu mai intrau decît în grupuri și înarmați.

Curînd a căzut la pat și Jia Zhen. N-au chemat vraci și, cînd s-a simțit mai în puteri, a ieșit în grădină, a ars bani de hîrtie și-a făcut jurămînt; cînd însă starea lui se înrăutățea, implora stelele și se prosterna în fața broaștei țestoase. După ce Jia Zhen s-a restabilit, a căzut bolnav Jia Rong. Așa a ținut vreo cîteva luni și cei din ambele castele au dus-o tot într-o spaimă; de atunci a mers vorba că în iarba și pomii din grădină nu-i fir să nu fie duh necurat.

Grădina nu mai aducea nici un profit și drept urmare din nou slujitorii trebuia să fie plătiți din alte venituri, ceea ce zdruncina și mai mult bunăstarea castelului Rongguo, dealtfel destul de precară.

Dar celor care se-ngrijeau de grădină nici nu le mai trecea prin minte să cîștige ceva, singura lor dorință era să plece cît mai grabnic de acolo. Ei înșiși răspîndeau zvonuri înfricoșătoare pe seama duhurilor, ca în cele din urmă să nu mai intre nimeni în acel loc. Porțile au fost ferecate. În foișoarele impunătoare și iatacurile semețe, în pavilioanele bătute în rubine și pe terasele din piatră șlefuită și-au găsit culcuș păsările și fiarele.

De vă interesează soarta familiei Jia, citiți povestea noastră mai departe.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI UNULEA

În care se povestește cum o amintire a redeschis rana nevindecată din sufletul lui Bao-yu și cum a stat el să asculte plînsul Zeiței Rîului Xiaoxiang

Jia Yu-cun, întors acasă, a dormit liniștit toată noaptea, iar cînd s-a trezit, a povestit soției sale că s-a întîlnit cu Zhen Shi-yin.

— De ce nu te-ai înapoiat să-l cauți după izbucnirea incendiului? l-a dojenit femeia. Dac-o fi ars? Oare nu vor spune toți despre tine că n-ai suflet pentru că ți-ai părăsit prietenul la nenorocire?

Și ochii i s-au umplut de lacrimi.

— El nu mai e pămîntean, s-a justificat Jia Yu-cun; dealtfel, nici n-a vrut să locuiască împreună cu noi!

— Stăpîne! s-a auzit de dincolo de ușă o voce, s-a întors omul trimis să vadă templul care-a luat foc.

Jia Yu-cun a ieșit domol din odaie. Servitorul l-a salutat ceremonios și l-a anunțat:

— Stăpîne, îndeplinindu-ți porunca m-am întors la templul în flăcări și, nemaiașteptînd pînă să se stingă focul, m-am năpustit să-l caut pe călugăr, dar se pare că bordeiul în care l-ați întîlnit a ars pînă-n temelii. Cred că și călugărul a fost făcut scrum. M-am dus prin locul unde se-nălțase coliba, dar nici acolo n-am dat de urmele lui. M-am ales doar cu turta de trestie pentru molitvă și cu talerul. Cît am scotocit după rămășițele pămîntești ale

călugărului, n-am găsit nici măcar oscior... Temîndu-mă că n-aveți să mă credeți, am ținut s-aduc drept dovadă turta și talerul, dar cînd le-am atins, s-au prefăcut în pulbere.

Ascultîndu-l, Jia Yu-cun și-a dat seama că Zhen Shi-yin trecuse în rîndul nemuritorilor și ca urmare i-a făcut semn omului că poate pleca. Intrînd în casă, n-a pomenit un cuvînt despre faptul că Zhen Shi-yin a pierit în flăcări și, vrînd să-și liniștească soția, chinuită că n-avea nici o veste, i-a spus doar atît :

— N-a dat de urma lui. Se vede treaba c-a reușit să scape.

După aceea Jia Yu-cun s-a retras în odaia sa de lucru vrînd să rămînă singur și să mediteze la vorbele lui Zhen Shi-yin. Curînd, însă, a fost anunțat :

— Sînteți chemat la palat !

Jia Yu-cun s-a suit în palanchin și a pornit într-acolo. În sala de primire a auzit vorbindu-se :

— Domnul Jia Zheng, împuternicitul cu strîngerea birurilor pe cereale în ținutul Jiangxi, este învinuit de anumite nereguli și acum a venit să ceară îngăduința împăratului. Jia Yu-cun s-a dus îndată să întîlnească înalți demnitari, apoi a citit ordinul împăratului care spunea că, nu demult, prin părțile dinspre mare, o mulțime de dregători nu-și făceau conștiincios datoria.

După aceea s-a grăbit să-l caute pe Jia Zheng, l-a asigurat de bunele sale simțăminte, l-a felicitat pentru îndurarea căpătătă din partea împăratului și l-a întrebat cum a călătorit. La rîndul său, Jia Zheng i-a povestit de-a fir a păr ce i se întîmplase și care fusese pricina scoaterii din funcție.

— I-ați prezentat împăratului mulțumirile ? l-a întrebat Jia Yu-cun.

— I-am prezentat ! a răspuns Jia Zheng, nădăjduiesc că după masă să mă cheme la el.

În timp ce vorbeau, din sala palatului i s-a transmis invitația să intre. Dregătorii care-l cunoșteau de aproape și-l stimau pe Jia Zheng, au rămas s-aștepte în spatele ușii.

După o bucată de vreme Jia Zheng a ieșit lac de sudoare. Dregătorii au ieșit în întâmpinarea lui, dornici să afle cum s-a desfășurat întrevederea.

— M-am speriat de moarte, oh, ce m-am speriat ! a zis Jia Zheng. Din fericire, mulțumită grijii voastre pentru mine, nu mi s-a întâmplat nimic !...

— Ce-a zis împăratul ?

— M-a întrebat de trecerea neîngăduită a armelor peste granițele provinciei Yunnan, a răspuns Jia Zhèng. Împăratul a fost informat că în treaba aceasta ar fi amestecat cineva din oamenii apropiați, cancelarul Jia Hua, și i-a venit în minte unul din strămoșii mei. Atunci i-am spus că pe bunicul meu nu-l cheamă Jia Hua, ci Jia Dai-hua, la care el a adăugat rîzînd :

— Dar oare demnitarul care l-a născut a ocupat funcția de căpitan de oști, ca mai apoi să fie coborît pînă la departamentul guvernamental, nu se numea Jia Hua ?

Jia Yu-cun, care se afla lîngă Jia Zheng, a tresărit. și-a dat seama că era vorba despre el. Ca și cum l-ar fi chemat Hua, a întrebat :

— Și ce i-ați răspuns împăratului ?

— I-am explicat : „Cancelarul Jia Hua, într-adevăr, este originar din provincia Yunnan, dar actualul prefect al provinciei, și el tot din neamul Jia, este de prin părțile ținutului Zhejiang“. Împăratul m-a întrebat : „Dar Jia Fan, pe care l-am numit prefect în Suzhou, e rudă cu tine ?“ M-am plecat în fața lui pînă la pămînt și am zis : „Da“. Împăratul a pălit de minie : „Dar este oare cu putință să îngăduie servitorului său să aibă cu sila nevasta și fiica unui om cinstit ?“

M-am pierdut, nemaștiind ce să mai zic. Atunci împăratul m-a întrebat : „Ce neam e cu tine Jia Fan ?“ I-am

răspuns : „Mi-e rudă îndepărtată“. Împăratul a suris și mi-a dat drumul. Nu-i oare nemaipomenit ?

— Ciudat ! au izbucnit cei de față. Cum de s-au petrecut două întâmplări în care să fie implicați cei din familia Jia ?

— N-ar fi nimic ciudat că s-au petrecut în același timp două nenorociri, a observat Jia Zheng ; cel mai neplăcut rămîne faptul că amîndouă se leagă de numele familiei Jia. Neamul nostru este vechi și numeros, răspîndit în întreaga împărăție. Chiar dacă voi avea noroc să scap de neplăceri, numai simplul motiv că împăratul a pomenit numele Jia, nu poate prevesti nimic bun.

— De ce vă temeți ? Împăratul știe prea bine să cearnă adevărul de minciună.

— Și așa mă gîndeam să renunț la dregătorie, se dezvălui Jia Zheng, numai că nu-ndrăznesc să cer, fiindcă n-am nici un temei. Și ce se va întîmpla atunci cu titlurile urmașilor noștri ?

— La-nceput ați avut funcții departamentale, a remarcat Jia Yu-cun și, din cîte știu, demnitarilor din capitală nu li se aduce vreo vină în activitatea lor.

— Chiar și-așa, a replicat Jia Zheng, eu am funcționat de două ori în provincie fără prea mult noroc, ceea ce mi-a stricat reputația.

— Noi toți invidiem calitățile dumneavoastră, au exclamat cei de față. Fratele dumneavoastră mai mare, de asemenea, trece drept un om de treabă. Numai că v-am sfătuit să fiți ceva mai necruțător cu nepoții.

— Îmi petrec atît de puțin timp acasă, încît nu prea am cunoștință ce se întîmplă cu nepoții mei, a răspuns Jia Zheng, și, trebuie să recunosc, sînt destul de neliniștit din pricina asta. Bine măcar că aveți bunătatea să vă îngrijiți de starea lor. S-ar putea să fi aflat despre vreo purtare necuviincioasă a celor din castelul Ningguo ?

— N-am auzit nimic deosebit, a venit răspunsul dregătorilor, dacă n-am pune la socoteală faptul că unii din

demnitarilor curții nu-i prea au la inimă. Ar trebui să le porunciți tinerilor să-și vadă mai cu băgare de seamă de treburi.

Și după ce au mai discutat un timp, și-au făcut plecăciuni unii altora și s-au despărțit.

Jia Zheng s-a întors acasă. Copiii și nepoții au ieșit cu toții să-l întâmpine. În primul rând a întrebat cum se simțea Jia Mu, ca după aceea să fie și el întrebat de sănătate. Apoi Jia Zheng s-a îndreptat spre locuința sa întâlnindu-se în Salonul prosperității și fericirii cu doamna Wang și cu ceilalți ai casei. Jia Zheng, după convenita plecăciune în fața lui Jia Mu, a povestit prin câte trecuse de când se despărțiseră. Jia Mu l-a întrebat de Tan-chun, iar Jia Zheng i-a vorbit în legătură cu nunta ei.

— Am fost nevoit să plec la drum pe neașteptate, așa că n-am avut cum să mă văd cu ea. Dar toți care-au venit la mine din partea familiei bărbatului ei, m-au încredințat c-o duce binișor. Tatăl și mama bărbatului ți-au trimis plocoane. Mi-au transmis că iarna aceasta, sau primăvara care vine, se vor rezezi pînă în capitală. Asta nu-i deloc rău! Însă acum, cînd în ținuturile dinspre mare se-ntîmplă atîtea nenorociri, mă tem că-și vor amîna sosirea.

Jia Mu se supărase fiindcă Jia Zheng se-ntorsese acasă coborît în funcție și-o lăsase pe Tan-chun singură în locuri atît de îndepărtate; dar cînd acesta i-a explicat că la slujbă toate erau în regulă, și Tan-chun o ducea bine, supărarea i s-a transformat în bucurie și a zîmbit.

După aceea Jia Zheng s-a văzut cu frații săi mai mari și cu celelalte rude, stabilind pentru ziua următoare ceremonia în templul străbunilor.

După ce Jia Zheng s-a înapoiat în iatacul său și s-a văzut cu doamna Wang, au venit să-l salute Bao-yu împreună cu Jia Lian.

Văzîndu-l pe Bao-yu bine dispus, Jia Zheng s-a liniștit. El nu știa că băiatul său își pierduse mințile și, cre-

zîndu-l refăcut, uită toate necazurile, mulțumindu-i lui Jia Mu pentru atenta ei strădanie. A încercat un simțămînt de mulțumire cînd a observat că Bao-chai se îmbrăca cu mai mult fast și că Jia Lan făcuse progrese serioase la învățătură. Singur Jia Huan rămăsese neschimbat, ceea ce umbri întrucîtva bucuria lui Jia Zheng.

Dar după oarecare timp, Jia Zheng întrebă dintr-o dată.

— Parcă mai lipsește cineva din casa noastră ?

Doamna Wang și-a dat numaidecît seama că se gîndea la Dai-yu. Nu-i scrisese despre moartea fetei și acum, cînd bărbatul ei era atît de fericit că se-ntorsese acasă, nevrînd să amintească de-o atît de tristă întîmplare, spuse că Dai-yu este bolnavă.

Pe Bao-yu, care auzise discuția dintre tatăl și mama sa, aceste vorbe l-au durut amar. Dar tatăl său abia se-ntorsese și n-a vrut să-i tulbure bucuria, așa că o ajută pe doamna Wang la pregătirile pentru sărbătorirea evenimentului aducînd băuturile împreună cu ceilalți.

Feng Jie, cu toate că era soția nepotului lui Jia Zheng și conducea toate treburile gospodăriei, de data aceasta turnă și ea vin în pocalul lui Jia Zheng la fel cu Bao-chai și ceilalți. După ce toți, potrivit rangului, i-au urat lui Jia Zheng bun venit, acesta a zis :

— Acum puteți să plecați !

El a mai anunțat că n-avea nevoie de slujitoare și le-a poruncit să fie gata pentru ceremonia de jertfă de la templul străbunilor.

După aceea Jia Zheng a rămas cu doamna Wang, care i-a vorbit îndelung de treburile gospodăriei. La un moment dat Jia Zheng a pomenit numele lui Wang Zi-teng. Doamna Wang și-a simțit inima grea, dar și-a înăbușit durerea. Apoi Jia Zheng a adus vorba despre Xue Ban, la care doamna Wang a răspuns că el însuși se făcea pe de-a-n-tregul vinovat și că trebuia să dea seama de omor. Soco-tind clipa prielnică, îl înștiință de moartea lui Dai-yu. Vestea l-a zguduit ; a suspinat din adînc și ochii i-au fost

năpădiți de lacrimi. Nici doamna Wang nu și-a putut opri plînsul, dar în cele din urmă s-a stăpînit și a continuat să-i povestească bărbatului ei tot felul de lucruri mai puțin triste.

Curînd și-a luat rămas bun de la el și a plecat să se culce.

Ziua următoare, Jia Zheng, însoțit de fii și nepoți, s-a îndreptat spre templul strămoșilor să săvîrșească ceremonia după datină. După ce slujba s-a terminat, a mers către foișorul de lingă templu, i-a chemat pe Jia Zhen și Jia Lian, cercetîndu-i de cele întîmplate în absența sa. Jia Zhen i-a povestit doar ce-a crezut că merita să fie luat în seamă.

— N-o să te bat la cap pentru fiecare fleac, a zis Jia Zheng, dar dacă voi rămîne acasă și voi afla că nu e ceva în regulă, nu va fi bine! Nu mai ești un țînc, și-i cazul să vezi singur de copii și să-i îndrumi. Și Jia Lian trebuie s-asculte de tine. Nu te gîndi c-am să mă joc! Spun așa, fiindcă mi-au venit la ureche vorbe neplăcute. Trebuie să fiți cu ochii în patru la ce faceți!

— Am înțeles! a bolborosit Jia Zhen înroșindu-se și nevoind să-l contrazică.

Jia Zheng s-a întors la castelul Rongguo și, după ce toți i-au urat bun venit, a intrat în odaia sa, unde l-au întîmpinat slujitorii. Dar acest fapt nu merită prea multă atenție.

Cînd Jia Zheng s-a interesat de Dai-yu și doamna Wang i-a spus că este bolnavă, Bao-yu s-a tulburat, iar cînd tatăl său i-a îngăduit să plece, l-a podidit plînsul. Ajungînd acasă a rămas pe un scaun în vestibul, nevoind să ia parte la discuția dintre Bao-chai și Xi Ren, care se auzea dinăuntru, și s-a lăsat copleșit de o tristă undă de vis. Bao-chai, cînd l-a observat, a crezut că se temea ca nu cumva tatăl său să se intereseze de ceea ce învățase. Porunci lui Xi Ren să-i aducă ceaiul, apoi să-l liniștească.

Văzînd că soția sa nu bănuia adevărata pricină a tristeții, Bao-yu a zis :

— Culcă-te mai devreme ! Eu vreau să rămîn singur și să-mi adun gîndurile ! Memoria m-a cam lăsat, am uitat aproape tot și dacă tata observă, se va mîhni. Du-te la culcare și las-o doar pe Xi Ren să rămînă cu mine.

Bao-chai nu s-a împotrivit.

Bao-yu a ieșit din casă și i-a șoptit lui Xi Ren :

— Te rog, cheam-o pe Zi Juan, vreau s-o întreb ceva. Ori de cîte ori mă vede, se supără. Vezi, încearcă s-o aduci !

— Ai spus că vrei să fii singur să-ți aduni gîndurile și m-am bucurat. Ce-ți trăznește acum prin minte ? Dacă vrei s-o întrebi ceva pe Zi Juan, nu poți s-o faci și mîine ?

— În seara asta am timp, mîine s-ar putea ca tata să-mi ceară cine știe ce și n-o să izbutesc să-mi fac vreme, a zis Bao-yu. Bună surioară, cheam-o, te rog !

— Nu vine dacă n-o cheamă Bao-chai.

— De aceea te și rog să-i explici !

— Ce să-i explic ?

— Oare nu știi ce-i în sufletul ei și-ntr-al meu ? a spus Bao-yu. Doar domnișoara Lin Dai-yu... Spune-i că nu sînt un om de nimic. Am fost silit să fac asta !

A privit înspre ușă, arătînd cu mîna într-acolo.

— N-am vrut cu nici un chip, e treaba bunicii și a celorlalți. Ea a distrus-o pe surioara Dai-yu. Înainte de a muri trebuia să mă chemi, i-aș fi spus totul. Și n-ar fi plecat de pe lume supărată pe mine. Doar ai auzit de la Tan-chun și de la celelalte că surioara Lin înainte de moarte a vorbit despre mine cum nu meritam. Spune tu : oare sînt eu un om fără suflet ? Qing Wen n-a fost decît o simplă fată de castel și nu cine știe ce credincioasă, dar cînd a murit, îți spun drept, i-am adus jertfă și chiar i-am compus un epitaf. Domnișoara Lin a văzut toate astea, cu ochii ei. Acum ea nu mai e, oare nu pot să-i cinstesc amintirea ? Nici pînă acum n-am adus jertfe pentru sufle-

tul ei ! Oare nu se va plînge de mine, cînd mă va vedea atît de nepăsător ?

— Cine te oprește ? s-a mirat Xi Ren. Vrei să-i aduci jertfă, adu-i !

— În clipa cînd m-am simțit mai în stare, am vrut să-i compun un epitaf, dar nu pricep cum de mi s-au risipit toate puterile. Dacă ofranda ar fi hărăzită altcuiva, epitaful ar putea fi compus oricum, dar pentru ea, totul trebuie făcut cum se cuvine. De aceea și vreau s-o întreb pe Zi Juan despre stăpîna sa, fiindcă o cunoștea mai bine decît oricine. Dacă nu m-aș fi îmbolnăvit, mi-aș mai fi putut aminti cîte ceva, dar după boală mi-am pierdut memoria de tot. Iar tu ai spus tot timpul că surioara Lin se va înzdrăveni. Cum de-a murit așa de neașteptat ? Ce-a vorbit cînd s-a simțit mai în puteri și eu nu m-am dus s-o văd ? Și de ce Bao-chai nu mi-a dat lucrurile pe care reușisem să le-aduc pe ascuns de la surioara Lin ?

— Bao-chai s-a temut ca nu cumva să te piardă supărarea, a răspuns Xi Ren. Care alta ar fi putut să fie pricina ?

— Nu cred, a exclamat Bao-yu. Dacă domnișoara Lin Dai-yu și-a adus aminte de mine, atunci de ce înainte de moarte și-a ars caietul cu poezii și nu mi l-a lăsat mie ca amintire ? Apoi, cînd a murit s-a auzit muzică venită din cer. Nu-nseamnă oare că a devenit zeiță și s-a dus în mijlocul nemuritorilor ? Am văzut sicriul ei, dar nu pot să cred că ea stătea întinsă acolo înăuntru.

— Din nou vorbești fără rost ! i-a răspuns Xi Ren. Dacă omul nu moare, cum să-l așezi în sicriu și să-l declari mort ?

— Ce știi tu ? a suspinat Bao-yu. Toți cei ce devin nemuritori, sau merg în cer cu învelișul trupului lor cu tot, sau îl lasă pe pămînt și zboară doar cu sufletul... Dragă soră, cheam-o pe Zi Juan !

— Ascultă-mă pe mine, a răspuns Xi Ren. Ar fi bine să vină Zi Juan, dar dacă nu vrea, zadarnic e tot ce-i

spun. Și chiar de vine, numai cînd te-o vedea, nici nu va deschide gura. Lasă mai bine pe mîine ; voi încerca să vorbesc cu Zi Juan și s-ar putea să scot cîte ceva de la ea. Îți voi spune totul de-a fir a păr !

— Desigur, ai și tu dreptate, a fost de părere Bao-yu. Dar nu-ți poți închipui ce se petrece în sufletul meu și cît sînt de neliniștit.

Dinăuntru a ieșit She Yue.

— Stăpîna a doua mi-a poruncit să transmit stăpînului al doilea că a bătut straja a patra și-i timpul să se culce, a spus ea.

Sora Xi Ren s-a lăsat furată de vorbă și a uitat cît e de tîrziu.

— Într-adevăr, e timpul să ne culcăm ! a zis Xi Ren. Avem mîine destulă vreme să tot vorbim.

Bao-yu șopti lui Xi Ren.

— Vezi, nu uita !

— Țin eu minte, a zîmbit Xi Ren.

— Iar vreți să ne duceți de nas ! a rîs She Yue. De ce nu i-ați spus deschis stăpînei că vreți să dormiți împreună ? Atunci ați putea sta la povești noaptea întreagă și nu v-ar mai ține nimeni din scurt.

— La ce bun ? a dat din mînă Bao-yu.

— Ce-ndrugi, secătură ? s-a supărat Xi Ren amenințînd-o pe She Yue. Am să-ți rup eu gura ; și întorcîndu-se către Bao-yu a adăugat : Vezi, tu porți întreaga vină ! A trebuit să treacă atîta timp !

Ea l-a petrecut pe Bao-yu spre dormitor și s-a dus să se culce. În noaptea aceea Bao-yu n-a închis ochii. Au dat zorile și el tot nu dormea.

Dar să ne apropiem mai mult de Bao-yu.

Odată, Bao-yu se simțea plin de mîhnire și pe cînd ieșea din casa lui Jia Mu, a văzut că Xi Ren alerga după el.

— N-am nimic, a răspuns el îngrijorării fetei, în afară de faptul că-mi este sufletul tare neliniștit. Dar fiindcă

toți beau și se veselesc, să ne plimbăm pînă la locuința soției lui Jia Zhen.

— La cine să mergem, doar soția domnului Jia Zhen este aici, s-a mirat Xi Ren.

— N-am nevoie de nimeni, a spus Bao-yu. Mergem pur și simplu să vedem casa în care locuiește.

Și au pornit.

Cînd au ajuns, Bao-yu a observat că porțița care da în grădină era întredeschisă. N-avea de gînd să intre, dar s-a îndreptat într-acolo, văzînd că două îngrijitoare stăteau de vorbă.

— Se poate trece pe aici ? le-a-ntrebat Bao-yu.

— Nu, porțița stă tot timpul zăvorîtă, a răspuns una din femei. Am deschis-o doar astăzi, fiindcă ni s-a poruncit să pregătim din grădina noastră tot felul de fructe coapte. Așteptăm să ni le culeagă și-apoi o zăvorîm la loc.

Bao-yu s-a apropiat de porțiță și tocmai voia să pătrundă în grădină, cînd Xi Ren l-a reținut :

— Nu se poate ! În grădină sălășluiesc forțe necurate și nimeni nu mai trece pe-aici.

— Nu mă sperie pe mine arătările ! a zis Bao-yu curajos, fiindcă băuse ceva.

Xi Ren a vrut iar să-l oprească, dar s-au apropiat femeile spunînd :

— Acum în grădină este liniște. De cînd călugării daoiști au alungat duhurile rele, mergem chiar și singure să adunăm flori și să culegem fructe. Dacă stăpînul dorește să se plimbe, noi îl însoțim. Cu atîția oameni, cum să-i mai fie frică ?

Bao-yu s-a bucurat nespus, iar Xi Ren, neavînd cum să se opună, a fost nevoită să-l urmeze.

Grădina era pustie. Florile și copacii se veștejiseră și se uscaseră, culorile foișoarelor și pavilioanelor se jupui-seră. Numai tufișurile de bambu, care se zăreau de departe, mai stăruiau din abundență.

„De cînd m-am îmbolnăvit și bunica m-a luat la ea, s-a gîndit Bao-yu, au trecut cîteva luni și nu m-au lăsat măcar o singură dată să m-abat pe-aici. S-a pustiit grădina !“

— Fii atentă, ce-a-nverzit bambusul ! a zis el către Xi Ren. Parcă-ar crește lingă Pavilionul Rîului Xiaoxiang ?

— N-ai mai fost de mult aici și-ai uitat unde te afli, s-a auzit vocea lui Xi Ren.

— Tot vorbind n-am băgat de seamă că am ajuns în Grădina rozelor fermecătoare !

Ea a întors capul și, arătînd cu degetul în partea opusă, a adăugat :

— Uite, acolo este Pavilionul Rîului Xiaoxiang !

— Într-adevăr ! a exclamat Bao-yu, privind în acea direcție. Să mergem pînă acolo ! Ne-ntoarcem numai-decît !

— E tîrziu ! Trebuie să pornim spre casă. Stăpîna bătrînă ne așteaptă la cină.

Bao-yu nu i-a răspuns, s-a răsucit tăcut și a pășit înainte.

O, cititorule, îți închipui oare că în timp de un an, cît se scursese de cînd Bao-yu nu mai călcase în Grădina rozelor fermecătoare, uitase pe unde se afla cărarea ? Bineînțeles că nu uitase ! Numai Xi Ren voia să-i abată atenția, temîndu-se că văzînd Pavilionul Rîului Xiaoxiang avea să-și amintească din nou de Dai-yu și se va tulbura. Cînd Bao-yu s-a îndreptat înspre pavilion, Xi Ren s-a-nspăimîntat ca nu cumva duhurile să pună din nou stăpînire pe el și a încercat pentru a doua oară să-l abată din drum, spunîndu-i că depășiseră pavilionul. Oare își imagina ea că sufletul lui Bao-yu și toate gîndurile lui se-n dreptau către Pavilionul Rîului Xiaoxiang ?

Bao-yu mergea înainte și Xi Ren alerga în urma lui. Deodată s-a oprit, ca și cînd ar fi ascultat ceva.

— Ce este ? l-a întrebat Xi Ren.

— Locuiește cineva în Pavilionul Rîului Xiaoxiang ? a întrebat-o la rîndul său Bao-yu.

— După cîte știu, nimeni !

— Aud limpede cum plînge cineva acolo, iar tu-mi spui că nu mai stă nimeni.

— Ți se pare. De cîte ori veneai aici, o auzai plîngînd pe domnișoara Lin Dai-yu și ți-a rămas pînă acum în urechi plînsul ei.

Bao-yu și-a ascuțit din nou auzul, nevoină să creadă.

— Stăpîne, să plecăm mai degrabă de aici, că s-a făcut tîrziu, s-au auzit vocele femeilor. În alte locuri se mai poate umbla, dar aici n-avem curajul, fiindcă poteca-i întunecată și dosnică și, pe deasupra, mai merge zvonul că după moartea domnișoarei Lin Dai-yu, mereu se aud plîsete din pavilion, și oamenilor le este teamă să se-arate.

Xi Ren și Bao-yu s-au cutremurat.

— Cred și eu ! a zis Bao-yu, și ochii i s-au umezit. Surioară Lin, surioară Lin, n-am vrut cu nici un chip să-ți port nenoroc ! a țipat el deznădăduit. Nu mă dușmăni, aceasta a fost voia părinților mei.

Se tulburase de-a binelea și de atîta plîns i se tăiase răsuflarea. Xi Ren se pierduse, nu mai știa ce să facă, dar în clipa aceea a zărit-o pe Qiu Wen care alerga spre ei, însoțită de cîțiva oameni.

— Sînteți istețe ! Cum de-ați cutezat să-l aduceți aici ? Stăpîna bătrînă și doamna Wang sînt îngrijorate și-au trimis să-l caute pe Bao-yu. De-abia la porțiță ni s-a spus că ați intrat în grădină. Cînd au aflat de asta, Jia Mu și doamna Wang aproape că și-au ieșit din minți de spaimă, m-au ocărit și mi-au poruncit să iau oameni și s-o apuc pe urmele voastre ! Haideți mai iute și liniștiți-le !

Bao-yu n-a auzit nici un cuvînt, plînsul îl înecase, dar Xi Ren și Qiu Wen l-au luat de braț și l-au tîrît spre ieșire.

Ștergându-i ochii în mers, ele s-au străduit să-i arate că absența sa o mâniă pe Jia Mu.

Nevăzînd vreo scăpare, Bao-yu le-a urmat supus.

Știînd-o pe Jia Mu cum se neliniștea din pricina nepotului ei, Xi Ren l-a dus pe Bao-yu direct acolo.

— Xi Ren ! a răcnit Jia Mu. Te-am crezut deșteaptă și ți l-am dat în grijă ! De ce l-ai dus în grădină ? De-abia-și mai venise în puteri ! Dac-o să-l apuce din nou ?

Xi Ren stătea tăcută și cu capul plecat, neîndrăznind să răspundă. Bao-chai, văzîndu-l cit e de schimbat, se înfioră.

Ca s-o apere pe Xi Ren, Bao-yu a spus :

— Ziua-n amiaza mare să-mi fie frică ? N-am fost de mult în grădină, iar astăzi am băut ceva și am avut poftă să mă plimb pe-acolo. Nu s-a întîmplat nimic cu mine.

Feng Jie nu uitase încă ce spaimă trăise nu demult în grădină și, numai la amintirea acelui fapt, s-a îngrozit.

— Ce viteaz este frățiorul Bao-yu ! atîta doar a putut să îngaime Feng Jie.

— Nu-i vorba de curaj, ci de-o pornire lăuntrică, a fost de părere Xiang-yun. Numai că nu înțeleg ce-a vrut să caute, duhul Lotusului, ori vreo altă zeitate ?

Bao-yu n-a răspuns. De spaimă, doamna Wang tăcea tot timpul.

— Nu ți-a fost teamă ? l-a întrebat Jia Mu. Deocamdată să nu mai vorbim despre asta, dar, te rog, dacă ți se mai năzare să te plimbi prin grădină, ia cu tine mai mulți oameni. Dacă n-ai fi stîrniț atîta zăpăceală, de mult s-ar fi dus toți la culcare...

Bine, duceți-vă și veniți mîine iar ; vom mai petrece o zi ! Dar să nu se mai întîmple așa ceva !

Toți și-au luat rămas bun de la Jia Mu. Mătușa Xue s-a dus să-nnopteze la doamna Wang, Shi Xiang-yun a rămas la Jia Mu, Ying-chun a plecat cu Xi Ren. În ceea ce-i privește pe ceilalți, toți s-au împrăștiat în diferite iatacuri, și despre ei nu vom mai pomeni.

Singur Bao-yu s-a întors la el foarte abătut.

Bao-chai a simțit prea bine că era mîhnit, dar nu s-a arătat îngrijorată, de teamă ca Bao-yu să nu se-mbolnăvească din nou. Ea a intrat în iatac, a chemat-o pe Xi Ren și a-ntrebat-o amănunțit tot ce s-a întîmplat.

Cine vrea să știe ce anume i-a răspuns Xi Ren, să citească mai departe.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI DOILEA

În care se povestește cum Bao-yu și-a îndreptat privirea asupra unei fâpturi, pe nume Wu Er, și cum Yingchun, sfîrșindu-și viața pămînteană, a trecut în lumea de dincolo

Așadar, Bao-chai a rugat-o pe Xi Ren să-i spună tot ce se întîmplase în grădină. Îi era teamă ca Bao-yu să nu se tulbure iar și de aceea a adus cu iscusință vorba despre ultimele clipe de viață ale lui Dai-yu.

— Fiecare trăiește simțăminte și este cuprins de dorințe, dar după moarte dispar, a zis cu glas tare Bao-chai, și nu s-a mai auzit ca murind omul să rămînă așa cum a fost în viață. Despre ce gîndesc oamenii, cei morți n-au cum să știe. Cît despre domnișoara Lin Dai-yu, se spune că ar fi ajuns în rîndul nemuritorilor; oare ar dori să revină pe pămînt cînd știe ce fâpturi murdare sînt oamenilor? Mulți se gîndesc la ea neliniștindu-i duhul; astfel el apare pe pămînt și sperie oamenii.

Bao-chai, deși se adresa lui Xi Ren, vorbea dinadins cu glas tare, ca s-o audă Bao-yu.

Xi Ren a priceput și i-a răspuns la fel :

— Bineînțeles ! Dacă duhul domnișoarei Lin ar sălășlui în grădină, măcar o dată ni s-ar arăta în vis. Doar am fost prietene.

Bao-yu se afla în vestibul și, auzindu-le, s-a gîndit : „Într-adevăr, e ciudat ! De mai multe ori pe zi mi-amințesc de ea, dar n-am visat-o niciodată. Poate acum locu-

iește în ceruri și gîndindu-se că sînt un netrebnic, nu mi se arată în somn... Am să dorm astă seară în verandă, poate va veni totuși, știind cît m-a tulburat plimbarea de azi în grădină. Va trebui s-o întreb unde e acum și să-i aduc zi de zi ofrande. Iar dacă într-adevăr s-a înstrăinat cu totul de mine și nu-mi va apărea în vis, atunci voi înceta s-o mai cuprind în gîndurile mele !"

Luînd această hotărîre, Bao-yu a spus :

— În seara asta voi dormi în cerdac, așa că doresc să fiu lăsat în pace !

Bao-chai nu s-a-mpotrivit.

— Făci cum vrei, dar vezi culcă-te și nu te mai zbu-ciuna fără rost ! Nu uita că mamă-ta, azi, cînd a auzit că te-ai dus în grădină, a fost atît de tulburată, încît și-a pierdut darul vorbirii. Dacă nu-ți cruți sănătatea și află bunica, din nou va spune că n-am avut grijă de tine.

— De ce mă dojenești ? a răspuns Bao-yu ! Bine ! Nu voi rămîne prea mult. Nu mă aștepta, ești obosită !

Părînd să nu pună la îndoială spusele lui, Bao-chai a zis într-adins :

— Așa e, am să mă culc. Domnișoara Xi Ren să-ți poarte de grijă.

Bao-yu a fost încredințat că jocul îi reușise.

A așteptat un timp, apoi a poruncit lui Xi Ren și She Yue, să-i facă patul și să vadă dacă soția sa adormise. Bao-chai n-a închis ochii toată noaptea.

Crezînd că Bao-chai adormise, Bao-yu i-a spus lui Xi Ren :

— Poți să pleci, nu mă simt de loc neliniștit. Dacă te îndoiești, stai pînă mă culc ; dar vreau să nu fiu deranjat.

Xi Ren i-a pregătit așternutul, i-a așezat ceaiul la îndemînă și a dispărut închizînd ușa după ea. Ca să dea impresia că doarme, s-a trîntit în pat, atentă să alerge degrabă afară în caz de nevoie. Abia a plecat Xi Ren că Bao-yu le-a și gonit pe cele două femei care stăteau de

veghe lângă patul lui. S-a ridicat în capul oaselor să se roage, după care s-a culcat.

La început nu se lipea somnul de el, dar cu timpul s-a liniștit și-a ațipit pe neștiute. A dormit adânc toată noaptea, s-a trezit numai în zori, și-a frecat ochii, și cu amărăciune și-a dat seama că nu visase nimic.

— Într-adevăr ! a zis el cu voce tare.

*Depart, departe pe cine știe ce drum
Un an s-a dus de când ochii-ai închis ;
Dar duhul tău nicidecum
Nu vrea să mi se-arate în vis.*

Bao-chai, care veghease tot timpul, auzindu-l, nu s-a putut stăpîni.

— Ești foarte neatent în versurile tale. Dacă surioara Lin ar fi trăit, poate s-ar fi supărat pe tine !

Bao-yu s-a simțit stînjedit că fusese auzit de soția sa. A trecut la ea în odaie, încercînd să se justifice :

— La drept vorbind, aseară am vrut să vin la tine, dar fără să-mi dau seama m-a furat somnul.

— Că ai vrut, ori n-ai vrut, nu-mi pasă ! a dat din umeri Bao-chai.

Xi Ren, care la rîndu-i nu dormise toată noaptea, s-a ridicat numaidecît să le toarne ceaiul.

După aceea a venit o fată de la Jia Mu.

— Stăpînul Bao-yu a dormit bine ? s-a interesat ea. Bunica o roagă pe doamna lui să se-mbrace și să meargă pînă la ea.

— Spune-i stăpînei tale că Bao-yu a dormit minuat și că soția lui va veni îndată, a răspuns Xi Ren.

Bao-chai s-a grăbit să se spele și să se pieptene și, însoțită de Ying Er și Xi Ren s-a îndreptat către Jia Mu. Săvîrșind ceremonia de salut, ea le-a vizitat pe stăpîne, începînd cu doamna Wang și terminînd cu Feng Jie, apoi s-a-napoiat la Jia Mu, unde a găsit-o pe mamă-sa. Au întrebato-cum s-a simțit Bao-yu seara trecută.

— Foarte bine, a răspuns Bao-chai. Îndată ce am ajuns acasă s-a și pregătit de culcare.

Toți s-au liniștit și au continuat să discute lucruri fără importanță.

Bao-yu se gîdea neîncetat că Lin Dai-yu nu i s-a arătat în vis, fie din pricină că devenise zeiță și nu voia să-l mai întâlnească, fie că fusese el prea nerăbdător.

După un timp i-a spus lui Bao-chai :

— Aseară am adormit fără să vreau în cerdac și m-am simțit cu mult mai bine decît în dormitor. M-am trezit dimineață proaspăt și vioi. Aș mai dormi bucuros vreo noapte—două, dar mi-e teamă că nu mă lași !

Bao-chai, știind că s-ar fi opus în zadar, și-a zis că era mai bine să-i facă pe voie, cu-atît mai mult, cu cît în ajun dormise într-adevăr liniștit.

— Fă ce vrei, a spus ea. Dormi unde-ți place, de ce te-am opri noi ? Numai, vezi, lasă gîndurile ca nu cumva să-ți atragi din nou răul asupra ta.

— Ce gînduri ? a rîs Bao-yu.

— După mine, stăpîne, ar fi mai bine să dormi în odaie, s-a amestecat în vorbă Xi Ren. În cerdac poți să răcești.

Nici n-a reușit Bao-yu să răspundă că Xi Ren, înțelegînd privirea lui Bao-chai, adăugă :

— Dar la urma urmei, poți să dormi unde poftești, totuși trebuie să fie cineva lîngă tine, dacă vei dori ceai, ori apă.

— De ce n-ai fi tu aceea ? a zis Bao-yu zîmbind.

Obrajii fetei s-au acoperit de un roșu aprins și n-a mai spus nimic.

Bao-chai a sărit în apărarea ei :

— Ea s-a obișnuit cu mine și i-am poruncit să fie nelipsită din iatacul meu. Poți s-o iei pe She Yue, ori pe Wu Er. În afară de asta, Xi Ren e ostenită și trebuie să se odihnească.

Bao-yu a zîmbit doar și a ieșit. Bao-chai le-a trimis pe She Yue și Wu Er să-i aranjeze patul lui Bao-yu în cerdac.

— Dacă se trezește și vrea ceai ori apă, vedeți, fiți atente !

Slujitoarele au ieșit. În verandă au dat de Bao-yu, care stătea în pat cu ochii închiși și cu miinile împreunate asemeni călugărilor. Fetele s-au uitat mirate la el și-au izbucnit în ris. La fel, lui Xi Ren, văzînd acest tablou, i-a venit să zîmbească, dar s-a abținut și i-a șoptit :

— Ai spus că vrei să dormi !

— Numai o clipă doar, apoi mă culc ! a răspuns Bao-yu.

— Din pricina ta, azi noapte, soția ta n-a închis ochii. Vrei să nu doarmă nici în noaptea asta ?

Înțelegînd că nimeni n-avea să se culce pînă cînd nu va adormi el, Bao-yu a-nceput să se dezbrace. Xi Ren a mai dat cîteva îndrumări lui She Yue, după care a ieșit.

Între timp, She Yue și Wu Er au făcut patul lui Bao-yu, apoi au plecat și ele să se culce. Dar el, neliniștit, nu putea să adoarmă. Își amintise cum odată, pe cînd Xi Ren era plecată, l-au slujit Qing Wen și She Yue, apoi She Yue ieșise în curte, iar Qing Wen, vrînd s-o sperie, a pornit după ea dezbrăcată, a răcit, s-a îmbolnăvit și din asta i s-a tras moartea. Gîndul acesta i-a trezit amintiri despre Qing Wen. Feng Jie spusese cîndva că Wu Er ar fi umbra lui Qing Wen, așa că toată atenția sa pentru Qing Wen trecu asupra lui Wu Er. Prefăcîndu-se că doarme, a început s-o cerceteze amănunțit cu privirea și Wu Er i s-a părut aidoma celeilalte. O adîncă tristețe i-a cuprins inima. În odaie se făcuse liniște. Neștiind dacă She Yue adormise sau nu, dinadins a strigat-o de vreo două ori.

Dar nu i s-a răspuns.

— Ce doriți, stăpîne ? a întrebat Wu Er.

— Puțin ceai, a spus Bao-yu.

Văzînd că She Yue adormise, Wu Er s-a ridicat, a curățat mukul lumînării, a turnat o ceașcă de ceai și i-a

întins-o. Se grăbise, abia își aruncase pe ea o bluziță de culoarea piersicii, iar părul îi era ciufulit. Bao-yu rămase o clipă în credința că de el se apropiase Qing Wen și-atunci și-a reamintit de vorbele ei :

„Dacă-aș fi știut mai de mult lucrul acesta, aș fi făcut ce se cuvine.“

Uitase de ceai și privea gânditor fata.

Trebuie să vă spun că după ce plecase Fan Guan din castelul Rongguo, Wu Er n-a ținut morțiș să treacă în slujba lui Bao-yu. Dar când Feng Jie a hotărît astfel, i s-a aprins dorința de a veni aici. Văzînd însă cit de pretențioase și serioase erau Bao-chai și Xi Ren, în suflet i s-a furishat teama. Observase că Bao-yu devenise un om ciudat și nu mai era cel care fusese înainte ; afară de aceasta, aflate că doamna Wang izgonise fetele care-ndrăzniseră să se amuze și să se hîrjonească cu Bao-yu. Toate acestea au făcut-o pe Wu Er să lase baltă gîndurile ei de fetișcană. Dar în noaptea aceea stăpînul a luat-o drept Qing Wen și a început să-i dea semne de atenție deosebită. Wu Er s-a tulburat și obrajii i s-au acoperit de roșeață. Neîn-drăznind să vorbească cu glas tare, a șoptit :

— Bea ceaiul, stăpîne !

Bao-yu i-a luat ceașca din mînă și a întrebat-o dintr-o dată, zîmbind :

— Te înțelegeai bine cu surioara Qing Wen ?

— Toate slujim, a răspuns bănuitoare Wu Er, de ce nu ne-am fi avut bine ?!

— Nu erai tu acolo cînd am vizitat-o eu în timpul bolii ? a întrebat din nou Bao-yu.

Wu Er a încuviințat ușor și a zîmbit.

— Ai auzit ce-a spus atunci ? a-ntrebat mai departe Bao-yu.

Wu Er a clătinat din cap :

— Nu !

Neputîndu-se stăpîni, Bao-yu a prins-o pe Wu Er de mînă. Fata a roșit și inima a prins să-i bată puternic.

— Stăpîne ! a zis ea încet, dacă ai ceva de spus, spune, numai dă-mi drumul.

— Ea a zis, a continuat Bao-yu, lăsându-i mîna : „Dacă-aş fi ştiut mai de mult lucrul acesta, aş fi făcut ce se cuvine.“ Cum de n-ai auzit ?

Wu Er a priceput ce dorea de la ea Bao-yu, dar, nelăsînd să se vadă, a murmurat :

— A fost o neobrăzată. Oare o fată poate să spună aşa ceva ?

— Şi tu eşti dascăl de morală ? s-a mirat Bao-yu. Ți-am spus acestea fiindcă semenii cu Qing Wen, iar tu vrei să umbreşti amintirea fetei nevinovate.

Wu Er, nemaiînţelegîndu-l, rămase nedumerită.

— Stăpîne, s-a făcut tîrziu, culcă-te mai repede să nu răceşti. Ai uitat cumva ce ți-au poruncit stăpîna şi Xi Ren ?

— Nu mi-e frig, a răspuns Bao-yu, dar numaidecît a observat că fata era fără halat şi, temîndu-se să nu răcească şi ea ca Qing Wen, a-ntrebat : De ce nu ți-ai luat halatul ?

— N-am avut răgaz să mă-nbrac. Dacă aş fi ştiut că vorba noastră avea să se lungească atîta, bineînţeles că mi l-aş fi pus.

Bao-yu a luat halatul alb de mătase cu care era acoperit şi l-a întins fetei.

— Mi-e cald, stăpîne, păstrează-l ! a spus Wu Er. Dacă mi-ar fi frig, l-aş îmbrăca pe al meu.

Ea s-a dus spre patul ei, a luat halatul şi l-a aruncat pe umeri. Uitîndu-se la She Yue şi văzînd că dormea dusă, s-a apropiat de Bao-yu şi l-a întrebat şoptit :

— Stăpîne, doar nu ai de gînd să veghezi toată noaptea ?

— Să-ţi spun drept : pot eu oare să nu veghez ? Vreau să mă întîlnesc cu zeiţa.

— Cu care zeiţă ? a-ntrebat Wu Er mirată.

— Este o poveste lungă, a răspuns Bao-yu. Şezi şi-am să-ţi spun !

— Cum să stau, dacă ești culcat, a rîs roșindu-se Wu Er.

— Și ce-i cu asta ? a răspuns Bao-yu. Mi-amintesc cum odată Qing Wen s-a jucat cu She Yue și înghețase, așa c-am luat-o cu mine sub plapumă. De ce te-ncăpăținezi și iei înfățișarea asta ?

Wu Er credea că Bao-yu vrea pur și simplu să glumească, așa că nici să plece nu îndrăznește și nici să se culce lângă Bao-yu nu-i venea la îndemînă.

— Nu vorbi astfel, a zis ea astupîndu-și gura cu palma ca să nu pufnească în rîs. S-ar putea să ne audă cineva. Nu degeaba se spune că îți place să-ți petreci timpul cu fetele ! Ți-ai îndepărtat soția și pe Xi Ren, femeii care sînt de-a dreptul niște sfinte, și nu ai altă grijă decît cum să faci să te mai zbegui cu cineva. Am să-i spun stăpînei !

În clipa aceea s-a auzit un zgomot și amîndoi s-au înspăimîntat. Dinăuntru Bao-chai tușea. Bao-yu a amuțit, iar Wu Er a stins încetîșor lampa și s-a vîrît în așternut.

Ce-i drept, Bao-chai și Xi Ren, după ce făcuseră în ajun o noapte albă și după treburile de peste zi, adormiseră acum adînc și nu auziră discuția lui Bao-yu cu Wu Er. Zgomotul din curte îi speriască și au rămas tăcuți, dar s-a așternut ca și pînă atunci liniștea. Lungit în pat, Bao-yu era chinuit de îndoieli : „Poate c-a venit surioara Lin și ne-a surprins și atunci și-a pus gînd să ne sperie ?!...”

S-a întors de pe-o parte pe cealaltă și n-a fost chip să ațipească. De-abia pe la cea de a cincea strajă l-a cuprins somnul.

Între timp Wu Er, înfricoșată ca nu cumva Bao-chai să fi auzit ce vorbiseră, n-a putut să închidă ochii toată noaptea. S-a sculat dis de dimineață, cînd Bao-yu încă mai dormea și a dereticat binîșor prin odaie.

— Te-ai trezit cu noaptea-n cap ? a întrebat-o mirată She Yue, sau n-ai închis ochii defel ?

Wu Er gîndea că She Yue știe totul și voia s-o necăjească, de aceea n-a răspuns nimic. Curînd s-au trezit și Bao-chai cu Xi Ren. Au deschis fereastra și văzîndu-l pe

Bao-yu dormind și-au zis în sinea lor : cum de-o fi dormit acolo atît de bine două nopți la rînd ?

În sfîrșit, s-a sculat și Bao-yu. Văzîndu-le pe toate în picioare, Bao-yu s-a ridicat numaidecît, și-a șters ochii, apoi și-a adus aminte că nici în noaptea aceea nu-i apăruse în vis. „Se vede treaba că nemuritorii și oamenii de rînd au drumuri diferite,” a constatat el.

Coborînd ușor din pat și-a reamintit că Wu Er le numise pe Bao-chai și Xi Ren sfinte ; recunoscuse că fata avea dreptate și își aținti privirea asupra lui Bao-chai.

Bao-chai credea că îi revenise în minte imaginea lui Dai-yu, dar nici cu gîndul nu gîndea că tulburarea i se datora chiar ei, și că Dai-yu nu-i apăruse în vis. Nu se simțea la largul ei sub privirile bărbatului și l-a întrebat :

— Ei, ți-a apărut zeița ?

— Ce vrei să spui ? a zîmbit Bao-yu, bănuind că Bao-chai auzise discuția lui cu Wu Er.

Se simțea stingherită, dar aștepta tăcută să vadă ce va face Bao-yu.

— Nu cumva l-ai auzit pe stăpîn vorbind în somn cu cineva ? a continuat Bao-chai, adresîndu-se lui Wu Er.

Bao-yu a ieșit numaidecît, iar Wu Er a îngăimat înspăimîntată :

— Pînă pe la miezul nopții parcă a spus ceva, dar n-am deslușit ce anume. N-am înțeles decît cuvintele „dacă-aș fi știut mai de mult lucrul acesta” și „aș fi făcut ce se cuvine,” sau cam așa ceva. M-am trezit și l-am îndemnat să se culce. Apoi am adormit și eu și n-am mai auzit nimic.

„Fără-ndoială că e vorba tot de Dai-yu, a înclinat capul încredințată Bao-chai. Dacă-am să-i mai îngădui să doarmă în cerdac, s-ar putea să-și atragă din nou asupra-și nenorocirea. Așadar, iubirea față de verișoară este tot secretul bolii lui. Trebuie să caut să-i abat gîndurile ca nu cumva să se îmbolnăvească iar.”

Și s-a cutremurat toată, dar nevoind să-și dea pe față sentimentele, a intrat în iatac.

Jia Mu se distrase două zile la rînd, mîncase cam fără măsură și-n seara aceea nu se simțea-n apele ei.

Yuan Yang și celelalte slujitoare aveau de gînd să-l înștiințeze pe Jia Zheng, dar Jia Mu nu le-a îngăduit.

— Am mîncat prea mult, a zis ea. Nu trebuie să faceți zarvă. Dacă am să flămînzesc, totul va trece !

Yuan Yang s-a văzut nevoită să tacă.

Întorcîndu-se seara acasă și văzînd-o pe Bao-chai, care fusese la Jia Mu și doamna Wang, Bao-yu și-a amintit de cele întîmplate dimineața și, fără să vrea, a roșit. Bao-chai a priceput că se simțea stîngenit și, știindu-l ușuratic din fire, a hotărît să-l lase ca să-și potolească dorințele.

— Și astăzi vei dormi tot în cerdac ? s-a interesat ea.

— Mi-e totuna, a răspuns Bao-yu.

Bao-chai ar fi vrut să mai spună ceva, dar pe neașteptate a lăsat capul în jos.

— Cui îi spune ? s-a amestecat Xi Ren în vorbă. Eu nu cred că-n cerdac stăpînul doarme mai bine !

— Nu-i nici o nenorocire că stăpînul doarme afară, a zis și Wu Er. Rău e că vorbește-n somn și nimeni nu pricepe ce vrea.

— Astăzi voi dormi eu acolo, a hotărît Xi Ren. S-ar putea să-ncep și eu să vorbesc în somn. Iar pentru stăpîn, să pregătiți așternutul în iatac.

Bao-yu nu s-a opus fiindcă se simțea vinovat și voia s-o liniștească pe Bao-chai ; la rîndul ei, Bao-chai se temea ca nu cumva să-i revină boala și a hotărît să fie tandră. Seara Xi Ren a poruncit, într-adevăr, să i se aștearnă patul în cerdac.

Bao-yu o dorea de mult și Bao-chai nu l-a respins. În felul acesta, pentru prima dată de cînd se căsătoriseră, Bao-chai a cunoscut mireasma „norului și ploii.“

De acum încolo „simțămintele celei de a doua și celei de a cincea forțe s-au unit laolaltă ¹.”

A doua zi dimineată Bao-yu și Bao-chai s-au trezit împreună. După ce s-a spălat și s-a pieptănat, Bao-yu s-a dus la Jia Mu. Cum bătrina se topea de dragul lui și-i plăcea și Bao-chai pentru smerenia și supușenia ei, a chemat-o pe Yuan Yang și i-a poruncit să-i aducă din sipet pandantivul de jad de pe vremea dinastiei Han, pe care i l-a dăruit nepotului. Nu se putea compara cu piatra nestemată a lui Bao-yu, dar încrustările fine nu-l puneau cu mult mai prejos.

— Mi se pare că n-am mai văzut niciodată asemenea frumusețe, a zis Yuan Yang înmînînd lui Jia Mu bijuteria. Ce memorie limpede aveți stăpînă ! Ați amintit numai de care sipet și-n care casetă se află și nici n-a fost nevoie s-o caut, am găsit-o de cum am deschis capacul. Dar la ce vă trebuie ?

— Ce știi tu ? a zis Jia Mu. Pandantivul acesta i-a rămas bunicului meu de la tatăl său ; și cum bunicul ținea mult la mine, mi l-a dăruit mie înainte de căsătorie. Cu acest prilej mi-a spus : „Piatra aceasta este o nestemată și a fost purtată încă din dinastia Han, așa că poart-o întotdeauna și-ți va reaminti de mine.” Hei, eram foarte tinăra, n-am priceput nimic și-am ascuns podoaba în sipet. Apoi, după ce-am venit în această casă și-am văzut că nestematele aproape prisoseau, am și uitat de ea. N-am pus-o niciodată și-a zăcut în sipet mai bine de șaizeci de ani. Văzînd dragostea cu care mă înconjoară Bao-yu, m-am gîndit să-i dăruiesc lui pandantivul în locul pietrei pierdute, așa cum bunicul mi l-a dăruit mie.

După ce Bao-yu a întrebat-o de sănătate, Jia Mu l-a chemat la ea și, zîmbind blînd, a zis :

¹ Simțămintele celei de a doua și celei de a cincea forțe — denumire purtată de forțele contrarii ale naturii : *yin*, simbolul întunericului, element feminin și *yang*, simbolul luminii, element masculin.

— Vino, să-ți arăt ceva !

Bao-yu s-a apropiat și bunica i-a dat jadul de Han. El l-a luat și l-a privit cu multă curiozitate. Avea circumferința de trei *cun*¹, forma pepenelui galben, culoarea roșietică și era desăvârșit lustruit. Bao-yu era atît de încîntat, încît n-a putut să-și rețină bucuria.

— Îți place ? l-a-ntrebat Jia Mu. Îl am de la bunicul meu și ți-l dăruiesc !

Bao-yu a mulțumit și, luînd jadul, a vrut să-l arate mamei sale.

— Dacă mama ta îl va vedea, va ști și tatăl tău și-atunci va spune că țin mai mult la tine, l-a oprit Jia Mu. Ei n-au văzut niciodată la mine acest pandantiv.

Bao-yu a plecat, însoțit de Bao-chai.

Peste două zile Jia Mu s-a simțit mai rău : nu putea nici să bea, nici să mănînce, o apăsa în capul pieptului, amețea, i se împăienjeneau ochii și tușea fără întrerupere.

Doamna Xue, doamna Wang, Feng Jie și ceilalți veneau des s-o întrebe de sănătate.

Jia Mu se străduia să pară vioaie și ele nu se nelinișteau prea tare, dar au poruncit totuși să fie anunțat Jia Zheng.

Vizitîndu-și mama, Jia Zheng a cerut să fie chemat medicul. Acesta i-a ascultat inima și a prescris leacuri, încredințîndu-i pe toți că nu era nimic grav, ci doar o simplă indigestie, lucru frîcvent la cei vîrstnici, și o ușoară răceală.

Jia Zheng a citit rețeta și văzînd că erau recomandate numai doctoriile cele mai cunoscute, a poruncit să fie preparate și date bolnavei. Au trecut însă trei zile după aceea, și nu s-a observat nici o îmbunătățire a stării ei.

Atunci Jia Zheng l-a trimis pe Jia Lian să caute un medic mai de faimă.

— Găsește-l cu orice preț, a poruncit el, și să vină s-o vadă cum se cuvine pe mama. Îmi dau seama că me-

¹ *Cun*, 3,2 cm.

dicii care-au intrat pînă acum în casa noastră nu-s cîntece ce pricepuți !

Jia Lian s-a gîndit puțin și i-a răspuns :

— Cînd s-a îmbolnăvit fratele Bao-yu, am invitat un vrac care tămăduiește doar bolile fără leac. Ar fi bine să-l chemăm tot pe el și de data aceasta !

— Știința vracilor este foarte ciudată, a fost de aceeași părere Jia Zheng, uneori chiar și unii medici pot să fie înzestrați cu talent neobișnuit. Bine, adu-l !

Jia Lian a încuviințat și a ieșit. Cînd s-a înapoiat a spus :

— Omul de care am pomenit se numește doctorul Liu, dar e plecat cu discipolii săi și se întoarce în oraș o dată la zece zile. Nu-i chip să-l așteptăm, așa că mă voi duce după altul, care va putea să vină numaidecît.

Jia Zheng, neavînd încotro, a trebuit să aștepte. Deocamdată să vedem ce s-a mai întîmplat cu bătrîna stăpînă.

Așadar, Jia Mu s-a îmbolnăvit și femeile care se aflau în casă nu lăsau să treacă zi fără s-o viziteze. Odată, cînd toate se adunaseră la căpătușul ei, a sosit femeia care păzea poarta principală a castelului Rongguo și a anunțat :

— Stareța Miao Yu din Schitul grilajelor de turcoază aflînd de boala stăpînei bătrîne, a venit s-o întrebe de sănătate.

— Nu prea vine pe la noi ! s-au mirat toate. Dar dacă e aici, să fie poftită înăuntru.

Feng Jie s-a apropiat de patul lui Jia Mu și i-a vestit sosirea lui Miao Yu. Xue Xiu-yan, care era prietenă veche cu călugărița, a ieșit s-o întîmpine. Miao Yu purta pe cap o calotă care aparținuse cîndva vestitei călugărițe Miao Chang, o bluză de atlas alb strălucitor, deasupra ei pieptar garnisit cu bordură de atlas siniliu strîns într-o cingătoare galbenă și fustă albă de saten brodată cu negru. În mînă ținea apărătoarea de muște din coadă de elan și mătăniile. Mergea în urma unei fete, legănîndu-se. Xue Xiu-yan s-a apropiat de ea și a salutat-o.

— Când locuiam în grădină, ne vedeam des, a zis ea către călugăriță; acum, însă, aproape că nu ne vedem deloc, singură mi-e frică să intru. Până și poarta ne e tot timpul zăvorâtă! Ce fericită sînt că, în sfîrșit, ne-am întîlnit!

— Când locuiati în grădină-era larmă mare și veneam fără tragere de inimă, a răspuns Miao Yu. Dar acum, aflînd de nenorocirea care s-a abătut asupra voastră și despre îmbolnăvirea stăpînei bătrîne, am trecut anume. Îți spun, tot timpul am dorit să vă văd, pe tine și pe domnișoara Bao-chai. Ce mă privește pe mine că vă e poarta zăvorâtă? Când vreau să vin la voi, vin, iar cînd nu vreau nici cu sila nu mă aduceți.

— Tot așa ai rămas, a zis Xue Xiu-yan.

Miao Yu a pășit în odaia lui Jia Mu, s-a salutat cu cei de față, apoi s-a apropiat de patul bolnavei și a întrebat-o cum se simte.

— Tu ești o sfîntă, i s-a adresat ei Jia Mu, uită-te la mine și spune-mi dac-o să-mi treacă ori nu.

— Aveți inimă bună și soarta vă prezice viață lungă, a răspuns Miao Yu. Ați răcit și dacă beți leacurile sînt sigură că vă veți însănătoși curînd. Vîrstnicilor le trebuie mai înainte de toate liniște!

— Mie, dimpotrivă, îmi place zgomotul și veselie! a replicat Jia Mu. Nu știu ce am, simt că mă doare în capul pieptului. Medicul mi-a spus că m-a supărat careva. Dar cine se încumetă să mă supere? Se pricepe, oare, el la boli? i-am spus lui Jia Lian c-a avut dreptate primul medic, care-a zis că-s răcită și că am indigestie, așa c-am poruncit să-l cheme din nou.

A strigat-o apoi pe Yuan Yang și i-a poruncit să pregătească o masă de legume, s-o ospăteze pe Miao Yu.

— Am mîncat, a zis aceasta mulțumind.

— Dacă nu vrei, n-o să te silim! s-a amestecat în vorbă doamna Wang. Dar nu mai poți rămîne puțin cu noi?

— Doar de-asta am și venit, a răspuns călugărița. Nu v-am mai văzut de multă vreme.

După ce-au vorbit despre toate, Miao Yu s-a pregătit de plecare. Atunci a-ntors capul și a zărit-o pe Xi-chun.

— De ce-ai slăbit așa domnișoară, a zis ea dintr-o dată. Pictezi prea mult, poate ?

— Nu mai pictez, i-a răspuns Xi-chun. Casa în care locuiesc nu mai este atât de luminoasă ca aceea pe care am avut-o în grădină și de mult mi-a pierit pofta de pictat.

— Unde locuiești acum ? s-a interesat Miao Yu.

— În căsuța de lângă poarta de răsărit, pe unde ai venit adineauri, a răspuns fata. Dacă vrei să treci să mă vezi, e foarte aproape !

— Când voi avea răgaz, voi veni negreșit, a promis călugărița.

Curînd Miao Yu a plecat, apoi a venit medicul și toți au fost nevoiți să se împrăstie, numaidecît, care încotro.

Nimănui nu-i trecea prin minte că din ziua aceea boala lui Jia Mu avea să se înrăutățească din ce în ce. Leacurile nu-i erau de nici un folos. La starea generală s-a mai adăugat și un deranjament de stomac. Jia Zheng s-a înspăimîntat. Înțelegînd că se zbătea zadarnic să-și vindece mama, a cerut învoire de la *yamen* și, împreună cu doamna Wang, nu s-a mai dezlipit de patul lui Jia Mu. Când Jia Mu a avut odată poftă de mîncare, Jia Zheng s-a mai liniștit puțin. Într-o zi, privind din întîmplare pe fereastră, a zărit o bătrînă care vorbea cu portăreasa.

Doamna Wang i-a poruncit lui Cai Yun să se intereseze cine era. Cai Yun a recunoscut-o îndată pe slujitoarea lui Ying-chun, care plecase odată cu ea la casa bărbatului.

— Ce-i cu tine ? a-ntrebat-o Cai Yun.

— Am venit de mult, dar n-am dat de nimeni cunoscut și singură n-am cutezat să pătrund în casă, a răspuns ea. Sînt iar îngrijorată...

— De ce ? a tresărit Cai Yun. Nu cumva s-au purtat din nou rău cu Ying-chun ?

— Tînăra stăpînă nu se simte bine ! a exclamat femeia. De curînd s-a iscat alt scandal, după care a plîns o noapte întreagă, ca a doua zi să i se înece respirația și să-nceapă să tușească. Nu vor să-i cheme doctor și stăpîna se simte din ce în ce mai rău.

— Stăpîna bătrînă e bolnavă, a zis Cai Yun, și nu trebuie să facem larmă.

Doamna Wang, care auzise, de teamă să n-o înspăimînte pe Jia Mu, i-a făcut semn lui Cai Yun s-o îndepărteze. N-a bănuît că-n timpul bolii, urechea bătrînei doamne devenise deosebit de fină.

— Moare Ying-chun ? a-ntrebat ea pe neașteptate.

— Da' de unde ? s-a grăbit să o liniștească doamna Wang. Femeia nu știe ce să zică și a venit să ne-ntrebe de un medic bun, deoarece Ying-chun e de vreo două zile bolnavă.

— Cel care m-a văzut pe mine e foarte bun, a-nceput Jia Mu să se frămînte. Chemați-l fără zăbavă !

Doamna Wang i-a poruncit lui Cai Yun să conducă femeia la doamna Xing și aceasta a plecat.

— Din cîteșitrele nepoate, a zis îndurerată Jia Mu, prima a murit spulberînd toată fericirea hărăzită de soartă, pe a treia n-o pot vedea, că trăiește atît de înstrăinată, și acum Ying-chun, despre care știu bine că suferă... nu mi-am închipuit că va muri atît de tînără. La ce bun atunci viața unei bătrîne ca mine ?

Doamnei Wang și lui Yuan Yang le-au trebuit mult pînă s-o liniștească.

Bao-chai, Li Wan și ceilalți nu se aflau lîngă Jia Mu. Feng Jie lipsea și ea, tot suferîndă, și doamna Wang, temîndu-se să nu se înrăutățească starea lui Jia Mu, a trimis după ele. Apoi a chemat-o pe Cai Yun și pe celelalte servitoare să le mustre :

— De ce-ați lăsat-o pe babă să intre ? Ea nu-și dă seama ! Cîtă vreme sînt lingă stăpîna bătrînă, să nu vă mai prind cu asemenea vorbe.

Cai Yun și celelalte ascultau tăcute.

Nimeni n-avea cum să știe că bătrîna nici nu izbutise să ajungă în iatacul doamnei Xing, cînd s-a și anunțat :

— A murit a doua domnișoară !

Auzind vestea, doamna Xing a fost sfîșiată de durere. Bărbatul îi era plecat și ea l-a trimis pe Jia Lian s-ajute la cele necesare înmormîntării. Lui Jia Mu n-a avut nimeni curajul să-i spună.

Nesocotind faptul că boala i se agrava din zi în zi, Jia Mu nu-și lua gîndul de la nepoată.

Întîi și întîi și-a adus aminte de Xiang-yun și a trimis oameni s-o vadă. Cînd s-au întors, au vrut s-o caute pe Yuan Yang, dar cum și ea se afla lingă doamna Wang, au găsit-o pe Hu Bo și i-au spus :

— Stăpîna cea bătrînă ne-a poruncit s-o vizităm pe Shi Xiang-yun. Cînd am ajuns la ea, ne-a vestit cu mare durere că bărbatul i-a căzut greu bolnav. Doctorul i-a spus că plămîinii sînt bolnavi, că nu se știe ce se poate întîmpla, că nu mai are de trăit decît cel mult vreo cîțiva ani. Xiang-yun știe de boala lui Jia Mu, dar nu poate să vină s-o vadă. Ea ne-a poruncit să nu pomenim stăpînei nimic despre bărbatul ei, iar dacă ne va întreba, să răspundem în așa fel, ca să n-o neliniștim.

— Ah ! a exclamat Hu Bo ; dar s-a reținut numai-decît și a șoptit : Bine, bine !

Hu Bo era hotărîtă să nu pomenească nimic lui Jia Mu. Voia să-i spună mai întîi totul lui Yuan Yang. Dar cînd a intrat în casă, a auzit cum toți șușoteau și, dîndu-și seama că nu era cu putință să-i ascundă ceva lui Jia Mu, a amuțit. În acest timp Jia Zheng l-a chemat pe Jia Lian și i-a murmurat ceva la ureche. Jia Lian a în-cuviințat, a ieșit și s-a adresat celor care stăteau lingă ușă :

-- Stăpîna acuși-acuși se stinge. Pregătiți cele trebuincioase! Înainte de toate sicriul și veșmintele de doliu. Trimiteți oameni în ajutorul bucătarilor.

— Nici o grijă, stăpîne, i-a răspuns Lai Da. Ne-am gîndit noi la toate. Dar... de unde bani?

— Nu-i nevoie să împrumutați de nicăieri, fiindcă stăpîna a lăsat bani, a răspuns Jia Lian. Stăpînul Jia Zheng a poruncit să se facă înmormîntarea așa cum se cuvine, cu orice sacrificii!

Lai Da a trimis oamenii să împlinească porunca, iar Jia Lian s-a întors acasă și-a-ntrebat-o pe Ping Er:

— Cum se simte stăpîna?

— Duceți-vă și vedeți, a răspuns nemulțumită Ping Er.

Intrînd în cameră, Jia Lian a dat cu ochii de Feng Jie, care stătea pe marginea patului și se pregătea să se-mbrace.

— Stăpîna bătrînă moare! a zis el. Oare să nu vii cînd își dă sfîrșitul? Spune-le fetelor să te ducă la ea. Dar să facă ordine în casă...

— Ce ordine să facă? i-a întors vorba Feng Jie. N-am nimic de preț! De ce te neliniștești? Du-te mai bine acolo, că te-o fi căutînd stăpînul Jia Zheng! Vin și eu după ce mă îmbrac.

Jia Lian s-a dus din nou la Jia Mu.

— Am transmis poruncile, l-a anunțat pe Jia Zheng.

— A sosit medicul de la palat, a vestit cineva. Jia Lian a ordonat să fie primit.

După ce a ascultat inima lui Jia Mu, acesta a ieșit în vestibul și i-a șoptit lui Jia Lian:

— Bate slab! Nu mai e nimic de făcut!

Jia Lian i-a spus doamnei Wang și celorlalți.

Doamna Wang a chemat-o numai decît pe Yuan Yang și i-a poruncit să pregătească rochia de moarte a lui Jia Mu. Între timp Jia Mu a deschis larg ochii și a cerut ceai. Doamna Xing i-a întins ceașca cu esență de *renshen*.

— N-am cerut așa ceva, a zis Jia Mu fără să se atingă de ceașcă. Vreau ceai !

Nimeni n-a-ndrăznit să se opună și i-au dat neîntârziat ceai. Jia Mu a sorbit o înghițitură, a răsuflat, apoi a sorbit-o pe-a doua.

— Vreau să mănînc ! a zis ea.

— Dacă vrei ceva, mamă, spune, a îndemnat-o Jia Zheng, numai nu te ridică !

— Am băut o gură de apă și mi-e mai bine, a răspuns Jia Mu. Vreau să vorbesc cu voi.

Zhen Zhu i-a ridicat puțin capul și Jia Mu s-a simțit mai liniștită.

Dacă nu știți ce s-a mai întîmplat, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI TREILEA

În care se povestește cum Wang Xi-feng, supunându-se sorții, s-a înapoiat la Jinling și cum Zhen Ying-jia, bucurându-se de milostenia împăratului, a fost reprimat în slujbă

Trebuie să vă spun că Schitul grilajelor de turcoză se afla pe domeniile familiei Jia. Când s-a pregătit primirea lui Gui Fei, amenajându-se Grădina priveliștilor minunate, schitul a intrat în perimetrul grădinii, însă familia Jia n-a dat nici un ban pentru întreținerea călugărițelor.

Dar iată că Miao Yu a fost răpită și călugărițele s-au plîns ispravnicului. Ele n-au părăsit schitul în așteptarea cercetărilor și nici n-aveau cum să-l lase, deoarece era proprietatea lui Miao Yu. La castelul Rongguo dispariția lui Miao Yu a trecut drept un fapt mărunț și nici Jia Zheng, care și-așa nu-și vedea capul de treburi și era încă zguduit de moartea lui Jia Mu, n-a fost înștiințat. Doar Xi-chun, când își aducea aminte de Miao Yu, nu-și găsea liniștea nici ziua, nici noaptea. Cu timpul vorbele au ajuns la urechile lui Bao-yu.

„Hoții au răpit-o pe Miao Yu !...“

— S-o fi îndrăgostit de careva, spuneau unii, și a fugit cu vreun bărbat.

„Se prea poate să fi fost răpită, gîndea trist Bao-yu. Cu firea ei, mai degrabă ar fi murit, decît să îndure rușinea !“

Locul unde se afla Miao Yu n-a putut să fie găsit cu nici un chip și Bao-yu era din cale-afară de îngrijorat. Suspina toată ziua și gîndea : „Se credea «ființa trecută dincolo de pragul deșertăciunilor lumești» ! Cum de a avut parte de o asemenea soartă ? Ce veselie și ce larmă au fost cîndva în grădina noastră ! își spunea. Întîi s-a măritat Ying-chun, cîteva dintre surioare au murit, apoi și celelalte s-au măritat, dar sînt încredințat că nici un fel de pată n-o va atinge pe Miao Yu. Cine ar fi crezut că soarta ei avea să fie cu mult mai necruțătoare decît a lui Lin Dai-yu ?“ Unul după altul gîndurile îl copleșeau, pînă și-a amintit cuvintele din Cartea *Zhuang Zi* : „Nemărginită este neființa, și viața pe pămînt e trecătoare, se duce ca vîntul, ca norul se destramă !“

În ochii lui Bao-yu jucau lacrimile și fără să-și dea seama a izbucnit în plîns. Xi Ren și celelalte fete și-au închipuit că Bao-yu este iar în prada unei crize și au încercat să-l liniștească. Bao-chai, nici ea nu știa ce se petrecuse cu Bao-yu și i-a vorbit cu asprime, dar vorbele sale au răsunat în gol, soțul ei rămînînd mai departe abătut și zbuciumat. Atunci Bao-chai, iscodindu-și bărbatul, a aflat că pricina acestei stări era dispariția lui Miao Yu. Văzîndu-l îndurerat peste fire, ea s-a străduit să-i alunge gîndurile negre.

— Jia Lan nu mai merge la școală, a spus ea, dar în fiecare clipă liberă nu face altceva decît să-nvețe cu mult sîrg. Și nu este decît strănepot bunicii tale ! Ea și-a pus tot timpul nădejdele-n tine, tatăl tău și el se frămîntă pentru tine zi și noapte, dar ție nici nu-ți pasă și vrei să te prăpădești ! De ce oare ne-om mai fi amărînd pentru tine ? !

Bao-yu n-a știut ce să răspundă, dar după o clipă a spus :

— Ce mă interesează pe mine cine și ce învață ? Pe mine mă chinuie gîndul că secătuiește bunăstarea neamului nostru !

— O ții întruna cu ale tale ! i-a răspuns Bao-chai. Tatăl și mama ta nu doresc altceva decît să-ți faci o situație și să păstrezi slava străbunilor tăi, iar tu te-ncăpăținezi în greșeli ! Ce e de făcut cu tine ?

Bao-yu parcă nici n-ar fi auzit-o ; s-a apropiat de masă, s-a așezat, s-a sprijinit în coate și s-a cufundat în gînduri. Bao-chai, înainte de a pleca să se culce, i-a poruncit lui She Yue să stea lîngă el și să-i fie într-ajutor dacă dorește ceva.

Rămînînd singur, Bao-yu reflecta : „Zi Juan este de-atîta timp în serviciul meu și n-am vorbit măcar o dată cu ea, se arată tot timpul rece față de mine și nu mai pot îndura asta. Nici nu pot să vorbesc cu ea deschis, așa cum o fac cu She Yue sau Qiu Wen. Cînd am fost bolnav, a stat tot timpul la căpătii. Păstrez și acum oglinjoara pe care mi-a dăruit-o. De ce oare, acum, de cîte ori ne întîlnim, pare a nu mă vedea ? Bao-chai să fie pricina ? Doar ea nu s-a avut rău cu surioara Lin și cu Zi Juan ! Cînd nu-s de față, Zi Juan vorbește și glumește cu Bao-chai, dar cum apar, se ascunde. Bineînțeles că Zi Juan încă îmi poartă pică fiindcă surioara Lin s-a prăpădit, iar eu m-am însurat ! O, Zi Juan, Zi Juan ! Nici nu știi cît sufăr !“

Apoi, alte gînduri l-au năpădit : „Toți dorm și nimeni nu mă tulbură. Am să mă duc la Zi Juan să lămuresc totul ! Dacă într-adevăr e supărată, am să-i cer iertare...”

Și Bao-yu a ieșit cu grijă din casă și s-a-ndreptat către Zi Juan.

Fata locuia în foișorul dinspre apus. Bao-yu s-a apropiat și a văzut lumină. A străpuns cu limba hîrtia de la fereastră și a privit înăuntru : Zi Juan stătea lîngă opaiț, sprijinită cu coatele pe masă, dusă pe gînduri.

— Surioară, a strigat-o încetișor Bao-yu. Nu dormi ?

Zi Juan a tresărit, s-a uitat înspăimîntată și a întrebat :

— Cine e ?

— Eu, a răspuns Bao-yu.

— Tînărul meu stăpîn ? a repetat ea, nevenindu-i să creadă.

— Eu, a-ntărit Bao-yu.

— De ce-ai venit aici la ora asta ?

— Vreau să-ți vorbesc ! Lasă-mă să intru !

— E tîrziu, a răspuns Zi Juan după o clipă. Dacă ai să-mi spui ceva, poștește mîine !

Bao-yu a șovăit, voia cu orice preț să intre la Zi Juan, dar se temea că fata n-are să-i deschidă. Se gîdea că cel mai înțelept ar fi fost să se-ntoarcă, dar sufletul îi era răscolit și nu se putea urni din loc.

— Deschide numai o clipă, a mai zis Bao-yu.

— Dacă vrei să mă-ntrebi un singur lucru, atunci te ascult, a încuviințat Zi Juan.

Dar Bao-yu tăcea. Nu știa cum să-și aleagă vorbele. Tăcerea se prelungea.

Cunoscîndu-i ciudățeniile, fata s-a speriat și s-a temut să nu-i provoace cumva o criză de nervi. Așa că s-a ridicat numaidecît, a ascultat cu atenție, apoi a strigat :

— Ai plecat, ori stai aici ca un prostănac ? Ai vrut să-mi spui nu știu ce și acum taci ! Mă scoți din sărite ! Pe una ai omorît-o, acum vrei să termini și cu mine ? De ce ai venit aici ?

Ea s-a uitat afară prin ruptura făcută de Bao-yu în hîrtie și l-a văzut stînd în același loc. Apoi s-a îndepărtat de fereastră și a tăiat mukul lumînării.

— Surioară Zi Juan, a auzit ea deodată un glas tînguitor. N-ai fost totdeauna atît de rea ! De ce mă ocolești ? Desigur, nu mai merit atenția ta, dar explică-mi ce ți-am greșit, și-apoi ia-ți ochii de la mine pentru totdeauna. Și de-ar fi să mor, tot vreau să știu pentru ce mă socoți vinovat.

Zi Juan a rîs.

— Așadar pentru asta ai venit, stăpîne ! Ce vrei să știi ? Dacă ești ori nu vinovat, ca să te poți liniști. Apoi, încă de cînd trăia, domnișoara ți-a iertat totul. Iar dacă

eu te-am necăjit, plinge-te stăpînei, fiindcă ea mi-a poruncit să te slujesc. Și dealtfel, noi nu prețuim cine știe cît !

Zicînd acestea, fata a izbucnit în plîns.

— Ce vorbe sînt astea ? a zis supărat Bao-yu. Ești de cîteva luni aici și nu vezi ce se petrece cu mine ? Nimeni nu ți-a spus nimic. Într-adevăr, vrei cu tot dinadinsul să mă chinui la nesfîrșit ?

Și a început să plîngă.

În clipa cînd durerea îl copleșea, în spatele lui Bao-yu s-a auzit o voce :

— Cine trebuia să se destăinuie stăpîne ? Dacă ai greșit cuiva, cere-i iertare. Ori vei cere, ori nu vei cere, nu-i treaba noastră ! Numai nu amesteca și pe alții !

Cuvintele acestea au fost atît de neașteptate, că Bao-yu și Zi Juan s-au temut. Cine credeți că era ? Bineînțeles că She Yue ! Prezența ei i-a fost neplăcută lui Bao-yu.

— Cu ce te-ai ales, a zis mai departe She Yue. La toate stăruințele ea nu-ți răspunde, degeaba implori iertare. Apoi..

— Hei, surioară Zi Juan, ești din cale-afară de crudă ! Îl ții afară pe un ger năpraznic, nu te clintesc rugămințile sale.

Și întorcîndu-se către Bao-yu a adăugat :

— Stăpîna a zis că e tîrziu și e tare îngrijorată, fiindcă nu știe unde ai dispărut. Ce ți-a venit să stai sub geam ?

— La urma urmei de ce stă ? s-a auzit dinăuntru vocea lui Zi Juan. De cînd îl tot îndemn să plece ! Dacă are ceva să mă-ntrebe, poate să vină miine !

Bao-yu ar mai fi vrut să spună ceva, dar She Yue îl stingherea. S-a-ntors și, pe cînd să plece, a zis :

— Bine ! Ce să mai vorbim ! După cum se vede, nimeni pe lumea asta nu mă poate înțelege. Doar singur Cerul mă știe.

Lacrimile îi șiroiau.

— Stăpîne, a zis She Yue adresîndu-i-se, lasă gîndurile nebuneşti. Nu plînge de pomană.

Tăcut, Bao-yu a urmat-o pînă-a ajuns în odaia sa ; Bao-chai stătea întinsă în pat, avea ochii închişi şi Bao-yu şi-a dat seama că nu dormea.

— Dacă vrei să-i spui ceva, de ce nu-i spui mîine ? i-a reproşat şi Xi Ren. Din pricina ta s-a iscat atîta zarvă...

Apoi pe neaşteptate a tăcut şi, după o pauză destul de lungă, a întrebant :

— Cum te simţi ?

Bao-yu n-a răspuns, ci a schiţat doar un gest neclar.

Xi Ren l-a condus la culcare, dar se înţelege că toată noaptea n-a închis ochii.

Vizita lui Bao-yu a îngrijorat-o pe Zi Juan, care, de asemenea, n-a fost în stare să adoarmă. A început să plîngă rechemînd întîmplări nu de mult trăite.

„Bineînţeles, îşi spunea, Bao-yu era bolnav şi n-a ştiut că se însoară cu Bao-chai. Cînd şi-a dat seama, şi-a pierdut minţile. El nu-i dintre aceia care-şi calcă pe inimă. Izbucnirea aceasta, acum, este greu de îndurat pentru ceilalţi. Ce păcat că domnişoara Lin Dai-yu n-a trăit să se fi bucurat ! E-adevărat că soarta omului este hărăzită dinainte. Cînd încă nu era vorba de însurătoarea lui Bao-yu, ei doi şi-au făurit visuri ; iar cînd trebuia să se întîmple, s-a întîmplat ; acest prostănac se pare că s-a supus sortii, iar ea, neputînd să uite, s-a chinuit amar. Păcat că nu poate şti cît de îndurerat este azi Bao-yu ! Ferice de ierburi şi de copaci, ori de pietre, că nu simt nimic ! De-am fi aşa, sufletele ar avea poate linişte !

Gîndurile acestea au mai alinat-o pe Zi Juan, care aproape că aţipise, cînd, pe neaşteptate, din curte s-au auzit zgomote.

Bao-yu şi Bao-chai au fost anunţaţi că Feng Jie se simţea rău. Fetele au venit cu lumînări să-i ajute să se îmbrace.

În curte s-au întâlnit cu fata trimisă de doamna Wang.

— Soției stăpînului Jia Lian îi este rău, le-a spus ea. Are o boală ciudată, a izbucnit pe la straja a treia și pînă pe la a patra strajă n-a făcut altceva decît să aiureze : ba-i trebuia o barcă, ba un palanchin s-o ducă la Jinling, să se treacă-n nu știu ce hrisov. Nimeni nu e-n stare să priceapă ceva, iar ea plînge și țipă fără conținere. Stăpînul Jia Lian și-a pierdut cumpătul. A dat de-nțeles că se duce după barcă și după palanchin și acum nu-i chip să se mai arate-n fața ei, că-l așteaptă nerăbdătoare. Răsuflă anevoie și doamna Wang ne-a poruncit să vă spunem că n-aveți ce căuta acolo pînă ce nu-și va da duhul.

— Ciudat ! a zis Bao-yu. De ce-o fi vrînd să se ducă la Jinling ?

— Cum, ai uitat visul ce l-ai avut și tu cîndva ? i-a murmurat Xi Ren. Mi-amintesc și acum, mi-ai povestit c-ai văzut cu ochii tăi o mulțime de hrisoave. Poate că și stăpîna Feng Jie se pregătește s-o apuce-ntr-acolo !

— Da, da, a șoptit Bao-yu. Păcat că n-am ținut minte ce scria-n ele ! Nici pînă acum nu mi-am dat seama unde-a putut ajunge surioara Lin Dai-yu, dar fiincă mi-ai amintit de aceste hrisoave, am început să-nțeleg. Dacă-aș mai avea o dată acel vis, bineînțeles că le-aș citi cu băgare de seamă și-aș pricepe și fără ajutorul nimănui ce i-a hărăzit fiecăruia ursita.

— Ce tot spui ? a zis dojenitor Xi Ren. Eu am glumit și tu ai luat-o de bună ! Dar, hai să zicem, că ai ști dinainte soarta noastră ; ai putea oare s-o schimbi ?

— Frică mi-e că nu-s eu acela care să cunosc destinul oamenilor, s-a văzut nevoit să încuviințeze Bao-yu, dar și dacă-aș ști, fiți pe pace, nu mi-aș face eu griji pentru voi !

— Despre ce vorbești ? l-a-ntrebat Bao-chai apropiindu-se.

— Despre sora Feng Jie, a răspuns grăbit Bao-yu, vrînd să scape de alte întrebări.

— Omul moare și vouă vă arde să discutați pe seama lui, a zis Bao-chai. Ai spus mai demult că dacă îi tălmăcesc soarta, am să atrag asupra-i nenorocire. Oare cele spuse de mine nu s-au adevărit ?

— Desigur, desigur ! a rămas uimit Bao-yu. Tu știi să pătrunzi în viitor ? N-ai putea oare să-mi spui, pe mine ce mă așteaptă ?

— Din nou bați cîmpii ! a rîs Bao-chai. Totul n-a fost decît glumă, iar tu, ca și nevasta fratelui Xue Ke, ați crezut. Cînd ți-ai pierdut nestemata, ea a dat fuga la Miao Yu să-i ghicească. După ce nimeni n-a priceput ce-a spus călugărița, a copleșit-o peste măsură cu laude pe Miao Yu. De ce atunci Miao Yu n-a fost în stare să-și prevadă propria-i nenorocire ? Aceasta înseamnă că știe să pătrundă tainele viitorului ? Soarta stăpînei Feng Jie am tălmăcit-o fără să vreau. Ți-nchipui cumva că eu știam într-adevăr ce-avea să i se întîmple ? Mi-e teamă că nici în ceea ce privește propriul meu destin nu pot să spun nimic. Aceste preziceri nu-s decît niște vorbe-n vînt, poți să ai încredere-n ele ?

— Prea bine, să nu mai vorbim despre Feng Jie, a zis Bao-yu. Spune-mi, în schimb, de surioara Xing Xiu-yan, că de cînd cu nenorocirile noastre am și uitat de ea. De ce ați măritat-o fără să chemați măcar neamurile și prietenii ?

— Ce știi tu ? a răspuns Bao-chai. Noi nu ne ținem neamuri decît cu familia Wang și familia noastră. În familia Wang n-a rămas nimeni mai de vază, iar ai voștri n-au putut fi chemați din cauza doliului după bunica. La nuntă nu s-au dus decît niște rude de ale noastre îndepărtate, dar cum tu n-ai fost la ele, nu le cunoști. Dacă stau și mă gîndesc, căsătoria aceasta a lui Xing Xiu-yan nu se deosebește cu nimic de a mea. Cînd au dat-o după Xue Ke, mama a vrut să facă o nuntă adevărată. Dar s-a ivit o piedică : fratele meu se afla în închisoare și din înțelegere față de durerea lui s-a renunțat la o nuntă fas-

tuoasă, cum se cuvenea. În afară de aceasta și noi, în familie, am avut o seamă de nenorociri. Așa că totul s-a făcut la repezeală, mai ales că mama a vrut s-o ia numai-decît pe Xing Xui-yan, care devenise o povară în casa bătrînei doamne Xing, după pierderea averii. Chiar eu am sfătuit-o pe mama să grăbească nunta. Acum Xing Xiu-yan se simte bine la noi și-i arată mamei de zece ori mai multă supunere chiar și decît propria-i fiică, iar în ceea ce privește fratele meu, ea se străduiește să-și îndeplinească îndatoririle de soție. Se împacă bine cu Xiang Ling și trăiesc în înțelegere chiar dacă frate-meu nu-i acasă. Cu toate că o ducem mai prost ca-nainte, mama în schimb este mulțumită și n-are nici o grijă ! Doar cînd își amintește de Xue Ban, o cuprinde supărarea. Mereu vine cîte ceva de la el să ceară bani de cheltuială. Noroc că Xue Ke nu și-a uitat fratele și-l ajută mereu. Am aflat că aproape toate casele noastre din oraș au fost amănate ; a rămas una singură, în care urmează să se mute Xue Ke cu nevastă-sa.

— De ce se mută ? s-a mirat Bao-yu. Să locuiască aici, îți va fi și ție mai lesne să-i vizitezi. Dacă pleacă, o să fii nevoită să pierzi o zi-ntreagă pînă s-ajungi la ei.

— Mai bine singuri, a fost de părere Bao-chai. De ce să stea toată viața pe capul rudelor ?

Bao-yu ar fi vrut să-i arate că nu are dreptate, însă chiar în clipa aceea a sosit slujitoarea doamnei Wang.

— A murit soția domnului Jia Lian ! S-au adunat toți acolo, așa că sînteți invitat, stăpîne, să veniți împreună cu soția.

Bao-yu a izbucnit în plîns. Bao-chai, deși cuprinsă de durere, s-a stăpînit, ca nu cumva să-l tulbure și mai mult pe Bao-yu.

Au găsit iatacul înconjurat de rudele care plîngeau în hohote. Bao-chai s-a apropiat de moartă scoțînd țipete sfișietoare. Prinzîndu-l de mîini pe Jia Lian, Bao-yu a

început, de asemenea, să plîngă alături de el. Ping Er și cei de față, dac-au văzut că n-avea cine să-i liniștească, au încercat în zadar să-i aline.

Jia Lian, de tot abătut, a poruncit să fie chemat Lai Da, căruia i-a cerut să se-ngrijească de cele trebuincioase pentru îngropăciune. L-a înștiințat chiar el pe Jia Zheng de moartea soției sale, după care a vrut să se ocupe de treburile gospodăriei. Dar cele mai ușoare i se păreau nespuse de grele. Își amintea îndurerat cît de lesne se descurca Feng Jie. La fel, cînd o vedea pe Qiao Jie, care-și plîngea nemîngîiată mama, chinul lui creștea și mai mult.

După ce-au plîns pînă-n zori, Jia Lian a trimis după unchiul Wang Ren. Acest Wang Ren, după moartea lui Wang Zi-teng, profitînd că Wang Zi-teng era neîndemînic, a luat pe umerii săi toate greutatea familiei, reușind în același timp să bage zîzanie între neamuri. Auzind de moartea lui Feng Jie, a apărut fără zăbavă s-o plîngă, cu care prilej și-a arătat din nou nemulțumirea :

— Surioara mea nu și-a cruțat puterile slujindu-vă, și-ar cam trebui să vă gîndiți s-o conduceți cum se cuvine pe ultimul ei drum. Dar voi, nici pînă-acum nu v-ați îngrijit de nimic.

Jia Lian nu-l putea suferi pe Wang Ren și, văzîndu-l că vorbește fără noimă, nu i-a prea dat importanță. Acesta însă nu s-a lăsat și, chemînd-o la el pe Qiao Jie, a zis :

— Mamă-ta n-a condus gospodăria așa cum trebuia ! N-a știut altceva decît să-i facă pe plac stăpînei cele bătrîne și de neamurile ei a uitat cu totul. Nepoată dragă ! Ești destul de mare ! Spune tu, am avut eu vreodată nevoie de ceva de la voi ? Acum însă, cînd mama ta a murit, tu trebuie să ascuți în toate de mine. Din neamurile maică-ti nu mă mai ai decît pe mine și pe al doilea unchi. Am priceput eu de mult ce om e taică-tu : el stimează pe cine nu merită, iar pe-ai lui nu dă doi bani ! Cînd i-a murit o oarecare ibovnică Yin Er-jie, cu toate că n-am

fost în capitală, am aflat că nu i-a fost milă de banii prăpădiți pentru îngropăciune. Oare acum, cînd s-a stins propria ta mamă, n-o să ai îndrăzneala să-l convingi să-i facă o înmormîntare cum se cuvine ?

— Tatăl meu ar fi vrut ca totul să se facă din belșug și fastuos, a răspuns Qiao Jie, dar din nefericire acum nu mai avem bani și sîntem nevoiți să economisim cît putem.

— Atît de puține lucruri ai tu ? nu s-a dat bătut Wang Ren.

— Anul trecut ne-a sechestrat tot, de unde să mai am ? a răspuns fata.

— Așa vorbești ? s-a arătat mîhnit Wang Ren. Doar stăpîna bătrînă ți-a lăsat atîtea. Ai putea să le vinzi.

Lui Qiao Jie îi venea greu să-i spună că tată-său a vîndut totul și că banii s-au cheltuit, așa că s-a făcut că nu știe de existența lor.

— O ! Înțeleg ! a exclamat Wang Ren. Vrei să le oprești pentru zestrea ta.

Qiao Jie s-a ferit să răspundă și, simțindu-se jignită, a început să plîngă.

— Dacă aveți ceva de spus, căutați-l pe stăpîn, s-a supărat Ping Er. Domnișoara este doar o copilă, ce știe ea ?

— Fiecare din voi n-a așteptat altceva decît să moară Feng Jie, ca să ajungeți mari și tari ! a țipat Wang Ren. Mie nu-mi trebuie nimic, dar ține de obrazul vostru să-i faceți o înmormîntare cumsecade. Înfuriat, Wang Ren s-a trîntit pe scaun.

Qiao Jie nu se simțea în apele ei și gîndea : „Tata nu-i un om fără suflet. Cînd trăia mama, unchiul a cărat cît a vrut și iată cum vorbește !“ Un simțămînt de dispreț pentru bătrîn a umplut inima lui Qiao Jie.

La rîndul său, Wang Ren își bătea capul să afle cîți bani strînsese soră-sa. Știa că și averea lui Feng Jie fusese sechestrată, dar oare puține bunuri mai rămăseseră în casă ? Bineînțeles, toate neamurile surorii sale s-au vor-

bit să spună că nu mai aveau nimic, și ticăloasa asta mică se aliase cu ei.

Din clipa aceea, Wang Ren a prins ură pe Qiao Jie.

Jia Lian habar n-avea de toate acestea, străduindu-se să facă rost de banii trebuincioși. Treburile din afară i le încredințase lui Lai Da. Și-n casă încă era nevoie de bani, și Jia Lian ajunsese la deznădejde.

Văzându-l atît de abătut, Ping Er l-a chemat și i-a spus :

— Nu trebuie să vă omoriți atîta stăpîne ! Păziți-vă sănătatea !

— Care sănătate ? a țipat Jia Lian. N-avem bani nici măcar pentru cheltuielile zilnice, cum să mai facem și-o înmormîntare ? Și-a mai venit și ticălosul ăsta ! Spune-mi tu, ce pot să fac ?

— Oricum, prea vă zbuciumați, a repetat Ping Er. Am niște lucruri care, din fericire, au scăpat de la sechestru. Dacă vă trebuie bani, puteți să le amanați. Jia Lian, adînc mișcat, i-a zis zîbind :

— Prea bine ! Mă scutești de multă bătaie de cap. Cum am să pot, ți-i înapoiez neîntîrziat.

— Doar le am de la stăpîna. Cum să ne mai socotim ? Nu doresc decît ca înmormîntarea să se facă așa cum se cuvine.

Jia Lian rămase recunoscător lui Ping Er. Luă lucrurile pe care ea i le dădu și le amana. De atunci înainte, Ping Er devenise sufletul lui. Qin Tong se arată foarte nemulțumită ; în schimb, ori de cîte ori avea prilejul, zicea :

— Cum a murit stăpîna, Ping Er și-a și pus în gînd să devină mare. Pe mine m-a trimis la tată-său și el se ferește de mine !

Ping Er nu-i dădea nici o atenție, iar Jia Lian, auzind cum clevețește, a prins ură pe ea și, ori de cîte ori avea prilejul, își vărsa mînia asupra-i.

Toate acestea au ajuns și la urechile doamnei Xing, care l-a dojenit pe Jia Lian. El însă se stăpînea și tăcea. După zece zile s-a făcut înmormîntarea lui Feng Jie. Jia Zheng purta în acest timp doliu după Jia Mu. Prietenii îl părăsiseră unul cîte unul, de nu mai rămăsese lîngă el decît Cheng Ri-xing, cu care discuta deseori.

— Familia noastră n-are noroc, i-a spus el lui Cheng Ri-xing. Au murit rînd pe rînd cîțiva dintre noi, iar frate-meu mai mare, cu nepotul Jia Zhen, au luat drumul surghiunului. Faîma noastră se clatină, la moșii nu mai sînt bani și viața devine din ce în ce mai grea.

— Sînt de-o bună bucată de timp în casa asta, a spus Cheng Ri-xing, și m-am convins că fiecare se străduiește să trăiască după bunul său plac, iar cînd se-mbulzesc toți să scoată bani din vistieria familiei, se-nglodează pînă-n cap în datorii. Pe deasupra a mai trebuit să mai cheltuiți și cu stăpînul bătrîn și stăpînul Jia Zhen. În afară de aceasta ați fost nevoit să plătiți și stăpînirea fiindcă a pus mîna, cînd cu furtul, pe pungași. Stimat prieten, dacă vreți să faceți orînduială în casă, imputerniciți un om de încredere să vă supravegheze gospodăria. Alungați pe toți cei de rea-credință și opriți doar oamenii de treabă ! Socotiți datoriile și găsiți un mijloc de a le acoperi. Aveți doar grădina, care vă poate aduce un venit frumos ! De ce nu puneți oameni s-o îngrijească ? În cei cîțiva ani cît ați lipsit de acasă, tot felul de pezevenghi au reușit să facă atîta larmă, de nimeni nu mai are curajul să mai pună piciorul pe-acolo ! V-aș propune să verificați toate slugile și, care va refuza să intre-n grădină, afară cu ea ! Aceasta este cea mai inteligentă scăpare !

— Ah, prietene, multe nu-nțelegi tu ! a oftat Jia Zheng. Eu nu numai pe slugi, dar nici măcar pe propriii mei nepoți nu mă pot bizui ! Și chiar dac-aș vrea să-i pun pe toți la-ncercare, aș izbuti eu să fiu cu ochii pe toți ? În plus, acum sînt nevoit să țin doliu și n-am răgaz pentru

toate acestea, iar de treburile gospodăriei nu m-am ocupat niciodată și nu mă pot descurca.

— Sînteți plin de omenie ! a remarcat Cheng Ri-xing. Dacă asemenea situație s-ar fi ivit într-o altă familie, prima grijă ar fi fost să ceară socoteală vechililor. Dacă ați fi urmat astfel, jur că peste cinci-zece ani poziția dumneavoastră nu numai că s-ar fi refăcut, dar rude apropiate ar fi devenit chiar prefecți și v-ar fi înlesnit cu cîte ceva.

— Nu-i așa plăcut să storci bani de la neamuri, a fost de părere Jia Zheng. Tot mai bine-i ca tu însuși să fii chibzuit ! Mă tem că multe din bunurile noastre au figurat doar pe hîrtie.

— Aveți multă dreptate, a zis și Cheng Ri-xing. De asta am și spus că e nevoie să verificați !

— Poate că știi tu ceva !

— Poate știu, dar nu pot să zic prea multe, a răspuns Cheng Ri-xing. Vechilii dumneavoastră sînt oameni șireți și izbutesc întotdeauna să se dezvinovătească.

Ghicind anumite tîlcuri în vorbele lui Cheng Ri-xing, Jia Zheng a zis cu glas tare :

— Începînd cu bunicii mei, în familia noastră toți au fost omenoși și nimeni, niciodată, nu s-a purtat rău cu slugile. Acum, mi se pare că dintre aceștia sînt din ce în ce mai puțini. Poate că oamenii mei au băgat de seamă că nu-s deajuns de priceput și încearcă să-și aleagă stăpîn atotștiutor și, pe cît se pare, își rid de mine !

În vreme ce discutau, cineva a anunțat :

— Domnul Zhen din Jangnan.

— Cum de-o fi venit domnul Zhen, așa pe negîndite, în capitală ? s-a mirat Jia Zheng.

— Și eu l-am întrebat, și mi-a spus că s-a bucurat de înalta milă și a fost repus în drepturile sale de dregător.

— Mă bucur ! a întrerupt Jia Zheng. Poftește-l să intre !

Acest domn Zhen, tatăl lui Zhen Bao-yu, se numea Zhen Ying-jia, iar după poreclă — You Chong ; era coborîtor dintr-un demnitar merituos de prin părțile Jinling-ului. Cîndva întreținuse legături de rudenie cu familia Jia, dar mai apoi, făcîndu-se vinovat în treburile slujbei sale, i s-a confiscat averea. Odată, împăratul și-a amintit de meritele lui Zhen Ying-jia și a poruncit să i se înapoieze slujba moștenită. L-a chemat chiar să vină la la Curte. Și iată că acum, domnul Zhen, aflînd de moartea lui Jia Mu, a trecut să aducă prinos defunctei. Jia Zheng, nevoit să respecte doliul, n-a putut să iasă la poartă în întîmpinarea oaspetelui, așa că l-a așteptat la intrarea în odaia sa de lucru. Cînd s-au întîlnit, bucuria le-a mai alinat durerea. Întrucît în timpul doliului nu era îngăduit să se rostească formulele de politețe obișnuite la o revedere, domnul Zhen a prins doar mîna prietenului său și i-a povestit nenorocirea pe care a trebuit s-o îndure, după care s-au așezat amîndoi, ca musafir și gazdă.

Li s-au adus ceai și discuția și-a urmat cursul.

— Împăratul te-a primit în audiență ? l-a întrebato Jia Zheng.

— Alaltăieri, a răspuns Zhen Ying-jia.

— Sînt sigur că stăpînirea va fi generoasă și binevoitoare cu tine, a continuat Jia Zheng.

— Da, mila împăratului este fără margini, a spus Zhen Ying-jia.

— Ce ți-a poruncit ? s-a interesat Jia Zheng.

— În ultimul timp, hoții au întrecut orice limită ; și prin ținuturile mărginașe mării poporul nu-și mai găsește liniștea — s-a apucat Zhen Ying-jia să povestească. De aceea Luminatul a dat ordin lui An Guo-gong să stîrpească răufăcătorii. Întrucît cunosc acele locuri, am primit și eu poruncă să mă duc într-acolo, dar aseară, aflînd că mama dumitale a trecut în rîndul celor nemuritori, am pregătit aromele și am venit să le ard în fața sicriului ei.

Jia Zheng s-a ploconit în fața oaspetelui cu recunoștință, spunînd :

— Scumpe prietene, venirea dumitale m-a tulburat pînă în adîncul sufletului ! Îți rămîn îndatorat pentru fidelitate. De-abia acum m-am convins de valoarea dumitale și sînt sigur că-ți va surîde norocul ! În Zhenhai este perfect un neam de-al meu și sper că obțin din partea lui o favoare.

— Dar ce neam ești dumneata cu mai-marele locului ? a vrut să știe Zhen Ying-jia.

— În anul cînd dețineam slujba de colector al birului pe cereale în provincia Jiangxi, mi-am dat fata după fiul său, a răspuns Jia Zheng. Au trecut de-atunci trei ani. Și în acele provincii, după cum spuneai, hoții își fac de cap, de aceea veștile de la fiică-mea au încetat să mai sosească. Mă-ngrijorează grozav soarta ei și dacă dumneata, prietene, îți aranjezi treburile, du-te, rogu-te, și pe-acolo, să-i dai vești despre mine. Chiar acum voi întocmi scrisoarea și dacă i-o vei înmîna, îți voi rămîne pururi îndatorat.

— Dragostea între părinți și copii este lucrul cel mai firesc, a răspuns Zhen Ying-jia. De aceea și eu aș vrea să-ți cer ceva ! După cum știi m-am bucurat de milostenia împăratului, care m-a chemat în capitală ; hotărîsem să-mi iau cu mine și fiul, pe motiv că n-are cine să-l îndrume. Împăratul, însă, a cerut să mă prezint neîntîrziat și m-am văzut silit să călătoresc fără întrerupere ; familia mea, care n-a putut să mă urmeze, se află la o distanță de cîteva zile de aici. Cum am primit de pe acum porunca înaltă, sînt nevoit să plec. În afară de dumneata, ai mei n-au unde se opri și bineînțeles că fiul meu va veni să ți se închine. Nădăjduiesc că-i vei acorda atenția cuvenită și, dacă va fi cu putință, îi vei alege și o nevastă de seama lui. Îți voi fi pentru aceasta nemăsurat de recunoscător.

Jia Zheng i-a promis că-i va îndeplini rugămintea cu dragă inimă.

Au mai discutat un timp, apoi Zhen Ying-jia, pregătindu-se de plecare, i-a spus lui Jia Zheng :

— Ne vom vedea mâine în oraş !

Jia Zheng l-a petrecut pînă la uşă. Jia Lian şi Bao-yu aşteptau la poartă, să-l conducă mai departe.

De cum Zhen Ying-jia a ieşit, amîndoi s-au apropiat şi l-au salutat.

Privindu-l pe Bao-yu, Zhen Ying-jia a rămas uluit :

„Cîtă asemănare cu Bao-yu al nostru ! Singura deosebire sînt aceste veşminte de doliu“ !

— De cînd n-am mai dat pe-aici, nici nu-mi mai pot aminti de domnul, a zis el.

Arătînd către Jia Lian, Jia Zheng i-a spus fără zăbavă :

— Acesta-i fiul fratelui meu mai mare, Jia She, nepotul meu Jia Lian.

Apoi a arătat spre Bao-yu :

— Iar el este fiul meu, Bao-yu.

— De necrezut ! şi-a lovit palmele Zhen Ying-jia. Am auzit că fiul tău s-ar fi născut cu-o nestemată în gură şi de aceea i-ai dat acest nume. Şi fiul meu tot astfel se numeşte şi cred că nu e ceva obişnuit. Dar, dacă mă gîndesc bine, ajung să cred că oamenii care poartă acelaşi nume se întîlnesc destul de des şi nu li se pare curios acest fapt. Însă ei doi seamănă nu numai la înfăţişare, ci şi la gesturi. E într-adevăr uluitor !

A întrebat ce vîrstă are Bao-yu şi a înţeles că era cu un an mai mare decît fiul său.

După aceea Jia Zheng şi-a amintit de Bao-yu, pe care i-l prezentase cîndva Zhen Ying-jia ; apoi a adus vorba despre potrivirea numelor fiilor. Dar gîndul lui Zhen Ying-jia era stăpînit doar de tînărul dinaintea sa şi, tre-cînd cu vederea pomenirea numelui, nu contenea să se mire.

— Ce potrivire !

L-a luat pe Bao-yu de mină și l-a tras mîngietor spre el. Dar amintindu-și că An Guo-gong avea să plece numai-decît și că trebuia și el să se pregătească de-un drum lung, și-a luat în grabă rămas bun și s-a dus. Jia Lian și Bao-yu l-au urmat, Zhen Ying-jia întretîinîndu-se tot drumul cu Bao-yu. Curînd au ajuns la caleașcă, Zhen Ying-jia a urcat și a plecat.

Cei doi, întorcîndu-se, i-au povestit lui Jia Zheng despre musafirul lor, apoi Jia Lian s-a dus, chemat de treburi. Bao-yu s-a dus și el să-i vorbească soției despre întîlnirea cu Zhen Ying-jia.

— Astăzi l-am cunoscut pe tatăl lui Bao-yu¹, despre care s-a pomenit întruna. Mă gîndeam că n-o să reușim să ne vedem niciodată ! Peste cîteva zile, Bao-yu în persoană va sosi în capitală și va trece să-l salute pe tatăl meu. Domnul Zhen Ying-jia a spus că fiul său seamănă leit cu mine, dar nu cred. Dacă vine, o să-l vezi și tu.

— Oh, a exclamat Bao-chai. Dai în gropi pe zi ce trece ! Spui de nu știu ce bărbat care e leit cu tine, ba mai mă și trimiți să-l văd !

Bao-yu s-a pierdut și a încercat să-i explice gîndurile lui.

Ca să aflați ce-a spus, citiți capitolul următor.

¹ În limba chineză numele personajelor Zhen Bao-yu și Jia Bao-yu încep cu două hieroglife care au aceeași pronunție ca și cuvintele : adevărat și fals. În românește aceste cuvinte se traduc prin : „nestemata veritabilă” și „nestemata falsă.”

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI PATRULEA

În care se povestește cum Xi-chun a jurat să-și împlinească o veche dorință și cum, întâlnindu-se cu tizul său, Bao-yu n-a găsit înțelegerea cuvenită

Pe cînd Bao-yu, pus în încurcătură de Bao-chai, tocmai voia să-și lămurească gîndurile, s-a arătat Qiu Wen care a anunțat :

— Stăpînul Bao-yu este chemat la tatăl său !

El s-a grăbit să se ducă la Jia Zheng.

— Am vrut să te văd pentru o treabă deosebită, a zis Jia Zheng. Întrucît păstrăm doliu, nu se cade să mergi la școală, dar trebuie să repeți tot ce-ai învățat pînă acum. Cînd voi avea răgaz, la două—trei zile, vei scrie o compunere și mi-o vei aduce s-o citesc. Vreau să-mi dau seama eu însumi ce progrese faci.

Bao-yu se înclină supus.

— Fratelui tău mai mic, Jia Huan, și vărului tău, Jia Lan, le-am poruncit de asemenea să-și revadă lecțiile, a spus mai departe Jia Zheng. Dacă lucrările tale vor fi mai slabe decît ale lor, atunci înseamnă că mi-ai înșelat încrederea.

— Am înțeles ! a șoptit Bao-yu, neîndrăznind să-și contrazică tatăl.

— Du-te !

Bao-yu a ieșit și s-a întâlnit cu Lai Da, care, însoțit de câțiva oameni, ducea niște cărți. Se îndreptau cu toții spre Jia Zheng.

Bao-yu a pornit grăbit spre casă. Soția lui l-a întâmpinat cu întrebări și, când a aflat că tatăl său îl obligă să scrie compuneri, s-a bucurat. Bao-yu nu se arăta prea încântat, dar nici să-ncalce cuvîntul tatălui său nu îndrăznește.

Curînd sosiră două călugărițe de la schitul Dicang-wang.

— Cum o mai duceți, stăpînă, au întrebat-o ele pe Bao-chai, de cum au dat ochii cu ea.

— Dar voi ? a vrut să știe tînăra femeie, fără să le răspundă la întrebare și poruncind să li se aducă ceai.

Bao-yu ar fi dorit să stea la taifas cu călugărițele, dar știa că acest lucru nu-i era pe plac lui Bao-chai. Văzînd răceala cu care-au fost întâmpinate, călugărițele și-au luat degrabă rămas bun.

— Mai rămîneți, — le-a propus Bao-chai.

— Iertați-ne, a zis una din ele. În ultimul timp am petrecut în rugăciuni și am săvîrșit jertfe la Schitul grilajelor de turcoază, de aceea n-am putut veni să vă vizităm. Astăzi, în sfîrșit, v-am văzut și ne grăbim să ne ducem la cea de a patra domnișoară, Xi-chun. Bao-chai a dat din cap încuviințînd și îngăduindu-le să treacă pe la castel ori de cîte ori le e la îndemînă.

Îndreptîndu-se către Xi-chun, călugărițele au dat cu ochii de Cai Ping.

— E acasă domnișoara ta ? au întrebat-o ele.

— Of, nu mai vorbiți de ea ! a exclamat fata. De cîteva zile nu s-a atins de mîncare.

— De ce ? s-au mirat călugărițele.

— E o poveste lungă. Mergeți la ea și-o să vă spună singură.

Xi-chun, auzind vocile călugărițelor, a ieșit să le întîmpine.

— Bună ziua, a zis ea. Credeam că ne-ați uitat cu desăvîrșire de cînd ne merge rău.

— Amida Buda ! au invocat călugărițele. Chiar dacă primim ori nu ceva, tot pe dumneavoastră vă socotim binefăcătorii noștri, fiindcă mînăstirea noastră s-a bucurat de milostenia stăpînei bătrîne. Acum, că s-a stins, venim să-i vedem pe ceilalți stăpîni și pe soțiile lor. Am trecut pe la toți, numai la dumneata n-am fost și ne-am hotărît să venim.

Xi-chun s-a interesat de soarta călugărițelor din mînăstirea Shuiyue.

— În mînăstirea aceea s-a întîmplat o nenorocire, au răspuns călugărițele, nici pînă acum nu poate să pătrundă careva acolo. N-ați auzit că stareța Miao Yu din Schitul grilajelor de turcoază a fugit c-un bărbat ?

— Ce-nseamnă aceste vorbe ? s-a infuriat Xi-chun. Să-i cadă limba celui ce seamănă astfel de zvonuri ! Au răpit-o tilharii și uite ce vorbe i s-au scornit.

— Stareța Miao Yu se purta ciudat și părea că începuse să-și dea aere, a remarcat una din călugărițe. Nu ne este chiar ușor să-ți spunem toate astea, domnișoară ! Oare aceste ființe de rînd să fi fost asemeni nouă, care nu știm altceva decît să ne dăruim cititului, să ne luminăm și să căutăm drumul izbăvirii ?

— Cum căutați drumul izbăvirii ? a-ntrebat Xi-chun.

— Nu este vorba de oameni ca noi, au răspuns călugărițele, ci de acele doamne distinse, de felul dumitale, care și-au petrecut toată viața în belșug. Cînd se abate asupra lor nenorocirea, este prea tîrziu să se mai gîndească la mîntuire. Atunci numai preablînda și mult prea-indurata zeiță Guan Yin ¹ poate că se mai înduioșează de

¹ Guan Yin, zeița mizericordiei, care, împreună cu Buda Amitabha, stăpînea paradisul de la asfințit. Fiind una din cele cinci metamorfozări ale lui Buda ceresc, Guan Yin sau Avalokitecvava — divinitate feminină — își întindea cele o mie de mîini să mîngie pe cei păcătoși.

chinurile lor ca să le arate calea. Iată de ce se și spune : „Preablinda și preamilostiva zeiță Guan Yin, cea care ne scapă de chin și de nenorocire“. Noi ne lepădăm de cele lumești și chiar dacă ne este dat să îndurăm mai mult decît vlăstarele din familiile bune, în schimb ne pîndește mai puțin nenorocire și mai puțin chin. Nu vom deveni sfinte, dar mulțumită atotpurificării, putem spera că odată și odată ne vom reîncarna în trup de bărbat, ceea ce pentru noi înseamnă fericirea supremă. Noi nu sîntem asemeni celorlalte femei din zilele noastre, care n-au cui să mărturisească amarul și umilința.

O, domnișoară ! Dacă te vei mărita, toată viața va trebui să-l urmezi pe bărbat și să-ți împlinești îndatoririle față de el. În felul acesta nici cu gîndul să nu mai gîndești la purificare. Fiindcă acestui țel trebuie să-i închini întreaga viață. Stareța Miao Yu considera totdeauna că are posibilități mai multe decît noi, simple călugărițe, și se purta urît, socotindu-ne niște necioplite. Dar nu știa că soarta, uneori, trimite fericirea celor simpli, iar celor de teapa ei, le rezervă suferința !

Cuvintele călugărițelor au tulburat și cele mai tainice gînduri ale lui Xi-chun și, uitînd prezența femeilor din casă, ea le-a povestit cum se purta cu ea doamna You, cît îi era de greu, ca după aceea să le arate călugărițelor părul ei tuns ¹.

— Credeți, oare, că eu sînt o nehotărită și că mă simt prea legată de lumea asta întinată ? a zis ea. De mult mi-a încolțit gîndul să devin călugăriță, dar nu știam ce să fac.

— Taci, domnișoară ! a țipat o călugăriță prefăcîndu-se tulburată. Dacă află soția domnului Jia Zhen crede că noi te-am îndemnat și ne va ocări și izgoni din mînăstire. Firea dumitale te arată că dacă te vei mărita cu un om de treabă, toată viața vei trăi în mulțumire și fericire...

¹ Călugărițele budiste poartă capul ras.

— Voi vă închipuiți că numai soția lui Jia Zhen vă poate alunga, a întrerupt-o Xi-chun. Eu nu sînt în stare ?

Călugărița a priceput că Xi-chun se supăraseră și a căutat să se dezvinovățească :

— Nu ne muștra domnișoară, știm că am greșit față de dumneata. Dar oare stăpîna îți va îngădui să te călugărești ? Dacă vorbim astfel, ne gîndim numai la dumneata.

— Bine, fie, a răspuns Xi-chun.

Cai Ping și celelalte fete, văzînd că discuția a luat o întorsătură neplăcută, au început să le facă semne călugărițelor să plece mai iute. Acestea, fără nici un fel de împotrivire, și-au luat rămas bun de la Xi-chun. Fata nu le-a mai reținut și la plecare le-a spus rece :

— Să nu vi se pară că pe acest pămînt e doar minăstirea Dicanwang !

Călugărițele n-au îndrăznit să scoată o vorbă și au ieșit tăcute.

Cai Ping se simțea vinovată că le adusese acolo și, ca să scape de învinuiri, a dat fuga la doamna You.

— Domnișoara noastră nu a renunțat la gîndul de a se face călugăriță, și și-a tăiat părul. Zilele astea s-a plîns tot timpul de soarta ei, așa că fiți atentă, stăpînă, să nu se întîmple ceva și să dați vina pe noi !

— Crezi într-adevăr că vrea să se călugărească ? a întrebat neconvinsă doamna You. Eu credeam că și-a tăiat părul numai să mă sîcîie. După plecarea lui Jia Zhen nu mai vrea să trăim pe-același pămînt. Dinspre partea mea, poate să facă ce i-o trece prin cap !

Cai Ping a încercat în zadar s-o determine pe Xi-chun să renunțe la gîndurile ei. Dimpotrivă, aceasta s-a arătat și mai neînduplecată.

Doamna Xing și doamna Wang au încercat, de asemenea, să stea de vorbă cu ea, dar n-a fost chip s-o abată de la hotărîrea ce luase.

Pe cînd se duceau la Jia Zheng cu gînd să-i ceară sfatul, au fost anunțate :

— A sosit doamna Zhen și fiul său Bao-yu. Toată lumea a ieșit în întîmpinarea oaspeților.

Doamna Wang a poruncit ca Zhen Bao-yu să fie condus în iatac.

Cel trimis s-a înapoiat și a spus :

— Domnul Zhen Bao-yu discută cu stăpînul Jia Zheng. Stăpînul e încîntat și a dispus să fie chemați Bao-yu și Jia Huan. A spus, de asemenea, ca Jia Lan să mănînce mai repede și să se ducă și el.

Apoi s-a pregătit masa în iatacul femeilor. Jia Zheng îl privea pe Zhen Bao-yu care semăna atît de bine cu fiul său, și ca să-i descopere calitățile, a început să discute cu el. Zhen Bao-yu răspundea clar, fără ezitări, ceea ce l-a determinat pe Jia Zheng să-i cheme pe Bao-yu, Jia Huan și Jia Lan pentru a-l da exemplu și totodată pentru a compara pe fiul său cu acesta. Ascultînd porunca, Bao-yu și-a pus veșmintele de doliu și, însoțit de Jia Huan și Jia Lan, s-a dus la tatăl său. S-a întîlnit cu Zhen Bao-yu, de parcă i-ar fi fost veche cunoștință. Acesta s-a purtat ca și cînd cei doi tineri s-ar mai fi întîlnit cîndva. După ce au săvîrșit ceremonia de salut, musafirului i-au fost prezentați Jia Huan și Jia Lan.

Jia Zheng, care stătea jos pe o mică rogojină de bambu, l-a poftit pe Zhen Bao-yu să ia loc în scaun, dar el n-a îndrăznit să se așeze și s-a lăsat jos pe pernă.

După ce tinerii s-au întîlnit, Jia Zheng s-a ridicat și a poruncit să se aștearnă masa, adăugînd :

— Vă părăsesc, rămîne fiul meu să-ți țină de urît ! Vorbiți și cei mici să ia învățătură.

— Iertați-mă,enerate unchi, s-a adresat politicoș Zhen Bao-yu, dar aș dori să ascult sfaturile fratelui mai mare, Bao-yu.

Drept răspuns, Jia Zheng a mai rostit cîteva fraze fără importanță, după care a ieșit. Zhen Bao-yu a vrut

să-l petreacă, dar Jia Zheng i-a făcut semn să rămână pe loc. În ceea ce-l privește pe Bao-yu, văzându-și tatăl pregătindu-se de plecare, a alergat spre ușă. După aceea Bao-yu l-a rugat pe Zhen Bao-yu să ia loc. Au început să discute cum auziseră unul de celălalt și cât de mult doriseră să se cunoască.

Dar aceste vorbe, de bună seamă nu prezintă interes.

Deosebit e faptul că întâlnirea lor, urnind cine știe ce tainice resorturi, i-a reamintit lui Bao-yu visul cândva trăit. Auzise mult despre Zhen Bao-yu și presimțise că se vor împrieteni de îndată ce se vor vedea. Cum lui Bao-yu nu-i venea la îndemână să facă reflecții neșăbuite, mai ales că se aflau de față și Jia Huan și Jia Lan, își preamărea doar oaspetele arătându-și încântarea.

— De mult mi-a fost dat să aud de numele dumitale parfumat, — a zis Bao-yu. Ce păcat că zeii nu ne-au călăuzit mai devreme pașii unul spre celălalt. M-am convins că ești într-adevăr un sfânt pogorît din cer !

La rîndul său, Zhen Bao-yu auzise vorbindu-se de Bao-yu și astăzi, cînd se întîlniseră, și-a dat seama că nu greșise în intențiile sale. „Bao-yu poate să învețe cu mine împreună, dar nicidecum să meargă pe același drum. Purtăm unul și același nume, avem firi asemănătoare, gîndea mai departe Zhen Bao-yu, sufletele noastre au fost unite încă înainte de a ne naște. Cunosce cît de cît viața și aș putea să-i spun părerile mele ! Dar cum aceasta este prima noastră întîlnire, nu-mi dau seama ce e în capul lui. Pentru asta trebuie timp și răbdare“.

— S-a dus vestea despre talentul dumitale, frate drag, a zis el cu voce tare. Un om atît de desăvîrșit și înzestrat dacă întîlnești unul la zece mii. Eu sînt un neșlefuit și un neinițiat și mi se pare că necinstesc numele „Nestemată“.

„Da, într-adevăr, are aceeași fire ca mine și același fel de a gîndi, și-a zis Bao-yu. Dar sîntem bărbați amîndoi

și n-avem puritatea femeilor. Atunci de ce s-o fi purtînd cu mine de parcă aș fi femeie ?“

— Frate bun, eu nu merit atîta cînstire, a continuat el. Sînt un nevrednic și nimic mai mult. Cum aș îndrăzni să mă asemăn dumitale și să mă socotesc în stare să port numele care mi s-a dat ?

— În copilărie eram tare închipuit, a zis la rîndul său Zhen Bao-yu, și credeam că pot fi asemeni unei nestemate bine șlefuite. Cine să-și imagineze că peste familia mea are să se abată nenorocirea și că-n timp de cîțiva ani o să îndur sărăcie și o să ajung mai rău decît un ciob de țiglă ? Deși nu pot zice că am trăit pînă la capăt esența fericirii și amărăciunii, pot spune, totuși, că legile firii și pornirile oamenilor mi-au devenit destul de cunoscute. Dumnezeu chiar, frate mai mare, trăiești în belșug și mulțumire, dorințele ți se-implinesc oricînd și am credința că și în ale scrisului ești mult deasupra oamenilor obișnuiți, lucru pentru care, veneratul meu unchi, Jia Zheng, ține la ține ca la o adevărată nestemată.

Iată pentru ce și eu cred că meriți pe deplin numele pe care-l porți.

Bao-yu a bănuît că Zhen Bao-yu face aluzie la cariera dregătorească și a chibzuit ce ar trebui să răspundă.

Jia Huan, care nu luase parte la discuție, se simțea stînjinit. Jia Lan, însă, auzind ultimele cuvinte ale lui Zhen Bao-yu, s-a grăbit să adauge :

— Sînteți prea modest, unchiule ! Dacă e să vorbim despre scris, hotărîtoare sînt talentul și munca stăruitoare. Cînd eram mai mic, habar n-aveam ce va să zică o compoziție ; dar mai pe urmă, cînd am început să studiez, mi-a pricinuit o mare desfătare și m-a făcut să înțeleg că gloria și bunul renume sînt mai prețioase de-o sută de ori decît bogăția și îndestularea.

Zhen Bao-yu nici n-a reușit să răspundă, căci Bao-yu auzind cuvintele lui Jia Lan, s-a gîndit nemulțumit : „De

fiecare dată acest ştrengar nu-nvaţă decît cugetări savante !“

— Am aflat că şi dumneata respingi obiceiurile şi vorbele obişnuite şi te conduci numai după propriile-ţi păreri, a zis Bao-yu oaspetelui. Acum cînd am fericirea să te întîlnesc, vreau să aud gîndurile dumitale despre lucrurile sublime, ca să mă lecuiesc de orbire şi să ies la lumină din neştiinţă ! Să nu mă crezi un om mărginit, cu care se poate discuta numai despre treburile dregătoreşti.

Zhen Bao-yu îşi spunea : „De bună seamă că îţi s-a povestit cum eram în copilărie, şi nu ştie cum sînt acum, şi îţi se pare că nu-s deajuns de sincer cu ei. Mai bine să le spun totul în faţă ! Dacă mă va-nţelege, s-ar putea să-mi devină prieten, ceea ce n-ar fi deloc rău !“

— Ai gîndit înţelept, frate, a zis el, nici chiar în copilărie nu zăboveam asupra lucrurilor de toate zilele. Mai apoi, cînd am crescut, tatăl meu a părăsit slujba, stătea liniştit acasă şi nu dorea să primească oaspeţi ori să meargă în vizite ; mi-a încredinţat mie această sarcină, şi astfel am putut întîlni persoane suspuse şi m-am putut convinge că toţi acei oameni sporeau slava străbunilor prin merite personale. Afară de aceasta, foarte multe cărţi vechi povestesc că pe vremea împăraţilor legendari era socotit onorabil doar acela care îşi respecta părinţii, care preamărea virtuţile lor şi putea să scrie ceva folositor, fără să-şi îngăduie să uite pe aceia care l-au crescut, ori pe dascălii care l-au povăţuit. În felul acesta m-am lecuit treptat de părerile viclene şi patimile nebuneşti care mă stăpîneau în copilărie. Acum singura mea dorinţă este să găsesc un adevărat învăţător şi prieten care să mă lumineze. Sînt fericit că te-am întîlnit, frate drag, şi nădăduiesc că nu vei refuza să mă-ndrumezi. Cu cît asculta mai mult, Bao-yu devenea mai iritat. Totodată înţelesese că îi era cu neputinţă să tăgăduiască vorbele pline de adevăr rostite de Zhen Bao-yu şi se străduia să răspundă cu aceeaşi măsură.

Din fericire, s-a auzit o voce care spunea :

— Dacă tinerii stăpîni au mîncat, doamna Wang îi aşteaptă.

Însoţit de Bao-yu, Zhen Bao-yu a intrat în iatacul doamnei Wang. Îndată ce a zărit-o pe doamna Zhen, Bao-yu s-a apropiat şi a salutat-o. La fel Jia Huan şi Jia Lan. Şi aşa s-au cunoscut două mame şi doi fii.

Cu toate că Bao-yu era însurat, doamna Zhen, cum era mai mare în vîrstă şi pe deasupra rudă, nu s-a stăpînit să nu-l dezmierde ca pe fiul ei. Doamna Wang, care a fost plăcut emoţionată de tînărul Zhen, şi-a dat seama că acesta era mai înaintat la învăţătură şi mai iniţiat decît fiul său. Uitîndu-se la Jia Lan, i s-a părut de asemenea ieşit din comun şi, chiar dacă farmecul lui nu se compara cu al lui Bao-yu şi al tînărului Zhen, totuşi nu era cu mult mai prejos. Doar Jia Huan i se păru-se de la început dur şi stingaci.

Cînd au aflat că au sosit oaspeţii, toţi slujitorii au şi venit curioşi să-i vadă.

— Într-adevăr, e uimitor ! vorbeau între ei. Că au acelaşi nume nu-i cine ştie ce noutate, dar cum se poate să semene atîta la statură şi la înfăţişare ! Dacă Bao-yu al nostru n-ar purta doliu, mai că nu i-ai deosebi !

Jia Huan, privindu-i, se gîndea. „Ce păcat că domnişoara Lin Dai-yu a murit ! Poate c-ar fi fost bucuroasă să se mărite cu Zhen Bao-yu !“

— Bao-yu al nostru este de-acum mare şi bărbatul meu l-a rugat pe domnul Jia Zheng să-i caute o nevastă, a mărturisit doamna Zhen.

Doamna Wang a zis :

— Doresc foarte mult să mă ocup de Zhen Bao-yu. Aveam în casă patru fete ; două din ele au murit, iar una s-a măritat. Ar mai fi, ce-i drept, sora mai mică a lui Jia Zhen, dar e mult prea tînără şi nu se potriveşte cu fiul dumitale. Cred că una din copilele surorilor mele mai mari, Li Wan, s-ar potrivi de minune. A doua domni-

șoară — Li Wen este logodită, iar a treia — Li Ji este și ea o pereche nimerită. Peste o zi am să-l pețesc. Există însă un neajuns : familia ei nu e atât de înstărită.

— Nu e vorba de asta ! a răspuns doamna Zhen. Mă tem numai ca nu cumva să se opună pentru că sîntem noi nevoiași.

Cînd a auzit că mama sa făcea planuri de înșurătoare, Zhen Bao-yu a ieșit și s-a dus în odaia de lucru a lui Jia Zheng, ca să-l întâlnească pe Bao-yu. În momentul acela Jia Zheng se afla de față și cînd musafirul a intrat, s-a și infiripat discuția.

După un timp, servitorul din casa Zhen a apărut în prag și l-a strigat pe Zhen Bao-yu :

— Stăpîne, mama dumneavoastră se grăbește de plecare.

Zhen Bao-yu și-a luat rămas bun și a ieșit. Jia Zheng a poruncit lui Bao-yu, Jia Huan și Jia Lan să-l petreacă.

Din ziua cînd Bao-yu s-a cunoscut cu tatăl lui Zhen Bao-yu și a aflat că în curînd va sosi în capitală însuși Zhen Bao-yu, tot timpul visa la întâlnirea aceasta, gîndind că-n ființa lui Zhen Bao-yu avea să-și găsească prietenul. Nici nu-și închipuise că și o singură discuție avea să fie de ajuns ca să scoată la iveală nepotrivirea de păreri.

După plecarea oaspetelui, întristat, Bao-yu s-a întors în odaia sa. N-a vorbit cu nimeni și s-a arătat morocănos cu toți.

— Zhen Bao-yu îți seamănă, într-adevăr ? l-a întrebat Bao-chai.

— Numai la înfățișare, a răspuns Bao-yu. Dar în ceea ce privește felul de a gîndi, este destul de mărginit.

— De ce-l ponegrești ! s-a revoltat Bao-chai. Cum poți să spui așa ceva cînd tu nu l-ai văzut decît o singură dată ?

— Am stat îndelung de vorbă cu el, a zis Bao-yu, și s-a ferit să vorbească direct și deschis. N-am auzit nimic

de la el în afară de „afaceri dregătorești“ și „devotament și supunere.“ Oare un astfel de ins nu poate fi socotit mărginit ? Și de ce a trebuit să semene cu mine ? Mă gîndeam că-mi va sluji drept călăuză, dar acum m-aș lipsi bucuros de această înfățișare, numai să nu mai semăn cu el !

— Ascultîndu-te, mă pufnește rîsul ! a zis Bao-chai. Cum poți să renunți la chipul tău ? Cît despre ideile domnului Zhen, sînt cît se poate de înțelepte, fiecare bărbat trebuind să năzuiască spre înălțarea și preamărirea numelui său. Se cade, oare, ca un bărbat să se gîndească doar la propriile-i mulțumiri ? Ceva mai mult, tu nici n-ai calitățile unui adevărat bărbat și te grăbești să-i învinuiești pe alții că-s mărginiți !

Bao-yu, iritat de toată povestea aceasta, auzind-o pe Bao-chai s-a întunecat la față și a tăcut, mulțumindu-se doar să zîmbească. Bao-chai nu i-a dat nici o atenție. Nici măcar prin minte nu i-a trecut că Bao-yu avea să se îmbolnăvească din nou.

Oricît s-au străduit Xi Ren și celelalte fete să-l scoată din starea aceea de tristețe adîncă, strădaniile lor au fost în van.

A trecut noaptea, iar a doua zi toți au observat cu groază că Bao-yu se îmbolnăvise iar.

Între timp doamna Wang reușise să vorbească cu Jia Zheng despre Xi-chun și despre dorința acesteia de a se călugări. Doamna Wang își dădea seama că Xi-chun se afla într-o asemenea stare, încît și-ar fi putut pune capăt zilelor, dacă ar fi fost împiedicată să-și înfăptuiască visul.

— Nu știu ce se întîmplă în castelul Ningguo ! a zis Jia Zheng, pe-un ton nemulțumit. Cum se poate ca familia noastră să fie amenințată de o asemenea rușine ?

Jia Zheng l-a chemat pe Jia Rong, i-a tras o săpu-neală bună, după care i-a poruncit să-i transmită mamei sale că dacă fata se va încăpățîna să stăruie în gîndurile ei, va înceta să mai facă parte din familie !

Departa de el gîndul că doamna You ar fi încercat să-și exercite influența asupra lui Xi-chun. Nu bănuia că fata era în stare să-și facă seama singură.

— Și așa nu voi rămîne viața-ntreagă acasă, i-a spus Xi-chun. Dacă și cu mine se va întîmpla ce s-a întîmplat cu sora mea Ying-chun, mai bine mor și pricinuiesc durere stăpînului și stăpînei. Lăsați-mă, socotiți-mă moartă, iar eu voi trăi în curățenie, bucurîndu-mă de dragostea voastră. Mai mult, n-am de gînd să mă mărit. Schitul grilajelor de turcoază aparține familiei noastre și acolo vreau să trăiesc. Vă las tot ce am. Bine că nu s-au împrăștiat călugărițele care-au slujit-o pe Miao Yu. Dacă vă opuneți pînă la capăt hotărîrii mele, nu-mi rămîne altceva de făcut decît să-mi iau viața. Altă cale nu e. Cînd se va întoarce acasă fratele meu mai mare, îi voi spune că nu voi m-ați silit să-mi aleg acest drum. Dar dacă fratele meu va afla c-am murit, va înțelege numai-decît că voi m-ați împins să fac acest pas.

Doamna You de mult nu se împăca cu Xi-chun. Auzind vorbele ei, n-ă contrazis-o, ci s-a dus la doamna Wang. Însă aceasta plecase la fiul ei de îndată ce fusese înștiințată de reivirea crizelor. Era foarte îngrijorată de starea lui Bao-yu și o certa pe Xi Ren.

— Sînteți cu toate nepăsătoare ! De ce nu m-ați anunțat numaidecît ?

— Nu poți să-ți dai seama niciodată de starea sa, a răspuns Xi Ren ; el cînd se simte bine, cînd rău. Doar astăzi a fost să vă vadă, ca apoi să i se facă dintr-o dată rău. Stăpîna Bao-chai ar fi vrut să vă spună, dar i-a fost teamă să nu vă speriați.

Bao-yu auzea cum mamă-sa certa fetele și, nevrînd să sufere vreuna din pricina lui, a zis :

— Mamă, liniștește-te, n-am nimic ! Simt doar o amărăciune în suflet !

— Dacă știi de ce suferi, spune din vreme, a blîguit doamna Wang, să te îngrijim. De ce taci ? Îți închipui ce

zarvă va fi de s-o petrece iar povestea ca la pierderea pietrei nestemate ?

— Dacă ești atât de îngrijorată, măicuță, trimiteți după doctor, a fost de părere Bao-yu.

Doamna Wang a poruncit slugilor să caute un medic. Bao-yu a fost consultat, i s-au prescris leacuri și abia după aceea Doamna Wang s-a întors acasă.

Au trecut câteva zile și Bao-yu continua să fie abătut. Nici de mâncare nu se atingea.

Ai casei erau îngrijați. Și cum venise sorocul săvîrșirii ceremoniei de lepădare a doliului, au plecat toți, grija de a chema din nou doctorul rămînînd în seama lui Jia Yun. Acasă la Jia Lian nu rămăsese nimeni și a trebuit să-l roage pe Wang Ren să se ocupe de gospodărie, mai ales că, plîngîndu-și mama zi și noapte, Qiao Jie se îmbolnăvisese. Pentru locuitorii castelului Rongguo veniseră din nou zile grele.

Într-o zi, după ce trecuse ceremonia și toți se-ntorse-seră la casele lor, doamna Wang, mergînd să-l vadă pe Bao-yu, l-a găsit fără cunoștință. S-a speriat, a început să țipe și a alergat după Jia Zheng.

— A zis doctorul că leacurile nu-i mai ajută la nimic, l-a înștiințat ea. Nu ne-a mai rămas decît să ne-ngrijim de cele cuvenite pentru înmormîntare !

Jia Zheng era în pragul deznădejdiei. S-a dus să-și vadă fiul și a văzut că doamna Wang spusese adevărul. Atunci i-a poruncit lui Jia Lian să se ocupe de cele trebuincioase.

Jia Lian a ieșit tăcut ; se frămînta neștiind de unde să scoată bani.

— Stăpîne ! a pătruns înăuntru, strigînd, un băiat. Nenorocire !

— Ce-i ? a-ntrebat înspăimîntat Jia Lian.

— A venit la poartă un călugăr, a început să povestească băiatul, și ține în mînă chiar piatra pe care a pierdut-o cîndva stăpînul Bao-yu.

Trebuie plătit, numaidecît, cu zece mii de *liang* de argint !

— Ptiu ! a rînjit Jia Lian, scuipîndu-l pe băiat drept în faţă. Credeam că-i vreo treabă serioasă, iar tu te ții de prostii ! Sau n-ai auzit ce-am avut de întîmpinat atunci cînd cu piatra falsă ! Și chiar dacă s-ar afla la călugăr piatra cea adevărată, la ce-ar mai servi, dacă Bao-yu se stinge ?

— Tocmai asta am vorbit cu călugărul, nu s-a lăsat băiatul ; el crede că dacă-i dați banii, stăpînul se vindecă pe loc !

În curte s-a auzit larmă și după puțin timp au alergat oamenii de la paza porții.

— Acest călugăr s-a strecurat în curte și n-am putut să-l oprim.

— Unde s-a mai întîmplat așa ceva ? s-a revoltat Jia Lian. De ce nu l-ați alungat ?

Din cameră au răsunat țipete :

— Moare stăpînul !

Jia Zheng a fost cuprins de disperare, însă chiar în clipa aceea a auzit glasul călugărului :

— De vreți să trăiască, scoateți banii !

„Cîndva Bao-yu se făcuse bine tot datorită unui călugăr, și-a amintit Jia Zheng. S-ar putea ca ivirea acestuia să însemne viață pentru Bao-yu ? Dar dacă îi voi da banii și nu e piatra cea adevărată ?“

S-a hotărît să aștepte pînă ce se va convinge dacă este ori nu un călugăr făcător de minuni. A poruncit să-l lase să intre slobod ; însă călugărul, fără să țină seama de buna cuviință, a rupt-o la fugă spre iatac.

— Unde te afli, sălbaticule ? a-ncearcă să pună mîna pe el Jia Lian. Doar acolo-s femeii !

— Dacă întîrzii, nu-l mai scapă nimeni, a răspuns în trecere, călugărul.

Jia Lian de-abia se ținea după el, răcnind :

— Cine-i înăuntru, să se-ascundă ! Vine călugărul !
Lăsați bocetul !

Doamna Wang și celelalte continuau să plîngă, fără să audă ce se petrecea afară. Ajuns înăuntru, Jia Lian a repetat rugămintea. Atunci doamna Wang și celelalte femei dezmeticindu-se, au văzut că-n fața lor răsărise un călugăr și s-au tulburat atît de tare că nu mai știau care încotro s-o apuce. Între timp călugărul reușise să ajungă la patul lui Bao-yu. Bao-chai se ascunsese, dar Xi Ren, văzînd că doamna Wang rămăsese pe loc, n-a îndrăznit să plece.

— Miluitorul meu, ți-am adus nestemata ! a zis călugărul mutînd piatra dintr-o palmă într-alta. Dați repede banii și vă vindec !

De frică doamna Wang și cei de față au rămas piro-niți locului. Nici prin minte nu le putea trece că acest călugăr avea să-i înșele.

— Scapă-l și vei primi banii ! a biiguit doamna Wang.

— Nu, dați-mi-i acum, a cerut el.

— Nu vă temeți, vă vom plăti în argint, l-a încredințat doamna Wang.

Călugărul a ris cu hohote, a învîrtit nestemata în palme și aplecîndu-se la urechea lui Bao-yu i-a strigat :

— Bao-yu ! Bao-yu ! s-a întors nestemata la tine !

De-abia rosti călugărul aceste vorbe, că Bao-yu a și deschis ochii.

— Îi este mai bine ! a țipat bucuroasă Xi Ren.

— Unde-i piatra ? a-ntrebat Bao-yu.

Călugărul i-a pus nestemata în palmă. Acesta a strîns-o în pumni apoi a desfăcut degetele, a dus-o la ochi, a privit-o atent și a răsuflet din adînc :

— O ! De cînd n-am mai văzut-o !

Toți care se aflau în odaie, ori prin apropiere, de bucurie invocau cu glas tare numele lui Buda, iar Bao-chai și uitase de prezența călugărului. Jia Lian s-a apropiat de pat, și, convins că Bao-yu și-a revenit într-adevăr, nu-și

mai stăpînea emoțiile. Jia Lian l-a condus apoi pe călugăr la Jia Zheng și i-a povestit acestuia minunea săvîrșită.

Jia Zheng, în culmea fericirii, s-a năpustit spre călugăr și nu mai contenea ploconindu-se în fața lui și mulțumindu-i. La rîndul său, călugărul l-a salutat cu solemnitate, după care s-a lăsat pe scaun.

Jia Lian s-a gîndit liniștit : „Bineînțeles că nu va pleca pînă ce nu va primi banii...”

Uitîndu-se la călugăr, Jia Zheng și-a dat seama că nu-l mai văzuse niciodată, de aceea l-a copleșit cu întrebări.

— De unde ați luat această raritate ? Cum se numește veneratul părinte ? Cum de s-a înviorat fiul meu îndată ce v-ați apropiat de el ?

— Nu știu, a răspuns călugărul cu un zîmbet ușor. Dați-mi zece mii de *liang* de argint și să terminăm o dată cu asta.

Lipsa de cuviință și obrăznicia călugărului l-au indignat pe Jia Zheng, dar s-a abținut.

— Banii există ! a zis el.

— Mai repede, l-a grăbit călugărul. Trebuie să plec.

— Vă rog, luați loc, l-a rugat Jia Zheng. Vreau să-mi văd fiul.

— Duceți-vă, dar nu-ntîrziati !

Jia Zheng a pătruns la Bao-yu și s-a apropiat de *kan*. Văzîndu-l, Bao-yu a vrut să se ridice, dar era atît de slăbit, încît numai gestul l-a schițat.

— Rămîi liniștit, nu te mișca ! l-a sfătuit doamna Wang, repezindu-se spre el.

— Nestemata e din nou a mea ! a zis Bao-yu rîzînd, întinzîndu-i-o lui Jia Zheng.

Dintr-o privire Jia Zheng a observat că piatra nu era falsă, și, fără s-o mai cerceteze, s-a adresat doamnei Wang :

— Bao-yu e salvat, dar cum ne achităm față de călugăr ?

— Eu dau tot ce am, numai să-l mulțumim ! a zis bucuroasă doamna Wang.

— Mă tem că n-are nevoie de bani ! a zis Bao-yu.

— Și mie mi s-a părut foarte ciudat acest călugăr, a remarcat Jia Zheng, clătinînd din cap, o ține însă morțiș că-i trebuie banii.

— Roagă-l să mai zăbovească, și-a sfătuit doamna Wang soțul, poate aflăm de ce are nevoie.

Cînd a ieșit Jia Zheng, Bao-yu a spus că-i este foame, a băut dintr-o ceașcă fiertura de orez, după care a cerut orez. Cînd i s-a adus, doamna Wang n-a vrut să i se dea.

— Orezul nu-mi face bine ? Dar sînt sănătos ! nu s-a lăsat Bao-yu.

S-a ridicat în capul oaselor, a mîncat orezul și s-a simțit bine. Apoi a cerut să se scoale. She Yue s-a grăbit să-l sprijine :

— Într-adevăr, piatra asta-i o comoară ! a murmurat ea. Cum a zărit-o, s-a și făcut bine. Ce fericire că n-a spart-o atunci, mai de mult !

Cum a auzit Bao-yu vorbele ei, s-a făcut palid, a azvîrlit nestemata cît colo și a căzut pe pernă.

Pe cine interesează mai departe soarta lui Bao-yu, îl poftim s-o citească în capitolul următor.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI CINCILEA

*În care se povestește cum, nimerind în Lumea iluziei,
Bao-yu a cunoscut destinele nemuritorilor și cum,
împlinindu-și datoria de fiu, Jia Zheng a însoțit la
locul de baștină sicriul cu trupul mamei sale*

Prin urmare, auzind cuvintele rostite de She Yue, Bao-yu a căzut fără cunoștință. Doamna Wang și toți ceilalți au început din nou să plângă.

She Yue se căia pentru vorbele necugetate, însă doamna Wang era atât de tulburată, încît nici prin gînd nu i-a trecut s-o certe.

She Yue se gîndea în sine, plîngînd în hohote : „Dacă va fi să moară Bao-yu, îmi voi pune și eu capăt zilelor, și-l voi urma în veșnicie !...”

Nu vom stăruî prea mult asupra celor ce se petreceau în sufletul lui She Yue, ci ne vom întoarce privirile asupra doamnei Wang. Deznădăjduită strigase pe Bao-yu de cîteva ori, dar nu-i răspunsese ; dac-a văzut așa, a poruncit slugilor să alerge pe urmele călugărului și să-l implore să-i salveze fiul. De unde-avea ea să știe că în timp ce Jia Zheng se afla la Bao-yu, călugărul dispăruse fără urmă ? Cînd Jia Zheng și-a dat seama a rămas cît se poate de mirat. Apoi, auzind larmă la Bao-yu, a alergat într-acolo. Bao-yu era din nou pradă unei crize puternice : strîngea din dinți și inima îi bătea foarte încet. Jia Zheng și-a petrecut mîna de după gitul lui și de-abia simțea o undă

caldă. Însăpăimîntat, a poruncit să fie chemat fără zăbavă doctorul.

După cum se vede, el nici nu bănuia că sufletul lui Bao-yu părăsise trupul.

Dar ce crezi tu, stimate cititor, va muri Bao-yu ? Nu, nu va muri !

Aşadar, cînd Bao-yu şi-a pierdut cunoştinţa, sufletul său a plutit în sala cea mare a castelului Rongguo, unde l-a întîlnit pe călugărul care-i dăduse nestemata. L-a salutat ceremonios. Îndată ce a apărut sufletul lui Bao-yu, călugărul s-a înălţat şi l-a tras către sine. Urmîndu-l pe călugăr, Bao-yu a simţit pe neaşteptate cum trupul îi devine uşor ca un fulg şi a început să se lege în văzduh. Nici n-a ştiut cînd au trecut poarta castelului Rongguo, dar observase că se găsea într-un loc necunoscut, sălbatic şi pustiu şi doar în depărtare se zărea un eleşteu, parcă ştiut cîndva. Tocmai se pregătea să-l întrebe pe călugăr unde se aflau, cînd s-a ivit în întîmpinare o femeie plină de strălucire. „De unde-o fi răsărit în acest pustiu o asemenea făptură încîntătoare ? se întreba Bao-yu. Sau, poate, vreo zeiţă să se fi coborît în lumea întinată !“

Bao-yu s-a apropiat şi femeia i s-a părut cunoscută. Deşi o privi cu luare-aminte, nu-şi dădu seama cine putea fi. Între timp, femeia făcu o plecăciune în faţa călugărului şi dispăru.

Lui Bao-yu i s-a părut că seamănă cu You San-jie şi s-a gîndit îndurerat : „Şi ea a ajuns tot aici ?...“

Ar fi vrut să-l întrebe pe călugăr, dar acesta ţinîndu-l strîns de mînă, a păşit pe sub boltă. Bao-yu citi următoarea inscripţie :

Minciuna se destramă şi-adevăru-apare :

Şi totul luminează acest puternic soare.

Tot ce s-a născut, sfîrşeşte-odată drumul.

Nimic nu mai rămîne, se-mprăştie ca fumul.

Trecînd dincolo, zări poarta palatului. O inscripţie orizontală, din patru hieroglife trase apăsător în tuş captă

privirea : „Fericire, bunătate, nenorocire, desfriu“, iar de ambele părți, aceste inscripții verticale :

*În stare-s înțelepții să despice firul vieții,
Ce-a fost și ce-o să vină din afundul ceții...
Pricini vechi ori noi, n-o să pătrunzi nicicînd ;
Îți scapă toate, și toate trec pe rînd.*

Bao-yu reflectă : „Asta e realitatea deci ! În zadar voiam să știu cauze și urmări, trecut și viitor !“

Deodată, în fața sa, nu chiar departe, o zări pe Yuan Yang, care-i făcea cu mîna.

„Am mers atît și după cîte observ nici n-am trecut hotarele grădinii, își spuse, dar de ce s-o fi schimbat atît de mult ?“

S-a grăbit spre Yuan Yang, dar în clipa aceea fata a dispărut. Sufletul lui Bao-yu a fost cuprins de îndoială. Mergînd în locul unde stătuse Yuan Yang a dat peste un foișor. Pretutindeni erau așezate lespezi cu inscripții. Bao-yu nu s-a simțit îndemnat să le citească, așa că a alergat în direcția în care se ascunsese Yuan Yang. Ușa care dădea-n foișor era întredeschisă. N-a avut curajul să pătrundă înăuntru și, vrînd să ceară învoirea călugărului, a băgat de seamă că și acesta dispăruse.

Bao-yu a continuat să privească și i s-a părut că foișorul era înalt cît un munte și nu semăna de fel cu vreo clădire din Grădina priveliștilor încîntătoare. S-a oprit nehotărît, a ridicat privirea și a citit inscripția de la intrare : „Luați aminte la mîntuirea patimilor“ ; și mai departe, inscripțiile verticale din părți :

*Bucuria, plăcerea, durerea, întristarea,
Minciuna și înșelăciunea, laolaltă sînt ;
Speranța și setea și rîvna și dorința
Rod al nebuliei toate — într-un cuvînt.*

Citindu-le, Bao-yu a suspinat resemnat. S-a hotărît să intre s-o caute pe Yuan Yang și să întrebe ce era acolo.

A mai privit încă o dată și, cum locul i se părea cunoscut, s-a hotărît și a împins ușa. Înăuntru era întuneric beznă și Bao-yu nu distingea nimic. Fără să vrea, l-a cuprins frica. A dat să iasă dar a observat vreo zece dulapuri uriașe, cu ușile întredeschise.

„Cînd eram mic, am fost în vis pe aici ! și-a amintit Bao-yu, deodată. Ce fericire că din nou am venit !“

Yuan Yang i-a zburat numaidecît din minte, a prins curaj, s-a apropiat de primul dulap, a dat ușa de perete și s-a uitat înăuntru. Văzînd cîteva cărți, s-a bucurat și mai mult și s-a gîndit : „Foarte mulți nu dau nici o însemnătate viselor și nu cred că se pot petrece aievea ! De cînd am dorit să se mai repete visul meu și astăzi iată, pe neașteptate, dorința mea s-a împlinit. Oare acest hrisov o fi cel pe care l-am mai văzut ?“

Și, întinzînd mîna, a luat de deasupra poliței unul : *Hrisoavele cele mai însemnate ale destinului celor douăsprezece agrafe din Jinling.*

Bao-yu gîndi : „Se pare că am mai citit și altădată titlul acestei cărți. Din nefericire însă, nu-mi mai amintesc nimic.“

A deschis prima pagină. Deasupra era un desen nedeșluit și n-a putut să-și dea seama ce reprezintă. Pe cealaltă față cîteva rînduri și, deși erau, de asemenea, neclare, tot se mai putea înțelege cîte ceva. Văzu heroglifa „lin“ sub care se aflau hieroglifile : „cingătoare de jad.“ Bao-yu își spuse : „De ce s-ar vorbi aici de surioara Lin !“

Și a-nceput să citească mai cu atenție. Cînd a întîlnit cuvintele : „agrafa de aur ¹ de sub maldăr de zăpadă,“ a rămas uimit din cale afară și a bîguit : „Iată cum se leagă numele !...“

Apoi, unind frazele între ele, le-a mai citit încă odată.

„Nu pot să prind sensul,“ s-a întristat.

¹ Aluzie la Bao-chai. Cuvîntul „Chai“ din numele său însemnînd „agrafă.“

Poate aceste cuvinte sînt niște nume ascunse. Păcat că se întîlnesc și cuvinte ca „a deplînge“ și „a suspina.“ Ce pot, oare, să-nsemne ?

Bao-yu s-a întristat și prin minte i-a trecut un gînd : „Am citit pe furiș, ca hoțul ! Și am stat să mă gîndesc fără rost ! În felul ăsta n-o mai sfîrșesc ! Nu trebuie să pierd vremea de pomană.“

Nici nu s-a mai uitat la desenele de sub inscripție și s-a apucat să citească de la început. Ajungînd la cuvintele : „Cu iepurele iute azi tigrul s-a-ntîlnit și astfel visul vieții aici a luat sfîrșit,“ Bao-yu s-a dumirit din nou.

„De bună seamă ! și-a zis. Trebuie să știu că soarta omului este hărăzită dintr-un început ! Versul acesta se potrivește surorii mele Yuan-chun ! Doar ea a murit în anul stăpînit de semnele ciclice ale iepurelui și tigrului. Dacă și mai departe va fi la fel de clar, am să mă străduiesc să copiez și să învăț pe dinafară tot ce e ursit surorilor mele. Acum n-o să mă apuc să divulg tainele, dar voi putea să știu totul dinainte, «fără să caut în oracole.» Aceasta mă va scuti de multă trudă și de prea multă chibzuire.“

Bao-yu s-a uitat în jur, dar n-a văzut nici pensulă, nici tuș. Temîndu-se ca nu cumva să fie stingherit de cine știe cine, s-a hotărît să citească mai repede în continuare. A întors foia și a dat peste un desen ce înfățișa un om trăgînd un zmeu, dar n-a stăruit. A citit însă cu luare-aminte cele douăsprezece poezii care urmau ; pe unele le-a înțeles dintr-o dată, pe altele, după un oarecare timp de gîndire, iar unele nu le-a putut pricepe cu nici un chip și de aceea se strădui să le învețe pe de rost.

Oftînd, Bao-yu a luat din raft *Hrisoavele adăugite ale destinelor celor douăsprezece agrafe din Jinling* și s-a cufundat din nou în lectură. Cînd a ajuns la pasajul : „De cînd e lumea, lume, cumplita gelozie de îndurat nu e, și doar comedianții mai pot fi fericiți ; gîndiți-vă cu toții,

celui simțitor foarte, năpăstuită-i a lui soartă !¹ la început n-a priceput nimic. Dar cum și-a aruncat privirea peste desen și a văzut câteva flori proaspete și un pat ponosit¹, și-a dat numaidecît seama că este vorba de Hua Xi-ren. Uluit, a început să plîngă cu deznădejde.

Venindu-și în cele din urmă în fire, ar fi vrut să continue, dar în clipa aceea a auzit un glas :

— Iar ți-ai ieșit din minți ? Te cheamă surioara Lin !

I s-a părut că era vocea lui Yuan Yang, însă cînd și-a întors capul, nu se afla nimeni prin apropiere.

Buimăcit, văzu cum din nou apăru Yuan Yang în fața ușii, făcîndu-i semn cu mîna. Bucuros, Bao-yu a alergat către ea, dar Yuan Yang s-a îndepărtat numaidecît.

— Scumpă surioară ! a strigat el. Așteaptă !

Fata nu l-a băgat în seamă, văzîndu-și de drum. Bao-yu a alergat pe urmele ei și deodată văzu în fața ochilor săi un palat măreț ; pretutindeni se înălțau foișoare și pagode, temple și saloane sculptate și împodobite cu ornamente și ajururi, lingă care se desenau neclar siluete de tinere slujitoare. Această priveliște l-a captivat într-atît pe Bao-yu, încît a uitat din nou de Yuan Yang.

Cu pași ușori intră pe poartă. Curtea era năpădită de flori sălbatice și ierburi rare, ale căror denumiri nu le cunoștea. Atenția i-a fost atrasă numaidecît de o buruiană verde și zveltă, cu foi roșietice, care ieșea de sub un grilaj de marmură. „Cum s-o fi numind această plantă atît de mîndră și de nobilă ?“

Cînd adia o boare de vînt, planta se legăna și era numai freamăt. Grațioasă și plăpîndă îi înfioră inima și-n suflet simți duioasă desfătare. Bao-yu și-a pironit ochii asupra ei, dar un glas îl certă :

— Bezmeticule, de unde-ai mai apărut ? Cum de-n-drăznești să privești plantele nemuritoare ?

¹ „Flori“ și „pat“ se pronunță în limba chineză *hua xi*.

Bao-yu s-a întors speriat și, văzînd în fața sa o zîină, se grăbi să i se închine zicînd :

— O căutam pe surioara Yuan Yang și din întîmplare am nimerit în lăcașul nemuritorilor. Sfîntă soră, îngăduie-mi să te întreb ce este aici ? De ce mi s-a arătat sora Yuan Yang și mi-a spus că surioara Lin dorește să mă vadă ? Te implor, deslușește-mi, ce-nseamnă asta ?

— Cine are habar de surorile tale ? a răspuns zîina pe-un ton răuvoitor. Eu am în grijă plantele nemuritoare și nu îngădui celor pieritori să le privească !

Bao-yu ar fi vrut să dispară cît mai degrabă, dar neavînd cum să scape, rămase locului.

— Soră sfîntă ! Dacă tu ocrotești plante nemuritoare, înseamnă că ești protectoarea florilor. Spune-mi, rogu-te, ce știi despre aceasta cu frunze roșietice ?

— Ar trebui să cunoști tu singur ! Povestea e prea lungă ! a răspuns zîina. Această plantă a crescut cîndva pe malul Rîului sufletelor — Hun He, și se numește „Matostatul roșu.“

Cîndva se ofilea lipsită de vlagă, dar, din fericire, s-a ivit slujitorul Cristalul-sclipitor care zi de zi a udat-o cu rouă dulce, ajutînd-o să crească. După ce s-a pogorît pe pămînt, aducînd mulțumiri binefăcătorului său, s-a întors iarăși în lumea celor drepti și nemuritori.

Iată de ce zîina nemuritoare Jing Huan m-a pus s-o păzesc, poruncindu-mi să izgonesc din preajma ei albine și fluturi.

Bao-yu n-a priceput nimic, dar întrucît se afla în fața ocrotitoarei florilor, de teamă să nu se facă de rîs, a întrebato numai :

— Sfîntă soră, tu porți grijă numai acestei flori ? Pe celelalte — sînt atîtea — cine le ocrotește ? Te-aș mai întreba numai cine are grijă de floarea lotusului ?

— Nu știu, a răspuns zîina. Doar de la stăpîna mea ai putea să afli.

— Și cine este stăpîna ța ?

— Zîna Riului Xiaoxiang.

— Nu-i cu putință ! a exclamat Bao-yu. Oare nu știi că zîna aceasta este verișoara mea bună, Lin Dai-yu ?

— Ce spui ? a zis zîna. Aici locuiesc nemuritorii și chiar dacă tu o numești pe vara ta zîna Riului Xiaoxiang, ea n-are a face cu E Huang și Nü Ying ! Cum ar putea să se-nrudească dealtfel cu muritori de rînd ? Nu mai îndruga nerozii, că-l chem acum pe slujitorul uriaș să te alunge ! Bao-yu s-a pierdut, mai ales că se credea un netrebnic și un întinat, și-ar fi vrut să plece numaidecît, dar în clipa aceea s-a auzit un glas.

— Pe mine m-au trimis după Cristalul-sclipitor !

— Și mie, de asemenea, mi-au poruncit să-l aduc și-l aștept de atîta vreme, a răspuns zîna. N-o fi venit ? Unde să-l mai caut ?

— Oare nu l-ai gonit tu mai adineauri ? a zis glasul.

Zîna a alergat pe urmele lui Bao-yu, strigînd :

— Cristal-sclipitor, întoarce-te !

Bao-yu și-a-nchipuit că strigă pe careva și de teamă să nu fie ajuns, a rupt-o la fugă de-i scăpărau călcîile. Dar cineva îi aținu calea, cu o spadă scumpă în mînă, împiedicîndu-i trecerea :

— Unde fugi ?

Înfricoșat, Bao-yu a stat locului, dar, mai apoi, luîndu-și inima în dinți și ridicînd ochii, a văzut în fața sa pe... You San-jie.

— Surioară, și tu ai venit să mă ameninți ? a zis el ceva mai liniștit.

— Între frații tăi nu găsești măcar un om de treabă, a răspuns ea. Nu știu decît să necinstească fecioarele și să le forțeze să-i ia de bărbați. Dacă-ai picat aici, nu aștepta să te cruț.

Ascultînd-o pe You San-jie, Bao-yu și-a pierdut cum-pătul.

— Surioară, pune mîna pe el ! s-a auzit un glas în spatele lui Bao-yu. Nu-i da drumul !

— La porunca zînei, îl aștept de mult, a răspuns San-jie. Acum, cu sabia mea tai firul care-l leagă de lumea întinată !

Vorbele ei l-au zăpăcit cu totul pe Bao-yu, cu toate că nu prea înțelesese tilcul lor. S-a întors și-ar fi vrut să plece, dar s-a ciocnit față-n față cu Qing Wen. Cînd a văzut-o, sufletul i s-a umplut de durere, dar și de bucurie.

— Am rămas singur și-am rătăcit drumul, a dat el să explice. Vor să se răzbune pe mine. Mă gîndeam să fug, dar nu știam încotro. Ce noroc că te-am întilnit. Surioară Qing Wen, du-mă acasă !

— Stimate slujitor, te înșeli, a răspuns fata. Eu nu-s Qing Wen. Am primit poruncă de la zînă să te poftesc la ea, în rest n-am să-ți pricinuiesc nici un rău.

Sufletul lui Bao-yu era plin de îndoială.

— Surioară, care anume zînă mă cheamă ?

— N-are rost să-ntrebi. Cînd vei da ochii cu ea, te vei dumiri singur.

Bao-yu, neavînd de ales, s-a văzut nevoit să o urmeze pe fata care semăna cu Qing Wen.

„Cu neputință să mă fi înșelat ; și glasul și înfățișarea, pînă la ultimul amănunt, sînt ale ei, gîndea Bao-yu, privind-o. De ce n-o fi vrînd să recunoască ? Fie, voi merge la zînă : dacă mă vor găsi vinovat cu ceva, am să-mi cer iertare. Femeile sînt naturi slabe și bune, trebuie numai să le rogi, și te iartă.“

Între timp s-au și apropiat de un palat fastuos, care scilipea în toate culorile curcubeului. În fața palatului se afla stufăriș de bambu verde, iar în spate se-nălțau pini fumurii. Pe terasă, sub perdele, stăteau gătite slujitoarele, întocmai ca la curțile împărătești. Cînd l-au zărit pe Bao-yu au început să șoptească între ele.

— Acesta să fie Cristalul-sclipitor ?

— Da, el este, a răspuns fata care-l însoțea. Duceți-vă și anunțați-l.

Una dintre fete a zîmbit, i-a făcut lui Bao-yu semn și s-a îndreptat spre poarta care ducea în palat. Bao-yu a urmat-o. Au ocolit mai multe saloane și iatacuri și s-au oprit în sala mare, a cărei intrare era acoperită de o perdea din mîrgăritare.

— Așteaptă, am să te chem, i-a spus fata. El n-a rostit nici un cuvînt și-a rămas ținut locului. Fata a dispărut și, după o oarecare vreme, s-a arătat spunîndu-i :

— Intră, Cristal-sclipitor !...

În clipa aceea o altă slujitoare a tras perdeaua și Bao-yu a dat cu ochii de-o fată care purta pe cap cunună și era înveșmîntată într-o mantie brodată cu modele ciudate. Trufașă, stătea în mijlocul sălii imense.

Ridicînd capul, Bao-yu a privit-o cu luare aminte. I s-a părut că seamănă cu Dai-yu și nu s-a putut opri să nu spună :

— Surioară, aici erai ? M-am gîndit tot timpul la tine !

— De ce n-o fi cuviincios acest slujitor ? a exclamat fata de lingă perdea. Să plece numaidecît !

În clipa aceea o alta a lăsat perdeaua de mîrgăritare. Bao-yu ar fi vrut să pătrundă în imensa încăpere, însă n-avu destul curaj ; ar fi vrut să întrebe cine era ființa aceea, dar slujitoarele l-au izgonit din palat. Speranța de a o întîlni pe Qing Wen s-a dovedit zadarnică.

Astfel, năpădit de simțăminte opuse, Bao-yu a ieșit din palat și s-a oprit nehotărît, neștiind încotro s-o apuce. A început să caute drumul către casă, dar nu-l putea găsi. Atunci, pe neașteptate a zărit-o sub streășină pe Feng Jie, care-i făcea semn cu mîna, chemîndu-l.

„O ! s-a bucurat Bao-yu. Va să zică sînt acasă ! Cum de-am putut să mă rătăcesc ?“

Și a alergat înspre ea.

— Cum de ești aici, surioară ? Toți acești oameni și-au bătut joc de mine, iar surioara Lin nici n-a vrut să mă vadă măcar, și nu înțeleg de ce !

S-a apropiat de locul unde stătea Feng Jie și, privind-o, observă că nu era Feng Jie, ci prima soție a lui Jia Rong, Qin Ke-qing.

Bao-yu s-a oprit nedumerit și-ar fi vrut s-o întrebe de Feng Jie, dar doamna Qin s-a întors și-a intrat în casă.

Mirat, n-a avut curajul să între după ea, și a suspinat îndurerat : „Cu ce-am greșit ? De ce-or fi fugind cu toții de mine ?“

A-nceput să plîngă în hohote. Deodată apărură cîțiva voinici cu bice în mîini, care răcniră :

— De unde-a răsărit bărbatul ăsta ? Cum de-a îndrăznit să pătrundă în lumea nemuritorilor ? Izgoniți-l !

Bao-yu n-a scos măcar un sunet și, fugind, a continuat să caute drumul, cînd în depărtare zări o mulțime de fete care veneau în întîmpinarea lui. Privindu-le, i s-a părut că una era leită Ying-chun.

— M-am rătăcit ! a strigat Bao-yu. Ajutați-mă !

În clipa aceea Bao-yu a băgat de seamă că voinicii l-au ajuns din urmă și s-au năpustit să-l fugărească. Fetele s-au transformat în fiare și demoni și-au tăbărit pe el.

Groaza îl cuprinse, în fața sa apăru călugărul cel cu nestemata. Ținea în mînă o oglindă. O clipă o apropiere de chipul lui Bao-yu, zicînd :

— Din înalta poruncă a împărătesei Yuan-chun, am venit să te salvez !

Toate arătările pieriră pe dată și Bao-yu se văzu singur în cîmpia pustie.

— Mi-amintesc că m-ai adus în acest loc, apoi ai dispărut, a spus Bao-yu prinzînd mîna călugărului. Am întîlnit aici mulți oameni apropiați mie, dar toți au refuzat să-mi vorbească și apoi au luat, deodată, înfățișare de demoni ! Spune-mi, am visat, ori s-au petrecut aievea toate astea ?

— Nu cumva ai răscolit prin dulapuri și ți-ai vîrit nasul prin hirtii ? l-a întrebat călugărul.

„Dacă m-a adus în lumea nemuritorilor, înseamnă că și el este nemuritor, își spuse Bao-yu. Nu se cade așadar să-i ascund ceva.“

— Am citit răbojurile, a recunoscut el.

— Prin urmare nu te-ai schimbat deloc ! a zis cu voce tare călugărul. Dacă ai citit hrisoavele, iar n-ai înțeles nimic ! Toate patimile lumești — astea erau forțele necurate ! Străduiește-te să pricepi acest lucru și dacă îți mai rămîne, totuși, ceva neînțeles, am să-ți explic. Și acum du-te acasă !

Spunînd acestea, călugărul l-a împins cu atîta putere, încît nu s-a mai putut ține pe picioare și căzu.

— Ah ! ah ! a țipat el.

Cei care se aflau în odaie îi priveau obrajii înlăcrimați. Cînd a țipat, și-au dat seama că-și revenise, și-au început să-l strige. Bao-yu a deschis ochii, stătea ca mai înainte lungit pe *kan*, iar în jurul său doamna Wang, Bao-chai și celelalte, cu ochii înroșiți și umflați de plîns.

„M-am întors de pe lumea cealaltă !...“, s-a gîndit Bao-yu amintindu-și ce i-a fost dat să trăiască. Toate înțîmplările se păstrau încă vii în memorie și, fără să vrea, a rîs.

— Da, da, chiar așa e !...

Doamna Wang crezu că din nou și-a pierdut mințile și s-a grăbit să cheme doctorul ; apoi a poruncit să fie anunțat Jia Zheng că Bao-yu și-a revenit și a vorbit, așa că toate pregătirile de înmormîntare urmau să se-ntreprună.

Jia Zheng a venit îndată să-și vadă fiul. Încredințat că Bao-yu își revenise cu totul în fire, a răcnit :

— Nenorocitul ! Cît ne-ai mai speriat !

Lacrimile îi picurau, a suspinat adînc de cîteva ori, apoi a ieșit și a trimis după un medic care să-l aibă în grijă.

She Yue, care nu cu mult înainte se gîndea cum să-și pună capăt zilelor, se mai liniștise. Doamna Wang a po-

runcit să se aducă fiertură de scortişoară şi Bao-yu a sorbit cîteva înghiţituri, după care s-a simţit mai întremat. De bucurie, doamna Wang a iertat-o pe She Yue şi încredinţă nestemata lui Bao-chai, rugînd-o să facă-n așa fel încît Bao-yu s-o poarte iarăşi.

„Unde-o fi găsit nestemata ? se întreba doamna Wang amintindu-şi de călugăr. De ce i-or fi trebuit la început bani, ca după aceea să dispară ? N-o fi fost vreun sfînt ?“

— Judecînd după vorba ciudată a călugărului, putem spune că n-a găsit nicăieri piatra, a zis Bao-chai, ci pur şi simplu a „cules-o“ binişor din casă, cînd s-a pierdut.

— Cum de ar fi putut s-o ia, dacă nestemata se afla în casa noastră ? s-a mirat doamna Wang.

— Dacă a fost în stare s-o aducă, de bună seamă a fost cu putinţă s-o şi ia, a zis convinsă Bao-chai.

— În anul în care s-a pierdut piatra, domnul Lin Zhi-xiao s-a dus la cineva să-i ghicească, s-au amestecat în vorbă Xi Ren şi She Yue. Apoi, după căsătoria stăpînului cu Bao-chai, noi i-am spus că în prezicere figura cuvîntul „shang“ — „a amaneta“ şi ne-am dat seama că era vorba de bani. Vă mai amintiţi, stăpînă ?

— Întocmai, mi-aţi spus că prezicerea ne trimitea să căutăm piatra la casele de amanet, a întărit Bao-chai, după ce s-a gîndit puţin.

Dar de-abia acum am înţeles că termenul „Shang“, despre care-aţi auzit, nu înseamnă nici „a amaneta“ şi nici bani, ci indica silaba care intră în componenţa cuvîntului „heshang“ — călugăr.

Oare după toate acestea se mai poate socoti că nestemata a fost adusă de călugăr ?

— Într-adevăr, dacă mă gîndesc, călugărul acesta avea ceva ciudat ! consimţi doamna Wang. Cînd a căzut bolnav Bao-yu, călugărul a spus că avem în casă o nestemată care-l poate lecu. Înseamnă că ştia de istoria ei neobişnuită. Din vechime şi pînă-acum nu s-a mai întîmplat ceva asemănător. Dar ce este în realitate această neste-

mată, nimeni dintre noi nu poate spune. Cade bolnav Bao-yu — nestemata ; se înzdrăvenește Bao-yu — nestemata ; și chiar cînd să se nască Bao-yu, din nou nestemata...

Pe neașteptate doamna Wang a tăcut și-a-nceput să plîngă. Singurul care cunoștea de mult tot ce vorbise doamna Wang era Bao-yu, dar nu spusese nimănui nimic, ci el își amintea, doar, ce văzuse cu propriul lui suflet în timpul peregrinării pe lumea de dincolo.

— În anul în care s-a pierdut piatra, a zis Xi-chun, Miao Yu a fost rugată să întrebe duhurile și a primit răspunsul că piatra se află „sub trunghiul pinului de pe versantul Jingeng...” Urmau niște cuvinte pe care nu mi le mai amintesc, apoi sfîrșitul : „De pătrunzi în casa mea, rîzi și îndată vei vedea, numai de-i putea intra.” Cheia stă în interpretarea expresiei „în casa” mea. Sînt sigură că prin casă se înțelege locul unde înfloarește învățătura lui Buda, dar mă îndoiesc că fratele Bao-yu va putea să intre acolo.

Bao-yu a zîmbit, iar Bao-chai a încruntat nemulțumită din sprîncene.

— Iar Buda ! s-a supărat doamna Xin pe Xi-chun. Oare tot n-ai renunțat la gîndurile tale ?

— Nu ! a întărit Xi-chun. Și să vă mărturisesc deschis, de mult am încetat să mă mai ating de carne !

— Fetița mea, trezește-te ! a exclamat doamna Wang întorcîndu-se către Xi-chun. Nici să nu cutezi să te mai gîndești la așa ceva !

Xi-chun a tăcut. Lui Bao-yu vorbele fetei i-au adus aminte un vers dintr-o poezie din hrisoavele destinelor, unde se spunea : „La palidul opaiț, smerită stă cu Buda,” și nu și-a putut reține suspinul. Apoi își amintea și versurile în care se vorbea de patul ponosit „xi” și florile proaspete „hua”, și aruncîndu-și privirea către Xi Ren, fără voia lui, a început să plîngă.

Bao-yu cînd se întrista, cînd rîdea, și cu toții erau încredințați că din nou mintea lui se tulbură. N-aveau

de unde ști că el izbutise să citească hrisoavele destinelor și cunoștea soarta tuturor celor din castelul Rongguo.

Dar despre toate acestea, deocamdată, nu vom mai pomeni nimic.

Bao-yu și-a revenit cîteva zile mai tîrziu și, treptat-treptat, s-a întremat.

Jia Zheng, convins că fiul său se simțea bine, a încetat să se mai neliniștească din pricina lui și a început să se gîndească tot mai mult la Jia She, despre care nu știa cît timp avea să mai rămînă în surghiun. În afară de aceasta, sicriul cu corpul lui Jia Mu se mai afla în templu și Jia Zheng nu se simțea împăcat. Și iată că Jia Zheng îl chemă la el pe Jia Lian și îi mărturisi dorința lui de a duce sicriul în sud și de a o îngropa pe mama sa acolo.

— Ai dreptate, stăpîne, a zis Jia Lian, după ce l-a ascultat. Să facem aceasta cît mai ești în perioada de doliu, fiindcă după aceea nu vom mai avea timp. Numai că în lipsa tatei nu prea citez să te sfătuiesc. Te-ai gîndit bine, însă pentru îndeplinirea acestei hotărîri este nevoie de vreo cîteva mii de *liang* de argint. Chiar dacă stăpînirea va prinde hoții, mă tem că n-o să ne înapoieze bunurile.

— La drept vorbind, eu am și luat această hotărîre, a recunoscut Jia Zheng și n-am avut decît să-ți spun despre ce este vorba. Nu vei putea pleca nicăieri însă, atîta timp cît în casă nu-s bărbați. Sînt neliniștit, fiindcă nu știu dacă voi putea ori nu să mă reped eu, deoarece am de dus cîteva sicrie ! M-am gîndit să-l iau cu mine pe Jia Rong, căci tot trebuie dus și sicriul soției sale. Va trebui luat și al lui Lin Dai-yu, mai ales că stăpîna bătrînă a cerut ca să fie transportate odată cu ea și rămășițele năpotei. Bani pentru asta va trebui să împrumutăm vreo cîteva mii și-s deajuns.

— Da' de unde ? a mai zis Jia Lian. Dumneata ești în doliu, iar tatăl meu — pe meleaguri depărtate. Nu pot să fac rost de prea mulți bani dintr-o dată, mai bine-ar fi să pun zălog casele și pămîntul.

— Cum să amanezezi casele ? sînt doar făcute cu tezaur public !

— Desigur, casele în care locuim n-ar fi cu putință. Dar avem cîteva pe care le putem zălogi. Dacă se va întoarce tata și-l vor repune în slujbă, le vom răscumpăra. Ce mă neliniștește, este că veți avea atîta bătaie de cap !

— Lucrul de seamă este să fie înmormîntată cum se cuvine stăpîna bătrînă, a zis Jia Zheng. Tu trebuie, întîi de toate, să ai grijă de gospodărie.

— Nu te gîndi la asta ! Chiar de aș fi un om redus, tot mă străduiesc să-ți răsplătesc încrederea. Ar trebui să mai iei cu dumneata pe careva ; cei care vor rămîne, îmi voi da osteneala să-i întrețin cum se cuvine. Dacă banii pentru drum n-o să v-ajungă, cînd veți trece prin județul cîrmuit de Lai Shang-rong, aduceți-i la cunoștință că vă aflați în mare strîmtoare și vă va veni în ajutor.

— Nu-i plăcut să te rogi de alții, a răspuns Jia Zheng. Și cum este vorba de înmormîntarea mamei, se cade să fac totul singur.

— Da, ai dreptate, și Jia Lian a ieșit să facă rost de bani pentru călătoria lui Jia Zheng.

Jia Zheng a povestit doamnei Wang intențiile sale, poruncindu-i să aibă grijă de gospodărie pe timpul cît va lipsi. Apoi a ales o zi prielnică pentru călătorie.

În acest răstimp Bao-yu s-a refăcut pe deplin, iar Jia Huan și Jia Lan se ocupau stăruitor de învățătură.

Însărcinîndu-l pe Jia Lian să-i supravegheze sever fiii și pe Jia Lan, Jia Zheng a spus :

— Anul acesta vor avea loc examene deosebite. Jia Huan poartă doliu, așa că nu va putea participa, dar Jia Lan îmi este nepot și nu-i cazul să țină doliu după mama. El va concura împreună cu Bao-yu.

Dacă măcar unul din ei va primi titlul de *juren*, familia noastră va fi salvată. Jia Lian și ceilalți au încuviințat cu supunere. Jia Zheng a mai dat cîteva sfaturi rudelor, apoi a săvîrșit jertfe în templul străbunilor și, însoțit de

Lin Zhi-xiao și alți slujitori, și-a văzut de drum. De asemenea, n-a ținut să fie condus de rude și prieteni; cei foarte apropiați l-au petrecut pînă la prima stație din oraș.

Intrucît Jia Zheng, înainte de plecare, i-a pus în vedere lui Bao-yu că va lua parte la examenele de stat care urmau să aibă loc, doamna Wang îl urmărea și-l silea să învețe. În ceea ce le privește pe Bao-chai și Xi Ren, e de prisos să mai spunem cît de mult îl îndemneau.

Pe măsură ce însă Bao-yu își revenea, alte gînduri îl frămîntau. În afară de dezgustul pentru cariera dregătorească, i-a apărut și-un simțămînt ciudat de înstrăinare față de fete. Dar nimeni nu băgase de seamă, și nici el nu vorbise nimănui.

Zi Juan stătea tristă în camera sa și plîngea.

„Cum poate să fie un om fără suflet ca Bao-yu ! gîndea fata. A văzut că sicriul cu Dai-yu pleacă, și o lacrimă nu i-a dat ! Mă răpune tristețea și nici măcar nu trece să-mi spună o vorbă de mîngiere ! Se uită, numai, la mine și rîde ! Nerecunoscătorul ! Ne-a prostit cu vorbele sale mie-roase ! Ce bine că atunci noaptea nu l-am primit și nici nu l-am crezut. De ce s-o fi purtînd atît de rece cu Xi Ren și-aproape că nu dă nici o atenție femeilor, iar She Yue și celelalte fete parcă nici n-ar exista ? Se vede treaba că-n zadar și-au irosit ele mîngierile !“

În clipa aceea a intrat Wu Er. Văzînd-o pe Zi Juan, fata a spus :

— Surioară, iarăși o jelești pe domnișoara Lin Dai-yu ? Adevărat zice proverbul : „Mai bine să vezi omul cu ochii tăi, decît să-l cunoști din auzite !“ Se zvonise mai demult că Bao-yu se are tare bine cu fetele și mama ținea morțiș să intru la el. Cînd s-a îmbolnăvit, m-au dat și pe mine să-l îngrijesc. Dar cum s-a pus pe picioare, nu numai că nu mi-a spus o vorbă, dar nici măcar nu se uita la mine !

— Secătură ce ești ! a mormăit Zi Juan abia ținîndu-și risul. Cum ar trebui, după tine, să se poarte Bao-yu ? Nu-ți

e rușine să vorbești astfel ? Doar ești o copilă ! Și-apoi are timp să se uite la tine ? Nu se uită el la propria nevastă...!

Zi Juan a râs.

— Spune-mi, ce-i ești tu ?

Wu Er s-a făcut roșie ca focul. Ar fi vrut să explice că n-are nevoie de nimic din partea lui Bao-yu, că o nemulțumește indiferența lui Bao-yu față de toate slujitoriile, dar la poartă s-a auzit larmă.

— A venit iar călugărul după cei zece mii de *liang* de argint ! a anunțat cineva.

Doamna Wang s-a speriat și-ar fi vrut să-l roage pe Jia Lian să discute cu el, dar acesta lipsea. Doamna Wang a poruncit să fie chemată cea de a doua stăpînă, Bao-chai, să se sfătuiască împreună.

Dacă nu știți cum l-au alungat pe călugăr, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI ȘASELEA

În care se povestește cum două fete fermecătoare se străduiau să păstreze piatra nestemată și cum averea castelului încăpuse pe mîna unor tineri necumpătați

Doamna Wang a trimis după Bao-chai, să se sfătuiască. Auzind că a venit călugărul, Bao-yu s-a repezit spre ușă strigînd :

— Unde-mi este învățătorul ?

Bao-yu l-a chemat îndelung, dar călugărul nu s-a arătat. Atunci a alergat afară și a văzut cum Li Qin îi tăiase calea și nu-i dădea drumul să intre.

— Stăpîna mi-a poruncit să-l poftesc pe învățător în casă ! a țipat Bao-yu.

Li Qin s-a plecat respectuos în fața lui Bao-yu și călugărul a trecut legănîndu-se pe lingă el.

Privindu-l, Bao-yu s-a convins îndată că acest călugăr semăna ca două picături de apă cu acela din vis. Ca și cum s-ar fi luminat, l-a întîmpinat și, salutîndu-l ceremonios, a zis :

— Învățătorule, te rog să mă ierți că am întîrziat să-ți ies în cale.

— N-am nevoie, a răspuns călugărul. Dați-mi banii și plec !

Lui Bao-yu i s-au părut ciudate asemenea vorbe. L-a mai privit încă o dată pe străin și, văzîndu-l murdar și zdrențăros, cu capul acoperit de chelbe, gîndi : „Cei vechi

spuneau : «Omul adevărat nu-și arată chipul așa cum e, iar dacă și-l arată, nu mai e om adevărat.» Trebuie să fiu atent, ca nu cumva să fac vreo boacănă. Mai bine să-i făgăduiesc banii, ca să-i pot iscodi gândurile.”

— Nu te grăbi, învățătorule, a zis Bao-yu. Ia loc, mama va aranja totul ! Îngăduie-mi să te întreb : vii din Lumea iluziei ?

— Ce iluzie ? s-a mirat călugărul. Vin de acolo de unde m-am ivit și mă duc acolo unde m-am zămislit. Am venit să-ți aduc piatra. Dar tu știi unde s-a zămislit nestemata ?

Bao-yu n-a fost în stare să răspundă.

— Habar n-ai unde te-ai zămislit tu însuși și mai mă-ntrebi pe mine ? a ris călugărul.

Bao-yu era deștept de la natură și, în afară de aceasta, fusese pelerin în Lumea iluziei și cunoștea destinele celor apropiați, pătrunsese zădărnicia vieții, dar nu pricepuse deloc ce-i rezervă lui însuși viitorul. Cuvintele călugărului despre nestemată i-au răscolit atîta tristețe, de parcă l-ar fi biciuit, și a zis :

— Sînt sigur că n-ai nevoie de bani ! Îți voi restitui piatra.

— Bineînțeles, nestemata trebuie să se-ntoarcă la mine, a zis călugărul.

Fără să mai șoptească vreun cuvînt, Bao-yu s-a răsu-cit și a rupt-o la fugă în casă. Înăuntru nu era nimeni. S-a năpustit asupra patului, a înșfăcat piatra și a alergat înapoi. În ușă, nu s-a așteptat să se ciocnească cu Xi Ren. La început fata s-a speriat, dar, revenindu-și, a spus :

— Stăpîna poruncește să stai liniștit și să discuți cu călugărul. Îi pregătește banii. De ce l-ai lăsat singur ?

— Spune-i mamei că nu mai e nevoie de bani, a zis Bao-yu emoționat. Îi înapoiez piatra !

— Ce-ți trece prin minte ? a țipat Xi Ren. Piatra este viața ta ! Dacă o va lua călugărul, vei cădea iar bolnav !

— N-am să cad bolnav ! a zis Bao-yu. La ce-ți trebuie piatra dacă m-am luminat ?

Și împingînd-o pe Xi Ren, a ieșit în curte.

— Întoarce-te, vreau să-ți vorbesc !

— Nu-i nevoie să spui nimic ! a zis Bao-yu întorcîndu-și capul.

Xi Ren l-a ajuns din urmă și l-a prins de mină tînguindu-se :

— Cînd a dispărut nestemata, doar că nu mi-am pierdut viața ! Dacă ai s-o înstrăinezi, s-a terminat pentru totdeauna și cu tine și cu mine. O dai în schimbul vieții mele !

— Va trebui, chiar dacă mori ori nu, s-a supărat el.

A îmbrîncit-o cu putere, dar Xi Ren s-a prins strîns de cingătoarea lui, izbucnind într-un plîns sfîșietor.

Auzind larma, fetele au ieșit de prin iatacuri.

— Dați fuga după stăpînă ! a țipat Xi Ren. Bao-yu vrea să-i dea călugărului piatra.

Fetele au alergat înspăimîntate la doamna Wang.

Bao-yu, tot mai întăritat și-a adunat puterile ca să desfacă mîinile lui Xi Ren, dar ea, fără să mai simtă parcă durerea continuă să-l țină locului.

Zi Juan aflînd ce gînduri avea Bao-yu, s-a neliniștit mai mult decît oricine. Uitînd supărarea a ieșit din casă s-o ajute pe Xi Ren. Deși bărbat, și se zbătea din răspu-teri să scape de ele, era cu neputință, deoarece fetele se înleștasera de el cu deznădejde.

Dîndu-și seama că n-avea cum să scape, Bao-yu a zis, cu amărăciune :

— V-ați înfipt în mine pentru un ciob de piatră ! Dar ce veți spune dacă voi pleca și fără ea ?

Xi Ren și Zi Juan au izbucnit în hohote de plîns. Din fericire se apropia doamna Wang împreună cu Bao-chai.

— Bao-yu, a răcnit doamna Wang, ți-ai ieșit din minți !

Văzîndu-și mama, Bao-yu a spus :

— Ce-nseamnă asta ? V-am pricinuit iar vreun ne-
caz ? Fetele astea totdeauna se neliniștesc din te miri ce !
Nu m-am înțeles cu călugărul, căruia-i trebuiau zece mii
de *liang* de argint și nu voia să lase o lețcaie. M-am su-
părat și am vrut să-i restitui piatra, ca să văd dacă este
falsă. Văzînd că noi nu-i dăm cine știe ce însemnătate, a
cerut o sumă mai mică. Asupra pietrei n-are pretenții.

— Eu credeam că tu într-adevăr voiai să-i înapoiezi
nestemata ! a exclamat doamna Wang bucuroasă. De ce
n-ai spus mai repede ? Nu vezi cît le-ai înspăimîntat pe
biete fete ?

— Dacă-i așa, nu-i nimic, a zis Bao-chai. Oricum, acest
călugăr este tare ciudat, și nu vor curge peste capul nos-
tru nenorocirile dacă-i vom da nestemata ? Iar bani vom
putea aduna numai în cazul cînd vom amaneta podoabele
mele.

— Prea bine, chiar așa și facem, a încuviințat doamna
Wang.

Bao-yu nu scotea nici un cuvînt. Atunci Bao-chai
s-a apropiat de el și i-a luat piatra din mînă.

— Nu-i nevoie să te mai arăți în ochii călugărului, eu
și stăpîna îi vom achita banii !

— Puteți să nu-i dați piatra, a zis Bao-yu supus, dar
de văzut, trebuie să mă mai văd o dată cu el !

Xi Ren a vrut să se opună. După puțin timp de gîn-
dire, Bao-chai a zis :

— Dă-i drumul să se ducă, dacă așa vrea !

Xi Ren l-a lăsat.

— O, voi ! a suspinat plin de dojană Bao-yu. Țineți
mai mult la piatra asta decît la mine ! Și fiindcă mi-ați
dat drumul, am să mă duc unde s-o duce acest călugăr !
Să vedem, atunci, ce-o să mai faceți cu o așchie de
piatră ?

Xi Ren s-a înspăimîntat și din nou a vrut să-l opreas-
că, dar de față cu doamna Wang și Bao-chai n-a îndrăz-

nit. Bao-yu a profitat de acest fapt și a fugit afară din casă.

Xi Ren a trimis pe una din fete să-l anunțe pe Bei Ming ca să posteze paznici la toate trei porți ale castelului.

— Să nu-l slăbească din ochi, că din nou și-a ieșit din minți !

Doamna Wang și Bao-chai au iscudit-o pe Xi Ren cum s-au petrecut lucrurile. Xi Ren le-a spus amănunțit tot ce vorbise Bao-yu. Amîndouă s-au îngrijorat afară din cale și au poruncit să-i facă atenți pe cei de la poartă să se țină scai de călugăr și s-asculte ce vorbeau. Curînd fata trimisă s-a întors și a înștiințat pe doamna Wang :

— Stăpînul într-adevăr nu mai știe ce face. Oamenii au spus că Bao-yu îndată ce l-a zărit pe călugăr, i-a cerut să-l ia cu el.

— Asta nu se poate ! a strigat speriată doamna Wang. Ce-a răspuns călugărul ?

— El a spus că are nevoie de piatră, nu de om.

— Dar de bani n-are nevoie ? s-a mirat Bao-chai.

— De bani n-a auzit nimeni un cuvînt. Apoi călugărul și stăpînul au vorbit și-au rîs, însă nu s-a putut înțelege nimic.

— Prostii ! s-a infuriat doamna Wang. Dacă n-au priceput, măcar să fi ținut minte ce-au vorbit. Aduceți-i la mine pe cei care-au auzit discuția lor !

Fata a alergat să-ndeplinească porunca. Un slujitor apărui pe terasă, se apropie de fereastră și făcu o plecăciune în fața doamnei Wang, salutînd-o.

— N-ați înțeles nici un cuvînt ? a întrebatoamna Wang. Nu vă mai amintiți chiar nimic ?

— Mi-aduc aminte vreo cîteva vorbe, a răspuns omul. Au pomenit de muntele Dahuang, versantul Jinggeng apoi de Lumea iluziei, sau cam așa ceva, de „retezarea firului deșertăciunilor lumesti.“

Nici doamna Wang n-a fost mai lămurită. Numai Bao-chai s-a speriat holbînd ochii de cum a auzit primul cu-

vînt, și n-a mai fost în stare să scoată o vorbă. Ar fi vrut să trimită oamenii să-l aducă neîntîrziat pe Bao-yu, dar în clipa aceea a apărut singur și, chicotind, a zis :

— Totul e în ordine ! În ordine !

Bao-chai era înmărmurit.

— Ce înseamnă aceste vorbe smintite ? l-a întrebat doamna Wang.

— Eu vorbesc serios și voi numiți asta smintea ! s-a mirat Bao-yu. Pe călugărul ăsta îl cunosc de mult și a venit doar să mă vadă. V-ați închipuit, poate, că îi trebuie bani ? El are de împlinit niște lucruri bune. După ce mi-a spus, a plecat. Iată de ce zic că totu-i în ordine !

Doamna Wang n-a crezut și a poruncit celor care stăteau ciorchine sub fereastră să se intereseze. Curînd s-au înapoiat și-au anunțat :

— Călugărul a plecat, într-adevăr, și la despărțire a zis : „Spuneți-i stăpînei voastre să nu se neliniștească, n-am nevoie de bani, îi cer doar îngăduința ca Bao-yu să mă viziteze din cînd în cînd. Toate vor fi așa cum stă scris“.

— După cît se pare, este un călugăr bun ! a răsuflet ușurată doamna Wang. Unde locuiește ?

— L-a întrebat unul din paznici, a răspuns omul, dar a zis că stăpînul știe.

— Într-adevăr, așa e ? l-a întrebat mirată pe Bao-yu doamna Wang.

— Greu de spus. Acel loc este departe, și-n același timp aproape.

— Trezește-te ! a țipat Bao-chai, nelăsîndu-l să-și termine vorba. Păstrează pentru tine șaradele ! Părinții tăi te iubesc atît de mult, iar tatăl tău a poruncit să obții un titlu și să-ți faci o situație !

— Dar eu nu vorbesc același lucru ? s-a mirat Bao-yu. Oare nu cunoașteți proverbul : „Dacă un singur fiu merge la minăstire, șapte generații de străbuni urcă la cer“ ?

— Ce soartă amară ne-a fost dat să trăim ! a suspinat îndurerată doamna Wang. Xi-chun vorbește tot timpul că se călugărește, și acum tu ?

— La ce-mi mai folosește viața asta ?

Doamna Wang a izbucnit în hohote. Bao-chai s-a repezit s-o liniștească.

— Am glumit, a zis Bao-yu rîzînd.

— Și toate celelalte tot glume au fost ? a întrebat doamna Wang printre lacrimi.

— S-a întors stăpînul Jia Lian ! a anunțat o fată care a dat buzna în casă. E schimbat la față și vă roagă, stăpînă, să veniți !

Doamna Wang a tresărit.

— Cheamă-l aici, a poruncit ea, o cunoaște pe Bao-chai demult și nu se cade să se mai ferească.

Jia Lian a intrat, le-a salutat și s-a interesat de sănătatea lor. După aceea a adăugat :

— Abia am primit scrisoarea de la tatăl meu. Scrie că este grav bolnav și mă cheamă neîntîrziat. Dacă zăbovesc, spune, s-ar putea să nu mai avem parte să ne mai vedem vreodată.

— Dar ce are ? a întrebat doamna Wang.

— La început, o simplă răceală ; apoi a făcut o boală gravă la plămîni. Acum se simte nemaipomenit de rău și a trimis un om să ne vestească. Omul mi-a spus : „Dacă întîrziati două-trei zile, mă tem că n-o să mai apucați să vă vedeți tatăl“.

De aceea am și venit să vă spun, stăpînă, că va trebui să plec cît mai grabnic. Nu știu cine va mai avea grijă de gospodărie. Jia Qiang și Jia Yun sînt cam nepricepuți, dar, oricum, sînt bărbați și cred că se vor descurca. În ceea ce privește treburile gospodăriei, le las în cea mai deplină ordine. Qin Tong n-a mai vrut să rămînă la noi și am poruncit să fie dusă acasă, la ai ei. Cred că așa e mai nimerit, iar Ping Er va fi mai liniștită. Cu toate că Qiao Er nu-i supravegheată de nimeni, nădăjduiesc că Ping Er se

va purta frumos cu ea. Fetița mea e deșteaptă și cuminte, așa că vă rog, stăpînă, luați-o sub oblăduirea voastră.

Zicînd acestea, și-a scos batista din tașca atîrnată la cingătoare și și-a șters ochii.

— Fiica ta are bunică, las-o în grija ei, a fost de părere doamna Wang. De ce vii la mine cu astfel de rugăminți ?

— Stăpînă, vorbele acestea m-au ucis ! a strigat Jia Lian. N-am nevoie de nimic de la dumneavoastră, doar rugămintea de a avea milă de mine !

Jia Lian a căzut în genunchi în fața doamnei Wang. Ochii doamnei Wang s-au umezit.

— Ridică-te ! De de ce faci asta în prezența femeilor ? De ce ? a zis ea. Copila ta este destul de mare ; dacă vei fi reținut de tatăl tău și între timp se va ivi careva s-o ceară de nevastă, va aștepta venirea ta, ori va proceda cum va hotărî bunica ?

— Întrucît dumneavoastră și mama rămîneți acasă, faceți cum vă va tăia capul !

— În timpul cît lipsești, scrie unchiului Jia Zheng că acasă n-avem bărbați, a zis doamna Wang, și roagă-l să se întoarcă mai repede pentru că nu știi cum stă tatăl tău cu sănătatea și cîtă vreme va fi nevoie să rămîi acolo.

— Am înțeles, a răspuns Jia Lian pregătindu-se de plecare ; dar dintr-o dată s-a întors și-a adăugat : Avem în casă destui oameni pentru orice treabă, dar în grădină nu este nimeni ! Bao-Yun s-a dus cu stăpînii. Xue Ke a locuit în casa mătușii Xue, din vecinătatea grădinii, dar s-a mutat. Toate încăperile din grădină sînt goale și nu-i nimeni să le îngrijească, așa că porunciți, stăpînă, slugilor să dea zilnic cîte-o roată pe-acolo. Locul pe care-i construit Schitul grilajelor de turcoază este proprietatea noastră. Miao Yu a dispărut nu se știe unde și călugărițele nu îndrăznesc să pună în ordine din proprie inițiativă averea schitului, așa că vă rog, stăpînă, trimiteți pe careva de la noi care să ia asupra sa administrarea aceluia loc.

— Noi nu mai răzvim cu ale noastre și tu mai vorbești și de schit ! s-a infuriat doamna Wang. Mai bine-ai fi tăcut !

Dacă mai aude Xi-chun, va începe iar. Gîndește-te numai, ce fel de oameni sîntem noi ? O fată atît de bună să meargă la mînăstire, e cu putință ?

— Nu uitați, stăpînă, a zis Jia Lian, că domnișoara Xi-chun n-are părinți, fratele-i mai mare este plecat, și nevastă-sa o tratează îngrozitor. Am aflat că Xi-chun de nenumărate ori a încercat să-și pună capăt zilelor. Cred că dacă s-a decis să se călugărească, nu-i cazul să fie împiedicată, fiindcă altfel se va omori.

— Nici nu știu ce să fac ! Să hotărăsc singură, nu pot ; așa că, după cum va crede de cuviință soția lui Jia Zhen.

După ce-a mai discutat cu doamna Wang, Jia Lian a plecat, a chemat slugile ca să le dea îndrumările trebuincioase, apoi a scris lui Jia Zheng, și-a adunat lucrurile de drum și s-a pregătit de plecare. Ping Er și ceilalți i-au spus, după obicei, cîteva cuvinte legate de călătorie. Doar Qiao Jie s-a despărțit de tatăl ei foarte tristă și cu ochii în lacrimi. Jia Lian ar fi dorit s-o lase în grija lui Wang Ren, dar Qiao Jie n-a vrut în ruptul capului. Cînd a aflat că toate treburile gospodăriei, pe timpul plecării lui Jia Lian, sînt lăsate pe seama lui Jia Qiang și Jia Yun, a rămas tare nemulțumită, chiar dacă n-a scos nici o vorbă.

De la plecarea tatălui ei, fata a continuat să locuiască împreună cu Ping Er.

Feng Er și Xiao Hong, îndată după moartea lui Feng Jie, și-au arătat dorința să plece ; prima cerînd învoire, cealaltă, spunînd că era bolnavă. Ping Er ar fi vrut să ia pe careva în casă și pentru a se împrieteni cu Qiao Jie și pentru a o ajuta în ale gospodăriei. Dintre toate fetele rămase în castel, le-ar fi ales pe Xi Luan și Si Jie, cîndva favoritele lui Jia Mu. Dar curînd Si Jie avea să se mărite și să plece, iar Xi Yuan, care era căsătorită, trebuia să-și

urmeze bărbatul. Ping Er n-a avut astfel încotro și a trebuit să renunțe.

Știindu-se singuri, Jia Yun și Jia Qiang își petreceau tot timpul în odaia de lucru a stăpînului; se certau tot timpul cu slugile și uneori își poșteau prietenii și o țineau tot într-un chef. Lucrurile au mers pînă-ntr-acolo că puneau la cale și jocuri de noroc, însă femeile, care nu mai ieșeau din iatacuri, n-aveau de unde ști toate acestea. Odată au venit la ei Wang Ren și unchiul Xiang. Le-a plăcut foarte mult viața ușoară și lipsită de griji pe care o duceau Jia Yun și Jia Qiang, așa că și-au întetit vizitele la castelul Rongguo și, pe motiv c-ar ajuta la supravegherea gospodăriei, au făcut din acel loc un cuib de hoți, care jucau pe bani și se dădeau beției.

Servitorii de treabă fuseseră luați de Jia Zheng cu el, alții îl urmaseră pe Jia Lian, așa că nu mai rămăseseră acasă decît fiii și nepoții familiilor Lai și Lin. Toți erau obișnuiți să trăiască pe spatele părinților, fără să se istovească muncind. Nesupravegheați fiind, au devenit și ei, cum se spune: „cai fără friie“. Dacă Jia Qiang și Jia Yun îi ademeneau la fapte necugetate, n-aveau de ce să nu le facă plăcere.

Astfel în castelul Rongguo toate au fost întoarse cu dosul în sus, că nimeni nu mai știa ce avea să se mai aleagă din el.

Jia Qiang a avut intenția să-l atragă în șleahta sa și pe Bao-yu, dar Jia Yun l-a oprit la timp.

— Bao-yu nu-i pentru un asemenea trai, nu-l sicii, a zis Jia Yun. Mai de mult i-am făcut rost de o fată deosebită: tată-său era colector de biruri și deținea cîteva case de amanet, iar ea — frumoasă ca o zîină. I-am scris, dar soarta nu i-a suris.

Aici Jia Yun a tăcut, s-a uitat împrejur și convingîndu-se că nu se afla nimeni, a adăugat:

— Era de mult în relații cu Bao-chai! Cum, nu știai? Și-apoi cu Lin Dai-yu! Cine nu știe că s-a prăpădit de

supărare pentru el ? Dar asta nu poate fi decît o neghiobie — fiecare a voit într-un fel, dar soarta hotărăşte cine cu cine să se unească prin căsătorie.

Din cauza acestei scrisori, Bao-yu mi-a întors spatele. Credea că vreau să-l însor din pricină că fusesem mituit de careva !

Jia Qiang a clătinat din cap. Vorbele lui Jia Yun îl convinseseră şi ca urmare s-a răzgîndit.

Însă nici unul, nici celălalt n-aveau de unde şti că după ce îl întîlnise pe călugăr, Bao-yu voia să rupă firul care-l lega de lumea întinată. El nu îndrăznea să-i explice doamnei Wang acest lucru, dar se purta tot mai ciudat cu Xi Ren şi Bao-chai. Tinăra fată încercase să ia totul în glumă, nebănuind realitatea ; dar Bao-yu părea că nici n-o mai vede. De asemenea, nici una din treburile gospodăriei nu-l atrăgea.

Doamna Wang şi Bao-chai îl sfătuiau stăruitor să înveţe. El se prefăcea că învaţă, dar nu visa decît să apară mai curînd călugărul şi să-l ia cu el în lumea nemuritorilor. La cei din jur privea ca la nişte oameni de rînd.

Şederea acasă îi devenise apăsătoare şi în fiecare clipă de răgaz alerga la Xi-chun. Se-nţelegeau de minune şi gîndul lui Bao-yu de a se călugări prindea tot mai mult contur. Cum avea să-i mai pese chiar şi de Jia Huan şi Jia Lan ? În ceea ce-l priveşte pe Jia Huan, întrucît tatăl său era plecat şi mamă-sa murise, iar doamna Wang nu-l prea supraveghea îndeaproape, apucase pe drumul lui Jia Qiang. E-adevărat, Cai Yun încercase să-l împiedice, dar se alesese în schimb cu injurături şi ocări. Yu Chuan, crezînd că Bao-yu înnebunise, a vorbit cu mamă-sa ca s-o ia acasă.

În felul acesta, fraţii Jia Huan şi Bao-yu, firi atît de deosebite, făceau ce le trecea prin minte, fără a trezi bănuiala cuiva. Numai Jia Lan, care-şi urma cu încăpăţinare mama, continua să-nveţe cu străşnicie, făcea compuneri şi le arăta lui Jia Dai-ru. Dar cum Dai-ru în ulţi-

mul timp căzuse bolnav și zăcea la pat, Jia Huan se chinuia de unul singur.

Li Wan trăia foarte retrasă și nu ieșea decît doar cînd era nevoită să meargă la doamna Wang, sau să se-ntîlnească cu Bao-chai. În afară de aceasta își închina vremea și învățăturii lui.

Așadar, fiecare din castelul Rongguo nu purta decît propria-i grijă.

Profitînd de această împrejurare, Jia Huan și Jia Qiang, și pe lingă ei și ceilalți, deveniseră afară din cale de obraznici : furau lucruri din casă și le vindeau. Jia Huan a ajuns pînă-ntr-acolo că-și petrecea nopțile cu femei ușoare și la jocuri de noroc. Odată, la un ospăț, unchiul Xing, poreclit „Prostul“, împreună cu Wang Ren, fiind peste măsură de înfierbîntați, au chemat cîtiva cheflii cu care se cunoșteau și-au început să cînte cît îi țineau gura.

— Nu-mi place ! a răcnit la ei Jia Qiang. Vreau să dau un ordin de petrecere !

— Dă !

— Haideți „să ne jucăm de-a luna“. Cum voi pronunța cuvîntul „lună“, începem numărătoarea și la cine va pica acest cuvînt aflat, la începutul unei poezii, acela va trebui să bea un pahar de vin. Cine nu se supune va fi obligat să bea trei pahare.

Nimeni nu s-a împotrivit. Jia Qiang a ridicat cel dinții paharul și a spus :

Zboară ca un fulg pocalul ;

Pe lună noi ne bețivim.

Cuvintele „pe lună“ au fost spuse cînd numărătoarea a ajuns în dreptul lui Jia Huan. Jia Qiang i-a poruncit să spună o poezie care să cuprindă cuvîntul „scorțîșor“. Ridîcîndu-se de pe scaun, Jia Huan a declamat :

Rouă răcoroasă ; totul e tăcere —

Floarea de scorțîșor din nou s-a umezit...

— Ce să fac mai departe ? a-ntrebat Jia Huan.

— Recită versuri în care să fie și cuvîntul „parfumat“, i-a cerut Jia Qiang.

Jia Huan a recitat :

Sub norii plutitori —

Parfumate flori nemuritoare...

— Nu-mi place ! a țipat unchiul Xing. Te crezi deștept, dar ce-nțelegi tu din poezie ? Cu astea nu ne înveselești ci, dimpotrivă, îți bați joc de noi ! Mai bine să ne încercăm puterile. Cine pierde, să bea drept pedeapsă un pahar de vin la porunca jucătorilor și să cînte. Dar dacă nu poate să cînte, atunci să spună o glumă.

— De acord ! au strigat cei de față. Și au început să-și strîngă pumnii. Wang Ren a pierdut primul.

— Grozav ! au zis cu toții.

Jocul a continuat. Unul din cheflii cînta :

Fetițo, fetițo, ce dulce mai ești...

— Frumos ! au țipat cu toții.

Apoi a pierdut unchiul Xing și i-au pretins să cînte o arie.

— Nu știu, s-a apărat unchiul Xing. Dacă vreți, vă spun o anecdotă.

— Fie ! a încuviințat Jia Qiang. Dar dacă n-o să ne facă să ridem, te vom pedepsi !

Bătrînul Xing a dat peste cap un pahar de vin și-a-nceput să povestească :

— Luați aminte ! Într-un sat era o mînaștere, a lui Yuan Di, iar vecin cu ea, templul duhului-protector al aceluia loc. Yuan Di poftea din cînd în cînd la el pe acest duh și discutau. Într-o zi, mînaștirea lui Yuan Di a fost prădată și Yuan Di l-a chemat să-i arate urmele. „În locurile acestea nu-s tîlhari, a zis duhul. Eu cred mai degrabă că soldații care te păzesc n-au fost atenți și pungașii din alte părți te-au călcat“. „Prostii ! s-a infuriat Yuan

Di. Ești duhul-protector al acestui loc și-ți cer să mă aperi. Treaba ta este să iei urma răufăcătorilor, dar în loc să pui mîna pe ei, cauți pricină soldaților !“

Atunci duhul a răspuns : „Într-adevăr, i-am învinuit că nu te-au păzit cu grijă, dar asta-i un fleac, important e că minăstirea are o proastă așezare“. „Cum adică ?“ a întrebat Yuan Di. „Lasă-mă să privesc mai cu atenție“ a răspuns duhul. După ce s-a uitat ce s-a uitat primprejur, a zis : „În spatele tău, stăpîne, se află o ușă, și n-ai cum să vezi cine intră și iese din minăstire. Eu am în spate un zid de piatră. Dacă-ți vei face un zid, s-a zis cu furturile.“ Yuan Di a considerat că vorbele au tîmei și i-a trimis pe soldați să dureze peretele. Sfinții soldați au răspuns într-un glas : „Oamenii au încetat să mai aprindă în minăstire pînă și luminări. De unde bani să tocmim oameni ca să zidească peretele ?“

Pe Yuan Di, însă, nu-l privea acest lucru și a poruncit soldaților nemuritori să găsească o soluție. Atunci s-a ridicat soldatul Broască-Țestoasă și a zis : „Nu sînteți buni de nimic ! Am un plan : sfărîmați ușa, iar cînd s-o lăsa noaptea, am să astup intrarea cu carapacea mea ; iată zidul !“ Soldații au exclamat : „Minunat ! Nu irosim nici parale și ridicăm și zidul !“ Și soldatul Broască-Țestoasă a făcut întocmai. Dar cine să-și închipuie că peste cîteva zile minăstirea avea să fie din nou prădată ? Atunci soldații i-au cerut socoteală duhului-protector : „Ne-ai încredințat că dacă vom dura peretele, vom stăvili tîlharii. De ce-au venit și-a doua oară ?“

Duhul le-a răspuns : „Fiindcă peretele a fost șubred“. Soldații au început să șușotească : „Vino și te convinge !“ Și peretele i s-a părut, într-adevăr foarte solid și s-a mirat cum de-au mai pătruns hoții. Dar cînd a întins mîna și a pipăit, a exclamat : „O ! Eu credeam că este un perete adevărat, dar nu-i decît un perete fals“ ! ¹

¹ În chinezește „perete fals“ — jia qiang — se pronunță la fel cu numele personajului Jia Qiang.

Toți au izbucnit în hohote. Și Jia Qiang s-a lăsat zguduit de ris.

— Care va să zică, așa, unchiule „Prostu“ ! Dibaci, n-am ce zice. Eu nici nu m-am atins de tine și tu îți bați joc de mine ! ¹ Te voi pedepsi ! Bea cu paharul cel mare !

Unchiul Xing a sorbit vinul și s-a îmbătat. Ceilalți bînd fără măsură, de asemenea, s-au îmbătat. Unchiul Xing a început să se plîngă de sora sa mai mare ; Wang Ren a vorbit-o și el de rău pe sora sa mică, fără să se zgîrcească la păreri înțepătoare și ironice. Jia Huan, prinzînd curaj în urma băuturii, s-a băgat și el în vorbă, continuînd s-o defăimeze pe Feng Jie, care se purtase sever cu el.

— Oamenii ar trebui să fie buni și drepecți, să-i susțină pe ceilalți, dar Feng Jie, profitînd de protecția stăpînei bătrîne, s-a dedat la tot felul de ticăloșii. Și-apoi, cum se spune : „și-a ars vîrfu! cozii“. Fiică-sa bocește acuma răul făcut de mamă-sa !

Cuvintele acestea au stîrnit în sufletul lui Jia Yun amintirea unei jigniri pricinuită cîndva de Feng Jie, așa că i-a fost de ajuns să înceapă a birfi pe moartă și pe fiică-sa.

— Mai bine bea ! l-a întrerupt Jia Qiang. Ce ai cu oamenii ?

— Cîți ani are fata ? Cum arată ? s-au interesat cheflîii.

— Treisprezece, a răspuns Jia Qiang.

— Păcat c-o astfel de fată s-a născut în casa voastră ! a zis unul lui Jia Qiang. Dacă ar fi fost din familie sărmană, părinții și frații s-ar fi putut căpătu! de pe urmele ei.

— Cum așa ? au izbucnit glasurile pline de uimire ale celor de față.

— Am auzit de curînd, a început să povestească unul din cheflîii, că undeva, în ținuturile îndepărtate, există un Wang, mare iubitor de plăceri și adorator al frumuseții

¹ În limba chineză „Ou de broască-țestoasă“ este înjurătura cea mai usturătoare, de aceea povestea cu Broasca-Țestoasă, care a ținut loc de perete, l-a ofensat pe Jia Qiang.

feminine. Tocmai își caută o favorită și are de gînd să-i ia la el și pe părinții fetei care-o să-i fie pe plac. Ei, asta nu se cheamă noroc ?

Nimeni, însă, n-a pus prea mare preț pe vorbele lui ; singur Wang Ren rumega în sine un gînd odios. Dar nu și l-a dat pe față, continuînd să bea ca și pînă atunci.

— Ce-i veselie asta pe voi ? a-ntrebat fiul lui Lai Da, care s-a ivit în prag însoțit de Lin Zhi-xiao.

— Lao Da, Lao San, de ce-ați întîrziat ? au țipat cei dinăuntru. V-am așteptat atît !

— A ajuns pînă la noi un zvon că-n casă iar se întîmplă ceva, au încercat să explice tinerii. Ne-am speriat și-am vrut să ne convingem, dar se vede treaba că nu despre noi era vorba.

— Nu era vorba despre noi și gata, au zis ceilalți, dar spuneți-ne de ce ați întîrziat atît ?

— Chiar de nu ne privește direct, are ceva legătură și cu noi, au răspuns cei doi. Știți despre cine-i vorba ? De prea stimatul domn Jia Yu-cun. Se pare că poartă cătușe și merge zvonul că va fi supus unei cercetări. Știind că este neam cu stăpîinii, am stat să-l așteptăm, și cînd l-au dus, ne-am luat pe urmele lor s-auzim ce vorbesc, sperînd să aflăm dacă nu care cumva îi așteaptă pe stăpîni vreo primejdie.

— Da, bineînțeles, ar trebui să fiți cu băgare de seamă și să vedeți ce se-aude, a fost de părere Jia Yun. Stați, beți și mai vorbim.

La început tinerii au refuzat, dar mai apoi s-au apucat de băut, continuînd să povestească :

— Domnul Jia Yu-cun este un om foarte capabil și numai datorită inteligenței sale a izbutit să dobîndească o funcție înaltă. Cîndva era lacom de bani și în cîteva rînduri a fost chiar învinuit de șantaj. În învinuire se spunea că „și-a jecmănit oamenii“, pe motiv că se împrumuta de la ei. Împăratul, să trăiască zece mii de ani ! Este cel mai înțelept și mai luminat, cel mai omenos și mai bun

dintre toți cîrmuitoarii. Numai să-i ajungă la ureche că cineva este „lacom“, că „i-a șapte piei de pe oameni“, sau că „profită de putere ca să mintă oamenii“, că îl și cuprinde furia. Cînd a aflat de Jia Yu-cun, a și dat poruncă să fie pus sub arest. Dacă învinuirea ar fi fost întemeiată, Jia Yu-cun ar fi ajuns rău de tot ! Dar se pare că a fost ticluită de vreun dușman de al lui. Într-adevăr, vremuri bune ! Cui îi surîde soarta, poate să ajungă dregător fără prea multă bătaie de cap — locurile se eliberează !

— Frate-tău mai mare e un astfel de norocos ! au zis cu toții întorcîndu-se spre fiul lui Lai Da. Nu e puțin lucru să fii prefect !

— Cu toate acestea, a zis fiul lui Lai Da, dac-ar fi într-adevăr ca Jia Yu-cun, n-ar putea să se mențină prea mult !

— Dar ce, și el are mîna lungă ? s-au mirat cei de față.

Tînrul a tăgăduit, a ridicat paharul și l-a sorbit.

— Ce-ați reușit să mai aflați ? au fost întrebați cei doi.

— Mai nimic. Doar că au pus mîna pe tîlharii care își făceau de cap pe țărmul mării și i-au trimis la judecător. Au mai dat și peste răufăcătorii ascunși prin oraș, care se țineau de răpiri.

Au fost prinși mulțumită unui slujbaș de la Curte.

— Înseamnă că toți tîlharii din oraș au fost descoperiți ? au întrebat cei de față. N-or fi printre ei și spărgătorii care ne-au prădat casa ?

— N-avem cunoștință de-așa ceva, au răspuns cei doi tineri. E-adevărat, am auzit că un tîlhar ar fi răpit o fată și-a dus-o tocmai pe malul mării, fata se pare că a refuzat să i se supună și a ucis-o. Tîlharul, împreună cu un complice, au vrut să fugă, dar au fost prinși de gardă, așa că sînt la pușcărie.

— N-o fi Miao Yu care-a fost răpită de la Schitul grilajelor de turcoază ? — a presupus cineva.

— Da, bineînțeles că ea este ! a exclamat Jia Huan.

— De unde știi ? Această Miao Yu îmi era tare nesuferită. Când se întâlnea cu cineva, i se crispa obrazul, dar cum îl vedea în fața ochilor pe Bao-yu înflorea toată într-un zîmbet. Mie, cel puțin, nu catadixea să-mi arunce o privire ! Ce fericit aș fi, dacă într-adevăr de ea ar fi vorba !

— S-ar putea nici să nu fie ! a mai spus cineva. Ce, sînt puțini cei răpiți ?

— Mi se pare că Jia Huan are dreptate ! s-a amestecat în vorbă și Jia Yun. Nu de mult am auzit că o călugăriță de la schit ar fi visat-o pe Miao Yu moartă.

— După vise te iei tu ? au rîs toți. Visele nu-s decît născociri !

— Născociri ori nu, pe noi nu ne privesc ! a strigat unchiul Xing. Să mîncăm, că la noapte vom juca !

Propunerea a căzut bine și după cină s-au și apucat de joc. Jocul a ținut pînă pe la straja a patra, cînd dincolo de ușă s-au auzit glasuri.

— Domnișoara Xi-chun s-a certat cu soția fratelui său și și-a tuns părul. Le-a rugat pe doamna Xing și pe doamna Wang s-o lase să se călugărească, altfel — le-a amenințat — se omoară. Doamnele nu știu ce hotărîre să ia și-i invită pe stăpînii Jia Qiang și Jia Yun să le ceară sfatul.

Jia Yun, știind că Xi-chun, în ruptul capului, nu putea fi convinsă să renunțe, i-a spus lui Jia Qiang :

— N-avem cum să le ajutăm, și nici să luăm noi singuri o hotărîre nu-i atît de simplu. Ar fi mai bine să vorbim cu domnișoara, măcar așa, de ochii lumii. Dacă n-o să ne asculte, treaba ei ! Îi vom scrie și lui Jia Lian și-n felul acesta ne luăm răspunderea de pe umeri.

Punînd la cale planul, s-au și dus la doamna Xing și doamna Wang, care se străduiau s-o convingă pe Xi-chun să renunțe la gîndurile ei. Dar Xi-chun ținea morțiș să se ducă la mînăstire și-n cazul cînd nu-i dădea încuviin-

țarea, să-i îngăduie măcar să stea într-o cameră pustie, unde să poată citi în voie sutrele și să se închine lui Buda.

Nimeni nu știa ce să facă. Atunci doamna Yu, temîndu-se ca nu cumva Xi-chun să-și pună capăt zilelor, a spus :

— Dacă nu ne opunem, oamenii vor crede că din pricina purtării noastre domnișoara s-a văzut silită să plece la mînăstire ! De aceea nu trebuie lăsată ! Să rămînă acasă, și iau asupra-mi toată răspunderea ! Jia Qiang să scrie numaidecît lui Jia Lian și Jia Zheng și să le povestească întîmplarea !

Jia Qiang a încuviințat.

Dacă ați dori să știți ce au spus doamna Xing și doamna Wang, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI ȘAPTELEA

In care se povestește cum un unchi și un văr, din cauza unei umilințe mai vechi, au pus gînd rău fetei neajutorate, și cum soția și ibovnica s-au străduit cu vorbe mieroase să-l înduplece pe tînărul ciudat

Doamna Xing și doamna Wang, auzind-o pe doamna Yu, au înțeles că n-au izbutit s-o determine pe Xi-chun să renunțe la năzuințele sale.

— După cît se vede, dorința lui Xi-chun de a se călugări privește întreaga ei viață de mai înainte, și nu-i chip s-o împiedicăm, a zis doamna Wang. Numai că oamenii ne vor scorni vorbe văzînd că o fată dintr-o familie ca a noastră se duce la mînăstire. Soția fratelui tău mai mare a spus — și doamna Wang s-a întors către Xi-chun — că învoindu-se să te purifici, face o faptă bună. Dar te-am sfătuit să nu-ți tunzi părul. Dacă dorești aceasta cu atîta înflăcărare, ce importanță mai are dacă îți razi ori nu capul? Gîndește-te și tu, Miao Yu nu se atinsese de păr. Nu pot să-mi închipui cum de a mers pînă într-acolo să fugă cu mai știu eu cine. Tu, dacă ții atît de mult, cu dragă inimă vom socoti odaia în care locuiești, chilia ta, iar fetele, novice. Trebuie să le întrebăm însă. Dacă vor voi să stea lîngă tine, n-o să le mai mărităm, iar de nu — va fi nevoie să ne gîndim și la soarta lor.

Cuvintele doamnei Wang au mai liniștit-o pe Xi-chun. Și-a șters lacrimile și i-a mulțumit, după care s-a plecat

În fața doamnei Xing, a lui Li Wan, a doamnei Yu și a celorlalți.

Apoi doamna Wang a chemat slujitoarele și le-a întrebat dacă vor ori nu să se călugărească împreună cu domnișoara lor.

— După cum vă este porunca, stăpînă, a răspuns Cai Ping în numele tuturor.

Doamna Wang a înțeles că nici una din fete nu ținea să devină novice, așa că a început să se frămînte, întrebîndu-se cine o va sluji pe Xi-chun. Xi Ren, care sta în spatele lui Bao-yu, se temea ca nu cumva să-l tulbure toată această discuție și să-i întoarcă boala. Dar, contrar așteptărilor sale, Bao-yu era cît se poate de liniștit, suspina și șoptea ca pentru sine :

— Da, într-adevăr, e greu să renunți !

Cuvintele lui au întristat-o pe Xi Ren. Bao-chai a tăcut, dîndu-și mai mult seama că Bao-yu nu era în toate mințile și, pe furiș, și-a șters o lacrimă.

Între timp doamna Wang încă mai reflecta, cînd, pe neașteptate, Zi Juan a căzut în genunchi în fața ei :

— Stăpînă, ce-aveți de gînd să faceți cu fetele care-au slujit-o pe Xi-chun ?

— Ți-nchipui că le pot sili să se călugărească ? a zis doamna Wang. Fiecare e liberă să hotărască.

— Domnișoara va fi atît de ocupată de propria ei existență și nici una dintre ele n-o să-i arate prețuirea care i se cuvine, a zis Zi Juan. Aș vrea să vă spun ceva, stăpînă, și n-aș vrea ca fetele să se supere ; fiecare doar face cum îi poruncește inima. Am slujit-o mult timp pe domnișoara Lin Dai-yu și știți, stăpînă, și singură cît de mult ținea la mine. Bunătatea ei, într-adevăr, era mai mare decît munții și nu știu cum să-i mulțumesc ! Acum, cînd nu mai este printre cei vii, mă mustră sufletul că n-am urmat-o. Dar n-am făcut-o, fiindcă nu ajunseseam să mulțumesc stăpînilor pentru milostivirea de care m-am bucurat din partea lor. Astăzi, cînd cea de a patra dom-

nișoară s-a hotărît să se purifice, vă rog să mă lăsați s-o slujesc pînă la sfîrșitul zilelor. Voi fi cea mai fericită făptură să aud că nu vă opuneți.

Doamna Xing și doamna Wang au tăcut îndelung. Bao-yu, care și-a amintit din nou de Dai-yu, și-a simțit sufletul greu. Dar cînd i s-a cerut părerea, a izbucnit în hohote de rîs, exclamînd :

— N-ar trebui să spun ! Dar dacă mama este așa de milostivă s-o dea pe Zi Juan în serviciul meu, îndrăznesc să-i adresez îngăduința de a face tot ce pofteste.

Vorbele lui au uimit-o pe doamna Wang.

— Înainte, cînd surorile tale se căsătoreau, plîngeai și sufereai afară din cale ; iar acum cînd cea de a patra domnișoară se pregătește să se călugărească, nu numai că nu încerci să-i schimbi părerea, dar îi mai dai și dreptate. Ce se întîmplă cu tine ?

— Nu s-a terminat cu încuviințarea voastră și nu e asta dorința ei ? a întreat la rîndul său Bao-yu. Ce părere mai vreți să-mi dau ?

— Mă faci să rîd, frățioare ! a zis Xi-chun. Oare aș fi îndrăznit să discut cu stăpînele, dacă n-aș fi fost însuflețită de o hotărîre mistuitoare ? Pot să repet ceea ce a spus Zi Juan : „Voi fi cea mai fericită să aud că nu vă opuneți !“ Iar dacă veți face-o, nu-mi mai rămîne decît o singură ieșire : moartea. Așa că fii fără pic de teamă, frățioare ! Dacă ai de spus ceva, atunci spune !

— Cred că nimănui nu-i trece prin minte c-am să divulg acum cine știe ce taină, a zis Bao-yu. Voi spune doar ceea ce soarta a pecetluit. Îngăduiți-mi numai să citesc cîteva versuri !

— E potop pe capul nostru și ție-ți arde de versuri ? aș zis cei de față. Ori îți bați joc de noi ?

— N-am de gînd să le compun ! s-a apărut Bao-yu. Am fost într-un loc și le-am văzut scrise acolo, de aceea aș vrea să le auziți și voi.

— Bine, spune-le, dar să nu scornești vorbe deșarte !
Bao-yu a început să recite :

*De trei ori, primăvara, s-a înnoit natura :
Ea negrele veșminte odată și-a schimbat.
Sărmana copiliță din neam de împărat,
La palidul opaiț, smerită stă cu Buda.*

Bao-chai și Li Wan s-au nelineștit.

— Amida Buda ! au exclamat ele. În Bao-yu sălășluiesc forțele necurate !

Doamna Wang a întrebat cu amar :

— Spune-mi, Bao-yu, unde-ai citit asemenea versuri ?

— Nu mă-ntreba, mamă, a răspuns Bao-yu. Le-am citit acolo unde erau scrise.

Doamna Wang s-a mai gândit, apoi a izbucnit în hohote de plîns :

— Tot timpul vorbești în parabole, spune-mi unde le-ai citit ? Iar de nu, bănuiesc eu totul ! Ce să mă fac ? Nu știu ce va fi de acum înainte ! După ce voi închide ochii, puteți să faceți toți ce poftiți !

Bao-chai, care încerca s-o liniștească, a simțit în suflet o durere de neînțeles și de atîta tristețe a podidit-o plînsul. De mîhnire Xi Ren aproape se pierdu și s-ar fi prăbușit la pămînt, dacă n-ar fi fost Qiu Wen s-o sprijine.

În ceea ce-l privește pe Bao-yu, nici nu plîngea și nici nu încerca să mîngie pe careva. Doar privea în jur tăcut.

Jia Lan și Jia Huan se ascunseseră nebăgați în seamă.

— Fratele Bao-yu este îndurerat că Xi-chun vrea să se ducă la mînăstire și de aceea a vorbit în dodii, a încercat Li Wan s-o mîngie pe doamna Wang. Așa că nu trebuie să luați în serios nimicurile astea. Mai bine hotărîți ce-aveți de gînd cu Zi Juan, care stă de atunci îngenu-cheată.

— Ce pot face ? a strigat doamna Wang. Dacă cineva și-a ales drumul, nu-i chip să-l mai întorci înapoi. Totul este așa cum a spus Bao-yu, pecetluit de soartă.

Zi Juan s-a aplecat pînă la pămînt în fața doamnei Wang. Xi-chun, de asemenea, a făcut o plecăciune și a mulțumit. După aceea, Zi Juan s-a înclinat și-n fața lui Bao-yu și Bao-chai.

— Amida Buda! a invocat Bao-yu. Nici nu m-am așteptat, surioară, ca tu să fii aceea care să alegi prima calea cea dreaptă!

Lui Bao-chai, care nu-și pierdea cumpătul prea ușor, îi era peste putință să se mai stăpînească. Iar Xi Ren, parcă uitînd de prezența doamnei Wang, a zis printre hohote de plîns:

— O voi urma și eu pe domnișoara Xi-chun.

— E foarte bine că ai o astfel de dorință, i-a spus cu blîndețe Bao-yu, numai că soarta nu-ți hărăzește o asemenea fericire.

— Înseamnă atunci că am să mor? a zis printre lacrimi Xi Ren.

Mîhnirea lui Xi Ren l-a zguduit pe Bao-yu, însă a rămas tăcut.

Era pe la straja a cincea. Bao-yu a convins-o pe doamna Wang să se ducă la culcare. Li Wan și ceilalți s-au despărțit. Cai Ping ar fi trebuit s-o slujească pe Xi-chun pînă în clipa cînd avea să fie dată după bărbat.

Zi Juan a intrat în serviciul lui Xi-chun și a rămas lingă ea pînă la sfîrșitul zilelor, fără să se clatine cîtuși de puțin în hotărîrea ei.

A venit timpul să-l urmărim pe Jia Zheng plecat la țară cu sicriul lui Jia Mu. Nu putem călători prea repede, deoarece pe căile fluviilor armatele se întorceau în capitală din expedițiile făcute în miază-zi, fapt care dealtfel îl neliniști destul de mult. În drum s-a întîlnit cu dregători din provinciile mărginașe mării de la care a aflat că prefectul din Zhenhai a fost chemat, cu ordin împărătesc în capitală. La gîndul că Tan-chun avea să se-ntoarcă acasă, s-a mai înseninat. Singurul lucru care-l neliniștea, era că nu cunoștea exact ziua plecării lor.

Călătoria dură, și cum n-avea bani de ajuns, s-a văzut nevoit să trimită un om cu o scrisoare la Lai Shang-rong, în care-l ruga să-i împrumute cinci sute *liang* de argint.

Trecuseră mai multe zile și Jia Zheng nu izbutise să înainteze pe apă decît vreo zece *li*. Cel trimis după bani s-a întors cu un răspuns în care Lai Shang-rong vorbea despre greutățile în care se afla, și cu suma de cincizeci *liang* de argint.

Ieșindu-și din fire, Jia Zheng i-a poruncit omului să înapoieze banii, și să ceară scuze pentru faptul că l-a deranjat.

Neavînd de ales, acesta a trebuit să plece din nou. Cînd a ajuns la Lai Shang-rong și i-a înmînat banii și scrisoarea, acesta dîndu-și seama că greșise, s-a gîndit să mai adauge o sută și să-i trimită lui Jia Zheng împreună cu urări de bine. A rămas uimit însă, cînd omul a aruncat banii la pămînt și a ieșit.

Înspăimîntat, Lai Shang-rong a trimis numaidecît o scrisoare acasă, prin care își sfătua tatăl să renunțe la slujbă, cît mai era încă timp.

Primind scrisoarea, Lai Da i-a rugat pe Jia Qiang și Jia Yun să intervină pe lîngă doamna Wang să-l învoiască. Jia Qiang știind că doamna Wang nici nu vrea să audă de așa ceva, fără s-o anunțe măcar, în ziua următoare l-a înștiințat pe Lai Da că rugămintea lui a fost respinsă. Atunci Lai Da a trimis pe cineva la Lai Shang-rong rugînd să fie scos din slujbă, pe motiv de boală. Despre toate acestea doamna Wang nu știa nimic.

Jia Yun n-a dat nici o atenție acestor întîmplări. Ca și mai înainte, Jia Yun practica jocurile de noroc și chiar miza pe sume foarte mari. Voi să împrumute de la Jia Huan niște bani, dar acesta n-avea o lețcaie. Toate economiile rămase după moartea favoritei Zhao de mult le irosise.

Cînd Jia Yun i-a cerut bani, Jia Huan și-a amintit ofensa adusă cîndva de Feng Jie și, profitînd de lipsa lui

Jia Lian, a hotărît ca, ajutat de Jia Yun, să se răzbune pe Qiao Jie.

— Tu ești mai mare ca mine, i-a spus el lui Jia Yun — și nu știi să faci rost de bani !

— Ciudat mai judeci ! s-a mirat Jia Yun. Stăm mai toată vremea împreună și doar știi că n-am de unde să fac rost.

— Dar n-ai auzit că unul din depărtare vrea să-și cumpere o ibovnică ? l-a întrebat Jia Huan. De ce n-ai pune la cale împreună cu unchiul Wang Ren, s-o dați pe Qiao Jie ?

— M-am gândit eu de mult la toate astea, dar m-am temut să nu te superi. Nu știi că aceia care vor să-și ia ibovnice nu îndrăznesc să se adreseze oamenilor de seama noastră ?

Atunci Jia Huan s-a aplecat la urechea lui Jia Yun și i-a șoptit câteva cuvinte. Jia Yun a tăcut ca și cum Jia Huan ar fi gândit copilărește.

— Ce vă șușotiți ? i-a întrebat Wang Ren, care a apărut pe neașteptate în prag. Vreți să-mi ascundeți ceva ?

Atunci Jia Yun i-a povestit toată discuția.

— Strașnică idee ! a exclamat Wang Ren plesnindu-și palmele. Iată cum ni se arată nouă bănișorii ! Numai să nu dați înapoi de frică ! Eu n-am teamă de nimic, îi sînt unchi și pot să dispun de soarta ei. Trebuie, însă, ca al treilea stăpîn Jia Huan să vorbească cu doamna Xing, iar eu cu unchiul Xing. Cînd stăpînele vă vor cere părerea, voi veți susține că este lucrul cel mai înțelept din cîte există.

După ce totul a fost ticluit, Wang Ren s-a dus la unchiul Xing, iar Jia Yun la doamna Xing și doamna Wang. Jia Yun n-a fost zgircit cu înfloriturile, făgăduind cîte-n lună și-n soare.

Doamna Wang l-a crezut în bună parte, chiar dacă nu în tot ce i s-a spus. Dar doamna Xing, care a fost înștiințată că i se ceruse consimțămîntul unchiului Xing, nu s-a

împotrivit deloc, ci doar a trimis după Xing să vină să-l întrebe.

Unchiul Xing știa de la Wang Ren ce plească avea să cadă pe capul lor, așa că s-a străduit din răputeri s-o înduplece pe soră-sa.

— Principele după care vrei s-o dai pe nepoată-ta este un om cumsecade ! Dacă veți hotărî să măritați fata cu el, apoi poți să fii încredințată că bărbatu-tău va fi numaidecît reprimat în slujbă și întreg castelul Rongguo va avea de folosit de pe urma lui.

Doamna Xing a fost întotdeauna ușor de înduplecat și vorbele unchiului „Prostu“ au făcut-o să viseze. Ea l-a poftit la o discuție și pe Wang Ren, care i-a înfățișat totul în culorile cele mai strălucitoare ; apoi l-a chemat și pe Jia Yun și i-a spus ce avea de făcut. Wang Ren a pus să se trimită soli la curtea principelui. Acesta însă, necunoscînd familia, a poruncit supușilor să se ducă să vadă fata. Jia Yun le-a ieșit oamenilor în cale și le-a spus :

— Am tănuțit tuturor adevărul, spunîndu-le că un principe se însoară cu fata. Totul se face cu consimțămîntul bunicii și unchiul ei va fi chezaș. Aveți grijă ce spuneți !

Cei trimiși nu s-au împotrivit. Atunci Jia Yun a anunțat-o pe doamna Xing că totul a fost rezolvat. Li Wan și Bao-chai, necunoscînd uneltirile, s-au bucurat pentru soarta lui Qiao Jie.

Au sosit și femeile gățite în veșminte luxoase. Le-a primit doamna Xing. Ele erau foarte serioase, de parcă ar fi știut că se aflau într-o casă onorabilă. Dar cum căsătoria lui Qiao Jie nu fusese hotărîtă definitiv, doamna Xing și-a chemat nepoata și i-a spus că rudele vor s-o vadă.

Qiao Jie nu era decît o copilă, care nu deosebea binele de rău. Însoțită de bunica ei a întîmpinat femeile înveșmîntate în straie de curte. Neliniștită, Ping Er le-a urmat. La apariția lui Qiao Jie, femeile s-au ridicat și-au început s-o privească din cap pînă-n picioare, apoi au prins-o de

mînă și-au mai privit-o încă o dată. După un timp au plecat.

Această întîmplare a tulburat-o pe Qiao Jie. Nu văzuse niciodată asemenea rude și a zis că ar fi bine s-o întrebe pe Ping Er.

În ceea ce-o privește, Ping Er pricepuse totul.

„Negreșit este vorba de măritiș! s-a gîndit ea. Întrucît cel de al doilea stăpîn lipsește, doamna Xing singură hotărăște. Numai că nu știu din ce familie au venit. Dacă veneau dintr-o familie de vază și cunoșteau situația noastră, n-ar fi omis orice dram de ceremonie. Judecînd după cele petrecute, aceste femei nu pot fi decît de la castelul vreunui cneaz din locuri îndepărtate. Trebuie să aflui adevărul și după aceea să-i spun lui Qiao Jie“.

Ping Er a început să cerceteze. Toate slujitoarele o ascultau și o înștiințau de tot ce aflau. Spusele acestora au înspăimîntat-o. Deocamdată nu i-a destăinuit nimic lui Qiao Jie, dar s-a grăbit să arate lui Li Wan și Bao-chai presimțirile ei, rugîndu-le să-i comunice și doamnei Wang.

Doamna Wang a înțeles că treburile luaseră o întorsătură urită și a prevenit-o pe doamna Xing. Bănuind-o pe doamna Wang de gînduri necurate în ceea ce o privește pe nepoată-sa, doamna Xing a spus :

— Nepoata mea e destul de mare ! În lipsa lui Lian Er, de treburile acestea mă ocup eu. În plus fratele meu și unchiul lui Qiao Jie cunosc adevărul despre familia mirelui. Oare nu prezintă destulă încredere ? Eu nu mă opun la această căsătorie. Dacă se va întîmpla ceva neplăcut, eu și Lian Er nu vom da vina pe nimeni !

Vorbele doamnei Xing au supărat-o pe doamna Wang, dar n-a lăsat să se observe acest lucru.

Întorcîndu-se acasă, i-a povestit lui Bao-chai discuția avută cu doamna Xing și a început să plîngă.

— Mamă, nu te neliniști ! a-ncercat s-o mîngîie Bao-yu. N-o să se întîmple nimic din toate astea ! Pe Qiao Jie

o așteaptă altă soartă și nu-i cazul să vă amestecați în viața ei !

— Iar spui șarade ! s-a infuriat doamna Wang. Doar oamenii au convenit, și din zi în zi așteaptă să fie luată fata. Oare Jia Lian mă va ierta dacă totul va fi așa cum susține Ping Er ? Dacă Qiao Jie nu mi-ar fi nepoată, ci o rudă îndepărtată, tot ar trebui să-i purtăm de grijă, ca lucrurile să sfârșească bine. Pe domnișoara Xing Xiaoyan noi am căsătorit-o, dînd-o după fratele Xue Ke, și trăiește în bună înțelegere. Domnișoara Bao Qin, care s-a dus în familia Mei, de asemenea o duce bine. Se spune că se îmbracă și trăiește în mare îndestulare. Numai domnișoara Shi Xiangyun, pe care a măritat-o unchiul ei, n-o duce cum trebuie : murindu-i bărbatul, a suferit îngrozitor și este sortită să rămînă văduvă pînă la capătul zilelor. Așa că, dacă-o vor da, din greșeală, pe Qiao Jie după vreun netrebnic, mă vor judeca și-mi vor striga c-am făcut-o din răutate.

Între timp a sosit Ping Er, care avea de gînd s-o viziteze pe Bao-chai și cu această ocazie a aflat cum se încheiasă discuția doamnei Wang cu doamna Xing. Cînd doamna Wang i-a povestit ce-i răspunsese doamna Xing, uluită, Ping Er s-a aruncat la pămînt îngenunchind în fața doamnei Wang.

— Soarta lui Qiao Jie e în mîinile voastre, stăpînă ! Dacă dăm crezare spuselor oamenilor, atunci nu numai Qiao Jie va avea de îndurat, dar și dumneavoastră vă veți simți vinovată. Cum veți explica atunci celui de al doilea stăpîn, Jia Lian, cele întîmplate ?

— Tu ești o fată deșteaptă, a zis doamna Wang. Ridică-te și ascultă-mă ! Qiao Jie este nepoata doamnei Xing și aceasta a hotărît. Cum pot, oare, să mă amestec ?

— Nu-i cazul să vă amăriți ! a intrat în vorbă Bao-yu. Oricum, din planurile ei n-o să se aleagă nimic.

Ping Er s-a temut pentru sănătatea lui Bao-yu și a tăcut. Apoi curînd și-a luat rămas bun de la doamna Wang.

Gîndul căsătoriei a tulburat-o pe doamna Wang ; sprijinindu-se de brațele fetelor, s-a întors în iatacul său să se odihnească.

Nu i-a oprit la ea nici pe Bao-yu și nici pe Bao-chai, care o însoțiseră.

Dar n-a avut parte de odihna rîvnită, că s-a și anunțat sosirea mătușii Li. După aceea și-a făcut apariția și Jia Lian.

— Bunicul a trimis un om cu o scrisoare care a ajuns la mama. Dînsa ar fi vrut să v-o aducă, dar cum între timp a venit mătușa, mama m-a trimis să v-o aduc și să vă transmit că va veni neîntîrziat. Mătușa, de asemenea, dorește să vă vadă.

Spunînd acestea, Jia Lian i-a înmînat scrisoarea.

— Dar de ce-a venit mătușa ta ? s-a interesat doamna Wang.

— Nu știu, a răspuns Jia Lian. Am auzit, doar, că aduce vești de la soacra celei de a treia mătușe.

Doamna Wang și-a amintit numaidecît că mai demult Li Qi a intrat în vorbă cu Zhen Bao-yu, iar mai apoi au și căzut la învoială. Acum, după cît se pare, urmează ca fata să fie luată în casa Zhen și mătușa Li a venit să se sfătuiască cu Li Wan. Doamna Wang a încuviințat, deschizînd în același timp scrisoarea, în care scria :

„Deoarece în ultimul timp toate drumurile pe ape au fost oprite de armatele care se întorc de la țărmurile mării, n-am nici un mijloc să călătoresc mai repede.

Am primit știrea că Tan-chun cu socrul și soțul ei vin spre capitală. Ați aflat și voi ? Nu demult mi-a scris Jia Lian că nu-i merge bine tatălui său. Știai și tu de asta ? Se apropie sorocul examenelor pentru Bao-yu și Lan Er ; de aceea trebuie să învețe cu toată sîrguința și-n ruptul capului să nu se lase pe tînjală ! Voi avea nevoie de foarte mult timp ca să duc sicriul pînă la locul de baștină. Mă simt bine și nu fiți îngrijați !

Transmite-i lui Bao-yu porunca mea !“

Mai departe urma data, iscălitura și o adăugire : „Lui Jia Rong i-am scris separat“.

Doamna Wang i-a înapoiat lui Jia Lan scrisoarea zicînd :

— Du-o celui de al doilea unchi al tău, Bao-yu, s-o citească, apoi dă-o mamei tale.

Dar în clipa aceea a intrat Li Wan însoțită de mătușa Li. Au întrebat-o pe doamna Wang de sănătate, iar aceasta le-a poftit să se așeze. Mătușa Li a înștiințat-o de plecarea lui Li Qin la familia Zhen.

— Ați citit scrisoarea ? a întrebat, apoi, Li Wan.

— Da, a răspuns doamna Wang.

Jia Lan i-a întins mamei scrisoarea.

Li Wan a parcurs-o în grabă și a spus :

— A treia domnișoară Tan-chun s-a măritat de cîțiva ani, dar n-a venit la noi niciodată. În curînd va fi aici și ne vom liniști.

— Într-adevăr, îmi simțeam sufletul tulburat, însă acum mi-este bine, încuviință doamna Wang. Nu știu însă, cînd s-o așteptăm ?

Mătușa Li a mai întrebat ce-a mai scris Jia Zheng. Apoi Li Wan s-a adresat fiului :

— Ai văzut ? Examenele se apropie și unchiul tău e-atît de îngrijorat ! Du-te mai repede cu scrisoarea la unchiul Bao-yu s-o citească și el !...

— Dar ei doi n-au mai dat de atîta timp pe la școală, a remarcat mătușa Li. Cum or să se prezinte la examene ?

— Cînd soțul meu era colector de biruri, a cumpărat pentru amîndoi un îndreptar de la școala împărătească — Guo Zi-jian — i-a amintit doamna Wang.

Jia Lan a luat scrisoarea și s-a dus la Bao-yu.

După ce s-a despărțit de doamna Wang, Bao-yu a pus mina pe *Apele toamnei* și s-a cufundat în lectură. Bao-chai, observînd că soțul ei citea cu nesaț, a rămas încîntată. Dar cînd s-a apropiat și a văzut cartea, s-a întristat

afară din cale. „Pentru el nu mai există nimic altceva decât gândul plecării. De ce-o fi vrînd să se îndepărteze de oameni ? Toate acestea nu vor sfîrși bine !“

Și a înțeles că Bao-yu nu va putea fi clintit în hotărîrea sa.

— Ce se petrece cu tine ? a-ntrebat dintr-o dată Bao-yu, privindu-și soția și parcă citindu-i gîndurile.

— Credeam că noi sîntem soț și soție, a răspuns Bao-chai, iar aceasta înseamnă ca tu să fii sprijinul meu pînă la sfîrșitul vieții. Numai o apropiere fizică nu-i de ajuns. Bogăția, prosperitatea și faima, toate acestea nu-s decât un fir de fum, ori un nor care se destramă. Încă din vechime înțelepții dădeau mare însemnătate conduitei oamenilor.

Bao-yu a împins cartea într-o parte și abia a zîmbit.

— Iată că vorbești de purtarea oamenilor, de bătrînii înțelepți ! Dar nu știi oare că aceștia au spus : „Nu prăpădi simțămintele pe care le-ai dobîndit la naștere“ ? Ce înseamnă nou-născut ? Cel care nu are nici deșteptăciune, nici cunoștințe, care nu-i nici lacom, nici invidios. Noi, însă, din copilărie devenim zgîrciți, ne închistăm, ne pierdem mințile din pricina unei iubiri și toate aceste simțăminte ne învăluie ca o crustă. Cum să te eliberezi ? Cum să scapi de deșertăciunile lumesti ? De-abia acum mi-am apropiat cuvîntul înțeleptului : „În întîlniri și despărțiri se scurge viața“, pe care ei deseori îl amintesc și pe care pînă acum nimeni n-a fost în stare să-l pătrundă. Dacă e să vorbim de conduita oamenilor, cine se poate compara cu copiii abia veniți pe lume ?

— Ai pomenit de puritatea acestor mici făpturi, a remarcat Bao-chai, atunci află că bătrînii înțelepți au subînțeles în aceste adevăruri datoriile și supunerea fiilor, nu dorința de a fugi de lume. Ce legătură crezi că are asta cu noii-născuți ?

Yao, Shun, Yu, Zheng Tang, Zhou Kong și Confucius s-au străduit s-ajute oamenii și să-i elibereze de patimi

și de aceea, amintind de puritatea copiilor, aveau în vedere „neîngăduința față de cruzime“. Dacă reducem totul numai la tilcul arătat de tine, ar însemna că înțelepții încurajau fuga de societate și de familie! Aceasta oare se mai poate numi adevăr?

— Yao și Shun niciodată nu i-au forțat pe Zhao Fu și Xiu Yin, iar Wu Wang și Zhou Gong nu i-au împiedicat pe Bo Yi și Shu Qi... a început Bao-yu să explice, însă Bao-chai i-a tăiat vorba:

— Nu! Dacă în vechime toți ar fi fost ca Zhao Fu, Xiu Yin, Bo Yi ori Shu Qi, atunci de ce trec drept înțelepți Yao, Shun, Zhou Gong și Confucius? Iar în ceea ce privește amintirea lui Bo Yi, Shu Qi n-are nici un temei! Ei au trăit la sfârșitul dominației dinastiei Shang Yin, au trecut prin alte încercări și pînă la urmă au părăsit ținuturile natale. Noi trăim prin înțelepții noștri și facem să înflorească învățătura lor, bunicii noștri se înveșmîntau în brocart și mînceau cele mai alese mîncăruri, iar tu, de cînd ai deschis ochii pe lume, ai fost iubit de toți — și bunica și tatăl tău și mama ta au văzut în tine o adevărată comoară. Amintește-ți de toate acestea și cugetă la vorbele tale! Ai tu oare dreptate?

Bao-yu nu răspunse nimic; și-a dat capul pe spate și a început să rîdă.

— Deoarece am auzit tot ce ai avut de spus, te rog să te gîndești bine la vorbele mele și de acum înainte să te apuci serios de învățătură, dacă vrei să ieși primul la examen. De vei izbuti, nu se va putea spune că te-ai bucurat în zadar de bunăvoința străbunilor și de mila cerului!

— Să ies primul? a zis Bao-yu. Nu-i nimic greu în asta. Însă vorbele tale „de acum înainte“ și „nu te-ai bucurat în zadar de bunăvoința străbunilor și de mila cerului“, nu se potrivesc voinței mele.

Bao-chai tocmai voia să-i răspundă, cînd Xi Ren a zis:

— Stăpînă, ați vorbit de bătrîni înțelepți, mărturisesc că eu n-am priceput nimic. Din copilărie îl slujesc

pe stăpînul Bao-yu. Am trecut prin multe pentru el și chiar dacă așa a trebuit să se întîmple, n-ar fi de prisos să prețuiască acest lucru. Mai mult, sînteți atît de supusă cu părinții săi, încît și de n-ați fi soția lui, tot ar trebui să-și arate recunoștința față de dumneavoastră. Iar în ceea ce privește sfinții și nemuritorii, discuțiile despre ei sînt întru totul născociri. Care dintre muritori i-a văzut vreodată ? Cine știe de unde a apărut călugărul care i-a zăpăcit capul stăpînului Bao-yu ! Și el a crezut !... Oare dați mai multă crezare cuvintelor aceluia smintit, decît vorbelor tatălui și mamei ?

Bao-yu și-a coborît privirea. Xi Ren ar fi vrut să continue, dar s-au auzit pași și cineva a întrebat sub fereastră :

— E acasă unchiul meu ?

— Intră, intră ! a răspuns grăbit Bao-yu, care s-a ridicat auzind glasul lui Jia Lan.

Jia Lan a intrat rîzînd, i-a salutat pe Bao-yu, pe Bao-chai și pe Xi Ren, care s-a înclinat în fața lui, după care i-a dat lui Bao-yu scrisoarea.

După ce și-a aruncat privirea peste rînduri, Bao-yu l-a întrebat :

— Înseamnă că 'va veni cea de a treia mătușă a ta — Tan-chun ?

— Dacă bunicul a scris, înseamnă că vine, a răspuns Jia Lan.

Bao-yu a dat doar din cap gînditor.

— Ați citit-o ? l-a întrebat Jia Lan. Bunicul scrie, la sfîrșit, că trebuie să învățăm serios ! Și dumneata, unchiule, mi se pare că nu prea te-ai pregătit în ultimul timp !

— A, nu ! Cîteva fragmente tot am scris, știi, ca să mi se deprindă mîna, a rîs Bao-yu, dar veți vedea c-am să ies primul.

— În cazul acesta spune cîteva teme, a zis Jia Lan, să le scriem împreună, fiindcă va trebui să mă prezint și

eu la examen. N-ar fi deloc plăcut să dau foaia albă, vor rîde nu numai de mine, dar și de dumneata.

— Așa ceva nu se va întîmpla ! l-a incredințat Bao-yu.

Bao-chai l-a poftit pe Jia Lan să stea. Bao-yu s-a așezat și el pe locul de mai înainte, iar Jia Lan în fața lui. Au început să discute despre compoziții și fața li s-a luminat. Ca să nu se amestece în vorba lor, Bao-chai a intrat în iatac gîndindu-se : „Judecînd după înfățișarea lui, parcă și-ar fi revenit. Numai că nu înțeleg de ce-o fi stăruit asupra cuvintelor «de acum înainte»“.

Un sentiment de îndoială a pus din nou stăpînire pe Bao-chai. Singură Xi Ren, ascultînd cum discuta de binevoitor Bao-yu despre examenele ce se apropiau, s-a bucurat în adîncul sufletului : „Amida Buda ! În sfîrșit, se preocupă și el de treburi serioase, cum sînt *Cele patru cărți* !“

În timp ce Bao-yu și Jia Lan stăteau de vorbă, Ying Er le-a servit ceaiul. Jia Lan s-a ridicat și-a luat ceașca. Apoi a pomenit de regulamentul examenelor și de faptul că l-a invitat pe Zhen Bao-yu să se prezinte împreună la examene, ceea ce l-a mulțumit pe Bao-yu. Curînd Jia Lan a plecat, lăsînd lui Bao-yu scrisoarea de la tatăl său. Bao-yu a luat-o și rîzînd a intrat în odaie, unde i-a dat-o lui She Yue s-o pună bine. Apoi a luat în mînă *Cartea Zhuang Zi*, poruncind lui She Yue, Ying Er și Qiu Wen s-adune cărțile *Can tong qie*, *Yuan ming bao*, *Wu deng hui yuan*¹ și altele care i-au fost cîndva pe plac.

Comportarea lui Bao-yu a mirat-o foarte pe Bao-chai și, din dorința de a-l iscodi, a zis :

— Foarte bine că nu le mai citești, dar de ce le strîngi ?

¹ *Can tong qie*, carte sfîntă compusă din două părți : în prima parte sînt expuse metodele de preparare a elixirului vieții, iar în a doua parte sînt formulate principiile învățăturii budiste. *Yuan ming bao* — carte de anecdote scrisă pe timpul dinastiei Han, bază pentru cartea sfîntă a canoanelor daoiste. *Wu deng hui yuan* — una din cărțile budiștilor în care sînt descrise diferitele cicluri budiste.

— Fiindcă pătrund tot ceea ce aceste cărți nu cuprind, a răspuns Bao-yu ; de aceea vreau să le ard și să mă despart de ele odată pentru totdeauna.

Bao-chai s-a bucurat, crezînd că, în sfîrșit, bărbatul ei a părăsit gîndurile plăcerii, dar deodată s-a cutremurat auzindu-l murmurînd :

„În *Codicele intern* și-n nici una din dogme nu sălășluiește învățătura lui Buda ;

În afară de înșiruirea rețetelor ce privesc elixirul vieții se află încă luntrea nemuririi“¹.

Bao-chai nu auzise tot, izbutise doar să prindă cuvintele „nu sălășluiește învățătura lui Buda“ și „se află încă luntrea nemuririi“. Și sufletul i-a fost din nou cuprins de îndoială.

Bao-yu a poruncit lui She Yue și Qiu Wen să aranjeze o încăpere liberă, să ducă acolo toate cărțile necesare pregătirii pentru examene și s-a apucat să învețe temeinic, fapt care a mai liniștit oarecum, pe Bao-chai.

Xi Ren s-a mirat, fiindcă auzise ce n-a auzit niciodată, văzuse ce n-a văzut niciodată, și i-a spus rîzînd lui Bao-chai :

— Vorbele pe care i le-ai spus, stăpînă, nu s-au risipit în vînt ! În sfîrșit, a priceput și el că apucase pe un drum greșit ! Păcat că a mai rămas atît de puțin timp pînă la examen !

— Dacă va da ori nu examen, soarta hotărăște, a spus Bao-chai abia zîmbind. Iar a început să învețe, nu mă liniștește prea mult. Singurul lucru pe care-l doresc din toată inima este să lase gîndurile astea ciudate, ca smin-teala și forțele necurate să nu se mai poată întoarce niciodată !

¹ *Codicele intern*, codul canoanelor budiste, deosebit de *Codicele extern* care se referă la gîndirea eretică. Se zice că în „luntrea nemuririi“ plutesc, pe marea care desparte țărîmul nemuririi de pămînt, sfinții fără de moarte.

Bao-chai a observat mirată că-n jur nu mai era nimeni. A adăugat încet :

— Sînt mulțumită că s-a cumiñțit. Dar mi-e teamă ca nu cumva să-i apară vechile obiceiuri și să-nceapă iar cu fetele ! Cum aș putea îndura ?

— Desigur, stăpînă, a încuviințat Xi Ren. De cînd Bao-yu a fost atras de vorbele călugărului, s-a îndepărtat de fete ; dacă va înceta interesul pentru călugăr, vechile apucături se vor trezi.

Știu că stăpînul nu ne prea bagă în seamă. Zi Juan a plecat și-am rămas doar cu patru slujitoare. Dintre ele, atrăgătoare mi se pare a fi doar Wu Er. E-adevărat că mamă-sa v-a rugat să-i dați drumul acasă s-o pregătească de măritiș, dar deocamdată se află aici.

În 'ceea ce le privește pe She Yue și Qiu Wen, mai uită uneori de bunăcuviință, fiindcă le-a răsfațat ani de zile stăpînul.

În felul acesta a rămas doar singură Ying Er. Stăpînul n-o prea are la inimă și afară de asta este destul de cuminte și nu îngăduie gesturi ușuraticе. Cred că ori de cîte ori va cere ceai ori apă, trebuie trimisă la el numai Ying Er, ori vreo fată foarte mică. Ce părere aveți, stăpînă ?

— Sînt atît de neliniștită ! a răspuns Bao-chai. Fă cum crezi.

De atunci doar Ying Er și cele mai mici fete au mai rămas în preajma lui Bao-yu.

Bao-yu a încetat să mai iasă din casă și doar din cînd în cînd mai trimitea pe cîte cineva să o întrebe pe doamna Wang de sănătate. Aceasta era mulțumită că fiului său îi venise mintea la cap și că nu-i mai pricinaia nici un fel de emoție.

La trei august se împlinea anul de cînd se stinsese din viață Jia Mu. Bao-yu s-a dus dis-de-dimineață la templu să se prosterne în fața strămoșilor, ca după aceea să dispară, din nou, în camera sa.

După masă, Bao-chai, Xi Ren și celelalte fete au rămas în iatacul lor cu doamna Xing și doamna Wang.

Bao-yu stătea tăcut în încăperea lui tainică. Deodată a intrat la el Ying Er, cu un vas plin cu fructe, spunînd :

— Vi le-a trimis mama dumneavoastră cu prilejul împlinirii anului de la moartea bunicii.

Bao-yu s-a ridicat, a mulțumit, apoi s-a așezat din nou.

— Pune-l acolo !

Ying Er a așezat vasul unde i s-a spus, după care a șoptit :

— Mama dumneavoastră tare vă mai laudă, stăpîne !

Bao-yu a zîmbit.

— Stăpîna a zis că dacă veți învăța tot așa, acu-acu veți da examen, iar peste un an și primiți gradul de *Jing shi*, și ajungeți dregător. Speră să nu-i înșelați nădejdea !

Bao-yu a aprobat zîmbind din nou.

Ying Er și-a amintit vorbele lui Bao-yu de cînd îi făcuse învelitoarea pentru evantai și a murmurat :

— Dacă veți da examen, veți face o mare bucurie soției ! Mai țineți minte ? Cînd locuiți în grădină și mi-ați poruncit să vă împletesc o învelitoare la evantai, brodată cu flori de prun pitic, mi-ați spus așa : va fi fericită cea casă în care mă va lua cu ea domnișoara mea, după ce se va mărita. Acum mă aflu în casa voastră și trebuie să fiți fericiți !

Vorbele ei au făcut să tresară inima lui Bao-yu, dar s-a stăpînit și a rîs încetîșor.

— După tine, eu sînt fericit, soția mea la fel, dar cum ești tu ?

Ying Er s-a rușinat, sîngele i-a năpădit obrazii, dar cu greu a zis :

— Noi nu sîntem decît slujitoare ! Ce fericire să ne dea nouă soarta ?

— Chiar dacă ai rămîne astfel o veșnicie, pot să te asigur că tu vei avea parte de mai multă fericire decît mine !

Ascultându-l, Ying Er a bănuît că iar își ieșise din minți. S-a speriat că putea să fie din vina ei, și n-a știut cum să plece mai repede.

— Prostuțo ! a auzit ea vocea lui Bao-yu. Vino, am să-ți spun !

Dacă vreți să știți ce i-a spus Bao-yu lui Ying Er, citiți capitolul următor.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI OPTULEA

În care se povestește cum Bao-yu, după ce a trecut examenul cu succes, a rupt firul care-l lega de lumea întinată, și cum familia Jia, datorită milostivirii împăratului, s-a bucurat din nou de moștenirea de la străbuni

Așadar, neînțelegînd vorbele lui Bao-yu, Ying Er a dat să iasă, însă Bao-yu i-a strigat :

— Prostuțo, vino să-ți spun ! Dacă domnișoara ta e fericită și tu poți să fii fericită odată cu ea. Sora Xi Ren nu prea e demnă de încredere, slujește-ți stăpîna fără să-ți cruți puterile ! Cîndva poate o să te răsplătesc pentru tot ce-ai îndurat cîtă vreme ai stat lîngă ea !

La început Ying Er părea că înțelege totul, dar apoi n-a mai priceput nimic și, întorcîndu-se către Bao-yu, a zis :

— Prea bine, voi lua aminte, dar trebuie să plec, fiindcă m-așteaptă soția dumneavoastră. Dacă mai doriți fructe, trimiteți fata să mă cheme !

Bao-yu a încuviințat și ea a ieșit. Curînd s-au întors Bao-chai și Xi Ren. Dar aceasta nu ne mai reține atenția.

Și iată că peste cîteva zile sosi sorocul examenelor. Toți ai casei sperau ca Bao-yu și Jia Lan să scrie bine lucrarea și să se prezinte la celelalte probe. Singură Bao-chai n-avea încredere, deoarece cu toate că Bao-yu învățase cu atîta sirg, trăda o anume nepăsare. Se temea ca nu cumva Bao-yu și nepotul său, care se prezen-

tau pentru prima oară-n viață la un examen, să nu se lase înfricoșați de prezența atîtor oameni pregătiți.

Chiar dacă după plecarea călugărului, Bao-yu nici nu mai ieșise din casă și se ocupase temeinic cu învățătura, Bao-chai tot nu era convinsă că s-ar fi putut transforma într-un timp atît de scurt, și se întreba cu inima strînsă dacă la mijloc nu era vreun motiv care să determine aceeaș schimbare. Înainte de examen le-a trimis pe Xi Ren și Su Yun și pe alte fete să pregătească tot ce le-ar putea fi de trebuință lui Bao-yu și Jia Lan.

Ea însăși supraveghea și punea totul în ordine. Mai mult, împreună cu Li Wan i-au propus doamnei Wang să le dea cîțiva oameni de nădejde, ca să nu se rătăcească cei doi tineri în acea îmbulzeală.

Ziua următoare, Bao-yu și Jia Lan s-au îmbrăcat în veșminte simple și s-au înfățișat bucuroși doamnei Wang.

— Luați parte pentru întîia oară la examen, i-a povățuit doamna Wang ; și cu toate că v-ați făcut băieți mari, n-ați plecat de lîngă mine nici măcar o zi. Dacă s-a întîmplat să nu mă aflu lîngă voi, ați fost înconjurați de slujitori, așa că n-ați petrecut nici o noapte singuri. Acum va trebui să vă las de capul vostru, în mijlocul străinilor, fiecare purtîndu-și de grijă ! Care din voi termină mai întîi, să se grăbească să vină acasă, ca să nu mai stau neliniștită.

Doamna Wang era tulburată ; Jia Lan, după fiecare vorbă a ei, aproba din cap ; în schimb Bao-yu tăcea și de-abia cînd doamna Wang termină, se așează în genunchi și cu ochii plini de lacrimi făcu trei plecăciuni pînă la pămînt spunînd :

— Mamă, m-ai adus pe lume și nu ți-am fost recunoscător cu nimic. Dacă am să scriu bine lucrarea și am să obțin titlul științific de *juren* voi considera că datoria mea față de dumneata s-a împlinit. Prin aceasta voi răscumpăra toate relele pe care le-am săvîrșit.

Adînc impresionată doamna Wang a spus :

— Prea bine că ai asemenea dorință și e păcat că bunica ta n-are cum să te vadă !

Vărsînd lacrimi, doamna Wang a vrut să-l îmbrățișeze, dar el, continuînd să stea în genunchi, a zis :

— Indiferent dacă mă vede ori nu bunica, ea știe tot, și-i destul ca să se bucure. Și dacă se va bucura, înseamnă mult mai mult decît dacă m-ar vedea. Doar trupul ei ne-a părăsit, sufletul continuă să viețuiască.

Auzindu-l Li Wan s-a temut și i s-a părut că astfel de discuții nu prevestesc nimic bun, așa că s-a grăbit să intervină rîzînd :

— Stăpînă, trăim o bucurie atît de mare și dumnea-voastră vă întristați ! Fratele Bao-yu înțelege să fie respectuos cu părinții și să învețe cu sîrguință. Se va duce la examen împreună cu Jia Lan, vor scrie lucrarea și la întoarcere o vom arăta prietenilor noștri învățați, anunțînd vestea și lui Jia Zheng și Jia Lian.

Bao-yu s-a întors către Li Wan, înclinîndu-se.

— Nu te neliniști, dragă cumnată ! Vom da negreșit examenul ! Jia Lan al dumatăle va avea noroc mare în viață și vei fi atît de fericită, încît vei purta pălărie împodobită cu feniceși și te vei înveșmînta în mantilă brodată.

— Cît aș dori să se-implinească spusele tale ! a exclamat Li Wan. Atunci n-ar mai fi în zadar...

Fiindcă nu voia s-o supere pe doamna Wang cu vorbele ei, n-a mai spus nici un cuvînt.

— Atunci veți putea spune, a continuat Bao-yu, că aveți un fiu bun, vrednic urmaș al străbunilor. Și chiar dacă tatăl lui nu-l poate vedea, oricum, el va duce la bun sfîrșit ceea ce fratele meu mai mare n-a apucat să împlinească.

Li Wan a rămas tăcută.

Ascultînd discuția, Bao-chai a înmărmurit, fiindcă nu numai în cuvintele lui Bao-yu, dar și într-ale doamnei Wang și ale lui Li Wan a întrevăzut negre prevestiri. Se

străduia din răspuțeri să nu le dea crezare și cu greu își stăpînea lacrimile.

Apropiîndu-se de ea, Bao-yu s-a înclinat ușor. Apariția lui i s-a părut atît de ciudată, dar nimeni nu putea ghici cu adevărat ce punea la cale. De aceea cînd Bao-chai a izbucnit în plîns, toți cei de față s-au mirat.

— Soră ! a zis Bao-yu. A sosit clipa ! Ai grijă de mama și așteaptă de la mine vești bune !

— Bine ! a răspuns Bao-chai. Du-te !

— Nu mă grăbi ! a oprit-o Bao-yu, știu și singur c-a bătut ceasul !

Bao-yu și-a rotit privirea în jur și observînd că lipsesc Xi-chun și Zi Juan a zis :

— Rămas bun surioarei Xi-chun și lui Zi Juan. Spuneți-le c-am să le întîlnesc fără doar și poate !

Nimeni nu înțelegea dacă erau vorbe de om smintit, ori nu. Cu toții au crezut că Bao-yu era prea emoționat din pricină că pleca de acasă pentru prima oară și lucrul cel mai înțelept era să-l grăbească să plece.

— Te așteaptă oamenii ! i-au spus ei. Dacă mai zăbovești mult, poți să întîrzii !

— Plec, plec, a răspuns Bao-yu. Fiți liniștiți ! Toate s-au sfîrșit !

— Bine, bine, grăbește-te ! au zis toți rîzînd.

Doamna Wang și Bao-chai și-au luat rămas bun de la el ca și cum s-ar fi despărțit pe vecie. De-abia se putea stăpîni să nu izbucnească în hohote de plîns, în timp ce el rîzînd ca sărit din minți, a ieșit pe poartă și nu s-a mai văzut. Într-adevăr :

*Născut a fost în slavă și parfum
Cum nimeni pe pămînt nu s-a aflat ;
Din colivie astăzi a scăpat,
Rupîndu-și prima piedică din drum.*

Jia Huan, după plecarea celor doi s-a înfumurat și, luîndu-și aere de stăpîn, a zis :

— Vreau s-o răzbun pe mama ! În casă nu se află nici picior de bărbat, stăpina bătrână Xing e întru toate de acord cu mine — și nu-mi pasă de nimeni !

A alergat la doamna Xing, a salutat-o și a început s-o măgulească în cuvinte meșteșugite.

Incântată, doamna Xing a exclamat :

— Ești băiat isteț ! Ai dreptate : o treabă ca măritișul lui Qiao Jie, eu trebuie s-o hotărâsc ! Ce prostănac și unchiu-tău Jia Lian, să lase un lucru atât de greu pe seama altora !

— Cei care au venit s-o pețescă au spus că totul este aranjat, a înștiințat-o Jia Huan ; și au mai spus că v-au pregătit sumedenie de plocoane. Vă mai îndoiiți că dacă nepoata dumneavoastră se va căsători cu un Wang cu trecere la Curte, soțul nu va căpăta numaidecît o slujbă ? Nu ca să-i aduc învinuiri doamnei Wang spun : ne-au asuprit crunt, cînd Yuan Chun a fost favorita împăratului ? Qiao Jie pare a fi de altă plămadă. Mă duc să-i vorbesc !

— Da, trebuie să-i povestești tot, a fost de acord doamna Xing. Numai astfel îți va prețui bunătatea. Sint convinsă că nici tatăl ei nu i-ar fi putut găsi asemenea pereche. Ce proastă mai este Ping Er asta : tot timpul ține morțiș că planul nostru nu-i bun. Dar zice că și doamna Wang s-ar opune. S-ar putea să aibă ele vreun motiv ! Dacă târăgănim și se-ntoarce Jia Lian acasă și află astfel de vești, nu vom mai izbuti să facem nimic.

— Dinspre partea mirelui nu există nici un fel de piedică, el o așteaptă pe Qiao Jie, a întărit Jia Huan. După datina din palatele cnezilor, nevasta poate fi luată după trei zile de la înțelegere. Există însă o singură opreliște : în familia mirelui nu se obișnuiește să se officieze cununie cu nepoata unui slujbaş căzut în dizgrație ; de aceea ei propun s-o ținem pe Qiao Jie într-o odaie dosnică. Nunta se va face de-abia după ce stăpînul bătrîn Jia She va fi repus în funcție.

— De ce m-aş împotrivi ? a răspuns doamna Xing. Doar aşa cere datina familiei lor.

— În cazul acesta scrieţi horoscopul !

— Ce prostuţ eşti ! În casă n-au mai rămas decît femei neînvăţate ! Să-l scrie Jia Yun !

Bucuros afară din cale, Jia Huan a ieşit.

Fără să piardă o clipă, s-a sfătuit cu Jia Yun, apoi folosindu-se de Wang Ren, pe care l-au trimis la cneazul necunoscut, au ticluit o scrisoare pe care să poată obţine bani.

Dar cine şi-ar fi putut închipui că discuţia lui Jia Huan cu doamna Xing avea să fie auzită de slujitoarea acesteia ?

Fata fusese primită datorită lui Ping Er, aşa că a alergat îndată la ea şi i-a povestit tot de-a fir a păr. Ping Er nu s-a îndoit că era vorba de un lucru necurat şi i-a spus lui Qiao Jie. Însăpămîntată, Qiao Jie a cerut să-şi aştepte tatăl şi plîngînd o noapte-ntreagă, a refuzat să se supună poruncilor doamnei Xing. Însă ar fi vrut să-i spună doamnei Wang tot ce se uneltise.

— Fii cuminte, domnişoară ! a oprit-o la timp Ping Er. Stăpîna bătrînă ţi-este bunică. Întrucît tatăl dumitale lipseşte, toate hotărîrile doar ea le ia, mai ales că unchiul a depus cheazăşie. Toţi uneltesc şi vei putea să-i birui ! Eu nu-s decît o femeie simplă şi n-am cuvînt în faţa lor. Trebuie să mă gîndesc cum să te salvez şi să nu fac vreo boacăna !

— Domnişoară ! Faceţi ceva ! a implorat-o fata din serviciul doamnei Xing. De nu, pe domnişoara Qiao Jie o vor duce cu sila !

Spunînd acestea a ieşit în curte.

Ping Er o privea pe Qiao Jie care stătea în pat făcută ghem şi plîngea.

— N-are rost să plîngi, domnişoară ! a zis. Tatăl dumitale e departe şi nu-ţi poate sări în ajutor. Judecînd după cîte-am auzit...

Ping Er s-a oprit la jumătatea vorbeii, fiindcă tocmai intrase cineva din partea doamnei Xing zicînd :

— A sosit clipa fericită din viața domnișoarei ! Mi s-a poruncit să-ți transmit, Ping Er, să aduni lucrurile domnișoarei. În ceea ce privește zestrea, va fi predată după întoarcerea celui de al doilea stăpîn, Jia Lian, fiindcă așa s-a convenit cu familia mirelui.

Ping Er a luat cunoștință și cea trimisă a plecat. Cîrînd a sosit și doamna Wang.

Zguduită de plîns, Qiao Jie s-a aruncat la pieptul ei. Doamna Wang a-nceput și ea să plîngă.

— Nu te neliniști, fetițo ! a mîngîiat-o ea pe Qiao Jie. Am încercat să vorbesc cu bunică-ta, dar după cum se vede, n-am izbutit s-o înduplec. Nu ne mai rămîne decît să lăsăm să treacă vremea și să trimitem pe cineva la tatăl tău, să-l anunțe.

— Dar oare nu știți nimic, stăpînă ? s-a amestecat în vorbă Ping Er. Dis-de-dimineață Jia Huan i-a adus la cunoștință stăpînei bătrîne că după obiceiul familiilor din ținuturile depărtate, fata trebuie să se ducă în casa mirelui la trei zile după cununie.

Astăzi doamna Xing i-a poruncit lui Jia Yun să-i aducă horoscopul lui Qiao Jie ! Mai putem să-l așteptăm pe stăpînul Jia Lian pînă se întoarce ?

Aflînd de uneltirile lui Jia Huan, doamna Wang a gemut de minie. Venindu-și în fire, a strigat de mai multe ori să fie chemat Jia Huan. Dar nefiind găsit, doamnei Wang i s-a spus :

— A plecat dimineață cu Jia Qiang și Wang Ren.

— Dar Jia Yun unde-i ? a întrebat doamna Wang.

— Nu știm, a fost răspunsul.

Cei care se strînseseră în iatacul lui Qiao Jie se priveau năucii.

Doamna Wang, neputînd să se certe cu doamna Xing, și-a simțit inima împovărată. În acea clipă în încăpere a intrat o femeie care-a anunțat :

— Oamenii care păzesc porțile dosnice ale castelului au trimis vorbă c-a venit Liu Lao-lao.

— Asta ne mai lipsea, a zis doamna Wang pe-un ton răutăcios. Cine mai are timp și de ea ? Spuneți-i să plece !

— Stăpînă, trebuie chemată, a șoptit Ping Er. Oricum, ea este nașa domnișoarei Qiao Jie și se cuvine să știe tot !

Doamna Wang nu s-a mai împotrivit. Curînd a intrat Liu Lao-lao. Ea i-a salutat pe toți întrebîndu-i de sănătate.

Liu Lao-lao a băgat de seamă numaidecît că toți aveau ochii roșii de plîns, însă nebănuind despre ce putea fi vorba, după un timp, a întreat :

— Dar ce vi s-a întîmplat ? Stăpîna, domnișoarele și ceilalți și-au amintit poate de răposata Feng Jie ?

Auzind numele mamei sale, inima copilei a fost răscolită și mai mult.

— Mătușă, nu vorbi în vînt, a zis Ping Er. Ești nașa mamei domnișoarei și trebuie să știi tot !

Ping Er i-a povestit amănunțit bătrînei tot ce se întîmplase. Aceasta a rămas îngrozită.

— Domnișoară, te știu o fată isteată ! a zis ea după ce și-a revenit. Oare nu știi că-n dragoste se pot întîmpla schimbări ?

— Ai putea să ne dai o mîină de ajutor ? a întreat Ping Er. Hai, spune o dată !

— Dar ce-i așa mare lucru ? a întreat și bătrîna la rîndul ei. Nimeni nu știe nimic și domnișoara intră-n gaură de șarpe.

— Prostii ! a spus Ping Er hotărîtă. Unde se pot ascunde niște oameni ca noi ?

— Mă tem că n-o să vreți să mergeți, a răspuns bătrîna. Dar bine ar fi să mergeți cu mine la țară. Acolo aș ascunde-o pe domnișoara și l-aș pune pe ginerele meu să găsească un om de treabă care să-i scrie cîteva cuvinte tatălui său. Omul i-ar duce și scrisoarea, încît tată-său ar veni fără întîrziere. N-ar fi bine ?

— Și dacă află stăpîna bătrînă ? s-a neliniștit Ping Er.

— A aflat că eu am dat pe aici ? a întrebat bătrîna.

— Bineînțeles ! a răspuns Ping Er. Stăpîna bătrînă este neîngăduitoare cu slugile și le pedepsește cînd i-a scund ceva. Ea locuiește în partea din față a castelului și dacă-ai venit pe poarta mare, fii sigură că știe, dar dac-ai intrat prin poarta din spate, poți să nu-ți faci griji !

— Hai să fixăm ziua, a continuat Liu Lao-lao. Voi porunci ginerelui meu s-aducă o caleașcă s-o luăm pe domnișoara !

— Ce dată să mai fixăm ? s-a mirat Ping Er. Ai dreptate, voi aranja eu totul !

Ea a alergat înăuntru și i-a spus doamnei Wang cele discutate. Doamna Wang a chibzuit și ideea i s-a părut nelalocul ei.

— N-avem altă scăpare ! a stăruit Ping Er. Doar dumneavoastră m-am încumetat să vă vorbesc, stăpînă. Nu trebuie să știți nimic și chiar puteți s-o întrebați pe stăpîna bătrînă, că tot n-are ea unde s-o găsească pe Qiao Jie. Iar noi, de-acolo din sat, vom trimite pe cineva după stăpîn și va veni în goană mare, o să vedeți.

În loc de răspuns doamna Wang a suspinat.

— Stăpînă, salvați-mă ! a implorat-o Qiao Jie. Cînd se va întoarce tatăl meu, n-o să mai știe cum să vă mulțumească !

— Nu mai avem timp de vorbe ! a implorat-o Ping Er. Stăpînă, vă rog să vă întoarceți și să trimiteți oameni să vadă de casă în lipsa noastră.

— Băgați de seamă, fiți atente, a zis atunci doamna Wang. Trebuie să vă pregătiți haine și pat.

— Dacă plecăm, plecăm chiar acum, a fost de părere Ping Er. N-are rost să întîrziem, riscăm să vină aici. Atunci va fi prea tîrziu.

— Da, grăbiți-vă ! a zis doamna Wang ca trezită dintr-un somn adînc. Dac-o să se întîmple ceva, vă voi sări în ajutor !

Doamna Wang s-a întors la ea, după care s-a dus la doamna Xing s-o rețină, ca să n-aibă cum ieși din casă.

Între timp Ping Er a adunat oamenii și le-a spus ce-aveau de făcut.

— Nu vă ascundeți, faceți totul pe față ! i-a prevenit. Dacă vă vede careva, spuneți-le că stăpîna bătrînă a dispus să pregătiți o caleașcă pentru Liu Lao-lao.

Apoi a poruncit să se închirieze una.

După ce a sosit, a îmbrăcat-o pe Qiao Jie în hainele în care umbla în mod obișnuit Ping Er și au ieșit împreună. Lăsînd să se creadă că îi conduce pe Liu Lao-lao și pe nepotul său, Ping Er și copila s-au strecurat cu iuțeală-n caleașcă și-au dispărut fără urmă.

În ziua aceea porțile din spatele castelului fiind deschise, nu le-au văzut decît vreo doi-trei oameni, și cum cei care mai rămăseseră erau puțini și de-abia pridideau cu treburile în imensele clădiri, de fapt la poartă nu era aproape nimeni. Doamna Xing se purta sever cu oamenii și de aceea și cei care o văzuseră pe Ping Er cu Qiao Jie, le-au lăsat să plece slobode, ascunzînd doamnei Xing totul.

Cît despre doamna Xing, între timp vorbea cu doamna Wang. Aceasta se simțea tulburată și-a trebuit să iasă, ca s-o întilnească pe Bao-chai.

Chipul înspăimîntat al doamnei Wang a neliniștit-o și Bao-chai a întrebat :

— De ce sînteți supărată, stăpînă ?

Doamna Wang i-a povestit totul așa cum se întîmplase.

— Dar e nemaipomenit ! Trebuie chemat fără zăbavă Jia Yun ca să pună capăt acestei fărădelegi.

— Nu pot da în nici un chip de Jia Huan, i-a răspuns doamna Wang.

— Ar trebui să vă prefaceți că nu știți nimic, a mai zis Bao-chai. Dați-mi puțin răgaz și voi găsi eu pe cineva care să meargă la stăpîna bătrînă și să-i aducă totul la cunoștință.

Doamna Wang n-a avut nimic împotrivă.

A sosit vremea să vă povestesc despre principele venit din ținuturi depărtate cu scopul de a cumpăra câteva fete, ca ibovnice. Păcălit de acei care au copleșit-o cu laude pe Qiao Jie, s-a hotărît să trimită pețitoarele s-o vadă. Femeile s-au întors și i-au povestit tot. Principele a întrebat cu de-amănuntul din ce familie face parte fata și ele i-au răspuns fără ocolișuri. Înțelegînd că fata se trăgea dintr-un neam mare, a zis :

— Încalc datina ! Era cît pe-aci să dau de belea ! Întrucît n-am nimic de făcut la palat, va trebui să plec. Iar dacă va sosi cineva din partea acestei fete, trimiteți-l de unde-a venit !

Tocmai în ziua aceea Jia Yun și Wang Ren s-au dus la principe cu horoscopul lui Qiao Jie. Cum i-au zărit la poartă, oamenii principelui au început să dea din mîini zicînd :

— Principele ne-a poruncit să prindem și să dăm în judecată pe oricine vine din partea familiei Jia, cu scopul de a zălogi fata ! Cine mai îndrăznește să se mai dedea la asemenea fapte, pe aceste timpuri de liniște statornicite în țară de către marea putere a împăratului ?

Înspăimîntat, Wang Ren și toți cei care-l însoțeau, au rupt-o la fugă. Întorcîndu-se acasă, s-au apucat să-i blesme pe cei care-i dăduseră în vileag. Cînd lui Jia Huan, care tocmai aștepta veștile, i s-a spus că-l cheamă doamna Wang, acesta a intrat în panică. Văzîndu-l pe Jia Yun, s-a repezit spre el să-l întrebe :

— Gata ?

— Totul s-a năruit ! a zis el înciudat. S-a aflat totul.

Și a început să-i povestească lui Jia Huan cum s-au petrecut faptele.

Jia Huan a înmărmurit.

— Doar azi dimineață i-am îndrugat atîtea stăpînei cele bătrîne. Acum, ce mă fac ? a zis el. N-ați vrut decît să rîdeți de mine și să mă vîrîți în laț.

— Bătrîna doamnă Xing și doamna Wang vă cheamă la ele ! s-a auzit glasul unei fete.

Văzînd că n-aveau cum să se mai ascundă, Jia Huan și Jia Yun, pieriți de frică, s-au îndreptat spre odăile doamnei Wang. Abia au intrat în încăpere, că au și dat cu ochii de fața strimbă de minie a acesteia.

— Frumoasă treabă ați mai făcut ! s-a repezit la ei doamna Wang. Le-ați ucis pe Qiao Jie și Ping Er. Duceți-vă și căutați-le leșurile !

Jia Huan și Jia Yun s-au aruncat în genunchi în fața ei. De teamă, lui Jia Huan îi pierise glasul, iar Jia Yun, cu capul aplecat, a zis :

— Eu nu sînt vinovat. Bătrînul domn Xing și domnul Wang Ren ne-au spus c-au măritat-o pe Qiao Jie, și noi n-am făcut altceva decît să vă aducem la cunoștință. Buna fetei n-a avut nimic împotriva și mi-a poruncit să-i scriu horoscopul. Apoi familia mirelui n-a mai vrut-o pe Qiao Jie. Cum le-am ucis noi pe Qiao Jie și Ping Er ?

— Jia Huan i-a spus doamnei bătrîne că Qiao Jie va fi luată de-abia după trei zile, a continuat pe-un ton amenințător doamna Wang. Oare așa se căsătorește cineva ? Dar acum, nu despre asta este vorba ; vom discuta noi cînd se va întoarce stăpînul Jia Zheng. Acum plecați în căutarea lui Qiao Jie !

Doamna Xing nu zicea nimic și plîngea.

— Maică-ta a fost o ticăloasă ! l-a ocărit doamna Wang pe Jia Huan. Iar tu, o stirpătură care-i semeni ! S-a rîdînd și a poruncit să fie condusă acasă. După ce-a ieșit, doamna Xing, Jia Huan și Jia Yun au început să se certe și să dea vina unul pe altul.

— Acum ne certăm de pomană, a spus doamna Xing. Eu cred că Qiao Jie trăiește și că Ping Er a dus-o undeva, pe la neamuri, ca s-o ascundă.

Doamna Xing a poruncit să fie chemați la ea cei care au păzit poarta și după ce i-a făcut de două parale i-a întrebat :

— Unde s-au dus Qiao Jie și Ping Er ?

Slugile însă au răspuns într-un glas :

— De ce ne cereți nouă socoteală, stăpînă ? Cereți mai bine socoteală celor pe mîna cărora a rămas gospodăria ! Iar dacă știm ceva, nu-i vom spune decît doamnei Wang. De vreți să ne omoriți în bătaie, omoriți-ne pe toți, de vreți să ne pedepsiți, pedepsiți-ne pe toți ! Nu-i de ajuns că stăpînii tineri s-au obrăznicit într-atît, încît de cum a plecat stăpînul Jia Lian au poruncit să nu ni se mai dea simbrerie și orez ? Stăpînii chefuiesc tot timpul, joacă pe bani și aduc femei străine în casă ! Oare mai au curajul să spună că nu-i adevărat ?

Jia Yun și-a mușcat limba, neîndrăznind să scoată o vorbă.

Între timp a apărut slujitoarea doamnei Wang.

— Stăpîna poruncește tinerilor stăpîni să se-nfățișeze degrabă la ea, a spus fata.

Înspăimîntați, Jia Huan și Jia Yun n-au putut măcar să întrebe unde dispăruse Qiao Jie.

Erau încredințați că toți îi privesc cu ochi răi și că Qiao Jie fusese ascunsă. Dar cum să-i spună așa ceva doamnei Wang ? Au încercat să afle de fată printre neamuri, dar n-au reușit să dea de urmele ei. Mai multe zile în șir nici doamna Xing și nici Jia Huan nu și-au găsit liniștea.

Nici n-au simțit cînd a trecut vremea examenelor. Doamna Wang îi aștepta cu nerăbdare pe Bao-yu și Jia Lan. I-a așteptat pînă către prînz, dar n-a apărut nici unul, nici celălalt. Atunci s-a neliniștit, fapt ce le-a îngrijorat de bună seamă și pe Li Wan și pe Bao-chai. Au trimis oameni să afle dacă nu li s-o fi întîmplat ceva. Dar cum nu sosea nici o veste și cei plecați să-i caute nu se mai întorceau, după cîtva timp au trimis pe alții, dar nici aceștia n-au mai revenit. În sfîrșit, după înfrigurată așteptare, a apărut Jia Lan.

— Unde-i Bao-yu ? au sărit ele să-l întrebe.

Jia Lan, fără să mai salute, a căzut în genunchi și cu lacrimi în ochi a strigat :

— Unchiul Bao-yu a dispărut !...

Doamna Wang și-a pierdut cunoștința. Cai Yun a sărit s-o readucă la viață cu săruri și arome. Bao-chai, de asemenea, era distrusă. Xi Ren plîngea ca o bocitoare și-l ocăra pe Jia Lan printre lacrimi :

— Om de nimic ce ești ! Cum l-ai lăsat să se piardă, cînd voi ați fost împreună ?...

— La han, pînă au început examenele, am mîncat și-am dormit laolaltă, s-a apărat Jia Lan. Astăzi, unchiul Bao-yu a predat primul lucrarea, apoi m-a așteptat să termin și eu. După aceea am ieșit să ne plimbăm pe lîngă poartă, dar în învălmășeală, cînd am întors capul, ia-l de unde nu-i ! Și cei care îi însoțeau au rămas nedumeriți. Li Qiu a zis : „Am văzut că erați în același rînd, cum a putut să dispară ?!“ Apoi am poruncit lui Li Qiu și celorlalți să dea fuga să-l caute, dar n-a fost chip să-l găsească. De-abia după aceea m-am hotărît să mă-ntorc acasă !

Doamna Wang avea răsuflarea întretăiată. Bao-chai știa ce se petrece în sufletul ei ; Xi Ren bocea cu glas tare. Jia Qiang, fără să mai aștepte vreo poruncă, a plecat în căutarea lui Bao-yu. Și astfel s-a dovedit zadarnică toată strădania din castelul Rongguo pentru banchetul pregătit în cinstea unui asemenea eveniment.

Trecînd peste propriile emoții și oboseala drumului, Jia Lan s-a arătat hotărît să plece și el în căutarea lui Bao-yu.

— Băiatul meu ! l-a reținut doamna Wang, spre uimirea celor de față. Dacă s-a prăpădit unchiul tău, te vom lăsa să te prăpădești și tu ? Rămii mai bine ! Nu te du !...

Dar Jia Lan nu a cedat. Atunci doamna Yu a stăruit să-l convingă. Dintre toți, singură Xi-chun înțelegea ce se întîmplase, dar cum nu îndrăznea să-i tulbure cu vorba ei, a întrebat numai pe Bao-chai :

— Fratele Bao-yu și-a luat nestemata cu el ?

— Cum ar fi putut s-o lase ? O poartă întotdeauna.

Xi-chun a tăcut. Xi Ren era convinsă că nu putea fi străin de această întâmplare ciudatul călugăr.

Inima o dureau și lacrimile, ca mărgelile, îi lunecau una după alta pe obraji.

Și-a amintit de legătura ei din trecut cu Bao-yu și s-a gândit : „Cîteodată îl sîcîiam și el se supăra ; uneori era atît de drept, încît îi atrăgea dragostea tuturor. Cînd trebuia să fie binevoitor cu cineva, o făcea ca nimeni altul. Dar cum îl ațîțai, jura că se va călugări ! Cine ar fi putut să-și închipuie că într-adevăr așa va face ?“

S-o lăsăm pe Xi Ren cu gîndurile ei amare și să spunem că bătuse și cea de a patra strajă și despre Bao-yu tot nu se știa nimic. Li Wan, de teamă că doamna Wang nu va putea suporta lovitura, a stăruit să plece în iatacul ei. Toți au urmat-o numai doamna Xing despărțindu-se de Jia Huan, s-a retras în odăile ei. Doamna Wang s-a învoit ca Jia Lan să ia parte la căutarea fiului ei. Întreaga noapte n-a închis ochii. Ziua următoare, oamenii trimiși pe urmele lui Bao-yu s-au înapoiat pe rînd și toți, parcă ar fi fost înțeleși, nu spuneau decît atît :

— L-am căutat pretutindeni, dar n-am dat de el ! Însăpămîntați, mătușa Xue, Xue Ke, Xiang Yun, Bao Qin și mătușa Li o vizitau mereu pe doamna Wang și căutau să-i aline durerea. Aceasta a durat mai mult timp. Doamna Wang slăbise de atîta amărăciune și firul vieții ei se subțiasse. Atunci, pe neașteptate, i s-a adus vestea :

— A venit cineva de la reședința ținuturilor mărginașe mării și-a spus că mîine sosește cea de a treia domnișoară.

Auzind că va sosi Tan-chun, doamna Wang s-a simțit ceva mai puțin doborîtă, deși n-a încetat să fie cu gîndul tot la Bao-yu.

Ziua următoare a sosit Tan-chun. Toți i-au ieșit în întîmpinare. Tan-chun arăta minunat și purta veșminte

de preț. Chipul sleit de puteri al doamnei Wang și ochii umflați de atîta zbucium au impresionat-o pe Tan-chun care a izbucnit în plîns și, numai după ce și-a revenit, a săvîrșit ceremonialul de bun găsit.

Prezența lui Xi-chun, îmbrăcată în haine de călugăriță daoistă, a adăugat o notă și mai sumbră. Apoi i s-a povestit despre Bao-yu și, de asemenea, despre toate celelalte nenorociri, prilej pentru alte șiruri de lacrimi.

Din fericire, Tan-chun știa să aline durerile, vorbele sale îmbinau dragostea cu stăpînirea de sine. Încetul cu încetul toți și-au simțit sufletul mai puțin împovărat.

A doua zi a sosit soțul lui Tan-chun și aflînd cele petrecute în castelul Rongguo, a îngăduit soției sale să rămînă cîteva zile în familie. Fetele și nevestele venite împreună cu Tan-chun, întîlnindu-se surori, ori prietene, sporovăiau cît le ținea gura.

Începînd cu stăpînii și terminînd cu ultimul slujitor, zile și nopți la rînd, toți ai casei așteptau vești de la Bao-yu.

După vreo cîteva zile, pe la cea de a cincea strajă, paznicii de la poarta exterioară a castelului au alergat spre poarta de serviciu să ducă fetelor de aici vestea cea mare. Acestea au dat buzna în casă și, fără să mai spună ceva slujitoarelor din interior, au intrat în iatacul doamnei Wang și într-un glas au strigat :

— Stăpînă, mare bucurie !...

Doamna Wang, incredințată că-l găsiseră pe Bao-yu, a întrebant sugrumată de emoție :

— L-au găsit ? Unde e ? să vină dregrabă încoace.

— A trecut examenul de *juven*, a ieșit al șaptelea, au spus, în culmea fericirii, fetele.

— Dar unde-i el ? le-a întrebant doamna Wang. Fetele au tăcut. Doamna Wang s-a ridicat de la locul ei.

— Cine-a trecut al șaptelea ? a întrebant Tan-chun.

— Stăpînul Bao-yu.

De afară se mai auzeau voci :

— Și stăpînul Jia Lan a reușit !

Oamenii au alergat s-aducă lista celor care candidaseră. Jia Lan era al o sută treizecilea. La vestea aceasta, un simțămînt de mîndrie a cuprins-o pe Li Wan, dar nu îndrăznea să arate. Succesul lui Jia Lan se-nțelege că o bucura și pe doamna Wang, care se gîndea : „Dacă s-ar fi întors Bao-yu, ce fericire ar fi însemnat asta pentru noi toți !“

Bao-chai, adînc mîhnită, se străduia să se stăpînească.

Cei de față, felicitîndu-se unii pe alții, spuneau încrezători :

— Întrucît destinul a hotărît ca Bao-yu să se prezinte la acest examen, trebuie să se întoarcă negreșit acasă.

Căldura cu care s-au rostit aceste cuvinte a cuprins-o și pe doamna Wang, care s-a mai liniștit.

Atunci, pe neașteptate, din curte s-a auzit vocea lui Bei Ming :

— Dacă cel de al doilea stăpîn a ajuns *juren*, n-are cum să dispară !

— Ce te face să crezi ? l-au întrebat cu toții.

— Doar se știe : „La examen de-ai izbutit, cunoscut de-o lume ești !“ așa că oriunde va apărea, oamenii îl vor cunoaște și ni-l vor aduce acasă. Cine să-ndrăznească să-l oprească ?

— Țîncul ăsta, cu toate că-i un prostănac, de data asta are dreptate ! au început să șușotească între ei cei prezenți.

— Cum să nu ! a întărit Xi-chun. Doar e om în toată firea, cum s-ar putea pierde ? Mă tem numai că, săturîndu-se de viața asta lumească, a luat drumul sihăstriei ! În cazul acesta, nu mai aveți cum să-l căutați !

Cuvintele lui Xi-chun au dezlănțuit în doamna Wang o durere nestăpînită.

— În cele mai multe cazuri, cei care devin budiști, sau sfinți, renunță bucuroși la rang și bogăție, a remarcat Li Wan.

— Nu vezi, el a renunțat la tatăl și la mama sa ! a zis printre lacrimi doamna Wang. Nu poate fi decît un copil nerecunoscător ! Oare un astfel de om poate deveni sfînt ? !

— Venirea omului pe lume de obicei nu este însoțită de întîmplări deosebite — a observat Tan-chun. Cînd s-a născut frățiorul Bao-yu cu nestemata în gură, toți au fost de părere că asta înseamnă fericire. Dar se vede treaba că toate nenorocirile nu se trag decît de la această piatră ! Dacă nu se va înapoia în cîteva zile, să nu vă fie cu supărare, stăpînă, cred că ar fi mai bine dacă ați socoti că niciodată-n viață n-ați avut acest copil ! Iar dacă venirea lui pe lume a fost hotărîtă de anumite rosturi și el se va reîntoarce la bunele simțăminte, aceasta nu se va datora decît faptelor bune săvîrșite de străbuni în cursul mai multor generații.

Bao-chai asculta tăcută vorbele lui Tan-chun ; în schimb Xi Ren nu se dovedi în stare să se stăpînească și se clătină pe picioare. Doamna Wang a poruncit să fie dusă pe brațe în odaia ei.

Succesul lui Bao-yu și al lui Jia Lan la examen, precum și nereușita planului cu Qiao Jie, l-a răscolit pe Jia Huan, care se simțea și așa destul de înstrăinat. Tot mai mult el învinovăța pe Jia Yun și Jia Qiang.

Era incredințat că Tan-chun nu-l va ierta.

Ziua următoare, cînd Jia Lan s-a dus să mulțumească celor din comisie pentru bunăvoință, a aflat că și Zhen Bao-yu se prezentase la examen. Disparația lui Bao-yu l-a impresionat adînc.

Curînd aveau să fie înaintate împăratului toate lucrările de la examen. Acesta își arătase dorința să le citească, dar toate i s-au părut fără însemnătate. Numai lucrarea cu numărul șapte și iscălită cu numele Jia Bao-yu originar din Jinling și cea a o sută-treizecea, cu numele Jia Lan, tot din Jinling, i s-au părut deosebite și s-a interesat de autorii lor.

— Aflați dacă nu cumva acești Jia sînt rude cu defuncta mea soție Jia Yuan-chun ! a poruncit împăratul.

Demnitarii au cerut să fie chemați Bao-yu și Jia Lan. Dar n-a apărut decît Jia Lan. El le-a adus la cunoștință dispariția lui Bao-yu și le-a povestit de bunicul său. Toate acestea au fost transmise împăratului. Împăratul, înțelept și luminat, iubitor de oameni și binefăcător, și-a amintit de meritele neamului Jia și a poruncit să fie cercetate tabelele cu cei aflați în slujba sa. Demnitarii au îndeplinit porunca întocmai și împăratul a dat ordin să se verifice încă o dată pricina pentru care fusese pedepsit Jia She. Apoi suveranul a citit raportul intitulat „Restabilirea ordinii în ținuturile marginase cu marea ca urmare a nimicirii tilharilor, și evacuarea armatei imperiale“.

Raportul consemna faptul că s-a restabilit liniștea în provinciile sus-pomenite și că poporul s-a întors bucuros la îndeletnicirile lor.

Înțeleptul suveran s-a bucurat și a dat ordin la nouă înalți dregători să-i înfățișeze bravurile celor care s-au distins în campanie să anunțe pe pămîntul țării o mare amnistie și să se împartă decorații.

După ce demnitarii s-au împrăștiat, Jia Lan a mulțumit oamenilor învățați din comisie pentru bunăvoință și s-a întors acasă cu vestea amnistiei. Familia s-a bucurat, nădăjduind din nou că Bao-yu va veni. Dar cel mai mult s-a bucurat mătușa Xue, care plănuia să-l răscumpere pe Xue Ban.

Totodată, doamna Wang a fost înștiințată că a sosit domnul Zhen Ying-jia împreună cu soțul lui Tan-chun, ca să prezinte felicitări. Doamna Wang i-a poruncit lui Jia Lan să-i primească. Jia Lan a ieșit și după un timp s-a înapoiat zîmbind.

— Stăpînă, încă o bucurie ne întîmpină ! Domnul Zhen Ying-jia tocmai vine de la Curte, unde a auzit că stăpînul Jia Zheng nu numai că a fost iertat de pedeapsă, dar a și fost numit în funcția de Rong Guo de gradul

trei. Titlul de Rong Guo, va rămîne, ca și înainte, bunicului meu Jia Zheng, care va fi numit din nou la departamentul imperial îndată ce se va termina doliul după străbunica. Toată averea confiscată ni se va înapoia. Împăratul a citit teza mea și a unchiului Bao-yu și a rămas încîntat. El i-a întrebat pe demnitari dacă Bao-yu nu-i cumva frate cu Yuan-chun și a cerut să-l vadă. La aceasta s-a mai adăugat și faptul că Beijing Wang l-a elogiat pe Bao-yu în fața împăratului. Atunci, demnitarii au spus : „După cîte știm de la Jia Lan, unchiul său a dispărut la ieșirea din clădirea examenelor și nici pînă acum nu a fost găsit“. Împăratul a dispus să se dea poruncă severă oficiilor de ordine care administrează cele cinci drumuri ale capitalei, ca să-și depună tot interesul în căutarea lui Bao-yu. Dacă împăratul s-a dovedit atît de îndurător cu unchiul meu, puteți să vă liniștiți stăpînă, pînă la urmă va fi neapărat găsit.

După ce Jia Lan a vorbit, nimeni n-a mai fost în stare să-și stăpînească bucuria ; singur Jia Huan, posomorît, o căuta peste tot pe Qiao Jie, fără să știe că aceasta împreună cu Ping Er erau ascunse la Liu Lao-lao.

Liu Lao-lao, din dorința de a o sluji pe Qiao Jie, cum au sosit acasă, le-a găzduit în cea mai bună încăpere. Le ospăta zilnic și, deși bucatele erau țărănești, aveau gust bun. Ping Er a stat tot timpul acolo, spre liniștea lui Qiao Jie. Între timp, bogătașii satului au auzit că-n casa lui Liu Lao-lao venise o domnișoară de familie bună. Care dintre ei n-ar fi vrut s-o vadă ? Toți spuneau despre ea că era o zîină pogorîtă în lumea muritorilor, pentru care fapt unii îi aduceau legume și fructe, alții vînat și se întreceau să-i cucerească bunăvoința.

Dar dintre toți cel mai bogat era neamul Zhou, stăpîn peste zece mii de *liang* de argint și mii de *qing* de pămînt. Avea un singur fecior de paisprezece ani, frumos și deștept. Părinții îl purtaseră la școli și la ultimul examen obținuse titlul de *xiucai*.

Mama băiatului, de cum a văzut-o pe Qiao Jie, a simțit că se-aprinde în ea invidia : „Ce păcat că sintem țărani și nu putem lua pentru fiul nostru o asemenea domnișoară“, și-a zis ea.

Dar Liu Lao-lao, privind-o, a și ghicit despre ce era vorba și i-a spus :

— Am priceput ce vrei, și am să-ți fiu pețitoare !...

— Tu cunoști oamenii aceștia ! a răspuns mama Zhou. Mai bine nu mă amăgi. Cum ar putea ei să-și dea copila după unul de la țară ?

— Am să stărui ! a zis la rîndul ei Liu Lao-lao.

Femeile s-au despărțit.

Neștiind ce se mai întîmpla în castelul Rongguo, Liu Lao-lao l-a trimis pe Ban Er să afle.

Cînd Ban Er a intrat în oraș, a văzut la porțile castelului Rongguo mulțime de baldachine și calești și a întrebat ce se petrece.

— Familiilor din castelele Rongguo și Ningguo li s-au dat înapoi slujbele moștenite de la înaintași și averile confiscate, i-au spus oamenii, și din nou au urcat în slăvi, dar, din nenorocire, cel de al doilea stăpîn, Bao-yu, după ce a dat examenul nu s-a mai întors...

Ban Er tocmai se pregătea de plecare, cînd în poartă s-au oprit cîțiva călăreți. Slugile le-au ieșit în întîmpinare și Ban Er le-a auzit cu urechile lui spunînd :

— S-a-ntors al doilea stăpîn ! Ce bucurie ! Cum s-o mai fi simțind domnul cel bătrîn ?

— E bine acum ! a zis cel mai vîrstnic dintre călăreți. Împăratul i-a arătat bunăvoință și în curînd va veni acasă. Dar ce este cu oamenii aceștia ? s-a interesat el.

— Sînt solii împăratului, care au adus la cunoștință mila lui și cărora li s-a poruncit să ne dea înapoi averea confiscată.

Cel venit a intrat zîbind în curte. Ban Er și-a dat seama că el era Jia Lian. Nemaiavînd răgaz, s-a grăbit spre casă povestind bunică-si tot ceea ce văzuse și auzise.

Luminată de atîta bucurie, Liu Lao-lao a dat fuga s-o felicite pe Qiao Jie, spunîndu-i din fir a păr ce ştia de la Ban Er.

— Îţi mulţumim, bunicuţo, că ne-ai scăpat ! i s-a adresat Ping Er bătrînei. Altfel n-ar fi fost chip ca domnişoara să apuce asemenea fericire.

Qiao Jie era stăpînită de bucurie.

În timp ce vorbeau, a apărut un călăreţ cu o scrisoare din partea lui Jia Lian, spunînd :

— Stăpînul Jia Lian este foarte impresionat de mărimea arătată fiicei sale şi mi-a poruncit s-o aduc fără zăbavă acasă. Mi-a mai dat drept răsplată şi cîţiva *liang* de argint.

Liu Lao-lao a fost mulţumită că lucrurile s-au sfîrşit aşa şi a trimis să se închirieze două carete, pentru Qiao Jie şi Ping Er. Qiao Jie se obişnuise atît de mult în casa lui Liu Lao-lao, că nu voia să mai plece cu nici un preţ. Şi Ping Er se învăţase cu ea şi plîngea, nevoind să-i dea drumul. Văzîndu-le cît de greu se despărţeau, Liu Lao-lao i-a dat voie lui Ping Er să le petreacă pînă la oraş. Aşa că s-au urcat în carete şi s-au îndreptat spre castelul Rongguo.

Dar să revenim la Jia Lian, care aflînd că tatăl său a căzut bolnav, plecase neîntîrziat la locul surghiunului.

Întîlnindu-se tatăl şi fiul s-au tînguit şi şi-au deplîns soarta, dar prezenţa lui Jia Lian l-a liniştit, într-adevăr, pe Jia She, încît a început să se înzdrăvenească văzînd cu ochii.

Apoi Jia Lian a primit scrisoarea de acasă, în care era înştiinţat de cele întîmplate. El i-a povestit lui Jia She şi s-a grăbit să se-ntoarcă. Pe drum a auzit de marea amnistie, ceea ce l-a determinat să meargă cu şi mai multă nerăbdare. Aşa că a ajuns acasă tocmai în clipa cînd se aflau şi dregătorii însărcinaţi să transmită voinţa suveranului. Doamna Xing şi celelalte doamne se văicăreau că nu era nici un bărbat să primească porunca împără-

ției. Pe Jia Lan îl considerau încă nevîrstnic pentru asemenea ceremonii.

Jia Lian a sosit cum nu se putea mai bine.

Salutîndu-se cu stăpînele, fără să aibă răgazul unui cuvînt, a venit să-i primească pe înalții demnitari de la Curte și să asculte înaltul ordin.

Un demnitar vîrstnic l-a întrebat de sănătatea tatălui, după care a adăugat :

— Miine poftiți la Curte să primiți înalta distincție ! Toate clădirile castelului Ningguo vă vor fi predate dumneavoastră !

Cînd Jia Lian a ieșit să-i petreacă pe dregători, a văzut la poartă cîteva carete țărănești, căroră servitorii nu le permiteau să intre. Jia Lian și-a dat 'numaidecît seama că se-ntorsese Qiao Jie și s-a năpustit cu injurături asupra slugilor.

— Proști fără pic de minte ! a răcnit el. Cît am lipsit de-acasă, ați făcut pe stăpînii și ați silit-o pe Qiao Jie să fugă, iar acum, cînd s-a întors, n-o lăsați să intre ! Ce-aveți cu mine de mă dușmăniți ?

Oamenii au înțeles pe loc că toată întîmplarea cu Qiao Jie nu prevestea nimic bun, dar nici prin gînd nu le trecuse ca Jia Lian de-abia întors, să fi și aflat ; de aceea, cuvintele neașteptat de tăioase ale lui Jia Lian au avut rezultatul cuvenit.

— Cînd ați plecat, stăpîne, unii dintre noi s-au îmbolnăvit, alții au fost nevoiți să plece, au încercat servitorii să se dezvinovățească, și treburile gospodărești au fost conduse de al treilea stăpîn — Jia Huan, de stăpînul Jia Qiang și de al doilea stăpîn Jia Yun. Ce-au făcut, nu ne privește pe noi !

— Nemernicii ! s-a miniat Jia Lian. Mai vorbim noi ! Dar, haideți, deschideți mai iute porțile !

Jia Lian s-a dus la doamna Xing, dar n-a pomenit nimic ; și de acolo la doamna Wang, în fața căreia a căzut în genunchi zicînd :

— Stăpînă, numai mulțumită dumneavoastră, fiica mea s-a întors iar la mine ! Despre fratele Jia Huan nu pot vorbi, dar nu mă așteptam ca Jia Yun să fie atît de ticălos. Prima oară cînd l-am lăsat să supravegheze gospodăria și-a făcut de cap. Acum, în timpul lipsei mele îndelungate, s-a dovedit din nou nerușinat. Nu-mi luați în nume de rău, stăpînă, dar cred că un astfel de om trebuie alungat o dată pentru totdeauna.

— Dar Wang Ren cum a putut să fie atît de mîrșav ? ! a exclamat doamna Wang.

— N-aveți nici o grijă, stăpînă, mă socotesc eu cu el ! a răspuns Jia Lian.

— A sosit domnișoara, a anunțat în clipa aceea Cai Yun.

Qiao Jie s-a închinat în fața doamnei Wang. Amintindu-și de împrejurările în care se despărțise de fată, doamna Wang a izbucnit în plîns. Și lui Qiao Jie i-au dat lacrimile. Jia Lian s-a întors către Liu Lao-lao să-i mulțumească, iar doamna Wang a chemat-o să-i povestească ultimele întîmplări.

După aceea Jia Lian s-a văzut cu Ping Er. Fără să-i spună ceva, ochii lui arătau numai mulțumire. În timpul din urmă o copleșea cu respect și se hotărîse ca de îndată ce se va înapoia Jia She, să-i ceară acestuia îngăduința de a o lua de soție.

La venirea lui Jia Lian, doamna Xing s-a speriat afară din cale și cînd a aflat că acesta s-a dus la doamna Wang, a trimis iscoade s-asculte ce vorbesc. Fetele s-au întors și i-au spus că acolo se mai aflau și Qiao Jie și Liu Lao-lao, precum și tot ceea ce auziseră. Doamna Xing și-a dat seama că se lăsase păcălită și a început să cîrtească împotriva doamnei Wang :

— Seamănă vrajbă între mine și nepot. Ar trebui să știu și ce spune Ping Er.

Între timp a apărut Qiao Jie, urmată de Liu Lao-lao și doamna Wang, care nemaiținînd seama de ceremonial, i-a

învinuit de-a dreptul pe Jia Yun și Xi Ren de tot ce se întâmplase.

— Stăpînei bătrîne, a zis ea, i-au spus mereu că va fi spre fericirea lui Qiao Jie. De unde avea ea să știe că la mijloc nu-i decît înșelăciune ?

Doamna Xing se simțea tulburată. Își amintea cum doamna Wang o sfătuisese să nu-și dea consimțămîntul în privința căsătoriei și acum tăcea vinovată.

Ping Er s-a ploconit în fața doamnei Wang și împreună cu Qiao Jie s-au dus la Bao-chai.

— Mila împăratului este nemărginită și putem să nădăjduim că familia noastră va prospera din nou, a mai adăugat Ping Er. Cred cu tărie că Bao-yu se va întoarce acasă !

Atunci, Qiu Wen, tulburată, a alergat spunînd :

— Lui Xi Ren îi este foarte rău !...

Dacă nu știți ce s-a petrecut mai departe, citiți capitolul care mai urmează.

CAPITOLUL AL TREIZECI ȘI NOUĂLEA

*În care se povestește cum Zhen Shi-yin cugetă asupra
deșertăciunilor lumești și cum Jia Yu-cun face înche-
ierea Visului din pavilionul roșu*

Bao-chai, auzind că Xi Ren nu se simțea bine, a alergat în odaia acesteia urmată de Qiao Jie și Ping Er. Când s-au apropiat de *kan*-ul pe care zăcea Xi Ren, au observat că îi era atât de rău, încît i se tăia răsufierea. Bao-chai a poruncit să i se dea puțină apă fierbinte și să fie chemat medicul.

— De ce s-a îmbolnăvit atât de grav sora Xi Ren ? a întrebat-o mirată Qiao Jie.

— Alaltăieri seara i-a fost așa de rău, a răspuns Bao-chai, încît aproape a căzut fără cunoștință. Stăpîna a poruncit să fie dusă acasă pe brațe și așezată în pat. Dar atunci a fost atîta încurcătură, nimeni nu s-a gîndit la medic și starea i s-a înrăutățit.

Curînd a sosit doctorul și Bao-chai s-a grăbit să se retragă. Acesta i-a ascultat inima și a afirmat că boala e cauzată de supărări prea mari, după care i-a prescris o rețetă. Am omis să vă spun că după ce Xi Ren a fost adusă acasă în seara aceea, cu urechile ei a auzit vorbindu-se că dacă Bao-yu nu se va întoarce, toate fetele vor trebui să plece. Tulburarea ei a crescut și mai mult.

Cînd Qiu Wen a plecat să prepare leacurile, Xi Ren a căzut în delir. La început i s-a părut că-n fața ei se afla

Bao-yu, dar imaginea s-a destrămat ca o ceață, iar în locul lui se ivi un călugăr cu un pergament în mână, din care citi : „Tu nu ești de-a noastră, va trebui să te măriți...”.

Xi Ren ar fi vrut să-i vorbească, însă în clipa aceea a intrat Qiu Wen.

— Surioară, leacurile-s gata, ia-le...

Xi Ren deschise ochii și abia acum își dădu seama că visase. Despre visul ei n-a spus nimănui nimic.

Bîndu-și leacurile se gîndea : „Nu încape îndoială că Bao-yu a plecat însoțit de călugăr. Cînd a vrut să-i dea acestuia nestemata, am presimțit că ne va părăsi. Am încercat să-l împiedic, dar m-a respins neînduplecat, fără să-mi arate pic de milă. Apoi a fost cuprins de un fel de dezgust fățiș pentru soția sa, și nici chiar fetelor nu le mai dădea vreo atenție ; înseamnă că în clipa aceea hotărîrea era luată. Chiar dacă-i așa, poate el oare să-și alunge nevasta ? Doamna Wang m-a numit favorita lui, m-au plătit mai bine decît pe altele, dar niciodată n-am pomenit de asta stăpînului și am lăsat să fiu socotită o simplă slujitoare. Dacă stăpînul Jia Zheng și doamna Wang îmi vor pune în vedere să plec, iar eu mă voi ruga să rămîn, vor rîde toți de mine. Iar dacă voi pleca supusă, mereu îmi voi aduce aminte de traiul meu cu Bao-yu și chinul mă va distruge”.

Și astfel neliniștea o cuprinse.

Luînd leacurile, starea ei se mai îmbunătăți însă, și după vreo cîteva zile se refăcu și începu s-o slujească din nou pe Bao-chai.

Să revenim la Jia Zheng care a transportat sicriul cu trupul lui Jia Mu la locul de baștină, iar Jia Rong pe ale doamnei Qin, Feng Jie și Yuan Yang.

Mai întîi au rămas la Jinling, au făcut înmormîntările, după care Jia Rong a plecat mai departe să ducă sicriul cu trupul lui Dai-yu. .

În timp ce Jia Zheng era înglodat în treburile legate de înmormîntare, a primit o scrisoare de acasă. Jia Zheng a citit-o cu multă băgare de seamă. Cînd a ajuns la pasajul unde scria că Bao-yu și Jia Lan s-au prezentat la examen, inima i s-a umplut de bucurie, dar aflînd de dispariția lui Bao-yu, s-a tulburat nespus și s-a hotărît să se întoarcă neîntîrziat.

Pe drum a aflat de marea amnistie, ca după aceea să mai primească o scrisoare de la ai lui care întărea ceea ce auzise. Cu și mai mare nerăbdare ținea drumul întins spre casă, refuzîndu-și odihna și ziua și noaptea.

Cînd a sosit la Piling, a dat pe neașteptate îngheț și a căzut zăpada. A trebuit să se oprească.

Jia Zheng a trimis oameni la țarm să-i viziteze prietenii, rugîndu-i să nu fie îngrijorați din pricina lui.

În luntre nu mai rămăsese decît un băiat, iar Jia Zheng s-a retras în cabină să scrie acasă. Voia să trimită scrisoarea pe uscat, cu gîndul că va ajunge mai repede decît el. Cînd să întrebe de Bao-yu, a șovăit. Ridicînd fără să vrea capul, văzu la proră, conturată pe albul zăpezii, figura unui om cu capul ras, descult, înfăolț într-o pelerină de mătase purpurie. Omul făcu o plecăciune. Jia Zheng ieși numaidecît din cabină și se repezi spre el. Acesta s-a aplecat în fața lui de patru ori și a rostit cuvintele de salut; Jia Zheng l-a salutat la rîndu-i, după care și-a dat seama că-n fața lui nu era altcineva decît fiul său, Bao-yu.

— Bao-yu ! a strigat el cutremurat în străfundul sufletului.

Omul n-a răspuns, iar chipul nu-i trăda nici bucurie și nici durere.

— De ce te-ai îmbrăcat astfel ? Ce cauți aici ? l-a întrebat Jia Zheng.

Bao-yu nu reuși să răspundă, că și apărură doi călugări, unul budist și celălalt daoist, care, prinzîndu-i brațul, au zis :

— Toate firele care te-au legat de lumea întinată au fost rupte ! De ce n-ai plecat nici pînă acum ?

Spunînd acestea, l-au tras pe Bao-yu la țärm, după care s-au îndepărtat în mare grabă. Neținînd seama de zăpadă și lunecuș, Jia Zheng s-a avîntat pe urmele lor. Cele trei siluete se profilau în depărtare și nu era chip să le ajungă. Doar cuvintele din ce în ce mai palide ale unui cîntec murmurat de unul dintre ei mai răzbătea :

*În vîrful Jinggeng eu am să trăiesc,
În Marele Pustiu am să rătăcesc.
Alături cine-mi va fi pe acest drum ?
Pe cine oare, să urmez acum ?
Acolo în imensitatea fără sațiu
Începe și sfîrșește largul spațiu...*

Jia Zheng continua să se ațînă pe urmele lor. Dar cînd trecu creasta unei coline, cei trei dispăruseră. Tulburat și descumpănit Jia Zheng rămase năuc. Întorcîndu-se, văzu alergînd după el un slujitor și îl întrebă :

— I-ai zărit pe cei trei care mergeau în fața noastră ?

— I-am zărit, stăpîne ! V-am urmat, cînd am înțeles că voi ați să-i prindeți. Dar au dispărut și nu v-am mai văzut decît singur.

Jia Zheng ar fi mers mai departe, dar înaintea lui se deschidea o întindere pustie de gheață, fără de margini.

I s-a părut atît de ciudat, încît a hotărît să se întoarcă.

Slujitorii ceilalți se înapoiaseră și l-au întrebat pe luntraș unde se afla Jia Zheng. Acesta le-a povestit cum a ieșit pe țärm, fugind după trei călugări. Oamenii au pornit într-acolo, dar Jia Zheng se întorcea, așa că veniră împreună în luntre.

După ce și-a revenit, a povestit celor din jur întîlnirea cu Bao-yu. Drept răspuns toți slujitorii și-au arătat dorința să-l caute.

— E în zadar, a suspinat Jia Zheng. Mi-am văzut fiul cu propriii ochi, n-a fost o nălucire, dar în cuvintele cîn-

tecului pe care l-am auzit, se ascunde o mare taină. Cînd s-a născut Bao-yu, ținea în gură o piatră nestemată și eram convins că nu putea să fie un semn bun. M-am chinuit să-l cresc doar fiindcă îl iubea stăpîna bătrînă. Iar în ceea ce-l privește pe călugăr, l-am văzut de trei ori în viața mea : prima oară a venit să spună că nestemata era binefăcătoare, apoi cînd s-a îmbolnăvit Bao-yu, de a făcut slujbă citind inscripțiile în piatră să-l însănătoșească, iar a treia oară, cînd a adus nestemata care se pierduse. Stătea în salonul cel mare și nici n-am apucat să-l privesc, că a și dispărut. Poate cele petrecute mi s-au părut a fi o mare ciudățenie și mi-am întărit credința că Bao-yu avea un destin aparte de îndată ce astfel de înțelepți, ca daoiștii și budiștii, erau ocrotitorii săi. Dar nici prin minte nu mi-ar fi trecut că și el era un sfînt venit în lumea noastră, de care nu ne-am dat seama nici unul, mai bine de zece ani ! Acum înțeleg totul !

Jia Zheng a tăcut cu ochii înecați în lacrimi.

— Dacă stăpînul Bao-yu este într-adevăr sfînt pogorît din lumea nemuritoare, de ce a trebuit să mai dea examen de *juren* ? au întrebat oamenii. Și de ce a plecat de-abia după ce-a trecut acest examen ?

— Ce știți voi ? ! a zis Jia Zheng. El se înrudește cu stăpînul stelelor, cu pustnicii și schimnicii ascunși prin munți și grote ! El n-a învățat niciodată cu tragere de inimă. Un dram de bunăvoință a arătat numai cînd nu mai avea încotro. Iar în ceea ce privește firea lui, era cu totul deosebită decît a celorlalți.

Jia Zheng a suspinat din greu. Slujitorii au adus vorba despre Jia Lan și despre noua prosperitate prin care urma să treacă familia. Jia Zheng s-a apucat apoi să termine scrisoarea începută, povestind întîlnirea cu Bao-yu și sfătuindu-și familia să nu mai pună totul la inimă. Încheind scrisoarea, a poruncit slugilor s-o ducă neîntîrziat acasă, el continuîndu-și drumul pe urmele lor.

Mătuşa Xue, îndată ce a aflat de amnistie, a şi poruncit lui Xue Ke să ia bani cu împrumut, apoi a ales o zi prielnică şi l-a trimis pe Xue Ke la Xue Ban. Bani au fost depuşi în vistieria departamentului de stat, s-au întocmit formele şi Xue Ban a fost repus în libertate.

Despre felul cum s-a întâlnit Xue Ban cu mama şi sora sa, nu mai trebuie să amintim. Se-nţelege de la sine că şi-au spus atâtea cuvinte pline şi de bucurie şi de amărăciune.

— Dacă am să mai săvîrşesc relele dinainte, să fiu pus la caznele cele mai groaznice, chiar să fiu tăiat în bucăţi ! a jurat Xue Ban.

Mătuşa Xue s-a grăbit să-i astupe gura cu palma, de teamă să nu-şi atragă vreo nenorocire.

— Bine că te-ai hotărît, a zis ea înspăimîntată. La ce să mai pronunţi şi asemenea vorbe ? Xiang Ling a pătimat atâtea din cauza ta, iar Qin Gui s-a omorît, aşa că, să fie această fată nefericită nevasta ta. Şi deşi sîntem nevoiaşi, s-o găsi un blid de orez şi pentru ea. Ce-ai de spus ?

Xue Ban a încuviinţat.

— Înţelept cuvînt, a zis Bao-chai, privind spre Xiang Ling, care se înroşise toată. Îl vei sluji, cum m-ai slujit şi pe mine. Din clipa aceea toţi ai casei au numit-o stăpînă.

Xue Ban şi-a arătat dorinţa să mulţumească celor din casa Jia pentru ajutorul dat. Mătuşa Xue şi Bao-chai l-au însoţit. Xue Ban s-a ploconit în faţa tuturor, apoi a urmat o discuţie firească. Curînd sosi trimisul lui Jia Zheng şi înmîină doamnei Wang scrisoarea, zicînd :

— Stăpînul va veni dintr-o zi în alta.

Doamna Wang i-a poruncit lui Jia Lan s-o citească. Ajungînd la pasajul unde Jia Zheng descrie întâlnirea cu Bao-yu, au izbucnit în ţipete, plînsul doamnei Wang, al lui Bao-chai şi Xi Ren fiind sfîşietor.

Cînd Jia Lan a citit şi rîndurile unde Jia Zheng îi sfătuia să nu mai pună nimic la inimă, deoarece el soco-

tea că Bao-yu era un nemuritor venit vremelnic pe pământ, toți au căutat s-o mîngîie pe doamna Wang.

— Dacă ar fi devenit dregător, și ar fi avut un destin nefericit, ar fi distrus întreaga familie. Să fim bucuroși că din familia noastră s-a ridicat un nemuritor, mulțumită milosteniei voastre. Să ne iertați, doamnă, că vorbim astfel, dar stăpînul Jia Jing din partea de răsărit a castelului și-a irosit aproape zece ani din viață și tot n-a putut să ajungă la desăvîrșire. Să devii Buda este un lucru greu ! Dacă vă veți gîndi la asta, stăpînă, sufletul vi se va ușura !

Suspînînd, doamna Wang se adresează mătușii Xue :

— Bao-yu m-a lăsat, însă nu-i aduc nici o învinuire. Mi-e milă de soția lui ! Au trăit împreună atît de puțin, cum a putut să fie atît de neîndurător ? !

Mătușa Xue s-a tulburat, în vreme ce Bao-chai a izbucnit în hohote.

Atunci doamna Wang a zis :

— Tot timpul am stat cu frica-n sîn pentru fiul meu și numai după ce s-a însurat, a dat examenul și am aflat că soția lui a rămas însărcinată, m-am liniștit oarecum. Nu m-am așteptat la o asemenea faptă din partea lui ! Dacăș fi știut mai demult c-o să fugă de acasă, nu i-aș fi îngăduit să se însoare !

— Se vede treaba c-așa a fost să fie, a remarcat mătușa Xue. Ce să mai vorbim ? Este încă o fericire că fata va da naștere unui nepot, care va ajunge departe și va deveni reazimul familiei. Priviți la Li Wan ! Fiul ei a dat examen de *juven*, anul viitor va căpăta rangul de *jîng-shi* și va deveni demnitar. Pentru Li Wan au venit zile de bucurie și aceasta numai mulțumită strășniciei sale. Tu, surioară, o cunoști pe Bao-chai. Așa că nu te prăpădi cu firea !

Doamna Wang și-a zis în sine : „Bao-chai prețuiește simplitatea și liniștea. De-asta a ajuns aici ! Se-nțelege că fiecare este urșit mai dinainte ! A știut să treacă peste suferință și se străduia să mă aline ! Într-adevăr, aseme-

nea oameni se întâlnesc rar. Nu mi-aş fi închiput că Bao-yu să n-aducă nici un dram de fericire în lumea noastră omenească !“.

Doamna Wang s-a gândit apoi la soarta lui Xi Ren : „Dacă-ar fi fost vorba de o alta, totul ar fi fost uşor : de era mai mare s-ar fi măritat, de era mai mică ar fi slujit-o pe Bao-chai. Dar cu Xi Ren nici nu ştiu ce-i de făcut“.

În timpul acesta, în casă se afla lume multă şi doamna Wang nu putea să-şi dezvăluie sufletul. Aştepta seara, ca să poată vorbi cu mătuşa Xue între patru ochi.

În ziua aceea mătuşa Xue se hotărîse să rămînă la castel, îngrijorată de starea în care se afla Bao-chai.

Bao-chai era isteţă din fire şi gîndindu-se la tot ce se întîmplase, chibzuia : „Bao-yu a fost ciudat de cînd s-a născut, fiindcă aşa i-a fost scris de la începutul zilelor sale. În zadar plîng şi în zadar mă chinui“.

Aceste gînduri i le-a împărtăşit mamei sale. Mătuşa Xue s-a simţit împăcată în suflet şi s-a grăbit să-i destăinuie doamnei Wang cele auzite de la Bao-chai.

Doamna Wang i-a mărturisit emoţionată :

— Mă simt onorată că am avut parte de o asemenea noră !

Doamna Wang s-a tulburat din nou şi mătuşa Xue a avut grijă s-o liniştească. După aceea a spus :

— Am observat că Xi Ren a slăbit foarte mult. Dacă ar fi fost soţia legitimă a lui Bao-yu ar fi rămas văduvă, dar cum i-a fost doar iubită, nu se cuvine. Şi cred că nu e bine să dăm totul în vileag.

— Tocmai voiam să mă sfătuiesc cu tine, a zis doamna Wang. Cu nici un chip nu vrea să se întoarcă acasă şi mă tem că-şi va pune capăt zilelor. S-o oprim aici, iar nu se poate, fiindcă soţul meu n-ar îngădui !

Crede-mă, nu ştiu ce-i de făcut !

— Şi eu zic că bărbatul tău s-ar opune, a fost de părere mătuşa Xue. Dealtfel el o socoate pe Xi Ren o simplă

slujitoare. Și-apoi, ar avea vreun temei s-o țină ? Ar fi bine, surioară, să-i chemi pe-ai ei, să le poruncești să-i caute un bărbat și să-i dai o zestre. Xi Ren este tinărară, îngăduitoare din fire, te-a slujit cu credință și, dacă vei proceda așa, nimeni nu te va învinui că n-ai fost milos-tivă cu ea. Aș putea să-i vorbesc, și sper să nu se încă-pățineze. Nici nu trebuie să știe că avem de gînd să-i chemăm părinții. Cînd vor găsi ei pe cineva, ne vom inte-resa cine e și i-o dăm.

— Ai dreptate, surioară. Dacă am spune totul bărba-tului meu, nici n-ar mai sta la discuție. Însă acest lucru ar distruge-o, biata fată !

— Bineînțeles ! a răspuns mătușa Xue, după care și-a luat rămas bun și s-a înapoiat la Bao-chai.

Acolo a întîmpinat-o fața plînsă a lui Xi Ren. Mătușa a pus în joc toată puterea ei de convingere. Modestă și sfioasă, Xi Ren nu mai știa ce să răspundă. Aproba tot ce spunea mătușa Xue, iar cînd aceasta a terminat, a zis :

— Ce altceva sînt decît o biată slujitoare, iar dum-neavoastră, stăpînă, sînteți așa de bună cu mine ! Nici nu îndrăznesc să nu vă ascult, faceți cu mine ce credeți de cuviință !

„Cît de supusă este fata asta !“ s-a gîndit mătușa Xue, mulțumită afară din cale.

Și Bao-chai a vorbit îndelung cu Xi Ren despre înde-letnicirile unei soții.

Peste cîteva zile, Jia Zheng s-a întors acasă. Prima grijă a fost să-i viziteze pe Jia She și Jia Zhen, care veni-seră de departe ; cu acest prilej au vorbit despre cele petrecute pe timpul despărțirii. Apoi s-a dus să vadă femeile. Fără să vrea, a adus vorba de Bao-yu, lucru care le-a îndurerat pe foarte.

— Acesta a fost destinul lui ! le-a liniștit Jia Zheng. Acum lucrul cel mai de seamă este să păzim reputația familiei noastre și să nu îngăduim nici o vrajbă. Fiecare ramură a neamului nostru va trebui să ducă povara gos-

podăriei. În casa noastră tu vei lua asupra-ți toate gri-jile, s-a adresat el doamnei Wang. Va trebui ca totul să se petreacă după cum hotărîm !

Doamna Wang l-a încunoștințat că Bao-chai rămăsese însărcinată, după care a adăugat :

— Va trebui să ne lipsim de toate fetele care l-au slu-jit pe Bao-yu !

Jia Zheng a dat din cap a încuviințare, fără să spună ceva.

Ziua următoare, Jia Zheng s-a dus la Curte și le-a spus înalților demnitari :

— Sînt foarte mișcat de bunăvoința pe care mi-a arăt-o prealuminatul. Dar cum încă nu s-a sfîrșit doliul ce-l port după mama mea, nu știu cum să mulțumesc împăratului pentru marea lui milă, și, rogu-vă, lumina-ți-mă în neștiința mea.

Demnitarii curții i-au făgăduit că-l vor anunța pe împărat și-l vor ruga să poruncească.

Împăratul s-a dovedit atît de binevoitor, încît i-a permis lui Jia Zheng să se înfățișeze înaintea sa.

Jia Zheng s-a prezentat la Curte și a mulțumit împăratului pentru generozitate.

Suveranul i-a dat cîteva povețe, după care s-a interesat de Bao-yu.

Jia Zheng i-a povestit totul.

Împăratul, la început a rămas uimit, dar pe urmă a observat că lucrarea lui Bao-yu era desăvîrșită, el nefiind un om obișnuit.

— Ar fi putut să fie ridicat în rang la Curte numai-decît, a zis împăratul ; dar intrucît a renunțat la onoruri, i se poate oferi titlul de „Devotat al înaltei științe“.

Jia Zheng s-a ploconit smerit în fața împăratului, apoi s-a întors acasă, unde s-a întîlnit cu Jia Lian și Jia Zhen.

Jia Zheng le-a povestit amănunțit discuția avută la palat, lucru care a trezit bucuria tuturor. Apoi Jia Zheng a anunțat :

— Toate clădirile castelului Ningguo să fie orînduite pentru locuit. Schitul grilajelor de turcoază să fie dat în supravegherea sorei Xi-chun.

Jia Zheng a mai poruncit încă o dată să i se aducă prinos împăratului pentru mărinimia lui fără margini.

Socotind clipa prielnică, Jia Lian i-a spus lui Jia Zheng :

— Tata și mama au hotărît s-o dea pe Qiao Jie familiei Zhou.

Jia Zheng, care aflase toată istoria cu Qiao Jie încă din seara trecută, a zis :

— Fie pe voia lor, dacă părinții tăi doresc astfel. Și la țară se trăiește bine, dacă fata are parte de un bărbat bun, care să fie sîrguincios la carte și să agonisească avere destulă. Nu toți marii demnitari se trag de la oraș !

Jia Lian a încuviințat smerit adăugînd :

— Tatăl meu e grav bolnav și are nevoie de cîțiva ani de îngrijire și de odihnă, de aceea toate treburile gospodăriei le-a lăsat în seama voastră.

— Și mie mi-ar plăcea să trăiesc liniștit undeva, la țară ! a mărturisit Jia Zheng. Numai că împăratul mi-a arătat mare bunăvoință și trebuie să nu-mi cruț forțele ca să-l răsplătesc !

Cînd Jia Zheng s-a retras, Jia Lian a poruncit să fie chemată Liu Lao-lao și i-a povestit că totul se petrece firesc.

Liu Lao-lao a făcut plecăciune în fața doamnei Wang, apoi au început să vorbească despre felul cum vor urca în rang stăpîinii din familia Jia, cum familia va cunoaște din nou zile bune și cum fiii și nepoții vor prospera.

— A venit soția lui Hua Zi-fang, a anunțat o fată care-a intrat în casă.

Doamna Wang a întrebato pe aceasta dacă o văzuse pe Xi Ren. Atunci femeia a spus că găsisese un mire în familia Qiang, din partea de miazăzi a orașului, cu acareturi, loturi de pămînt și prăvălii. Mirele, a povestit ea, era cu

cîteva ani mai mare decît Xi Ren, neînsurat, pînă atunci, un om cum nu găseşti pe o rază de o sută de li !

Doamna Wang s-a arătat bucuroasă de veste şi a spus :

— Spune familiei Qiang că mă învoiesc. Peste cîteva zile să vină s-o ia pe Xi Ren !

Apoi doamna Wang a pus să se afle, în taină, dacă era adevărat ori nu ce i se spusese, şi a aflat că mirele era într-adevăr un om de treabă. Doamna Wang i-a povestit totul lui Bao-chai, rugînd-o să vorbească cu mătuşa Xue, care s-o înştiinţeze pe Xi Ren.

Cînd Xi Ren a auzit că vor s-o mărite, s-a mîhnit afară din cale, dar n-a îndrăznit să se opună. Amintindu-şi cum, cîndva, demult, cînd Bao-yu fusese la ea acasă, l-a încredinţat că mai bine moartă decît să-l părăsească, s-a gîndit : „Aceasta-i voinţa stăpînei şi dacă nu mă supun, mă va crede o nerecunoscătoare. Aşa că mă voi mărita împotriva dorinţei mele“.

Apoi, adinc tulburată, Xi Ren a plîns ore în şir.

Mătuşa Xue şi Bao-chai au avut grijă s-o liniştească şi gîndul i s-a îndreptat încetul cu încetul într-altă parte : „Voi muri, a hotărît ea, dar nu aici. Voi face asta acasă“.

Cînd a sosit sorocul plecării, Xi Ren de-abia şi-a putut ascunde mîhnirea. Şi-a luat rămas bun de la toţi ai casei. Celorlalte fete le-a fost greu să se despartă de ea şi toate, se înţelege, erau foarte abătute.

Xi Ren s-a urcat în caleaşcă gîndind stăruitor cum să-şi pună capăt zilelor.

A plîns, de asemenea, cînd s-a întîlnit cu fratele şi cumnata sa, dar nu le-a mărturisit nimic.

Apoi Hua Zi-fang i-a arătat darurile trimise de familia Qiang şi zestrea ce i s-a dat, zicînd :

— Astea ţi le-a trimis stăpîna şi pe-astea le-am pregătît noi !

Xi Ren a tăcut, şi cele două zile cît a stat la fratele său a cugetat : „Fratelui meu îi merge destul de bine şi

dacă-mi voi pune capăt zilelor în casa lui, voi da dovadă de nerekunoștință și-i voi face și lui rău !“

Xi Ren era, într-adevăr, o fire slabă și a ales suferința în locul morții.

În ziua socotită norocoasă pentru a se duce în casa bărbatului, Xi Ren s-a urcat tăcută în palanchin, hotărâtă să-și curme viața de cum va pași în casa bărbatului.

Nu și-ar fi închipuit că va fi primită în familia Qiang ca o adevărată soție și că nunta se va face cu atita fast.

Cînd a intrat pe poarta casei, slujitoarele s-au aruncat la picioarele ei și i-au zis „stăpînă“.

Nevoind să adumbrească faima casei Qiang, Xi Ren a renunțat la sumbrele-i intenții. Noaptea întreagă a tot plîns, nevoind să îplinească dorința bărbatului. În schimb, el s-a arătat blînd și răbdător.

Ziua următoare, Xi Ren a scos dintr-un cufăr o cingătoare roșie.

Bărbatul ei a priceput numaidecît că Xi Ren a fost în serviciul lui Bao-yu.

Știa că pe Bao-yu îl slujise o fată de-a lui Jia Mu, dar nici prin gînd nu-i trecuse că putea să fie chiar Xi Ren.

Privind cingătoarea, tînărul Qiang și-a amintit vechea prietenie cu Bao-yu și stima față de soția sa a crescut. El i-a arătat atunci lui Xi Ren cingătoarea verde pe care-o schimbase cîndva Bao-yu cu a lui și Xi Ren a înțeles că soțul ei nu era altul decît Qiang Yu-han, despre care-i povestise cîndva Bao-yu.

Acum văzu că soarta pecetluse de mult timp această căsătorie.

Cînd Xi Ren i-a mărturisit gîndul ei, Qiang Yu-han a tresărit. Mult timp n-a îndrăznit să se apropie de ea, mulțumindu-se doar să i se țină pe urme, încît Xi Ren n-a fost chip să găsească vreun loc în care să-și curme viața.

Prea distins cititor, soarta urzește totul dinainte. Ea nu-l ocolește nici pe fiul păcătos, nici pe demnitarul nere-

cunoscător, nici pe soțul credincios, nici pe femeia înțeleaptă. De aceea, soarta nu făcea nici cu Xi Ren o excepție.

Într-adevăr, străbunii noștri care-au trecut prin Templul florilor de piersic aveau dreptate când spuneau în versurile lor :

*A suferit femeia ani în șir
Că-n viață niciodată n-a murit ;
Cît a îndurat soția împăratului
Din țara ce Xi Guo ¹ s-a numit !*

Dar nu vom mai povesti cît de fericită trăia Xi Ren !

Să vorbim mai bine despre Jia Yu-cun, care fusese închis pentru luare de mită și șantaj. În urma amnistiei, Jia Yu-cun a scăpat de aspra pedeapsă, dar a fost surghiunit de îndată în locul său de baștină, pierzîndu-și slujba și rangul.

El și-a trimis familia mai înainte acolo unde avea să se stabilească și cu bagajele în caleașcă și însoțit doar de un singur om mergea în urmă. Cînd a ajuns la Vadul rătăcirii, la Pasul curgerii năvalnice, dintr-o colibă dărăpănată de pe mal a ieșit un călugăr daoist, care l-a întîmpinat cu deosebită bunăvoință. Jia Yu-cun a recunoscut în el pe Zhen Shi-yin, și la fel de cuviincios s-a aplecat în fața lui.

— Cum o mai duceți, distinse domn Jia ? a vrut să știe Zhen Shi-yin.

— O, înțeleptule, nu sînteți altul decît domnul Zhen, a exclamat Jia Yu-cun. De ce la ultima întîlnire nu m-ați

¹ La sfîrșitul secolului al VII-lea î.e.n. principatul Xi a fost nimicit de către împăratul Chu Wen, care a făcut din soția principelui Xi propria sa favorită. După un timp, aceasta i-a născut doi fii, dar de vorbit nu-i vorbea. Întrebată care-i pricina, femeia a răspuns : „M-am măritat cu doi bărbați și n-am murit nici măcar o dată. Am avut doi bărbați și nu știu pe care-l voi sluji pe lumea cealaltă.“ (Referire la credința că femeia căsătorită de două ori, pe lumea cealaltă va fi sfîșiată în două de către soți).

recunoscut? M-am tulburat mult din pricina voastră, cînd am aflat că v-a ars coliba. Acum, că am avut norocul să ne vedem din nou, din tot sufletul îmi exprim smerenia față de rara și adîncă voastră bunătate. Dar și așa, am rămas un om aspru și un neștiutor din care cauză mă zbat în sărăcie.

— Mai înainte, cînd ocupați o slujbă înaltă și purtați un nume de faimă, oare un sârman daoist ca mine putea să dea-n vileag că vă cunoaște? a răspuns călugărul. Și doar în numele prieteniei noastre vechi, cutez să vă mărturisesc cîte ceva. Pentru mine a fost cu totul neașteptat că noi doi ne-am înstrăinat într-atît! Totuși, bogăția, bunul renume, norocul și nenorocul, nu-s întîmplătoare în viață. Rămîn uimit că ne-am putut întîlni din nou! Sîntem aproape de coliba mea. Dacă nu vă răpesc timpul prețios, să mergem la mine, să mai stăm la taifas.

Jia Yu-cun a primit bucuros invitația. S-au îndreptat, cot la cot, spre colibă, urmați de omul care purta bagajele. Cînd au ajuns la coliba de stuf, Zhen Shi-yin i-a cerut lui Jia Yu-cun să intre și să se așeze. Învățăcelul său le-a adus ceai.

Apoi Jia Yu-cun l-a rugat pe sfîntul-înțelept să-i spună cum de a reușit să se izbăvească de patimile lumești.

— În lumea întinată, toate se schimbă foarte repede, a zis zîbind călugărul daoist. Nu mai departe, dumnea-voastră, stimate stăpîne, veniți din lumea prosperității. Să nu fi auzit oare că acolo a trăit Bao-yu în desfătare și bogăție?

— Cum să nu fi auzit? a exclamat Jia Yu-cun. Am aflat și faptul că a devenit călugăr budist.

Mai demult chiar ne-am întîlnit de cîteva ori, dar n-aș fi crezut că un om ca el ar fi-n stare să se hotărăască să rupă pentru totdeauna cu lumea!

— Aici v-ați înșelat! a respins Zhen Shi-yin părerea lui Jia Yu-cun. El are un destin minunat! Cu mulți ani

în urmă, pe cînd ați apărut în poarta casei mele din ulicioara Renqingxiang m-am întîlnit cu Bao-yu.

— Cum ați putut să vă-ntîlniți cu el ? a exclamat uimit Jia Yu-cun. Doar locul vostru de baștină este atît de departe de capitală.

— Eram legați de căi ale spiritului, a răspuns Zhen Shi-yin.

— Atunci sfinția voastră trebuie să știe unde se află în momentul de față Bao-yu ? a continuat din ce în ce mai uluit Jia Yu-cun.

— Bao-yu nu-i decît „piatra nestemată“, a explicat Zhen Shi-yin. Cu un an înainte de a fi confiscată averea castelelor Rongguo și Ningguo, în ziua cînd Bao-chai și Dai-yu s-au despărțit, această piatră a părăsit lumea, ca să iasă din jocul întîmplărilor și să păstreze „unitatea“. În felul acesta, legăturile dinainte s-au distrus, iar forma și conținutul s-au unificat. Nestemata și-a recăpătat forța miraculoasă, la examene l-a ridicat pe tînăr în slăvi, ca apoi să se întoarcă la izvoare. Cîndva, vestiții înțelepți Mang Mang și Miao Miao au adus această piatră miraculoasă în lumea muritorilor și întrucît ea împlinise pe pămînt tot ceea ce îi fusese hotărît de soartă, cei doi înțelepți au dus-o înapoi în locul unde o descoperiseră. Acolo se află și Bao-yu.

Vorbele lui Zhen Shi-yin erau atît de înceteșate, încît Jia Yu-cun nu putea să priceapă nimic, în afară de ceva nedeslușit pe care-l intuia.

— Deci asta e ! a zis el clătînînd din cap. Iar eu neștiutorul de mine, să nu știu nimic ! Dar dacă Bao-yu are o descendență miraculoasă, cum se face că a înșelat în așa măsură familia, ca apoi să dispară pe negîndite ?

— Dacă m-aș încumeta să vă povestesc, stimate prieten, s-ar prea putea să nu înțelegeți cine știe ce, a zîmbit Zhen Shi-yin. Lumea iluziei este lăcașul adevărului și statorniciei. Bao-yu a citit de două ori hrisoavele destinelor și a aflat din ele cum să ajungă acolo. S-ar mai fi

putut ca după toate acestea să nu se lumineze ? De îndată ce „iarba nemuritoare“¹ s-a întors în lumea adevărului, ar fi putut, oare, „piatra nestemată“ să n-o urmeze ?

Jia Yu-cun n-a înțeles nimic din vorbele lui Zhen Shi-yin, dar n-ă vrut să-l mai întrebe, deoarece bănuia că acesta nu va cuteza să dezlege tainele cerului.

— Cu Bao-yu m-am lămurit, a zis el. Dar poate-mi explici de ce în neamul nostru atîtea femei, începînd cu Yuan-chun — favorita împăratului, au toate aceeași soartă ?

— Iertați-mi îndrăzneala ! a oftat Zhen Shi-yin. Toate femeile neamului vostru sînt venite din Lumea simțămintelor și din Marea păcatelor. Încă din vechime și pînă astăzi femeile nu numai că n-au cum să treacă granițele a ceea ce se numește „desfriu“, dar nici măcar înțelesul cuvîntului „simțămînt“ nu le interesează prea mult. De aceea Cui Ying-ying și Su Xiao nu sînt singurele zeițe care întruchipează pornirile lumesti, iar Song Yu și Sima Xiang-ru, sînt cei mai renumiți păcătoși guralivi dintre cărturari. Despre felul cum sfîrșesc cei care cad în lațul simțămintelor, știe oricine, așa că nu mai trebuie să întrebați !

Ascultînd pînă aici, Jia Yu-cun a pierdut firul și a oftat.

— Spuneți-mi, rogu-vă, preînțeleptule, a zis Jia Yu-cun, după o oarecare tăcere, vor putea oare să cunoască din nou prosperitatea castelele Rongguo și Ningguo ?

— Binele aduce fericire, iar răul nenorocire, a glăsuït Zhen Shi-yin, aceasta este o lege de neschimbat ! Dintre cei ce trăiesc în castelele Rongguo și Ningguo, aceia care au făptuit lucruri bune, vor fi răsplătiți ca atare, iar cei care s-au datat relelor, vor avea parte de chinuri ! În viitor, cînd „va înflori orhideea și își va răspîndi mireasma scortîșorului“, familia Jia va cunoaște belșugul dinainte. Aceasta este o lege de neclintit !

¹ Referire la Lin Dai-yu, reîntrupare a mîrgăritarului purpuriu.

Jia Yu-cun a reflectat îndelung, apoi, înviorîndu-se, a exclamat :

— Da, bineînţeles ! Familia Jia are un nepot, pe nume Lan — „Orhidee“, care a dat examen de *juren*. De bună seamă, pe el l-aţi avut în vedere cînd aţi spus : „va înflori orhideea şi îşi va răspîndi mireasma scortişorului“ ! Dar aţi mai spus şi că piatra nestemată „l-a ridicat pe tînăr în slăvi“. Cum trebuie să înţeleg acest lucru ? Nu cumva aceasta înseamnă că în pîntecele soţiei lui Bao-yu se află acum un prunc, care va atinge preamărirea mai iute decît poate să galopeze vestitul cal Fei Huan ?

— Tot ce spuneţi aparţine viitorului, a zîmbit misterios Zhen Shi-yin, şi nu se poate dezvălui atît de timpuriu.

Jia Yu-cun ar fi vrut să-l mai iscodească, dar Zhen Shi-yin a poruncit să se întindă masa şi l-a invitat să se ospăteze.

După masă Jia Yu-cun a avut în gînd să-l întrebe pe Zhen Shi-yin care va fi destinul său de atunci încolo, dar acesta, ghicindu-i dorinţa, a spus deodată :

— Stimate prieten, odihniţi-vă în coliba mea ! Voi lipsi puţin ; mai există un fir care mă leagă de lumea întinată şi astăzi se rupe.

— Doar aţi ajuns la desăvîrşire ! a exclamat Jia Yu-cun. Ce vă mai poate lega de lumea noastră ?

— Iubirea faţă de fiica mea ! a răspuns Zhen Shi-yin.

— Îngăduiţi-mi, s-a mirat Jia Yu-cun, despre cine vorbiţi ?

— Despre fiica mea, Xiang Lian, care cîndva se rătăcise, a răspuns Zhen Shi-yin, nu vă amintiţi ? Aţi pronunţat chiar o hotărîre, într-o judecată ce o privea. Ea se afla în familia Xue, iar acum a dat viaţă unui copil, care va continua să aducă prinos străbunilor. Dar la naştere, fiica mea s-a prăpădit şi trebuie s-o întîmpin, ca s-o călăuzesc în lumea binelui.

Spunînd acestea, Zhen Shi-yin şi-a fluturat mînele şi s-a ridicat. Jia Yu-cun s-a simţit ca prins pe neaşteptate

de un fel de moleșeală, s-a culcat pe rogojină și-a adormit.

Între timp, Zhen Shi-yin a izbutit s-o elibereze pe Xiang Lian de cătușele lumii întinate, s-o ducă în Lumea iluziei și s-o anunțe pe zîna nemuritoare Jing Huan că a săvîrșit tot ceea ce îi hărăzise soarta. Dar abia s-a apropiat Zhen Shi-yin de boltă, că în întîmpinarea sa au și ieșit doi călugări — unul budist și celălalt daoist, la apariția cărora Zhen Shi-yin a exclamat :

— O, ce bucurie, sfinți părinți ! Vă felicit ! Ați încheiat socotelile cu lumea desfrînaților !

— Nu întru totul, a răspuns budistul. Acela s-a întors la noi. Trebuie să-l ducem înapoi de unde-a venit, ca trecerea lui prin lume să nu fi fost zadarnică.

Zhen Shi-yin și-a împreunat mîinile, a făcut o plecăciune în fața călugărilor și s-a depărtat.

Călugărul budist a luat „nestemata“ — „bao-yu“ — a dus-o la poalele munților Jinggeng și a așezat-o pe locul unde cîndva zeița Nû Wa a topit pietre, ca să astupe spărtura din bolta cerească. Apoi el s-a întors. De atunci se spune :

Din țări depărtate scrisoarea

De țări depărtate va scrie :

Cei despărțiți de zări depărtate,

Împreună nicicînd n-or să fie.

În aceeași zi, călugărul daoist Kong Kong a trecut din nou pe la poalele muntelui Jinggeng și a revăzut piatra, care cîndva, demult, nu fusese folosită la astuparea bolții. Era în același loc pe care mai stătuse, urmele hieroglifelor se vedeau clar ca și mai înainte, iar pe o parte, la o privire atentă, se putea observa o lungă inscripție ce povestea zbuciumul trăit în lumea oamenilor. Mișcîndu-și capul dojenitor, călugărul Kong Kong a suspinat :

— Piatră, surioară, odinioară cînd te-am întîlnit, mi s-a părut că descendența ta este minunată și că trebuie

s-o fac cunoscută oamenilor. De aceea am și transcris-o, dar nu m-am gindit nici o clipă că te vei întoarce acolo de unde-ai plecat. Când ți s-o fi săpat această inscripție nouă ? Abia acum mi-am dat seama că ai fost în lumea muritorilor ca să-ți ispășești păcatele, să devii desăvârșită, ca să nu se mai clevească pe seama destinului tău. Numai că mi-e teamă că hieroglifele scrijelate pe fața ta își vor pierde claritatea și astfel vor fi răstălmăcite, de aceea m-am hotărît să-ți scriu încă o dată povestea, să caut un om liber de patimile lumești și să-l pun s-o aducă în lume, ca toți să afle că nici în ceea ce este miracol nu există miraculosul, în ceea ce este simplu, nu există simplitate, în ceea ce este adevărat, nu există adevărul, în ceea ce este prefăcut, nu există prefăcătorie. S-ar putea să rătăcești în lumea oamenilor și, la timpul potrivit, să te întorci aici, chemată de glasul păsărilor stranii și duhul munților sfinți să te facă să suferi o nouă transformare. Dar acest lucru nimeni nu-l va ști !

Apoi el a scris povestea pietrei nestemate — *baoyu* — a ascuns piatra în mîneacă și s-a îndreptat spre lumea belșugului și a bunăstării, după omul căutat. A trecut printre multe locuri, și pretutindeni n-a întilnit decît oameni care visau numai glorie și bogăție, care rîvneau veșminte arătoase și mîncăruri din destul. Oare ar fi fost în stare vreunul dintre ei să scrie povestea acestei ciudate nestemate ?

În cele din urmă, înțeleptul a poposit într-o colibă de stuf de lîngă Vadul rătăcirii, la Pasul curgerii năvalnice, unde a văzut un om dormind. Fiind convins că de acela avea nevoie, s-a hotărît să-l trezească și să-i ceară să scrie *Povestea pietrei nestemate*.

L-a tras de mîneacă, dar nici gînd ca omul să deschidă ochii. Kong Kong l-a zgîlțit atunci cu putere și omul, în sfîrșit, s-a trezit și s-a ridicat. Luînd inscripția de la daoist și-a aruncat privirea peste ea și a zis :

— Am fost martorul tuturor acestor întâmplări. Totul este adevărat. Pot să ți-l arăt pe acela în stare să le transmită oamenilor.

Călugărul daoist Kong Kong a vrut să afle pe loc cine era acela.

— Când va veni acea clipă, acea zi, acea lună, acel an, a spus acel trezit din somn, veniți la Terasa tristeții însuflețită de fericire. Acolo îl veți găsi pe domnul Cao Xue-qin. Spuneți-i că-l roagă Jia Yu-cun să povestească oamenilor istoria pietrei nestemate.

Zicînd acestea, omul s-a culcat și a adormit din nou.

Călugărul daoist Kong Kong a ținut minte cuvintele lui Jia Yu-cun și peste cîteva veacuri și cîteva cicluri de existență a descoperit Terasa tristeții însuflețită de fericire și l-a văzut acolo pe domnul Cao Xue-qin care tocmai răsfoia o carte veche. Kong Kong i-a transmis rugămintea lui Jia Yu-cun, după care i-a dat să deslușească *Povestea pietrei nestemate*. Domnul Cao Xue-qin a zis zîmbind :

— Această poveste cuprinde într-adevăr fraze ticluite și expresii neșlefuite ¹!

— Dar de unde-l cunoașteți pe omul acesta ? s-a mirat Kong Kong. Și de ce la rugămintea lui v-ați hotărît atît de repede să scrieți această carte ?

— Nu fără temei te cheamă Kong Kong ! a ris domnul Cao Xue-qin. Cuvîntul care formează numele tău poate fi înlocuit cu expresia „gol-goluf“ ! Că într-adevăr, gol ți-e capul !

Fie ca această poveste să aibă fraze ticluite și cuvinte neșlefuite, numai erori și confuzii să nu aibă, ca după vinuri alese și mîncăruri îmbelșugate să petrec, alături de prieteni, cu dragă inimă deasupra ei în lungile și ploioasele nopți. N-am nevoie de personaje preamărite în goana

¹ În chinezește ideea este exprimată astfel : „Jia Yu-cun Yan“ ceea ce înseamnă „Spusele lui Jia Yu-cun.“

condeiului, care să deschidă drum larg printre oameni, poveștii mele. După tine aflarea adevărului nu este altceva decât o treabă de om smintit, cum ar fi de pildă „să cauți sabia în râu după creștătura făcută în marginea bărcii“¹, sau „să cînți la alăută după ce i-ai lipit strunele“!

Ascultîndu-l, daoistul Kong Kong a ridicat fața spre cer și a izbucnit în hohote de ris, după care i-a aruncat nestemata și s-a depărtat cu pași iuți.

— Înseamnă că totul nu-i decât o plăsmuire! a strigat el. Nici autorul, nici cel care a copiat-o, nici cel ce o citește nu va ști dacă-s adevărate ori nu întîmplările care țin această poveste. Nu-i decât o născocire ivită sub impulsul unei stări de nespusă încîntare.

Mai tîrziu, ajungînd în alte mîini și tot în alte mîini, cititorii i-au adăugat în încheiere aceste versuri, voind astfel să întrească poate gîndul celui care a scris *Povestea pietrei nestemate*.

*Povestea a ajuns la capătul tristeții,
Durerea în cuvînt s-a-nscris cu modestie —
Totul s-a-ntîmplat precum un vis al nopții
Doar rîsul amuțește de-amara nerozie !*

¹ În cartea *Primăvara — Toamna Țării Lu* (Lu Quo chun qiu) se povestește că un om scăpîndu-și sabia din barcă, a făcut un semn în marginea bărcii, la locul unde căzuse sabia. Cînd barca s-a oprit, s-a dus, potrivit semnului, să-și caute sabia în râu.

CUPRINS

Capitolul al douăzeci și șaselea

În care se povestește despre scornelile iscate pe seama morții lui Yuan-chun și despre birfelile stîrnite de boala lui Bao-yu, care și-a ieșit cu desăvîrșire din minți

5

Capitolul al douăzeci și șaptelea

În care se povestește cum Feng Jie a pus la cale un plan șiret, cu gînd să-l înșele pe tînăr și cum Dai-yu a fost cuprinsă de deznădejde cînd s-a dat pe față adevărul

24

Capitolul al douăzeci și optulea

În care se povestește cum Lin Dai-yu, renunțînd la visurile neîmplinite, și-a ars caietul cu poezii și cum a ajuns Xue Bao-chai în casa bărbatului ei, după săvîrșirea ceremoniei de nuntă .

41

Capitolul al douăzeci și nouălea

În care se povestește cum sufletul Mărgăritarului purpuriu, sfîșiat de suferință, s-a reîntors în ceruri, și cum lacrimile Cristalului scilpitor, istovit de boală, au udat pămîntul, înecîndu-se în suspine și durere .

65

Capitolul al treizecilea

În care se povestește cum Bao-yu a trăit amarul despărțirii, aflînd de plecarea surorii lui, și cum în castelul Ningguo s-au abătut nenorocirile și boala .

74

Capitolul al treizeci și unulea

În care se povestește cum o amintire a redeschis rana nevindecată din sufletul lui Bao-yu și cum a stat el să
· asculte plînsul Zeiței Rîului Xiaoxiang . . .

90

Capitolul al treizeci și doilea

În care se povestește cum Bao-yu și-a îndreptat privirea asupra unei făpturi, pe nume Wu Er, și cum Ying-chun, sfîrșindu-și viața pămînteană, a trecut în lumea
de dincolo

105

Capitolul al treizeci și treilea

În care se povestește cum Wang Xi-feng, supunîndu-se sortii, s-a înapoiat la Jinling și cum Zhen Ying-jia, bucurîndu-se de milostenia împăratului, a fost reprimat în slujbă

124

Capitolul al treizeci și patruilea

În care se povestește cum Xi-chun a jurat să-și împlinească o veche dorință și cum, întîlnindu-se cu tizul său, Bao-yu n-a găsit înțelegerea cuvenită . . .

142

Capitolul al treizeci și cincilea

În care se povestește cum, nimerind în Lumea iluziei, Bao-yu a cunoscut destinele nemuritorilor și cum, împlinindu-și datoria de fiu, Jia Zheng a însoțit la locul de baștină sicriul cu trupul mamei sale . . . 160

Capitolul al treizeci și șaselea

În care se povestește cum două fete fermecătoare se străduiau să păstreze piatra nestemată și cum averea castelului încăpuse pe mîna unor tineri necumpătați . 178

Capitolul al treizeci și șaptelea

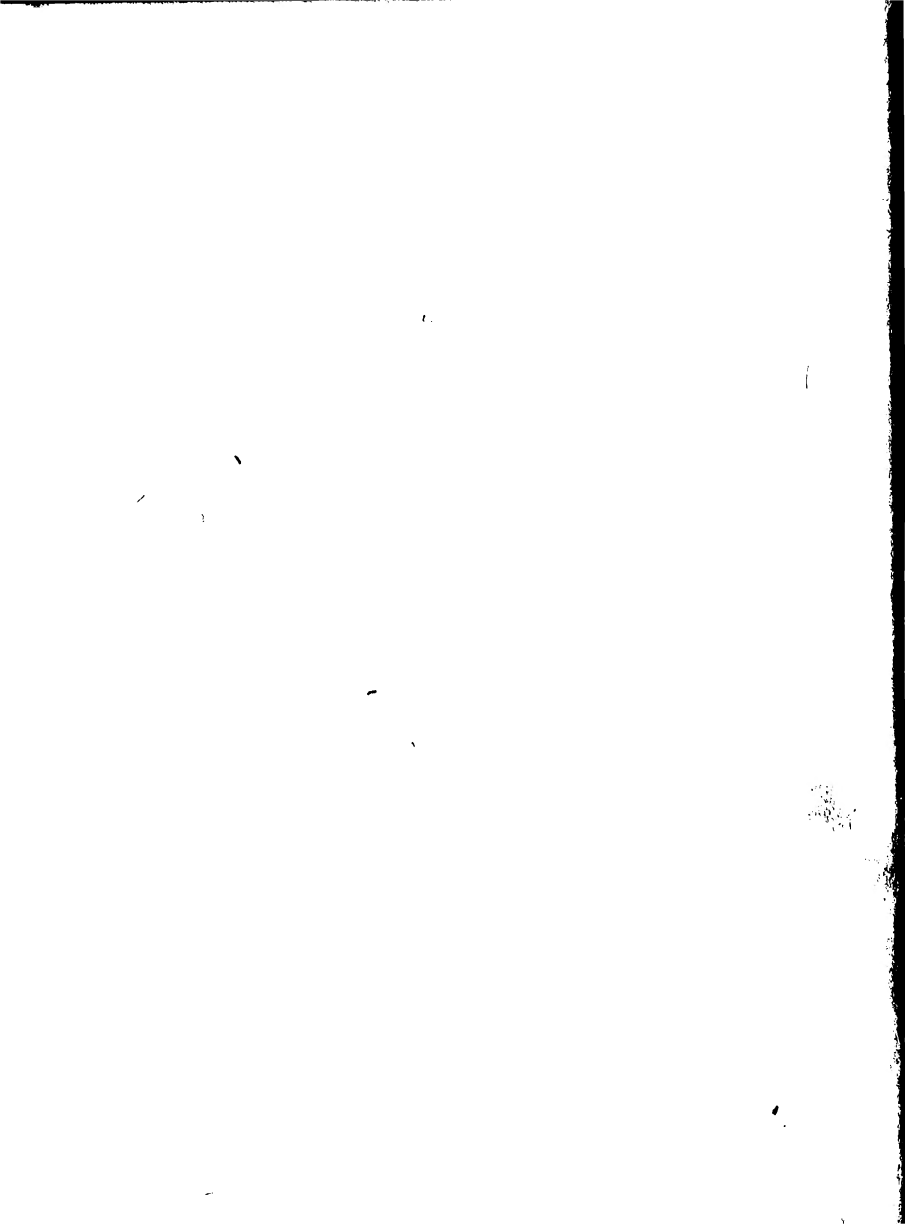
În care se povestește cum un unchi și un văr, din cauza unei umilințe mai vechi, au pus gînd rău fetei neajutorate, și cum soția și ibovnica s-au străduit cu vorbe mieroase să-l înduplece pe tînărul ciudat . . . 197

Capitolul al treizeci și optulea

În care se povestește cum Bao-yu, după ce a trecut examenul cu succes, a rupt firul care-l lega de lumea întinată, și cum familia Jia, datorită milostivirii împăratului, s-a bucurat din nou de moștenirea de la străbuni 217

Capitolul al treizeci și nouălea

În care se povestește cum Zhen Shi-yin cugetă asupra deșertăciunilor lumești și cum Jia Yu-cun face încheierea *Visului din pavilionul roșu* 242

Lector : ECATERINA ȚARĂLUNGĂ și
CARMEN DUMITRESCU
Tehnoredactor : ELENA CALUGĂRU

*Bun de tipar 1.VII.1975. Tiraaj 20 100 ex. broșate.
Coli ed. 10,21. Coli tipar 8,5*

Tiparul executat sub comanda nr.
5056 la Întreprinderea poligrafică
Bacău, str. Eliberării nr. 63.
REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMANIA